

خطی

کتابخانه
مجلس شورای
اسلامی

۱۷۷۶۴

کتابخانه مجلس شورای اسلامی

کتاب

مؤلف

مترجم

شماره قفسه

۱۷۷۶۴

سازمان اسناد و کتابخانه ملی ایران

شماره ثبت کتاب

۲۰۸۹۲۹

کتابخانه مجلس شورای اسلامی

کتاب

مؤلف

مترجم

شماره قفسه

۱۷۷۶۴

جمهوری اسلامی ایران

شماره ثبت کتاب

۲۰۸۹۲۹

۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵	۱۶	۱۷	۱۸	۱۹	۲۰	۲۱	۲۲	۲۳	۲۴	۲۵	۲۶	۲۷	۲۸	۲۹	۳۰	۳۱	۳۲	۳۳	۳۴	۳۵	۳۶	۳۷	۳۸	۳۹	۴۰	۴۱	۴۲	۴۳	۴۴	۴۵	۴۶	۴۷	۴۸	۴۹	۵۰	۵۱	۵۲	۵۳	۵۴	۵۵	۵۶	۵۷	۵۸	۵۹	۶۰	۶۱	۶۲	۶۳	۶۴	۶۵	۶۶	۶۷	۶۸	۶۹	۷۰	۷۱	۷۲	۷۳	۷۴	۷۵	۷۶	۷۷	۷۸	۷۹	۸۰	۸۱	۸۲	۸۳	۸۴	۸۵	۸۶	۸۷	۸۸	۸۹	۹۰	۹۱	۹۲	۹۳	۹۴	۹۵	۹۶	۹۷	۹۸	۹۹	۱۰۰

کتابخانه مجلس شورای اسلامی

کتاب

مؤلف

مترجم

شماره قفسه ۱۷۷۶۴

جمهوری اسلامی ایران

شماره ثبت کتاب

۲۰۸۹۲۹

- ۱
- ۲
- ۳
- ۴
- ۵
- ۶
- ۷
- ۸
- ۹
- ۱۰
- ۱۱
- ۱۲
- ۱۳
- ۱۴
- ۱۵
- ۱۶
- ۱۷
- ۱۸
- ۱۹

۹

۱۸

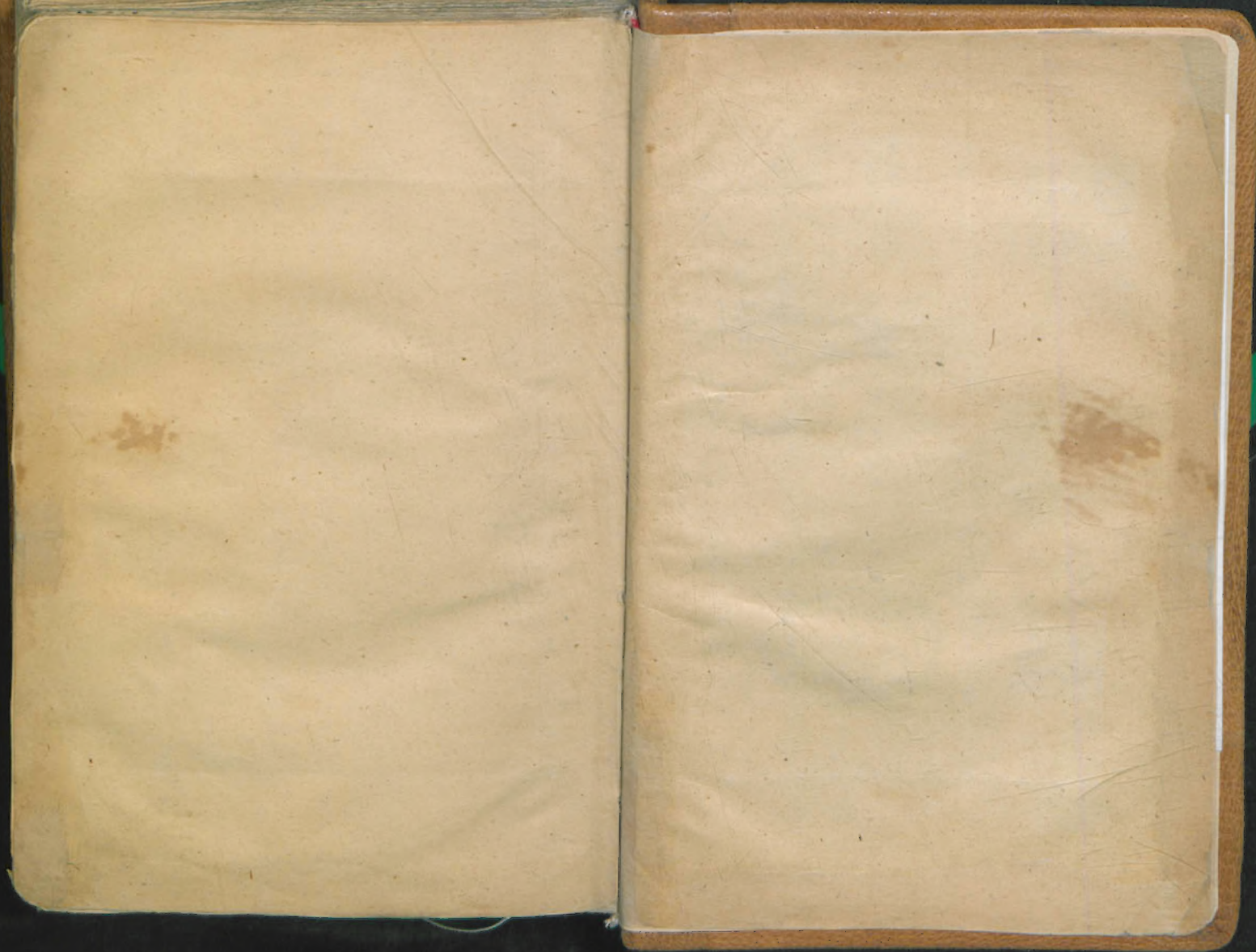
۱۷۷۶۴
۲۰۸۹۲۹

در خصوص
ایستادار
وایع
وایع
وایع

لی وی

کتابخانه
مجلس شورای ملی
تهران
۱۳۰۲ قمری

الاسم
لاوتنصيان للبر وما ولا المشبهتان بليس

النوع الحروف

تنصب الاسم فقط وهرسبعة احرف الواو والاياء والهاء والهمزة المفتوحة والياء

النوع الحروف تنصب الفعل المضارع وهراربعة احرف الالف واللام والسين والياء

وكي واوكة النوع التثنية حروف تنجزم الفعل المضارع وهي ثمة

لم ولما ولام الامر ولا في النهي وان في الشبهة والجزاء النوع التثنية

اسماء تجزم الفعل المضارع على سبعة احوال وهرسبعة اسماء من وراثة

وهي واى واين واقي وحيثما واذا وما النوع التثنية اسماء تنصب

على التثنية اسماء تكرر وهراربعة اسماء احده عشرة اذ اركبت

مع احد وثنتين الى سبعة وتسعين نحو احد عشرة واثنان

وكم وكثير وكذا النوع التثنية كل ما تحسب اسماء الافعال بعضها

تنصب بعضها ترفع وهرسبع كلمات التثنية منها ست كلمات

روى روى له ودونك وعليك ويتهلنك والبرافعة منها ثلث

١٧٧٦٤

٢٠٨٦٢٩

7

معرفة واستعمالها واعمالها على طريق الاحسان والله اعلم

وَقَدْ كُنَّا مِنْكُمْ

م م م م م م

...م ... م ... م ...

Handwritten text in Arabic script, likely a continuation of the previous page, mentioning "مجلس" (Council) and "الشيخ" (The Scholar).

[Faint handwritten text at the bottom of the page]

Handwritten text in Arabic script, likely a continuation of the previous page.

كتاب شرح العوامل

الحمد لله رب العالمين والصلاة والسلام على خير خلقه

عبد القاهر بن عبد الرحمن المكي شيخ الله تعالى وجعل الجنة مشولة

منها احدون عامل والقيامها سبعة عوامل والغنوة منها عدوا

وهي نسخة من حرف الباء لا الاصل حقيقة مخبره والحمد لله ومجازا نحو مرتب

توبعت هذا ابنه والتمعية تخرجهت بنيدو للقمم بالله والحمد

Handwritten notes in Arabic script, likely bleed-through from the reverse side of the page.

تعا فامسى ابر و سكم ابر بعض ر و سكم ومن لا ابتداء الفاتية في الحكا

الاوثان وللتبعض نحو اخذت من الدرهم والبدل نحو قوله تعالى
ستفرا

نحو ما جانی من احد واصل جائه احد الى الانتهاء الغاية المكان

مع الحق قوله تعالى لقد ظلمك بسؤال نعجتك الريعاد مع نعاجة

المظفرية نحو جلست المسجد وقد يكون بيغى على نحو قوله تعا والاصل

لأن جديع النخل لو عاش هو يقال باللات مع نحو هذا في ملهى وانما
 بهرته ^{نانه ننه} ^{فخر لل}

کاشا والا کہ علی انہما فعلا وینصب الایم بعد علی

من اذن منطلقه وكنهه انما هو الك في موضعه الاول وهو استلزام

21

الكلام وبعد القول وبعد الموصول وبعد القسم نحو ان زيد
منطلق وقال انه يقول انها بقرة وجاء في الذكر ان اياه
فاضل ووالله ان زيد منطلق واذا كان في موضع المفعول

والجمله معا وما يجوز بالاسم والفعل نحو زيد من فاني الفاعل
فان قد مررت فاننا اكلمه فالأكس وان ولا من فخره الكس
له فالفتح وكان للتشبيه نحو كان زيد لاسد وقد مررت

فتلقه عن العمل نحو قول الشاعر ونحو مشرق اللون كان
تدنيه حقان ولكن للاستدراك نحو ما جازيد
لكن عمر حاضر وليت للفتح نحو ليت زيد حاضر وعمل

للمخرج نحو تعاريد قايما والفرق بين التمنى والتجدي ان التمنى يدخل على
ما لا يجوز ان يكون وعلى ما لا يجوز ان يكون كقولك اني اريد ان يكون
لنا يور فاجره بما فعل التمني والتجدي خاص بما يجوز وتدعى على

الحرف

لحروف كلها ما الكافة فتلقها عن العمل نحو انما زيد
قائم وكما انما يساقون الى الموت ولتعا ولعلما زيد

لشئ انما حرفان اتروفا ان الاسم تنصبا لجزءيها
ولا المشبهتان بليس تقول ما زيد قايما ولا رجل
افضل منك فان انتقص النفع بالاول تقدم الخبر

لم يجر الا الرفع نحو ما زيد الا قايما وما قايما زيد
لشئ انما حرفان تنصبا لاسم فقط وهي سبعة اخر

الواو مجع مع نحو استوى الماء والخشبة وجاء
البرود والطيا لينة وما شانك وزيد لا انتضب

الاسم اذا كان الاستثناء من كلام موجب نحو
القوم الا زيد او كان المستثنى مقدما على المستثنى

نحو ما جاء الا انا كاحد او منقطعا نحو ما

على الفعل نحو قوله

الاسم تنصبا لاسم فقط وهي سبعة اخر

الواو مجع مع نحو استوى الماء والخشبة وجاء

الاسم اذا كان الاستثناء من كلام موجب نحو

القوم الاحرار ويا لئلاء القريب والبعيد تنقب
 اذا كان المنادي مضافا نحو يا عبد الله او مشاهبا
 للمضاف نحو يا طالعاجبلا او مفردا نكرة غير معينة
 نحو قول الاعرج يا رجلا اخذ بيدى ويا لئلاء البعيد
 نحو يا عبد الله ويا ضارب ازيد ويا اخيرا زيدا
 لئلاء البعيد نحو يا عبد الله ويا لئلاء القريب
 اي عبد الله والهزة المفتوحة لئلاء القريب نحو يا عبد
 الله **النوع الخامس** حرف تنصب الفعل المضارع وهي
 اربعة احرف ان تنصب وجوبا اذا كان ما قبلها غير
 فعل علم او ظن نحو قوله تعالى يريدون ان يخرجوا من
 النار واذا كان ما قبلها فعل علم او ظن تنصب جوازا
 نحو قوله تعالى وحسبوا ان لا يكون فتنن لهم **اربعة**

امثال

امثال الناصبة منها نحو مثال الاول والمحققة من
 نحو قوله تعالى علم ان سيكون منكم مرضى والمفسدة نحو
 قوله تعالى وانطلق الملاء منهم ان امشوا والنزال نحو قوله
 تعالى ان جاء للشيء وان لغنى الله في الاستقبال نحو قوله تعالى
 ان تراني وتنصب مطلقا وفي نصب دفع التعليل ونصب
 اذا كان ما قبلها سببا لما بعده نحو قوله تعالى استلمت
 ادخل الجنة واذا تنصب بشرط ان احدهما ان لا يكون
 ما بعده معتبرا على ما قبلها والثاني ان يكون ما بعده
 فعلا مستقبلا بمعنى الجواب والجزاء مثل ان يقال انا
 اتيتك غدا تقول اذ احسن اليك ولو كان مع
 واو او فاء نحو قوله تعالى واذا لا ايتيكن
 خلقك الا قليلا وقل قري واذا لا ايتيكن واو نحو قوله

امثال
 امثال
 امثال

فانما الذين تون الناس بغير او قد قرئ على اعمال اذا اذا
لا يوتون الناس **الف** **السابع** حروف تجزم الفعل
المضارع وهي خمسة ا ح ر ف ك وهي اربعة اقسام
الشرطية وهي التي تجزم في الشرط والنجاء نحو ان تقرب اخرب
والنافية نحو قولها ان هم لا يظنون والزيادة كما
قال الشاعر وما الشايطانية اجتن ولكن مبتايا تاودولة
اخربنا والمحقة نحو قولهم ولك كل لما جميع الدنيا
ولم تجزم الفعل المضارع وتقلبه اما ضياء معناه ويقا نحو لم
تقرب فلما وهي مثل لم والفرق بينهما ان لما فيها ضمير
الحسين الكلام كما نقول التيت ولما يركب لامية فيلزم
يكون نفي زكويده ستم الى حين الكلام بخلاف لم
لما يجوز حذف الفعل بخلاف لم نحو التيت ولما ومع لم لا يجوز

هذا هو الضمير الذي هو في قوله
لما يركب لامية فيلزم
يكون نفي زكويده ستم الى حين
الكلام بخلاف لم لما يجوز حذف
الفعل بخلاف لم نحو التيت ولما
ومع لم لا يجوز

ولا

ولا في النهي نحو لا تقرب ويجزم في الخطاب والغائب
والمتكلم نقول لا تفعل ولا تفعل ولا تفعل
بجاءت بخلاف لا في الخطاب بمعنى المستقبل سابقا
لان النهي لا ينفصل الا في المستقبل ولا في الامر الغائب
نحو لا تقرب ويجزم كما جزم في النهي في الامر الغائب
بامر الغائب والمتكلم نقول لا تفعل لا تفعل لا تفعل
الف اسما تجزم الفعل المضارع على معنوا وهي

هذا هو الضمير الذي هو في قوله
لما يركب لامية فيلزم
يكون نفي زكويده ستم الى حين
الكلام بخلاف لم لما يجوز حذف
الفعل بخلاف لم نحو التيت ولما
ومع لم لا يجوز

اسماء اسما هي وهي على المفعول وعامة ما فيها ضمير
اكرهه ويكون على ما بعد اوجه الشرطية نحو لا تقرب
اقرب وهذه جازمة ولا تستعمل امية نحو لا تقرب
والمتكلم نحو قولها فذكر القرآن في يخاف وعبد
والمراد منه نحو قولها الش عر رب من انصبت في طاعتك
فانما الذين تون الناس بغير او قد قرئ على اعمال اذا اذا

قال في البيت صفة النفس هي النفس والفرج هو الزوج والهم والعقل من كذا
بركة الابد فالنفس بركة النفس الامارة بالسوء وقبح وروحه من كذا العقل لا يرفع من
المعقوب بركة الابد لا اذا افغح بينه اياما شاء ويرى على يده

قد عني في معناه لم تطع واني يكون شرطيا نحو انهم ياتي
اكرمهم ويجزى في الرطب والجراو موصولا نحو قوله فعل
منه لغز عنه من كل شعبة ايتهم على الرحمن عتيا واستفها
كفعله ثم ايتهم باني بغيرتها وموصولا نحو ايتها الرجل
وما رعبنا او جرد الشريعة وهو مجزى من كذا نحو ما صنع
استمع الاستفها مية نحو قوله ثم يا تملك بيديك
يا موسى والموصولة نحو قوله الشاعر رب ما نكره
لنفس من الامر له فريضة كحل العقالي والزائدة
نحو اغانا و كانا ومتى يكون شرطيا ويجزى في الرطب
والجراو نحو متى نذو يا ذمت والاستفها مية نحو
كان كذا ومما غورهما نغزيا ضرب واني يكون شرطيا
نحو اين خيلس اجل و الاستفها مية نحو اني كنت

والفرق

والفرق بين متى واني ان متى سائل في الزمان

واني في المكان وحينما اذا ما وانا على فباي

ما فيها من اخوانها **التي** اسما وتضيق على التميز

اسما وتكررات وهي اربعة اسما واحد لها عتية اذا

ركبت مع احد واثنين الى شعبة وشعبين نحو احد

عشر رجلا واثنان عشر رجلا وكذا نحو كبر رجلا عندك

فيلكون مبعوثا استفها مية كما ذكرناه والتضيق

نحو كبر رجلا عندك وكبر رجلا الغيبة ثم

كنا في رجلا عندك وكذا عندك **التي** كذا نحو

كلمات تسمى الاسماء والافعال بعضها ترفع وبعضها

تضيق وهي شعبة كلمات الناصبة منها استسنة

كلمات اولها ارفع وتندبعي بعد نحو كذا عتية

كلمات اولها ارفع وتندبعي بعد نحو كذا عتية

كلمات اولها ارفع وتندبعي بعد نحو كذا عتية

ملفوظ

Y

ای تعالی و الراقه منها ثلثه کلمات جیهات تعالی
بعضی بقدر جیهات زید ای بقدر زید و شان
بعضی افتراقی شان زید و غیر و ای افتراق
و غیر ما فقال شان ما زید و غیر و سرعان
معنی شمس و سر جان و اهل ای سر و شان
سر جان و سر جان و سر جان و سر جان
و تصبیح و علی ثلثه عشر فعلا کان مخفی کان
زید فقیها و جاز فی القرآن علی خمسة او جید

زید غنیاً و باعتبار المکان نمی صابر زید الی صابر
ما صبح می صبح زید قاعاً و ظل نمی ظل زید
و بات نمی بات زید قاعاً و باز الی باز الی
مسیر و رو مایع نمی مایع زید مایع کد الوافی
نحو مایع زید قاعاً و مایع نمی مایع کد الوافی
زید ظاهر و مادام نمی مادام زید ظاهر و مادام

عبارة عن الاول من نصبها جميعا وهي سبعة افعال
 حسب زيد منطلقا وعلت نحو قلت خالدا اشجا
 وقلت مني قلت زيد اعنيا وعلت مني قلت زيد
 كريا ورايت مني رايت زيدا عاليا ووجدت زيدا
 عالما اذ ان كان معنى علت زيدا فاضلا وهذه كانت
 وهذه الافعال خواص ريع الاول اتد اذ كرت
 احد المفعولين وجب ذكر ثانيهما والثاني اذا
 سيطر او تاسر من مفعولها بجي الغائب
 نحو زيد علت منطلق وزيد منطلق علت فلانا
 تعليقها عن الاستقراء او الفتي او لام الابتداء
 وحيد يجب الفاعل مثل قلت زيد منطلق
 او عرفت وعلت زيد منطلق ورايت زيدا
 جالسي

هذا هو الاول من نصبها جميعا وهو سبعة افعال
 حسب زيد منطلقا وعلت نحو قلت خالدا اشجا
 وقلت مني قلت زيد اعنيا وعلت مني قلت زيد
 كريا ورايت مني رايت زيدا عاليا ووجدت زيدا
 عالما اذ ان كان معنى علت زيدا فاضلا وهذه كانت
 وهذه الافعال خواص ريع الاول اتد اذ كرت
 احد المفعولين وجب ذكر ثانيهما والثاني اذا
 سيطر او تاسر من مفعولها بجي الغائب
 نحو زيد علت منطلق وزيد منطلق علت فلانا
 تعليقها عن الاستقراء او الفتي او لام الابتداء
 وحيد يجب الفاعل مثل قلت زيد منطلق
 او عرفت وعلت زيد منطلق ورايت زيدا
 جالسي

الرابع ان يكون ضمير الفاعل والمفعول

واحدا على علمي منطلقا **والثانية** منها
 سبعة عوامل للفعل على اطلاق

لافتنا كان او متعديا يعمل على حسب والصفة
 المتبته بها الفاعل حسن ومنزلة وصنعها
 مقول من اجل احسن وجه اي حسن
 ولا يعمل على يفعل في فعله على زيد ضارب
 غلامه عمرو او اسلم مفعول يعمل على فعله
 نحو زيد مضرب غلامه كذا مفعول زيد

يضرب غلامه والمصدر وهو يعمل على

الفعل على ثلاثة اوجه احد هما ان يعمل

متواليا نحو عجبت من ضرب زيد على عمرو

لان الضرب ضرب زيد على عمرو

هذا هو الاول من نصبها جميعا وهو سبعة افعال
 حسب زيد منطلقا وعلت نحو قلت خالدا اشجا
 وقلت مني قلت زيد اعنيا وعلت مني قلت زيد
 كريا ورايت مني رايت زيدا عاليا ووجدت زيدا
 عالما اذ ان كان معنى علت زيدا فاضلا وهذه كانت
 وهذه الافعال خواص ريع الاول اتد اذ كرت
 احد المفعولين وجب ذكر ثانيهما والثاني اذا
 سيطر او تاسر من مفعولها بجي الغائب
 نحو زيد علت منطلق وزيد منطلق علت فلانا
 تعليقها عن الاستقراء او الفتي او لام الابتداء
 وحيد يجب الفاعل مثل قلت زيد منطلق
 او عرفت وعلت زيد منطلق ورايت زيدا
 جالسي

هذا هو الاول من نصبها جميعا وهو سبعة افعال
 حسب زيد منطلقا وعلت نحو قلت خالدا اشجا
 وقلت مني قلت زيد اعنيا وعلت مني قلت زيد
 كريا ورايت مني رايت زيدا عاليا ووجدت زيدا
 عالما اذ ان كان معنى علت زيدا فاضلا وهذه كانت
 وهذه الافعال خواص ريع الاول اتد اذ كرت
 احد المفعولين وجب ذكر ثانيهما والثاني اذا
 سيطر او تاسر من مفعولها بجي الغائب
 نحو زيد علت منطلق وزيد منطلق علت فلانا
 تعليقها عن الاستقراء او الفتي او لام الابتداء
 وحيد يجب الفاعل مثل قلت زيد منطلق
 او عرفت وعلت زيد منطلق ورايت زيدا
 جالسي

هذا هو الاول من نصبها جميعا وهو سبعة افعال
 حسب زيد منطلقا وعلت نحو قلت خالدا اشجا
 وقلت مني قلت زيد اعنيا وعلت مني قلت زيد
 كريا ورايت مني رايت زيدا عاليا ووجدت زيدا
 عالما اذ ان كان معنى علت زيدا فاضلا وهذه كانت
 وهذه الافعال خواص ريع الاول اتد اذ كرت
 احد المفعولين وجب ذكر ثانيهما والثاني اذا
 سيطر او تاسر من مفعولها بجي الغائب
 نحو زيد علت منطلق وزيد منطلق علت فلانا
 تعليقها عن الاستقراء او الفتي او لام الابتداء
 وحيد يجب الفاعل مثل قلت زيد منطلق
 او عرفت وعلت زيد منطلق ورايت زيدا
 جالسي

مختصر

كتاب اضعف عباد الله
محمد بن ابراهيم بن محمد بن صالح
الاستراري
١١٠٢

والله اعلم
بما كان
والله اعلم
بما كان
والله اعلم
بما كان

7511.

[illegible][illegible]

باسم الله الرحمن الرحيم وبه نتق
 يقول اضعف عباد الله قدرته واكثرهم معصيته واقلم طاعة ربي العابد
 بن هاشم بن علي الدين الحسين الاستربابي خطمته عنهم ذنوبهم المولد الذي هذا
 الجليل في ربيع قديم من اعراب الكوفة بين ولسله تيل على وجوداته ومعرفته
 صفات كماله وجلاله وحضه قدمه لم يخرم بوجدانته ولم يعرف بعينه صفات
 وعلوته والتمام على نوره على خلقه بشيرا ونذيرا وشم كالالاف والاول
 سيدنا ورحمتنا محمد بن اسمعيل بن علي بن ابي طالب واهل بيته جميعين
 وغضا يوم الدين وائمة اهل الارض على اليقين واشرار الاوصياء الكافرين سيما على
 بنسبهم الحسين وكنى كركم الله تعالى وجرم خضه لما اسفل فلين علي بن ابي طالب المولود
 من اوصياء اهل بيته من اهل البيت والدين صلواته وسلامه دائما وآمين ودام
 السمو والارضين عدد مرات كل كلمة لفظه وسكاته امين رب العالمين وبعد فقد
 اقترح بعض الواردين على المختلفين لدرج اقتران اسماءه وعرفه فمداه ان
 كتب الرسالة الموعودة بشيخ العوامل التي قد شاع ذكرها في الامصار واشتهر
 خبرها في الاقطار كشيرة السمس اهلها انزكابا ليشوعن وجد الاذلة انفا
 وبذل صوابها وجمع مع الايجاز الارث وبعجز الى تفهيم المتصداق وذلك
 انهم لم ينفروا بتركيب عجوب هذه الاضداد فيهم هذه الاضداد لم يكن يدرك الاسماء
 ولم يحسن الاصل او على الاعتقاد في حقوق الاخاء والادراك كطرف من الادوار
 الا لا فاقبلت مشيئا بالادب وميتوكلا على اسطاسا ولهم وتوجهت الى
 قضاه ما اولهم سالكا يدري في ابيدين الملام يخرج بفضاه من غير سوء

في

ان يكون في سائر التراكيب كاللغة بالنسبة الى الابد وكالا لشانه العبد او العبد
 مثل الانسان وما شئت في على الامر الذي ان فيه اما قبل ان الهذا في اقله من هذا
 لعمري انه ان وجد من جانب الاحياء والاصول قاء شرف القبول ساقى الساهية مستين
 الصا والقبول في المروءة من اذا السفا وعلته وما في كلام يرفع ولا فخرنا في طيبة
 الكتاب بتوفيق الملك الوهاب فلنشرح في القصود بعون الخالق المعبود في المصدا
 بسم الله الرحمن الرحيم اقول الباء حرف جاز الاسم هو رها والحجاز والحج وروما
 فخره ستره على من عرف انفا واقتلوا في ان الحذف هو فقا لحياتنا في
 والحج وفعل فعله في القام فالنقد ير معنا انفسا لكانا اول الله بالحقه سم الله وقا
 المين مالا في البصريون والحج وفعل فعله في الحذف في التفسير في التفسير في التفسير
 الله شانه في الكون فيون والحج وفعل فعله في التفسير في التفسير في التفسير
 الامل لاهل الاعراب والباء اللها والملايه كافي دخلت عليه بنها في التفسير في التفسير
 فاكنت القلم وقيل في التفسير في التفسير في التفسير في التفسير في التفسير
 والتفسير في التفسير في التفسير في التفسير في التفسير في التفسير في التفسير
 بائدا في التفسير في التفسير في التفسير في التفسير في التفسير في التفسير في التفسير
 فحاشه حذفت حمزة الحوصل في التفسير في التفسير في التفسير في التفسير في التفسير
 اسم للذات في التفسير في التفسير في التفسير في التفسير في التفسير في التفسير
 مشبه في التفسير في التفسير في التفسير في التفسير في التفسير في التفسير في التفسير
 يكون في التفسير في التفسير في التفسير في التفسير في التفسير في التفسير في التفسير
 قد جعل في التفسير في التفسير في التفسير في التفسير في التفسير في التفسير في التفسير
 تحت في التفسير في التفسير في التفسير في التفسير في التفسير في التفسير في التفسير

١٠٠

مستطاب

تعدا تارة انشاء الالف مقابلة الراء وتعارف في صدق عهد الحرف على هو صفه العلم
والعقائد وعده الاستلزامي فقط على اعتقاد اليونان والهلوك ونحوه بالاركان ومقتضى
الاحتمال انكم انما استلزام وقادة الالف الحقة ولهم تفسيره والراء اللسان في شفا استعمال الالف
تارة البرية حتى لا يخلو على معنى نصه ذلك بالكلية رت تحت اللفظ له وهو مقتضى
من رتبته بوجه كتمينه بعد جعله لازما كما علم سابقا ويحتمل ان يكون مصدرا فيكون الوصف
به البعثة كما وصف البعد بقال بعد عدد ومعناه على الاول المذكور كما لا يوافق الالف
بالفارس باحشاه وحدا وند على الفاني المرتب بعينه برونه العالمين مصدا لبريه على
جوه الباء والالف على الاول لا يميز وعلى الثاني كما هو اضافته لمصدره لا مشعولة هو جمع
العالم يقع الامم والعالم اسم لذكر العلم من الملوك والتفكر فيل اسم لم يعول بالجمع تعاق
وهو كلفها سواه من الجواهر والاعراض فاعتد لا افتقارها لا مؤثر والباء لازمة تدل على جوه
الامور من صفات المسكونة مثل اسم بوضع المصدر فتوال صليت ملبوة واصلا صليته
فصليت الباء الفاعل كرها وانفتح ما قبلها فصارت كتر وكسبت الفه بصوتها والباء
بناء على لغته من قبل الالف والواو وكذلك كزوفه وامثال ذلك وقال بعض العقلاء ان الحق
ان اشار ولا تمتد به كصوت الجواهر امتد ان يفرد في غيره بالالف وبقية الفه الباء
على الترتيب اذا استندت للبعد والركعة اذا استندت الى الشفا مثلا اذ قال سلوة على قفا
كان الهمز معروفا بالركعة على اطلب من تحتها على واذا انزلها صليت على كان الهمز
واعلم ان الالف والراء فيها العدد في جوه الحرفي والالف استغراق لاي على طريق الحسوس
وتحتمل ان يكون على طريقه لا تسمى له غيره والراء على الصلوات التي عليهم حيث خلق العالم
والراء عليهم فكل من جمع اليهم صلوات الله عليهم حقيقة العالم من صفات السلام
على المسكونة وهو معنى الحق ويقال له بالراء رتبته رويها قبله الالف والراء

يوم الجمعة وادارهم ما بعد ما كانا نسينا من ذنوبنا يوم الجمعة وسند يوم الجمعة
 لا تها في التمان كوسر من الصباح وتكون جنة من الحات المستكة حتى لا
 تكون جنة حتى بلغه الكوفة للاستدانة من قول الشاعر شربهم حتى
 جياهم حتى الى امانه بارسان وفاء القسم من ولادة ورب الكعبة واليه
 فضل القسم والسؤال والضمير فلا تقول القسم بالله كما تقول القسم بالله ولا تقول والله
 كما تقول والله اخبر ولا تقول ذلك كما تقول بالله القسم اعلم من ذواتها
 مع الفعل مع السؤال ومع الضمير وغيره تقول القسم بالله وبالله تحية وبان ولا يكون ذلك
 الواو والياء لا يها اصلها اي الواو والياء فيان والقسم مثل واو القسم
 ذكرنا في التاميم في الظاهر في اسم الله تعالى فلا تقول برب الكعبة كما تقول
 ورب الكعبة وحاشا للاستدانة واستعجالها حاشا حروف الخبر هو الفصح تقول جاني القوم
 حاشا ان يكون للمعنى ان زيد شئني من القوم فزيد اخبرني وعدا فلا تجوزها
 الاسم مع الفاعل ان جزي من جزيها من الاستدانة كما شأوا الا ان على التاميم
 مع نصب الاسم بعد ما علمت مفعول لها والفاعل مفعول جاني القوم فلا يزداد
 زيدا جلا بعضهم زيدا ولا على بعضهم زيدا اجاوز بعضهم زيدا في الجارة انه لا
 يعوق لها ان زيد فاذا دخلت ما عليها الا يوزن ان الافعلين اقوال النوع
 بعد الاول في حصة النوع والصفة الاخرى بعد فقه والتقدير النوع الاول
 جزي من جزيه للتدرا الذي هو النوع وبكلمة المبتدأ والمجوزة مستانفة لا محل لها
 من الاعراب قبل فعل مضارع من بانتهر فاعلم من قديم رجوع الحروف في الفعل مع التام
 في حصة من جزيه الاسم مفعول الخبر الفاعل المبتدأ في اللفظ فقط اسم جزيه حسب قول الله
 فافهمه على شرا من جزيه وقد جزيه انتم فالتقدير جزيه او جزيه ذلك فافهمه

الاعراب

فلا يزداد

من اسما جزيه بندا او بندا في شدة من جزيه تكون خبر المبتدأ حروفه شدة
 وجزيه مستانفة الباء خبر بندا اعزوف والتقدير بذاك الباء والمجوزة او بدل
 شدة من الامر جزيه جاز الاستدانة منها باب الافعال جزيه للام والجار والمجرور
 مستانفة متعلق بها ما قبل جزيه بندا اعزوف والتقدير هي ثابتة للاستدانة والمجوزة
 المبتدأ والمجوزة مستانفة حقيقة منصوبة لتكون فاعل المقول او جاز الاسم الاستدانة
 وهو محال في جزيه مفعول او فاعل جزيه بندا اعزوف ومضاف جزيه مفعول مستانفة
 واما جزيه او جزيه بندا مفعول المقول المحذوف والقول مع مفعول له مجوزا
 كذا اليه والتقدير ذلك حقوقك بذاك الواو للعطف مجازا وهو محذوف
 مجزى من جزيه من قسم استعمل في اسم الفاعل او اسم مكان منه عطف على
 حقيقة جزيه بندا اعزوف ومضاف ممرت فعل ما طر في خبر التام
 على زيد طرف لغو متعلق بمرت مع الفاعل والمتعلق الجمله مفعولة للمفعول المحذوف
 والقول مع قول مجزى بذاك حقوقك اليه والتقدير ذلك حقوقك ممرت زيد
 ومنه ممرت زيد التام من جزيه بندا اعزوف بذاك الواو للتدرا للاستدانة على
 لسان جزيه بندا اعزوف ومضاف كربت فعل ما طر في خبر التام فاعل
 بالافعال لغو متعلق بكتبت للمبتدأ مفعولة للمفعول المحذوف والقول مع مفعول مجزى
 بذاك حقوقك اليه والتقدير بذاك حقوقك كربت بالقلم الواو للعطف المستانفة
 على اللسان جزيه بندا اعزوف ومضاف استربت فعل ما طر في خبر التام بذاك
 والتام فاعل القسم مفعول الاستدانة الباء جزيه بندا اعزوف ومضاف
 وهو مضاف الى الهاء وهي مضاف اليها والظرف لغو متعلق باستربت مع مفعول
 الفاعل والمتعلق الجمله مفعولة للمفعول المحذوف والقول مع مفعول مجزى

باضافة نحو الـ والتقدير ذلك نحو قولك انتشرت الفرس برية الواو للعطف
 للفتحة عطف على الاصلاق نحو جيتدا محذوف ومضاف تحت فعل ما من
 باب ضرب والتا فاعله هذا في محل نصب لتكون مفعولا للبعث الباء جارية
 هذا محذوف والباء والظرف لعل متعلق ببعث والهاء مفعول للقول المحذوف
 والقول مع محكية محذوف باضافة نحو الـ والتقدير ذلك نحو قولك بعث
 هذا بهذا الواو حرف عطف للتعدية عطف على الاصلاق نحو جيتدا
 محذوف ومضاف ذهبت فعل ما من باب مضع والتا فاعله يزيد ظرف لغو
 متعلق بذهبت والفعل مع ومتعلق بالهاء مفعول للقول المحذوف والقول
 مع مفعوله محذوف باضافة نحو الـ والتقدير ذلك نحو قولك ذهبت
 الواو للعطف للتقسيم عطف على الاصلاق نحو جيتدا محذوف ومضاف
 بالهاء مضاف اليه نحو يتهدر هذا اللفظ الواو للعطف للتقسيم عطف على
 الاصلاق نحو جيتدا محذوف ومضاف جلست فعل من باب ثب
 والتا فاعله الباء حرف جار بمعنى في السبيل محذوف والباء والظرف لغو متعلق
 بجلست والفعل مع الفاعل والمتعلق بالهاء مفعول للقول المحذوف والقول
 مع محكية محذوف باضافة نحو الـ والتقدير ذلك نحو قولك جلست بالمسجد
 الواو للعطف للتفصيل تكون فعل مضارع من كان يكون ناقصة
 واسمها مستتر فيها يرجع الى الباء وايدة منصوبة لتكون خبر المتكلمون
 بعد ظرف لغو متعلق بزيادة ومضاف والنفع مضاف اليه وتكون مع اسمها
 وخبرها الجاء عطف على الاصلاق نحو جيتدا محذوف ومضاف ما من الفعل
 زيد مرفوع ليكون اسما للباء زائدة قائم محذوف والباء والتقدير امضوا

المحذوف

ليكون خبر لما ومع اسمها خبر ما مفعولة للقول المحذوف والقول مع مفعوله
 محذوف باضافة نحو الـ والتقدير ذلك نحو قولك ما زيد بقايم الواو للعطف
 بعد مفعول على البعد السابق لاستيفاء محذوف باضافة نحو الـ والتقدير
 مفعول مطلق لفعل محذوف والتقدير ارض ايضا كبايع بيعة محذوف عارضا
 نحو جيتدا محذوف ومضاف فعل محذوف استيفاء م زيد مبتدأ الباء زائدة
 قائم محذوف بالباء والتقدير امرض ليكون خبر المبتدأ الذي هو زيد الـ
 مفعول للقول المحذوف والقول مع مفعوله محذوف باضافة نحو الـ والتقدير
 نحو قولك هل زيد بقايم واعلم انه اذا تعدد المعطوفات جاز ان يكون الجمع
 عطفا على المعطوف عليه الاول وان يكون احدها عطفا على الاخر فيجوز ان
 يكون للمضاف والمضاف عليه عطفا على الاستعانة والمقابل على المتماثل والتعدي
 على المقابل وللقسم على التعدي والمظنية على القسم وقد تكون على المظنية
 والاولى الواو للعطف نحو عطف على الباء لا ابتداء وظرف مستقر متعلق
 بما هو محذوف جيتدا محذوف والغاية بمعنى النهاية محذوف باضافة ابتداء الباء
 في المكان جار ومجوز وظرف مستقر صفة مخصصة للغاية والتقدير
 تكون لا ابتداء الغاية الثانية في المكان نحو جيتدا محذوف ومضاف
 سررت فعل ما من باب مضع والتا فاعله من البهرة ظرف لغو متعلق
 بسرت الى الكوفة ايضا ظرف لغو متعلق بسرت والفعل مع الفعل متعلق
 بقول للقول المحذوف والقول مع مفعوله محذوف باضافة نحو الـ والتقدير
 نحو قولك سررت من البهرة الى الكوفة وتلك الجاه مستانفة الواو للعطف
 للمبتدأ من مصدر من باب التفعيل عطف على لا ابتداء الغاية في المكان نحو جيتدا

والضمير في قوله تعالى

يخبر عنه مضاف الى قول والقول مضاف اليه وهو مضاف الى التفسير والضمير مضاف الى
 فعل ما من باب التفاعل وفاعله مستتر فيه يرجع الى ما يرجع اليه الضمير وهو الاله
 يعني الله والفعل مع الفاعل في موضع نصب ليكون حال من الضمير الاله ووافي
 التفسير من الاوتان مقول للقول الواو حرف عطف للتبعية مصدر من باب
 التعليل عطف على الابتداء الغاية المضاف اليه ابتدء وحذف ومضاف على احدثت
 فعل ما من باب خبر التاء فاعله من الاله هم ظرف لغو متعلق باحدثت الفعل
 مع متعلقاته مقول للقول المحذوف القول مع مقول مضاف اليه لغو والتقدير
 فلما احدثت من الاله هم الاله هم ودرهم كبير الدال على كون الزاد في
 المقول للعطف للتعليل بخبر عطف على لانه الغاية المضاف اليه هو الاله المحذوف
 ومضاف الى القول والمقول مضاف اليه هو مضاف ايضا الى الضمير المحذوف وارجع اليه
 في الاخر مقول للقول والواو حرف عطف للتبعية مضاف الى قوله مضاف الى قوله
 واسم مستتر في قوله لا يحد في قوله لا يكون بعد التعليل ظرف لغو متعلق بذكر الله والاسم
 عطف على التعليل محذوف عن قوله مضاف الى قوله فاعله من باب خبر التاء يكون
 هو قوله الاله في محل نصب ليكون مفعولا الى قوله فاعله من باب خبر التاء يكون
 ليكون فاعلا الى قوله فاعله من متعلقاته بذكر الله مقول للقول المحذوف مقول
 مضاف الى قوله العطف بذكر الله استقام جاء فاعله من الاله من قوله فاعله
 مفعول الى حرف جازا محذوف عن قوله في موضع ترفع ليكون فاعلا الى قوله فاعله
 على ما جاء في قوله فاعله العطف على الاله لا يحد في قوله فاعله من باب خبر التاء يكون
 فاعله من قوله فاعله في قوله فاعله مضاف الى الاله المضاف الى الاله فاعله من باب خبر التاء يكون
 فاعله من قوله فاعله في قوله فاعله مضاف الى الاله المضاف الى الاله فاعله من باب خبر التاء يكون

الواو

الواو حرف استئناف يقر بالياء التحتية فعل مضارع مبنى على الجواز من باب خبر
 ونائب فاعله مستتر في يعود الى الاله الذي لا اله الا الله والواو حرف جازا
 بكسرة الهمزة مصدر من باب ياتي كرمي محذوف اللها والياء
 محذوفه ظرف لغو متعلق بغير من محذوفه يكون مضاف اليه لبيان
 اضافة المصدر مضافا فاعله في حرف جازا محذوفه لها وهو مضاف الى الاله
 والهاء مضاف اليها والواو حرف لغو متعلق ببيان والفعل المحذوف
 متعلقاته بذكر الله متعلقه بخبر مبتدئ محذوف ومضاف سرت على
 وفاعله من الاله ظرف لغو متعلق بسرت الى الكوفة ايضا ظرف لغو متعلق
 به والمحذوف في موضع نصب ليكون مقول للقول المحذوف في القول مع مقول مضاف
 اليه لغو الواو حرف عطف للتبعية مضاف الى الاله الذي لا اله الا الله في قوله
 محذوفه يكون مضاف اليه في قوله فاعله محذوف ومضاف الى قوله
 القول مضاف اليه وهو مضاف ايضا الى الضمير مضاف اليه فاعله في قوله
 في موضع نصب ليكون الاله المحذوف لذكر الله يسأل في قوله في قوله
 مقول للقول أي حرف تفسير مع تعاج مفسر الى تعاج فاعله هو الاله
 وايدى الى المرافق المحذوف على لانه ذلك سبحانه الى تعاج مفسر
 حرف العطف ويقتل ان يكون لانه ذلك سبحانه الى تعاج مفسر
 وهو محذوف وايدى الى المرافق المحذوف مقول للقول بغير عطف احد هو الاله
 ان حرف يفتني مع المرافق مفسر الى المرافق الواو حرف العطف في قوله
 الباء الفتحية ظرف مستقر متعلق بما قبل مقدم خبر مبتدئ محذوف والتقدير
 تكون للظرفية محذوف مبتدئ محذوف ومضاف حلت فعل فاعله في الاله

نظير لغو متعلق بمجسست مجسست والفعل مع متعلقاته الجملية مقولة
 للقول المجزوف والقول مع مقوله مضاف اليه لغو والتقدير في اللغو
 ان مجسست في الدار الواو للعطف قد للتقليل ان يكون فعل مضارع من
 الافعال الناقصة واسمها مسند ترفعها يرجع الى في وقع نظير
 مستقر متعلق بمقدّم خبر لتكون على في محل خبر لتكون مضاف اليها
 لمعنى وتكون مع الاسم والخبر عطف على الظرفية نحو خبر لا مبتدأ محذوف
 ومضاف قول مضاف اليه وهو مضاف ايضا الى الظرفية مضاف
 الى ما قبله في موضع نصب لتكون محلا من الضمير المحذوف
 ولاستيناف في جديع النخل مقول في ظرف تفسير على جديع النخل مضاف
 الى خبر جديع النخل الواو والاستيناف في قيل فعل ماض مبني على الجواز اصل
 قول لنصر بقلت كسرة الواو الى القاف بعد سلب حركتها بقلت الواو يا
 ليسكونها وانكسار ما قبلها في في محل رفع لتكون مبتدأ في خبر خبر
 هذا اسم الاشارة محذوف محلا في الموضع بالجر تفت لهذا او عطف بيان
 والجار المحذوف وظرف لغو متعلق بتفيد وظرف مستقر متعلق بمعامل مقدّم
 نعت في تفيد كسرة فعل مضارع من باب الافعال وفاعله مبتدأ فيه
 يعود الى في اصله تفيد لشكرم بقلت كسرة يا الى القاف الظرفية تفيد
 لتفيد واليا في المصدريّة جملة تفيد في موضع رفع لتكون خبر للمبتدأ الذي
 هو في والمبتدأ والخبر الجملية في موضع رفع لتكون نائب الفاعل ليقيل وتبين
 نائب فاعله جملة مبتدأة في محل لها من الاعراب الام حرف جر ان
 احرف من الحروف المشبهة بالفعل خبر جديع اسم لان النخل مضاف اليه الخبر

الكاف

٧

الكاف حرف جر واو كسرة الواو محذوف لكما مضاف اليه هم وهو مضاف اليه والجار المحذوف
 ظرف مستقر متعلق بمعامل مقدّم خبر لان واو مع الاسم الخبر محذوف محلا واللام
 مع محذوف هاتين مستقر متعلق بمعامل مقدّم خبر مبتدأ محذوف في تقدير
 ذلك ثابت لان جديع النخل تكون كسرة اسم او متعلق بتفيد الواو للعطف
 يقال بالياء التثنية في فعل مضارع مبني للمفعول ونائب الفاعل مستقر فيه
 يعود الى في اصله يقول كسرة بقلت نعت الواو الى القاف بقلت القاف لتوها
 في الاصل والافتتاح ما قبلها لان فيضار يقال الام حرف جر الاستيناف
 مستقر من باب الافعال محذوف اللام والظرف لغو متعلق بيقال وهو
 مع متعلقه عطف على الظرفية نحو خبر مبتدأ محذوف ومضاف هذا اسم
 اشارة في محل رفع ليكون مبتدأ في جارة ملك محذوف في مضاف الى الياء
 والياء مضاف اليها والظرف مستقر متعلق بمقدّم خبر للمبتدأ الذي هو هذا
 والمبتدأ والخبر الجملية مقولة للقول والقول مع مقوله مضاف اليه خبر
 للعطف انما مبتدأ في حرف جر حاجبك كلام اضافي محذوف في والظرف
 مستقر متعلق بمقدّم خبر للمبتدأ وهذه الياء عطف على الجملة التي ما قبلها
 لواو للعطف فلان مبتدأ ينظر فعل مضارع من باب نصر وفاعله مستقر
 فيه يعود الى لان في العلم ظرف لغو متعلق بمنظر والفعل مع متعلقه خبر
 للمبتدأ والجملة المبتدأ والخبر عطف على جملة هذا في ملكي الواو
 للعطف هو اللام في السمو والارض معطوف على هذا في ملكي واعلان
 محذوف في الاستيناف ان ظرفية ما بعدها لما قبلها تكون بالجار
 بالحقيقة الواو للعطف قد للتقليل تكون فعل مضارع من الافعال

الناقصة وفيها خبر يكون اسمها عاكلاً الى في اسمها جبر التكون وهو الذي
 والخبر عطف على الظرفية فهو خبر لابتداء محذوف ومضافت جعلت
 من باب علم فالتاء فاعلم من في خبر في معنى ثم محذوف من مضاف الى زيد
 والمجارع مع المحذوف ظرف لغو متعلق بسمعت وهو مع متعلقه مقول للقول
 المحذوف والقول مع القول مضاف اليه نحو احرز تفسير من ثم زيد
 مفسر لمن في زيد واللام عطف على الباء اللام حرف جر التعليل مفسر
 من باب التعليل محذوف باللام والمجارع المحذوف ظرف مستقر متعلق
 مقدّر خبر لابتداء محذوف والتقدير كما في الملام والجملة المبتدأ
 للمجر مستأنفة محذوف خبر لابتداء محذوف ومضاف الى مبتدأ زيد ظرف
 مستقر متعلق بمقدّر خبر لابتداء والجملة مقولة للقول المحذوف والقول مع
 القول مضاف اليه المحذوف والتقدير في ذلك المحذوف المالك ثابت او مملوك
 زيد في التحصيل على التعليل محذوف خبر لابتداء محذوف ومضاف الى مبتدأ
 وهو ضم تليم وتشد يد اللام يقال له بالفارسية يوشن للفرس طيف
 مستقر متعلق بعامل مقدّر خبر لابتداء والجملة مقولة للقول المحذوف
 والقول مع القول مضاف اليه المحذوف والتقدير في ذلك نحو قولك الجمل لله
 ثابت او محض للفرس والتعليل عطف على التعليل محذوف خبر لابتداء
 محذوف ومضافت فعل ماض اجوف من باب ضرب والتاء فاعلم
 واحدا جينات فقلت الياء الفاعل كرها وانفتاح ما قبلها فاعلم
 جاءت وهذا في الالف لا في التاء الساكنين بينهما وبين الهمزة فاعلم
 جاءت بفتح الجيم ثم نقلت الفحة الى الكسرة لتدل على ان المحذوف هو الياء

لا يجوز

لا غير فاعلمت للسمين ظرف لغو متعلق بجئت الجملة مقولة للقول
 المحذوف والقول مع القول محذوف مضافا فتحو اليه والتقدير ذلك هو
 قولك جئت للسمين السمين بفتح السين الفاعل فيكون العين يقال له بالفارسية
 روعى منسكه الواو للعطف قد للتعليل تكون فعل مضارع من الافعال
 الناقصة واسمها مستتر فيها يعود الى اللام بفتح طر و مستقر متعلق بمقدّر
 خبر لتكون من مضاف اليه بفتح جره على مع القول ظرف لغو متعلق بتكون ان قلنا
 يجوز ان يتعلق الظرف بالاناقصة او ظرف مستقر متعلق بمقدّر حال المجر
 تكون والتقدير على الاول وقد تكون اللام ثابتة جمعة عن مع القول
 على الثاني وقد تكون اللام ثابتة جمعة عن حال كونها كالثانية مع القول
 وتكون مع الاسم والظرف عطف على التعليل محذوف خبر لابتداء المحذوف
 قول مضاف اليه نحو الفاعل مضاف اليه لهو ان تعالى جملة فعلية حال المجر
 فاعلم العني قال الذين كفروا الذين آمنوا مقولة للقول احرز تفسير
 عن الذين آمنوا مفسر للذين آمنوا جمعة الواو عطف على جمعة عن في
 القسم ظرف مستقر متعلق بمقدّر بفتح تحفص الواو والنفي ظرف مستقر
 متعلق بمحذوف خبر لابتداء المحذوف والتقدير وقد يكون بفتح الواو والكا
 ثنة في القسم ذلك اي كونها جمعة الواو كالثانية في القسم ثابت للتعجب
 محذوف المبتدأ المحذوف وهو ذلك قول مضاف اليه نحو الشاكر
 اليه لقول الله لا يبق على الايام ذبيح يستطير الطيئان والاس
 مقول للقول وتركيب البيت هكذا الله جاء محذوف ظرف مستقر متعلق
 بفعل محذوف والتقدير اقسام الله اي والله لا كلمة التقى بفتح فاعلم

ناقص من باب علم على الأيام متعلق بيقين وهي جمع يوم ذو قفل
 حيتل بكسر الفاء وقع العين جمع حيلة يقع الفاء وسكون العين
 مضاف اليه لولا الحيلة يقال لها بالفارسية كره شيخ كوزن الفعل مع
 متعلق جملته القسمة على محل له اسم المفعول كما من الباب بمعنى في شئ
 بين الميم الأولى وقع الثاني وكسر الفاء المعجمة اسم جبل عال مجرى للباب
 والظفر مستقر متعلق بمقدرة نعت لزوجيد ولغو متعلق بيقين الباب
 بمعنى في الها مجرى ربحا والمجار والمجوز ظرف مستقر كخبر تقديم
 الظئان يقع الظاء المعجمة مبتدأ ومؤخر الجملة المبتدأ والخبر
 موضع خبر لتكون صفة مخصوصة لمتشبه الغائب إلى الموضوع هو المجرور
 في مبة الظئان يقال له بالفارسية باسمه الأس أصله أو من فقلت
 الواو الفالسي كهاوا افتاح ما قبلها عطف على الظئان ويقال لها
 لفارسية موزد الواو للعطف قد للتقليل تكون فعل مضارع من الأفعال
 الناقصة واسمها مستتر فيها يعود إلى اللام زائدة خبرها هو
 مع الاسم والخبر عطف على التمليك كخبر مبتدأ محذوف ومضارع
 مقول للقول المحذوف والقول مع مقوله معنى اليه لغوا حرف تفسير
 وقد تم تفسير لوزن فلكم الواو للعطف رتب عطف على الباب للتقليل
 ظرف مستقر متعلق بمقدرة خبر مبتدأ محذوف والتقدير هي تكون
 للتقليل الواو حرف عطف لها عطف على التقليل صفة الكلام
 فاعل للظرف أي لها الواو للعطف قد للتقليل تدخل فعل مضارع من
 بانه وفاعله مستتر فيها يعود إلى رتب حاضر جوابا تكرة يقع الفاء وكسر العين

مجزوعا

مجزوعا إلى موصوفة صفة مخصوصة لتكره والمجار والمجوز ظرف متعلق
 بتدخل والفعل مع المتعلق عطف على التقليل كخبر مبتدأ محذوف
 ومضارع رتب ظرف لغو متعلق بملقته بذكر كره صفة لرجل القيت
 فعل مضارع ناقص من باب علم والفاء فاعل لها مفعوله والفعل مع
 متعلق مقول للقول المحذوف والقول مع مقوله مضاف اليه لغو
 وتدخل عطف على التقليل أو مدخول قد على مضمرة ظرف لغو متعلق
 بتدخل مضمرة باسم المفعول صفة مخصوصة لخص بملقته متعلق بميم ربه
 منصوبة صفة لتكره كخبر مبتدأ محذوف ومضافة به جملتها
 اليه لغو تقدير هذا المثال الواو للعطف تلحق فعل مضارع من باب
 علمها مقول لتلحق ما فاعلها الكافة بالرفع صفة مخصوصة لها
 والفعل مع المتعلق عطف على التقليل الفاء للتفريع تلحق فعل
 مضارع مجزوع ناقص من باب علم فعال بمعنى تفعل وتبطل
 وماوثة لام وغير محذوف والف متعلية عن الباب وناصب فاعله مستتر
 فيه يعود إلى رتب عن العمل متعلق بتلخي والمجمل عطف على جملة تلحقها
 فتدخل الجملة عطف على التلحق حينئذ ظرف زمان متعلق بتدخل على فعل
 ظرف لغو متعلق بتدخل أيضا كخبر مبتدأ محذوف ومضارع
 رتب أقام رتب مضاف اليه لغو تقدير هذا المثال أو مقول للقول المحذوف
 والقول مع المقول مضاف اليه لغو والتقدير ذلك نحو قولك رتب أقام
 زيد وكس تقديم عطف على التقليل متعلق باسم المفعول أو الفاعل قال
 ليتقدم هاهنا أي متعلق عليها متعلق بتقدم الضمير المحذوف عا إلى

الى رتبة الواو وحرف الاستيفاء الفعل مبتدأ الذي اسم موصول متعلق
 كلام اصحاب خبر مبتدأ محذوف والمبتدأ الخبر صلة الموصول
 وهو مع صلة حقيقة للفعل لا حرف فيكون فعل مضارع من الافعال
 الناقصة واسمها مستتر فيها يعود الى الفعل الآخر واستثناء ما
 مستثنى من الخبر ويكون ويكون مع الاسم والخبر في موضع
 رفع لتكون خبرا للمبتدأ الذي هو الفعل والمبتدأ الخبر
 لا محل من الاعراب التقدير الفعل الذي هو متعلقها لا يكون
 الا ما فيها الواو وحرف عطف او ما كلام اصحاب عطف على الباء او ربت
 والصبر عائد الى ربت تدخل جملة فعلية في محل رفع خبر لمبتدأ محذوف
 وقدموا تقديره غير منزهة عن ان تكون ظرف لغو متعلق بتدخل وصفة
 صفة لثمة نحو خبر لمبتدأ محذوف ومضاف قوله الشاعر كلام اصحاب
 عطف على الباء مضاف اليه نحو وقائمه الاعمال في الخبر في شبهة
 الاعلام لماع الخفق مقول للقول وتركيب البيت الواو واربت
 قائم وهو المكان للغير النظم من القيام وهو القبار وهو الواو
 ربت او ربت بعد ما على الاختلاف الواو بين تقدير الموصولة
 عما قمع عطف العطف بالفتح ما بعد من المضاف المضاف اليه
 صفة بعد صفة وهو اسم فاعل من خوت اذا دخلت من الالف
 الخترة بكسر الزاء مضاف الى الخاوي وهو الممتد الواسع المتخلى بال
 الرياح مشبهة باسم الفاعل معين ملتبس صفة بعد صفة الاعمال
 جمع علم وهو العلامة والحيل التي تقع لماع صفة بعد صفة وصيغة

مبالغة

متعابا لهم من قولهم لمع البرق يلمع الماع والماعان اما الخفق ليسكون الفاء
 وانما كسر الجاء للضم ورضطه السلب والقلب ونحوها والمراد هنا الاول
 متعلق الظرف محذوف تقديره قطعها او جيت بها او نحوها والمخبر ورب
 ومغارة مغبرة المظلمة والنواحي خالية الممتدة لا ليس الا انما وشبه العلامة
 السراب قطرها وجبتيها والسلب يقال له بالفارسية غايش ولا
 في الكلمات الاربع لفظية فافهم ومن عطف على الباء التي وقد ظرف مستقر
 متعلق بمحذوف خبر لمبتدأ محذوف والتقدير هي تكون للمي اوتة والمجاذبة
 مصدر من باب المفاعلة نحو خبر لمبتدأ محذوف ومضاربت فعل مثا وفا
 فاعل التسميم مفعول لربيت عن القوس ظرف لغو متعلق برسيت والفعل
 في العلاقات مقول للقول المحذوف والقول مع المقول مضاف اليه التقدير
 ولا تخوف لا ربيت التسميم عن القوس الواو للعطف اطعم فعل ملحق للغائب
 الذي من باب الافعال قسم مفعوله عن الجوع متعلق بالعلم والجملة عطف على
 ميت التسميم عن القوس الواو للعطف كسا فعل ماض من كسا يكسوه
 عن اخرى متعلق بكسا اخرى يتخفين مصدر منه غير بعيد عن اخرى
 بالفتح اسم الام حروف جاز ان حرف من الحروف المشبهة بالفعل الهاء
 اسما يجعله فعل وفاعل ومفعول او متجاورا لمفعول ثان ليحذف عنها كسر
 لغو متعلق به جعل والفعل مع التعلقات في موضع رفع خبر لان وهي مع
 وخبرها مجزول للام وهي مع مجزول رفع خبر لمبتدأ محذوف والتقدير
 لا يجهل متجاورا عنها واعلم ان الضمير المنسوب الى الجاهل جاز اليه
 الضمير المرفوع المستتر في يجعل والضمير المنسوب في يجعل راجع الى

ن

الله والغير المحذور في غنها راجع الى القوس الواو للعطف تكون فعل
 مضارع من الافعال الناقصة واسمها مستتر في راجع الى عن استاجير
 لتكون والجملة عطف على التجرارة نحو خبر مبتدأ محذوف ومضاف
 جلبت فعل فاعل من عن ظرف لغو متعلق بحلبت عيين مضاف
 اليه بالنسبة الى عن ومضاف بالنسبة الى الهاء والفعل مع المتعلق مقول
 للقول المحذوف والقول مع القول مضاف الى نحو والتقدير ذلك محذوف ذلك
 من عن عيين اي حرف تفسير من جانب عيين مفسر لرب عيين وعطف
 على الباء للاستعلاء ظرف مستقر متعلق بمحذوف خبر مبتدأ محذوف والتقدير
 هي تكون للاستعلاء والاستعلاء مصدر من باب لا فاعل مستفعل
 واصد استعلاء قلبت الياء الواقعة طرفا هزة نصار استعلاء نحو
 خبر مبتدأ محذوف ومضاف جلبت فعل ماض فاعل على الحاريط بالهزة
 ظرف لغو متعلق بحلبت والفعل مع المتعلق مقول للقول المحذوف
 القول مع مقول محذوف ونحو والتقدير ذلك محذوف ذلك جلبت على
 الحاريط الواو للعطف زيد مبتدأ على السكت ظرف مستقر متعلق بمحذوف
 خبر مبتدأ محذوف والجملة عطف على حلبت على الحاريط الواو للعطف تكون
 فعل مضارع من الافعال الناقصة وفيها ضمير مستتر راجع الى عن استاجير لتكون
 والجملة عطف على الاستعلاء نحو خبر مبتدأ محذوف ومضاف جلبت فعل ماض
 على من كلمة جارة على كلام اضافي محذوف من وهي مع محذوفها ظرف لغو
 متعلق بحلبت والجملة مقول للقول المحذوف والقول مع القول
 مضاف الى نحو والتقدير ذلك محذوف ذلك ركب من عليه اي حرف

لتفسير

تفسير من فوقه مفسر من عليه والجملة عطف على الباء للتشبيه ظرف مستقر متعلق
 بمحذوف خبر مبتدأ محذوف والتقدير هي تكون للتشبيه نحو خبر مبتدأ
 محذوف ومضاف زيد مبتدأ كالاسد ظرف مستقر متعلق بمحذوف مقدر
 لمبتدأ المحذوف زيد والجملة مقوله للقول المحذوف والقول مع القول
 محذوف ونحو والتقدير ذلك محذوف ذلك ركب من يكون كالاسد وتكون والجملة
 طامة عطف على التشبيه نحو خبر مبتدأ محذوف قوله كلام اضافي محذوف ونحو
 تتأكل من خبر قوله ليس كذلك تشبه وهو الشيخ اعلم مقول للقول المحذوف
 كذا الواو للعطف تكون اسم الجملة معطوف على التشبيه نحو خبر مبتدأ محذوف
 وفرو مضاف قوله مضاف اليه بالنسبة الى نحو ومضاف بالنسبة الى الشاء مضاف
 ج جم يفسر عن كابر المنهم مقول للقول المحذوف تركيب البيت يفسر
 بكسر الباء الموحدة وسكون الياء التثنية جمع مضاف مبتدأ بتقدير الموحدة
 ثلث بفتح الشاء الاولى نعت بعد نعت للمحذوف كنعاج ظرف متعلق مستقر
 متعلق بمحذوف نعت بعد نعت للمحذوف ايضا او نعت لثلث اثنا
 ج بكسر النون جمع نعمة بفتحها وهي البقرة من الوحش ويقال لها ابا
 لثانين كاو وثنت جهم بضم الجيم جمع جاز وهي التي لا قرن لها وبالفتح كثير
 مجتمعة والظاهر ان الملامد بها ماضوا الى اربعة مخصصة لتفاج يفسر
 فعل مضارع من باب منع والنون فاعله والجملة خبر لبيض بتقدير الموحدة
 عن كلمة جارة الكاف جمع للثلث محذوف راجع بتقدير الموحدة والشاء
 فيها المبردة بفتحها مضاف الى الكاف ويقال له تكرر والمنهم اسم فاعل
 من انهم اي ذاب صفة للبرود والتقدير رطوبة او شاء يفسر ثلث ثلث

كساح يتم بفتح عن اسنان مثل الراء الزائبة لطافة ونفاضة ومنهضم الميم
 سكوت الذال المعجم ومنهضم الميم وسكون النون وضم الذال معطوفا
 على الباء لا تبدأ الفتح متعلق بمقدّر خبر ليتبدأ محذوف الغاية مضى اليه لا تبدأ الز
 ما طرف مستقر متعلق بمحذوف لغا التقدير هما كانا لثان لا تبدأ الغاية الثانية
 في الزمان الكاخر وتشبيها وما زائدة ان بالفتح من الحروف المشبهة بالفعل
 متعلق موضع نصب لتكون اسما لان لا تبدأ طرف مستقر متعلق بمحذوف فيكون
 الغاية مضى اليه لا تبدأ في المكان صفة للغاية باعتبار متعلق والتقدير كانت
 من كائن لا تبدأ الغاية الثانية للمكان وان مع اسمها وخبرها الجملة تأويل
 مجرورة بالكا وهي محذوف متعلق بما يتعلق لا تبدأ الغاية اي تكون كائنا لا
 تبدأ الغاية الثانية للمكان محذوف ليتبدأ محذوف ما حروف في رابطة فعل وفا
 على ومفعول من باب منع محذوف جار مجمع من كان مجرور بها ان كما مضى
 كانت هي مجمع منه وان كان حاضر كاد ايتيه مذيونا كانت مجمع في وان كان
 مرفوعا كما يعتقرب فترفع ما بعدها على التاريخ فتقول ما رايته مديع
 للجمعة أي اول انقطاع الروية يوم الجمعة او على التوقيت فتقول ما رايته منذ
 متدأى امد علم الروية منه ولا يكون ما بعده الا نكرة فلا تقول منذ
 السنة وكذا منذ يوم مجرور للجمعة يقتضين مضى اليه ليوم والظرف متعلق
 بالفعل والفعل مع المتعلقات مقول للمقول المحذوف وهو مع مفعو
 له مجرور لغو والتقدير ذلر محذوف وان ما رايته مذيوم للجمعة ومنهضم
 عطفا على مذيوم للجمعة فاولا كاوله واوسطه كواوسطه وعجزه كعجزه ان
 كيت الواو مرفا سببا اذا ظرف مستقبل وان وصل على الماضي منصوب

بحر

بمجرور رفع فعل ماض مجهول ما اسم هو مقول بقدر ظرف مستقر واقع صلة
 للموصول هو مضى اليه بعد والموصول مع صلة نائب الفاعل لرفع
 تأفعل ماض ولالاف فيه علامة التثنية وخبر الفاعل جواب لا ذاولا
 محل من الاعراب محذوف الالة الجلة اذا وقت جواب شرط غير جازم لم
 يكن لها محل من الاعراب كما مر في صدر الكلام الكتاب سمين خبر لكا
 ن او علامة نصب اليها والجملة الشرطية مستأنفة فلا محل لها من الاعراب
 محذوف ليتبدأ محذوف ومضاف ما حروف في رابطة فعل وفاعل
 ومفعول والجملة مع ما بعده ماقول للمقول المحذوف وهو مع مفعو
 مجرور لغو والتقدير ذلر محذوف وان ما رايته مذيوم للجمعة ومنهضم
 يوم مذيوم للجمعة والعكس والجملة وقعت بيا الجملة ما رايته اي اول
 انقطاع الروية يوم الجمعة ولا محل لها من الاعراب للجمعة مضى اليه ليوم ومنه
 يوم للجمعة عطفا على مذيوم للجمعة وهو مثل مع وتركيبا واعلم ان تاسا بقو
 لون ان من في الاصل كلمات وهما من اذ جعلتا كلمة واحدة قال صلت
 الصالح لا دليل على صحة هذا القول وان من خذفت عينه بدليل مبيد
 الصغير اذا كان اسما لا صرا لان الصغير من خواص الاسماء فلا يصغر
 فعل ولا صرف الواو للعطف حتى عطفا على الباء لا يشبهها ظرف مستقر متعلق
 بمجمل مقدر خبر ليتبدأ محذوف الغاية مجع النهاية الاصم والملا
 بها هنا المضافة اطلاقا لاسم الخبر على الكل اذ لمعنى لانهما النهاية
 قيل كثيرا ما يطلقون الغاية ويريدون بها الغرض والمقصود والبر
 ادبهاج الفصل لانه غرض فاعلم مقصوده وكذا المثل في الغاية المقدر

ومحذورة بالانتهاء اليها في الزمان يفتح الزمان طرف مستقر مستقر صفة
 للفايد وتقدير الكلام في المحذور لانتهاء الغاية الحاصلة الزمان المحذور
 محذوف ومضاهية فعل ما من باب ضرب في التاء فاعل محذوف كقوله
 الصباح بفتح الفاء محذوف حتى والجار مع المحذور طرف لغو متعلق بفتح الفعل
 مع المتعلق مقول للمقول المحذور وفي القول مع مقوله محذوف بابضائه محذوف
 اليه والتقدير ذلك محذوف ذلك شتر في الصباح وتلك الجملة مستأنفة
 الواو للعطف تكون فعل مضارع من الانفعال التامصة واسمها ضمير مستتر
 يعود على جمع محذوف طرف مستقر متعلق محذوف غير تكون مع مضاهية محذوف وتكون
 مع اسمها وخبرها عطوف على لانتهاء الغاية في الزمان محذوف مستأنفة
 محذوف ومضاهية فعل فاعل من باب ضرب التامكة مضع لا اكلت حتى
 اتاحر في جارا وحرف عطوف او حرف ابتداء لاجار ولا عاطوف مع كونها
 حرف ابتداء ان يكون تابعا لها كلاما مستأنفا اسميا كان او فعليا كقوله
 لا اخرجت النساء حتى هند خابرة راسها كلام اضافي محذوف على الاول
 منصوب عطوف على التامكة على الثاني او من نوع مبتدأ خبره محذوف فاعل
 راسها ما كمل على الثالث وهكذا كل ما كان بعدها وكان جزءا منها
 قبلها او كجزء باحتملا محذوف بني السادات حتى عبيدهم فاعلم
 يكن ما بعدها كذا لانه لو تحسن العطف والفعل مع التعلق مقول للمقول
 المحذور والقول مع مقوله مضاهية المحذور والتقدير ذلك محذوف ذلك
 اكلت التامكة حتى راسها تكون وجه الى عطوف على لانتهاء الغاية
 في الزمان او على تكون جمع مع محذوف مستأنفة محذوف ومضاهية ذهبت

فعل فاعل

فعل فاعل حتى حرف جاز وبعد هان المصدرية مقدرة بلغت فعل فاعل من
 باب ضرب الكوفة مضعول بلغت وان المقدرة مع ما بعد هان اول المصدر
 ليكون محذوف حتى والظرف لغو متعلق بذهبت وذهبت مع التعلق
 مقول للمقول المحذور والقول مع المقول محذوف بابضائه محذوف
 ذلك محذوف ذلك ذهبت حتى بلغت الكوفة اي حتى بلغني الكوفة ولا مستأنفة
 عطوف على لانتهاء الغاية في الزمان محذوف مستأنفة محذوف ومضاهية
 كلام اضافي مضاهية محذوف حتى بضم حاء كل جازهم حتى الحياء ماقوله
 بارسان مقول المقول تركيب البيت سريت فعل فاعل فاعل فاعل
 بابضائه سري بالضم والتمثيل بالكتابة في البيت فاعل فاعل سري
 يكون ليلا تاكيدا كما اذا قيل سريت امس زيارا يكون زيارا كيدا امس
 ولذا سريت البارحة ليلا فاعل جاز ومحذوف طرف لغو متعلق ببيت البارحة
 مع حتى حرف جاز فعل مضارع من باب ضرب لغو فاعل منصرف بان المقدر
 حتى وهي مع الفعل في تاء ويلزم من يكون محذوف حتى والحال يقال القا
 وسية كذا شدة ومما ذكره شدة جازا بالكتابة جازا بالفتح المقدر
 الواو بالكتابة ما قبلها قال هذا الصراح الجودة كالمع فكون يكون وسند
 اسد في بعض المواضع تازی شدة اسد فاعل كل هم مضاهية له وتقدير
 الكلام سريت معهم حتى كلول جازا بضم حاء حتى حرف استيناف الحياء مستأنفة
 محذوف في بقلد فعل مضارع من باب ضرب والنون نافية فاعل
 اجوز ياتي من باب ضرب واسد بقلد ن نقلت تحت الياء الخ
 القاف ثم قبلت الفاء فصار قيادون فالتع التامكان اشارة والدال

فقد لا يفتقد السالكين فصا يقيد الباء حرف جازم لا يفتقد
 بفتحين معروف ومجهول الباء والظرف لغو متعلق بمقيد القيد
 يقال له بالغة الفارسية كشيء والفعل مع نائب فاعل الجازم موضع
 الزرع خبر مبتدأ الذي هو جوار والحيلة المشتد والخبر مستأنفة فلا
 محل لها من الاعراب كما علمت في صدر الكتاب الواو للعطف والضمير
 ضمير عطف على الباء نحو خبر مبتدأ محذوف وهو ذلك والله مضاف
 اليه المحذوف من الكعبة عطف على الله الواو حرف استئناف لا حرف
 نفي يستعمل فعل مضارع مبنى للمفعول ونائب فاعل مستتر فيه يعود
 الى الواو القسم مع ظرف لغو متعلق بيبين فعل القسم كلام اضيف مضافا
 اليه مع والسؤال عطف على فعل القسم الضمير عطف على العطف عليه
 او على المعطوف على الخلاف في المسئلة والحيلة مستأنفة الفاء للعطف
 لا حرف نفي تقول فعل مضارع اجوز واو راس من ضمير فاعله مستتر
 فيه جوباد هو انت وهو عطف على الاستعمال قسم والله مقول المقول الكا
 حرف تشبيه ما حرف في المصدر تقول فعل وفاعل صلة لما ومع صلتهما
 بتاويل المصدر مجردة لا كما ومع مجرورها متعلق بقول اوصفت
 المصدر محذوف اي فلا تقول انتم والله قول لا تقول انتم بالله
 انتم بالله امقول تقول الواو للعطف لا تقول والله اخبرني كما تقول
 بالله اخبرني عطف على ملحق الفاء ولا تقول وان كما تقول بل
 عطف ايضا عليه او على المعطوف اليه وللعطف بباء القسم كلام اضاف
 عطف على الباء اعم خبر مبتدأ محذوف هو من كلمة جارة والواو القسم كلام

محمدا

محمدا والظرف متعلق بلم والحيلة مستأنفة وقعت بيان الحال بالقسم
 الا ان حرف جازم حرف في ظرف والشبهة بالفعل جازمها تكون بالباء
 الضو قانية فعل مضارع من الافعال الناقصة واسمها مستتر فيه يعود الى الباء
 مع الفعل مضافا الى ظرف مستقر متعلق بمحذوف خبر لتكون ويكون
 ضمير هائي موضع رفع لتكون خبر كان وهي مع اسمها خبر هائي مجرور باللام
 وظرف مع مجرور هائي مستقر متعلق بمقابل مقل خبر مبتدأ محذوف والنقد
 برز ذلك نائب لانها الاخره او ظرف لغو متعلق باع والسؤال مع الضمير معطوف
 على الفاعل وغير عطف على الضمير والضمير بالاجع اليه تقول فعل وفاعل ان
 بالله مقول لتقول الواو للعطف بالله اخبرني قبل المعطوف ان عا قسم
 بالله والحيلة مستأنفة الواو حرف استئناف لا حرف نفي يكون فعل مضارع
 لا فاعل الناقصة ذلك اسم اشار في محل الرفع ليكون اسم يكون
 الكا في خبر مجرور للظن او بدل من هذه الصاع اسم الاشارة فليكنها اسم
 المحاط به من الافراد والشيء والجمع والتذكير والتانيث وانما جعلت هذه التا
 حذرا لا مستناع وقوة الاسم الظاهر موقعها ولو كانت اسما لم يقع ذلك
 نحو ضربك ومريت بك بخازان يقال ضربت زيدا ومريت بزيد في الواو
 ظرف مستقر خبر ليكون باعتبارها عاملة التقيد والحيلة مستأنفة او فاعله
 مشا الى ذلك الفعل وما عطف عليه ويعمل ان يكون في في الواو
 مجتمعا مع وتقدير الكلام ولا يكون ذلك اي الفعل مثلا كائن في الواو ولا يكون
 ن ذلك اي الفعل مثلا مستعلا مع الواو التاء عطف على الواو الكلام حذرا
 ان حرف في المحذوف المشبهة بالفعل هاء اسم كان اصل خبر هائي مع

اسمها خبرها محذوف من اللفظ مع مجرورها متعلق بمحذوف خبر لمبتدأ
 والتقدير ذلك ثابت أنها اصل او متعلق بكون ان قلنا متعلق الظرف
 بكان التامة الواو للاستيناف في موضع الوقع مبتدأ اي حرف التفسير
 الواو بالرفع مفسر وعطف بيان لها عند الاكثرين وعند بعضهم اي
 التفسيرية حرف العطف فيكون ما بعدها عطف على ما قبلها والتا عطف
 على الواو في مكان خبرها محذوف خبر لما اتصلت بالهاء قلت للفتا يا
 ها مجرور كذا راجع الى التا والظرف متعلق بفرعان الواو للعلف تارة القسم تارة
 عطف على التا مثل خبر لمبتدأ محذوف اي هي واذا القسم اما مضاف الى مثل خبر
 ما اسم وصول ذكرناه فاعل ومفعول والجملة صلة للموصول والياء اليه ضمير
 المنصور والوصول مع صلته مجرور والظرف مع مجرورها ظرفي لغو متعلق بمثل الواو
 حرف استيناف والتا مبتدأ مختصة باسم المفعول خبر لمبتدأ والتا نيت باعتبار الكلام
 او اللفظ والجملة مستأنفة بالظاهر الباجرة والظاهر مجرور بالياء بتقدير لو
 صورة الظرف متعلق بمختصة في حرف خبر اسم مجرور راجع مضاف الى الله هو مضاف
 اليه والمضاف تبيان للظاهر مجرور في طرف مستقر متعلق بمحذوف وصفه
 مختصة للظاهر بتقدير الكلام والتا مختصة باسم الظاهر للكائن الا
 الذي هو لفظية الله او لامه مضافا لمسية بالتقدير هيئذ هكذا والتا
 مختصة بالاسم الظاهر الكائن او المستعمل في اسم الله تعالى خاصة حال
 فاعل مختصة واللفظ حال كون تلك التا خاصة بذلك الاسم ولا يستعمل مع
 غيره او مفعول مطلق لفعل محذوف في اي خصت التا باسم الله خاصة او
 مختصة التا المتعدي لاحرف في نقول فعل وفاعل تربية الكعبة مفعول نقول

والجملة

والجملة عطف على الجملة الاسمية لحن والتا مختصة بالظاهر اسم الله تعالى خاصة
 كما نقول ورب الكعبة قد من تركب العلو للعطف حاشا عطف على اليه للاستيناف
 خبر لمبتدأ محذوف باعتبار التعلق الواو حرف استيناف استعمال مبتدأ او
 حاشا مضاف اليه استعمال اضافة المصدر الى المفعول محذوف خبر لمبتدأ
 مفعول ثان لاستعمال هو ضمير وفصل وقع بين المبتدأ والخبر المعرفة لولا
 ليفصل الخبر عن النعت ولا موضع له من الاعراب عند التحليل لا يتقدم
 حرف على صيغة الضمير وعند بعضهم اسم منه لا يقتضي للاعراب فيه كمال
 لكن التحليل استعمال التا الاسم فلها اذهل الى حرفية وبعض العرب يجعل مبتدأ
 وما بعدها خبر فيكون موضع الوقع القصص خبر لمبتدأ الذي هو استعمال
 على الاول او خبر له هو والجملة المبتدأ الثاني وخبره خبر للمبتدأ الاول
 على الثاني والجملة مستأنفة نقول فعل وفاعل والجملة مستأنفة حالي فعل ولا
 هو مفعول والنون في نون الوفاية القوم فاعل جا حاشا حرف جر
 مجرور حاشا والظرف متعلق بما وجرأ جاني القوم حاشا زيد مفعول نقول
 فادم الفا فصيحة مشعرة بشرط محذوف يكون فعل مضارع من الافعال الناقصة
 للتعني اسم يكون ان حرف من الحروف المشبهة بالفعل تربية اسم ان مستند خبر
 لها وهو اسم مفعول من الاستيناف مجع الاستحقاق اصله مستند قلت التا
 الفا لفرعها واقتراح ما قبلها فالنق السالك ان الالف والتون في زنت
 الالف لا لبقاء الساكنين فاذا دخلت الالف اللام عادت كما علمت في
 التصريف من القوم ظنهم متعلق بمسند غير داخل كلام اما من وقع
 لان او مذهب حال من نال الفاعل في مسند في حرف الجاء محذوف

منها بحرف أصلي نقلت كسرة الياء إلى ما قبلها فصار حجابا محذوف
والظرف متعلق بداخل وان مع اسمها وضميرها خبر ليكون والظرف جواب
لشرط محذوف يشعرب الفاء والتقدير إذا قلت جاني القوم حاشا زيد
فيكون المنع إلى آخره وعدا خلا معطوفان على الياء بحرف فعل مضارع
لأن الظرف فاعله مستتر فيه وجوبا وهو ان بهما متعلقين بحرف الاسم
مفعول في بعض ظرف لغو متعلق بحرف أيضا اللغات محذوف بزيادة
بعض الياء وهي جمع لغة بضم الفاء وفتح الغين المعجمة أصلها في اللفظ
في وقت لاها وعوضت عنها الهاء الفاء فاء فهي مشعر بشرط محذوف
تكونان فعل مضارع من الأفعال الناقصة والالف الضمير اسمها
في خبر لتكونان وعلامة نصب الياء ومضاف وحذفت تون بالفتحة
جوزها بغير حرفي وجعلتكونان حرفي جرحها الشرط المحذوف والتقدير إذا
جريت بها الاسم بعض اللغات فتكونان حرفي جرح الواو حروا استلينا
فما استلينا بمعنى ظرف مستقر متعلق بفاعل مقدر خبر المبتدأ ومضافا
ستلينا مضاف إليه يرفع وتقلير الكلام وهو اثباتان بمعنى الاستلينا
كما استمتعلق بالمتعلق بمعنى والكافية للتشبيه الواو حرف استلينا
كلمة مبتدأ أو الالف اللام عوض عن المضاف إليه أي أكثر اللغات قرينة الكلام
المتأنيق أو أكثر الاستعمال أو أكثرهم على حرف جر ان حروا ناصب الاسم
فجرحها اسم لأن فعلان خبرها وان مع اسمها وضميرها محذوف
ومع محذوفها متعلق محذوف خبر المبتدأ الذي هو الأكثر وتقدير الكلام
والأكثر ثابت على أنهما فعلان على الثالث والجملة المبتدأ والخبر متساوية

أو عطف

أو عطف على حرفي بها الاسم فالواو للعطف الواو حروا استلينا حذفت
زمن متعلق بفعل بعده أصلا حين أن كانا فعلين فحذفت الجملة الفعلية
لأنها كانا فعلين وعوضت عنها التنوين وكنت أو متصلة بحرف على
مذهب البعض تنصب فعل مضارع للخطاب فاعله مستتر في وجوب
أي أنت الاسم مفعول تنصب فعل ظرف للكان هنا ومضافا مضافا إليه
لبعد الظرف متعلق بنفسه حرف جر ان حرف من الحروف المشبهة بأفعالها
لأنها اسم لأن تاليع الاسم مفعول خبرها وهي مع الاسم والخبر
والمعنى وهي مع محذوفها متعلق تنصب أيضا والجملة مستقلة متعلقة
بمفعول والفاعل مفعول الجملة المبتدأ والخبر متساوية أو عطف على
جملة تنصب مع متعلقات عطف الاسم على جملة الفعلية الفاعل
حرف التفعيل يقال فعل مضارع من المفعول جاني فعل ومفعول الفاعل
ن فيه تون الوقاية القوم فاعل جاء خلا فعل ماض من خلا خبر وهو
في الأصل لازم متعلّي بمن نحو قلت في الدار من الأتيس وقد يتحقق
معنى جاوز فتعدي بنفسه ويجوز من ويوصل بالمفعول في قوله
ظهير لما راجع إلى مصدر الفعل المتقدم أو إلى اسم الفاعل من ذلك المقام
أو إلى بعض مطلق من المستثنى منه والآخر احتيار المصل وعلى الأولين
تقدير الكلام خلا عجزهم أو خلا الجاني منهم زيد زيدا مفعول خلا واللام
في محل نصب على الحالية بتقدير لفظه قد لأن الفعل الماضي إذا وقع حالا
فعل قد على لفظه أو تقديرا أو خلا زيدا عطف على خلا زيدا وتركيب كبرية
الأن عطف جاوز فتعدي بنفسه وهو من علامه وعدا وجهه جاني

الى اخره مقول لي قال وهو مع مقوله عطف على محذوف ولا كثر الى قوله والفاعل
 بعضهم
 من غير التفسير خلا بعضهم زيد مفسر لخلا زيدا وعلا زيدا عطف على
 خلا بعضهم زيد وهو مفسر لعلا زيدا على الطريق الذي في التفسير وهو التفسير
 وزيد بعضهم زيد يقتضيه خلا بعضهم زيد وما عطف عليه ثم حرف العطف المعنى
 مبتدأ في جرحه والمجازة بفتح الواو محذوف وفي الظرف مستقر متعلق بمحذوف
 صفة مخصوصة للمعنى أن حرف من الحروف المشبهة بالفعل هو اسم ان وهو
 الشأن المحذوف فيمكن فعل مضارع من الافعال الناقصة وهو الاصل ان
 ليس بقليل خبر الواو لما قبلها فصا ويكون فلما دخلت لمجازية
 مستقر متعلق بحركة الآخر فصا يكون فالقبة الساكنان الواو والنون محذوف
 الواو لالتقاء الساكنين فصا يكون بعض اسم يكن ومضاف للجائز اسم فاعل
 من جاريهم ومضاف اليه محذوف لبعض وعلا متجزة الياء وتحذف هـ في
 التثنية لم تكتب بصوت شئ لان كل هـ فيكون بعد ما حذفت من صور
 محذوف ولو تكتب بصوت شئ الا ما استثنى في موضعه زيد خبر يكن ويكون
 اسم او خبر ما خبر المبتدأ الذي هو المعنى والمبتدأ والخبر عطف على
 اي جاز بعضهم زيد القاء والتفريع اذا تلو الاستقبال متعلق بمعنى التثنية
 والعامل فيه الجراء دخلت فعل ماض من بين الفاعل والافعال ما مفعول
 قلت في الاول وثالث الفاعل على الثاني عليه جاز ومجوز متعلق بدخلت
 والظير راجع الى خلا وعلا محذوف في ثلثا ان فعل مضارع من الافعال الناقصة
 قصة والالف الضمير اسمها الآخر استثنى وفعلين خبرها يكونان وللمبتدأ
 من محذوف والتقدير يكونان شيئا لا فعلين يكونان مع اسمها خبرها

جملتها

المبتدأ

جواز الشرط والمجازة المشرقة والجزء عطف على القصة السابقة وهي
 من قوله ولا كثر الى قوله زيد والله يعلم في النوع الثاني الى اخر النوع
 قوله النوع مبتدأ الثاني صفة مخصوصة للنوع والصفة الاخرى محذوف
 وفي اي النوع الثاني منها حرف خبر للنوع وانما ترك حرف العطف
 اشارة الى انه شروع في قسم اخر من العوامل اللغوية الساعية
 يكون مقديرا وان كان قد ير حرف العطف نادرا والمجازة مستأنفة كالحال
 من الاعراب تنصب قدرا وفاعل صفة الحروف الاسم مفعول متعلق بفتح
 الخبر عطف على تنصب الاسم وترفع فعل مضارع من بين الفاعل من رفع يرفع
 كمنع عنه الواو حرف استئناف في مبتدأ ستة خبر محذوف ومضاف الى
 اليه الستة والمجازة مستأنفة ان بكسرة الهزة مع ما عطف عليه بدل الستة
 وان يفتح الهزة عطف على ان التحقيق ظرف مستقر متعلق بمحذوف
 نعم لان وما عطف عليه او خبر ما مبتدأ محذوف والتقدير هو التحقيق
 والتأكيد عطف على التحقيق عطفًا يقتضيه المضمون متعلق بالتحقيق
 وما عطف عليه ومضاف للمجازة نعم الجيم فيكون الميم مضاف اليه محذوف
 الف التفسير ان مبتدأ المكسورة بالرفع صفة لان كذا في
 تغير فعل مضارع من بين الفاعل من بار التفعيل وفاعل مستقر في
 لان والمجازة خبر للمبتدأ وجاء المبتدأ والخبر مستأنفة في تفسير
 للمال ان يحتمل ان يكون ان فاعل في المبتدأ المكسورة بالتعب
 استلزام بتقدير الموصوفين في نفي وتغير فعل فاعل خبر لان والتقدير
 الكلام فان ان المكسورة لا تغير والظاهر هو الاول مع الجواز

اضافي منه بوجه لا يكون مفعول لا تغير الواو حرف العطف ان يقع حرف
 مبتدأ المفتوحة صفة محقة لان مع طوز ومضاجلة كلام اضافي
 مضاي لمع والظرف مستقر متعلق بمجد وفعال من الضمير المستتر في
 المفتوحة او صفة لان حرف جر محذوف والظرف مفتوح باسم المفعول
 مضاي لمع والظرف مستقر متعلق بمجد وحذف المبتدأ الذي
 هو ان وتقدر بالجملة ان المفتوحة حال كونها كانت مع جملة ثالثة
 في حكم المفعول على الاول والكانت بالرفع مع جملة ثالثة في حكم المفعول
 والجملة المبتدأ والخبر عطف على جملة قبلها والكلام ان المفتوحة ما
 مر في ان المكسورة الفاء فاء فجحة مشعر بفتح ط محذوف يكون فعل
 مضارع من الافعال الناقصة واسمها مستقر فيها يعود الى ان بالفتح
 ظرف مستقر متعلق بمجد وحذف المبتدأ وهي مع اسمها وخبرها
 المشط المحذوف والتقدير اذا كانت ان المفتوحة مع جملة في حكم المفعول
 فتكون هي بالفتح في موضع المفعول في محذوف موضع محذوف والظرف
 متعلق بتكون او بما يتعلق به بالفتح المفعول مضاي لمع الواو حرف العطف
 هو مبتدأ راجع الى موضع المفعول مستقر في المضارع بانه الخبر اي هو
 اي هو موضع المفعول موضع المبتدأ او راجع الى المفعول فلا تقدير بشي
 المبتدأ باسم المفعول خبر للمبتدأ والجملة مستأنفة والفاعل والمفعول
 واللفظ الذي في الخبر محذوف من محطوفات على المبتدأ اللهم حرف جر ان
 حرف من الحروف المشبهة بالفعل اسمها ومضاي لمع ومضاي لمع
 الى لام راجع الى المبتدأ وما عطف عليه لا فرق او بلسان الفتنة

خبر ان

خبر ان وهي مع اسمها وخبرها مجزوء للام الجارة وهي مع مجزوء متعلق
 بمقدح خبر المبتدأ محذوف ومضاي لمع واخرى الامتناع هنا
 الامتناع للجملة الثانية لوجود الجملة الاولى ويجوز ان يكون بعد الاول
 هذه جملة ان اولها السمية اذ لا ان يقع حرف من الحروف المشبهة
 بالفعل اسم ان منطلق خبر لها وهي مع اسمها وخبرها تاويل
 المصدر ليكون مبتدأ وخبره محذوف ويجوز ان لا يكون خبره
 لولا واجبة انطلقت فعل ما من من باب الانفعال والتاء فاعلة للجملة
 جواب لولا هي مع ملحقها مفعول للقول المحذوف وهو مع مفعولها
 هذا الخبر وتقدر بالكلام ذلك نحو قول لولا انطلاقة قد يكون
 انطلقت الواو للعطف اعني فعل ما من من باب الانفعال ومفعولها
 من الوفاية ان حرف من الحروف المشبهة بالفعل اسم ان
 خبرها وهي مع اسمها وخبرها في تاويل المصدر ليكون فاعل اعني
 الكلام اعني قيامك والجملة عطف على محذوف واخرى عطف محبت
 فعل ما من من باب علم وفاعل ان حرف من الحروف المشبهة بالفعل اسم ان
 منطلق خبرها وهي مع اسمها وخبرها في تاويل المصدر ليكون ذلك المصدر
 مفعول الفعل المتقنم والتقدير عني انطلاقة والجملة عطف على
 قول نحو انظر واخرى عطف على فعل ومفعول وقد عرفت الترتيب
 تشهرا فاعل اعني ان حرف من الحروف المشبهة بالفعل اسم ان فاعل
 خبرها وهي مع اسمها وخبرها في تاويل المصدر ليكون مضافا لاسمها
 التقدير اعني اشتد او فسد والجملة عطف على محذوف واخرى عطف

أو لم يتبدل أو مضى قول مضى اليه بالنسبة إلى أو مضى بالنسبة إلى ما
 اليه مضى اليه لقول اضف المصد الحرف لعله أن يقع الحرف من حروف
 المشبهة بالفعل أي اسم أن أحد فعل مضارع من با علم وفاعله متبدل
 وجوبا لأن الله مفعول أحد والجملة في موضع الرفع لئلا يكون خبر لأن
 وهي مع اسمها وخبرها في تأويل المصد لئلا يكون خبر المتبدل الذي هو قول
 والتقدير أو قول قول أحد من الله وجملة أول قوله أن أحد الله عطف على
 خوارق أيضا والعطف مجتنب فعل وفاعل من حروف حروف المشبهة
 بالفعل أي اسم لأن منطلق خبرها وهي مع اسمها والخبر في تأويل المصد
 لئلا يكون خبر من مع خبرها فلهذا لم يمتنع مجتنب والتقدير الجملة
 مجتنب من قبله والجملة عطف على دخول خوارق الواو العطف في
 بالكسرة موضع جملة عطف على نكول بالفتح موضع المفرد الواو خبرا متبينا هو
 مبتدأ راجع إلى موضع الجملة في خبر خبر مبتدأ مجزوف ومضى الكلام مضى
 اليه ابتداء والخبر الخبر مستقر معلوم مجزوف وخبره للمبتدأ أو
 وهو ثابت ابتداء الكلام الجملة مستأنفة القول بعد الموصوف وبعد
 القسم معطوف على موضع الجملة نحو خبر مبتدأ مجزوف ومضى أن حرف
 من الحروف المشبهة بالفعل زيد اسم لأن منطلق خبرها أن مع اسمها
 وخبرها مفعول للمقول المحذوف وهو مع مقوله مضى اليه والتقدير في
 الله خبر قول أن زيد منطلق الواو العطف جانبي فعل وتأويل مفعول
 الذي اسم مفعول أن حرف فاعله اسم ورافع الخبر أو ما منصرفا لا كلف
 أن ومضاهما مضى اليه لا بأفضل خبر لأن وهي مع اسمها وخبرها صلة

للأسم

للأسم الموصوف والمعاين اليه الضمير بانه والموصوف صلة فاعل جانبي وهذا عطف
 أيضا على أن زيد منطلق الواو حرف العطف الواو في الله القسم لله مجزوف
 للواو والخبر الخبر متعلق بفعل مجزوف أي أقسم الله أن حرفه
 الحروف المشبهة بالفعل زيد اسم لأن منطلق خبرها وهي مع اسمها خبر
 جوار القسم وهو مع الجوار عطف على فعل عطف على أن زيد منطلق ويجوز أن يكون
 أن زيد منطلق وما عطف عليه مضى اليه نحو يتقدم به الجملة من هذا المثال
 الواو للاستيناف إذا ظرف للاستقبال فإن دخلت على الماضي متقدمة
 الشرط متعلق بمجرورها على الأصح كان فعل ماض من لا فاعل المتقدمة
 فعل الشرط واسمها مستقر فيها يعود إلى أن في خبر مجزوف مع مجزوف
 في ويجوز أن فعل مضارع مجتنب لفاعل وفاعله مستقر فيه يعود إلى مجزوف
 والجملة صفة للجملة مفعول مجتنب والمفرد عطف على الجملة والخبر الخبر
 متعلقان بمجذوف خبر لجان والتقدير وإذا كان أن واقعا في خبره
 مجتنب الجملة والمفرد معا حال من الجملة والمفرد الواو للعطف على فعل
 ماض من باب خبر ماض أو بشر في أو علم وفاعله مستقر فيه والجملة عطف على
 مجتنب إذا كان أن فالأول هو الظاهر لها جار مجزوف متعلق على
 وخبره النشئة راجع إلى الجملة والمفرد مجزوف فعل مضارع وفاعله مستقر
 فيه يعود إلى أن والجملة جواب الشرط والشرط والجملة مستأنفة بالكسرة
 متعلق بمجزوف والفتح عطف على الكسرة وخبر المتبدل المحذوف من خبر
 الشرطية وهو مبتدأ يكر من سبكون الميم فاعل مضارع من باب
 الأفعال فعل الشرط وفاعله مستقر فيه يعود إلى من والياء مفعول في النون

نون الوقاية الفاء حرف الجزاء ان بكسر الحاء حرف من الحروف المشبهة
 بالفعل الياء اسم لان الكرمه بصيغة المشكك فعل وفاعل ويقعول
 الجملة خبر لان وجه الاسم والخبر تكون مجازا ولا تتغير وان يقع
 الحرة حرف من الحروف مشبهة بالفعل الياء اسم لان الكرمه الفعل وفاعل
 والمفعول الجملة خبر لان وجه الاسم والخبر في تاويل المصدر يكون
 خبر المبتدأ المحذوف والتقدير خبره اكرامه له او مبتدأ خبره محذوف
 والتقدير فاكرا به له ثابت او كائن وعلى التقديرين فيكون قانا
 اكرامه جواب الشرط والتشبيه والجزء الجملة خبر المبتدأ الذي هو من
 والمبتدأ والخبر الجملة مقول للقول المحذوف والقول مع المفعول المحذوف
 باضافته نحو اليد وقد تم تقديره مراد قوله فان قلبرت الى الخزة
 الفاء للتفسير ان بكسر الحاء حرف شرط للاستقبال قدرت فعل ماض
 من باب التفعيل فعل الشرط قانا اكرامه فوضه النصب ليكون مفعول قدرت
 الفاء حرف الجزاء الكسرة مبتدأ وخبره محذوف في فالكسرة لوجه الجملة جزاء
 الشرط والجملة الشرط والجزاء مفسدة الواو للعطف ان قدرت فجزاءه
 اكرامه له والفتح عطفا على ان قلبرت قانا اكرامه فالكسرة تركب فجزاءه
 اكرامه له هكذا فجزاءه كلام افتا ومبتدأ اكرامه مصدر ومضاه خبر المبتدأ
 الياء مضاه الياء اكرامه مضافا لمفعولها متعلق باكرامه واللام
 فيه لتقوية العامل لان عمل المصدر ضعيف وكان عطفا ان التشبيه
 المبتدأ المحذوف اوصيفه لكان باعتبار المتعلق والتقدير هي كانه او
 كانه العاشرة التشبيه نحو خبر مبتدأ محذوف كان حرف من الحروف المشبهة

بالفعل

ل
 بالفعل زيد اسم لكان الاسد خبر الماوهي مع الاسم الخبر مقول للقول
 المحذوف والقول مع مقوله مضاه المحذوف وقد تم تقديره غير
 متروك واعلم انه اختلاف في كان فهل تكون مركبة لولا قال القليل
 كية من كاف التشبيه وان المكسورة واصل كان زيد الاسد
 زيد كالا اسد قلته الكاف على ان ففحت كالتفتح مع ساجد
 لير لما المفعول في الكسرة بدليل التذكير عليه وانما على من الطريقة
 الاولى ليلكون الكلام مبتدأ من اول الامر على التشبيه لا ترى انك اذا
 قلت كان زيد الاسد بدئت كلامك على التشبيه بخلاف قوله ان
 كالا اسد والتشبيه انما هو بعد صفه صله كلام على التنبؤ بالآخر
 وان انما حرف يرأس جملة اعجزاتها وان الاصل علم التركيب الواو
 حرف استئناف قد للتقليل التخييف فعل مضارع مفعول به
 التفعيل ونائب الفاعل مستتر فيه يعود الى كان والجملة مستقلة الفاء هي
 الفاء العطفية المشبهة بشرط محذوف تلحق فعل مضارع مفعول به
 من باب الافعال نائب فاعله مستتر فيه يعود الى كان عن العمل متعلق
 بشئ وتقدير الكلام اذا تخفف كان فتلغ عن العمل نحو خبر المبتدأ
 المحذوف ومضاه قول مضاه الير المحذوف ومضاه الى الشئ وهو المضاف
 الير محذوف اللون كان ثديا حقا مقول للقول تركيب البيت
 هكذا الواو واو رب تفتح النون فمكون الحاء المجهلة مجزوء للواو
 اوتت المقدرة بعد ها وقد مر الكلام فيها في وقام الاعراق وعلا هذه
 الواو اى رواية ونحوه رواية الزمخشري فلا بد من تقديره مضاه

في ثدياه ورواه سيلبوية وصدر فعلى هذا التقدير وروي عند
 فعل هذا لا بد من تقدير المضاف مشرق باسم الفاعل صفة نحو او و
 صدر ومضاف اللون مضاف اليه مشرق اضافة الاسم الفاعل فاعله لا
 لفظ اللام في اللون عوض عن المضاف ومفعول ومفعول وفاعله كان
 بالتعريف على وجه حرف من الحروف المشبهة الغيت عن العمل
 بسبب التعريف على مذهب المصنف ثدياه مبتدأ ومضاف وهو تثنية ثدي
 فخذت نونه بلاضافة لها مضاف اليها ثديا صفا مضافا الى الجمل
 خبر للبتداء والحالة مستانقة لا محل لها من الاعراب او في موضع خبر
 نعمت بعد نعمت لم دخول الواو وتكون في موضع الرفع لتكون خبر كان
 واسمها ضمير متصرف يعود الى خبر او وجه او مصدر او يكون للثبات
 والتقدير كانه ويحتمل ان يكون ثدياه اسم كان وطاء بكسر الطاء
 على لغة من يجعل المثني بالالف في الما حوالا لها وروي ثدييه خفا
 فيكون كان ناصبة لثدييه وعلامة نصبه الياء وحقق خبرها
 كان مع مدخولها جمل مستانقة مع مفعول او نعمت بعد نعمت لم
 خوالا وقابله المالك في الالفية وخففت كان ايضا ونوي
 منصوبا واثبتا ايضا وروي عن اذا خففت كان قد منصوبا وظل
 عليها كما ان المقصورة اذا خففت كانت كذلك وقد وثقنا
 ايضا كانه في البيت المذكور وقال الجاهل وخففت كان فليعز
 العمل على الاستعمال لافيه ومع البيت ورت نهرا وجه يلو
 لونه وثدياه صاحب تحقيق في الاستدارة والصغر اورد صدر

يلوه

يلوه وثدياه كحقيق في الاستدارة والصغر اورد ركنه اولقته او غير
 ذلك ولكن عطف على ان كتبت بلون الالف يعني لم يكتب
 لكن للاختصار مع كثرة الاستعمال للاستدراك خبر للمبتدأ المحدث
 باعتبار المتعلق وصفه للكن والتقدير هي كانت للاستدراك او
 لكن الهائنة للاستدراك ومع الاستدراك في رفع توهم بتولد
 من الكلام السابوقا ذقلت جاني زيد توهم ان عمر ارضا
 ان لما بينهما من الالف فرفعت ذلك الوهم بقولك لكن عمل
 لمجيء نحو خبر لمبتدأ محذوف ومضاف آخر والتقدير جاني فعل ماض
 ومفعول زيد فاعله لكن حرف من الحروف المشبهة بالفعل ع الاسم
 لكن جاني خبرها وحالة لكن غير احاطة مستانقة جيب بهار فاعله
 لتولد خبر بتولد من الكلام المقدر وجمل جاني زيد لكن غير احاطة مقولة
 للقول المحذوف وهو مع الحقول مضاف ونحو قد علمت تقديره وليت
 عطف على ان التثني تركيبا لتركيب الاستدراك وهو مصدر مفعول
 من باب التفعيل واصله فتح ضم النون فقلت تلك الفقرة المتأينة
 الياء ثم اعل اعلا لا قاض نصار تمن فاذا دخلت على الالف اللام عا
 الياء فيقال التمه نحو خبر لمبتدأ محذوف ومضاف وليت خبر ناصب
 الاسم وارتفع الخبر زيد اسم ليت حاضر جها وهي مع اسمها وخبر مفعول
 للقول المحذوف والقول مع المفعول مضاف اليه نحو وكل عطف على ان و
 فيها لغات اخرى عل وان ولان ولعن ولعن ولعن ولعن ولعن ولعن
 وعن يجعل الراء مقام اللام ولقاء بالمد وعل وعل بالمد اللام ثهما

للترجي مثل التثنية بعينه نحو لعل زيد اقام تركيبة تركيبة نحو ليت زيد
 الواو حروف الاستئناف والفقر مبتدأ، ويرتفع متعلق للفقر ومضاهي التثنية
 مضاهي اليقين والترجي عطف على التثنية ان حروف من الحروف المشبهة بالفعل
 التثنية اسم ان يدخل فعل وفاعل خبر ان وهو مع الاسم والخبر خبر للمبتدأ
 على حرف جر ما الاسم الموصول يجوز فعل مضارع ان حرف المصدريه يكون
 فعل مضارع من الافعال الثمانية بمعنى يوجد وفاعله مستتر فيه يعود
 ما وان مع اسمها صلتها في تأويل المصدريه يكون فاعل يجوز وهو مع
 مع فاعله صلة الموصول وهو مع صلتها مجزوعا لعل وهو مع التثنية متعلق
 يدخل على ما لا يجوز ان يكون عطف على ما يجوز ان يكون وم
 تقدير الكلام والفرق بين التثنية والترجي ان التثنية يدخل على الذي يجوز
 كونه اي وجوده وعلى الذي لا يجوز كونه اي وجوده الكافور والتثنية
 قول مجزوع للكافور ومضاهي الشاعر مضاهي اليقين لقول او تكون اسماء عني
 مثل ومضاهي قول مضاهي اليقين لها ومضاهي قال الشاعر وعلى التقدير لا
 ول يكون الكافور ما يجوزها متعلقا بمضاهي خبر مبتدأ محذوف وعلى
 الثاني يكون مع ما بعد ما خبر المبتدأ محذوف ويدون تقدير شيء
 وتقدير الكلام ذلك اي مثال التثنية الذي يدخل على ما لا يجوز ان
 يكون كاش لقول الشاعر او مثل قول الشاعر في البيت الشباب يعود
 عام فلخبره فعل المشبه بمقول القول تركيبة البيت هكذا الفاء هي الفاء التي
 يبتدئ بها حرف ولا والمنادى محذوف اي ياترجم لان حرف التثنية لا يدخل على
 الحرف ليت حروف من الحروف المشبهة بالفعل الشباب بكسر الشاء اسم ليت لنا

متعلق

كما متعلق بي يعود بعد يعود وفعل مضارع من عاد يعود او ايرجع
 وفاعله مستتر فيه يعود والشباب الجملة خبر ليت الفاء هي الفاء التي
 اخبر بصيغة المتكلمين باب الافعال منصرفا يتقدير ان ما مضى
 اخبر الياء حرف الجزاء ما اسم موصول او موصوفة بمعنى شيء فعل مضارع
 ما مضى متعلق بخبر في المشيبت يفتح الميم مضاهي في فاعله مشيبت
 نقلت كسرة الياء الى الشين ففعل مشيبت فاعل فعل وبقا الياء
 لفارسية يرمى والفعل والفعل الفاعل الجملة صلتها ان كانت موصولة
 او مفعلة ان كانت موصوفة على التقديرين العائد اليها محذوف
 وهو مفعول فعل وهو مع الفاعل او الفاعل محذوف للياء والجاءن المحذوف
 متعلق باخبر فتقدير البيت فيا قوم ليت الشباب يعود وليا
 اخبر بالذي فعل المشيبت او يفتح فعل المشيبت في الواو للعطف التثنية
 خاص بما يجوز عطف على التثنية يدخل على ما لا يجوز ان يكون الواو
 وللاستئناف يدخل فعل مضارع على حرف جر هذه اسم الاستئناف للو
 عطف بيان لهذا او بدل لها كلام اصنافا كيد معنوي للحرمانا
 على يدخل والفعل والفعل الجملة مستانقة الحافة عني الحافة
 اسم الفاعل كد يد من كد يكلف صفة محضفة لما الفاء للعطف تكلف
 فعل مضارع من باب يضلما علمت انفا فاعله مستتر فيه يعود الى ماها
 مفعول تكلف اجوعة للحرز والجملة عطف على يدخل على هذه الحافة
 الحافة عن العمل متعلق بتكلف والفاء هي الفاء الفصيحة المشبهة
 محذوف والتقدير اذا يدخل على هذه الحروف الحافة فتكلفها عن العمل

وهي مع الاسم الخبر مفعول تقول والجملة مستأنسة للعطف لا حرف تقييد
اسم الافضل منك اسم التفضيل خبر لانك جاز ومجوز مرتبط بانفصال
والكلام الاسم والخبر عطف على ما ذكرنا قاطعا للعطف والتفريع ان جزاء الشرط لا يستقبل
وان دخلت على الماضى انتقص فعل ماض منه باب لا محالة فيفعال فعول
الشرط المتعلق فاعل انتقص بالمتعلق بانتقص او حرف العطف وفيه مناه
لمنع الخلق تقييد فعل ماض من باب الفعل الخبر فاعل تقدم والجملة عطف
على انتقص الفاعل باللام التامة الخبر فاعل مضارع مجزوم بلم جواب الشرط
الآخر واستثناء النوع مستثنى مفع فاعل لم مجزوم المستثنى منه محذوف
تقديره لم يجزئني هذا النوع والشرط والخبر والجملة تنفيع على ما تقدم وجميع
يحمل ان يكون الفاعل الفاعل العفوية المشعرة بشدة محذوف تقدير
لذا كان عمل ما ولا بسبب شيئا مما ليس دلالاتهما على التبع كما ان ليس
لذلك فان انتقص الفعل في اخره نحو خبر المستأنسة المحذوف مضامنا
زيد الا قام مفعول القول المحذوف في النوع مع المفعول مضارير نحو
قدس تقديره غير مرة او مضارير نحو بتقدير هذا المثال وما قام زيد
عطف على ما زيد الا قامه واعلم ان يحمل ما ولا المشبهتان بليس لغة
الحجاز اما بنو سبي فلما يعملونهم ويقولون ان الاسم والخبر بعد
دخولها قال الخليل على من فوعان بلا ابتداء كما كان قيل
دخولها قال الخليل على من فوعان بلا ابتداء كما كان قيل
قال النوع الذي الى اخر النوع اقول النوع مبتداء الرابع
النوع وصفه الاخرى محذوفتان منها حرف و خبر النوع والجملة

خبر المبتدأ المحذوف ومضارع جرس الحروف المشبهة بالفعل
 عن العمل ما زاد زيد مبتدأ قائم خبره وان يقال انما زيد قائم
 على الاعمال قال ابن مالك وصل ما يبنى الحروف بمبتدأ العمل ما وقد
 يقع العمل بغير وصل ما الزائدة بهل الحروف المشبهة بالفعل بطل
 أعمالها وقد يقع عملها بوجه انما زيد قائم مقوله القول المحذوف
 والقول مع المقومض اليه نحو والتقدير ذلك نحو قولك انما زيد قائم
 قائم وللحذف كما ناليساقول الى الموت ولما ولما زيد يحكي
 محطو قائم مدخول نحو ويحتمل ان يكون انما زيد قائم وما عطف
 عليه مضافا اليه كحومرون والتقدير قال النوع الثالث المجرى
 اخر النوع اقول النوع مبتدأ الثالث صفة للنوع وصفه الاخرى محذوف
 والتقدير النوع الثالث منها اي من ثلث عشر نوعا فان تشبه خبر
 النوع وانما ترك العاطف اشارة الى ان شرفه صفة من العواطف الظنية
 اليمانية او يكون مقدر وان كان تقدير العاطف نادرا والجملة
 مستأنسة لا محل لها من الاعراب ترفعان فعل مضارع للفاعل فاعله
 المفعول الضمير الراجع الخرفان والجملة صفة جرفان الاسم مفعول وترفعان
 وتضعبا للضمير عطف على ترفعان الاسم الواو للاستدراك مبدءا لرفع الخرفان
 ماع ما عطف عليها خبر المبتدأ الذي هو ماعا وعطف ما المشبهة ان
 الاسم المفعول شبه تشبيها صفة محض لما وعطف عليها ليس بالمراد المحذوف
 متعلقان بالمشبهة ان تقول صيغة النحاط الواحد فعل مضارع و
 فاعله مستتر فيه وجوب ايا انت ما حرف النفي زيد اسم فاعله خبر لها

نقطة متناهية وانما حرف العطف اشار الى ان شئ قد قسم اخر من العوامل
اللفظية السماعية او يكون بقدر ما وان كان نادرا وقد علمت ذلك
مكونا لتصرف فعل وفاعل صرفه المسمى بمفعول تصريف فقط قد تركبه
في النوع الاول الواو للاستيناف مبتدأ سبعة خبره ومفعول اخر مفعول
اليه سبعة الواو مع ما عطف عليه بدل سبعة او خبر مبتدأ محذوف
او مبتدأ محذوف محذوف ارئتها الواو او منصوب بفعل محذوف
الباخر والخبر مفعول محذوف والباخر ومفعول والقرن مفعول محذوف وصفة
للوامع مفعول اليه مفعول ويقدر الكلام الواو الكاشفة بمعنى مع محذوف
خبر مبتدأ محذوف ومفعول استوى فعل ما ضنا فقص من بالانقفا
ل الماء على استوى الواو بمعنى مع الخشنة يقال له المفعول
منصوب بالواو او كاهو مذهب الفعل ومعناه اراسم الفاعل والمفعول
الفاعل في المفعول مع الفعل ومعناه اراسم الفاعل والمفعول
غير ذلك بتوسط الواو التي بمعنى مع فحلية استوى الماء والخشنة مفعول
للمفعول المحذوف والماء القول مع المفعول مفعول اليه الخ وقد علمت يقدره
قال الرضي رحمه الله عنه استوى في استوى الماء والخشنة على تساوي
استقام ولا جمع ارفع والمفعول في الماء والخشنة في العلوي وفضل
الماء الى الخشنة فليت الخشنة ارفع من الماء والخشنة مفعول مقياس يعرف
به قدر ارتفاع الماء وقت زيادته انتم وجاء اليه والطبا لست عطف على
مدخول نحو تركيب ظاهره الطبا لست بفتح الطاء وكسر اللام جمع طيلسا
بفتح اللام والهاء فيها البعثة لانها فارسية معربة الواو للعطف

ما اسم

ما اسم الاستيناف استبداء شان لسكون الهمزة خبر المبتدأ ومفعول
الكاشفة اليه لشان الواو بمعنى مع زيد مفعول مع منصوب الواو
على مذهب المصنف او بفعل مستند من اللفظ لان مع ما شانك وزيد
ما تصح وزيدا ولا يجوز ان يكون زيد عطف على الكاشفة بالجر لان العطف
على الخبر المجرى غير جائز اعادة الدار على الواو مع ولا يجوز ان
يكون عطف على الشان لان خلاف المعنى المقصود اذ المعنى ما شانك
وبعشر زيد وسؤال السائل عن شانك من الاعيان شان احد هي
تفصيل اخر فافهم وما شانك وزيد عطف على استوى الماء والخشنة
والعطف على الواو وتصرف الاسم فعل وفاعل ومفعول خبر مبتدأ
محذوف ارفع اذ افرق للاستقبال متضمن لمع الشرط منصوب بالجر
على الارجح كان فعل ماض من لا نعال الناقصة فعل الشرط الاستيناف
اسم كان من كلام خبر كان باعتبار المتعلق موجب باسم المفعول بمعنى
صفة الكلام وجواب الشرط محذوف جواز بقرينة ما قبله والتقدير ولا
تصعب الاسم اذا كان الاستيناف فاشا او حاصل من كلام موجب تصعب
الاسم او مقدم عليه فلا حذف نحو خبر مبتدأ محذوف ومفعول جاني فعل
ومفعول القوم فاعل جانيه يقا بال الاستيناف منه الاخر المستند
زيد مستند ما والفاعل فيه الا عند جماعة منهم المصنف والفاعل
المقدم اعني جانيه بواسطته الا عند جماعة اخر وجاني القوم الا
زيد مفعول للمفعول المحذوف وهو مع المفعول مضاف اليه نحو ارفع
العطف كان فعل ماض من الافعال الناقصة المستند وهو في المصنف

اسم المفعول من استنتج يستنتج من الاستقفا ليعني الاستدراج في
اصطلاح النحويين كما لفظ يكثر بعد الواو واخواتها اسم كان مقدر
خبرها على حرف المستنتج مجزوعا والفاء لا اسم الموصول من الحذف
مع المحرور نائب الفاعل المستنتج والضمير المحرور في منه عائد الى الالف
اللام او يكون منه متعلقا بالمستنتج والضمير ايضا راجع الى الالف
اللام وفي المستنتج ضمير راجع الى المستنتج نائب الفاعل ليدل على ان المار
من المستنتج منه معناه معنى الاصطلاح في اعني اللفظ الذي استنتج منه
اللفظ المذكور بعد الواو واخواتها لا اللغوي فانهم كان مع اليه
المتعلقات عطف على مدحول اذا نحو خبر لشد المحذوف ومضا
ما حرف النفي جاني فعل ومفعول فاعرف الاستثناء واستنتج
مقدم منصوب بالاستثنائية وعلامة نصب الالف الحذف مضاف اليه
لاذا احد مستنتج منه فاعل جاء وما جاني الا اخاك احد مقول
للقول المحذوف وهو مع القول مضاف اليه لنحو او منقطع عطف
على مقدم ما نحو خبر لشد المحذوف ما حرف النفي جاني فعل ومفعول
القوم فاعل جاء الا حرف الاستثناء حمار امستنتج منقطع منصوب
او بالالف المتقدم والجملة مقولة للقول المحذوف وهو مع القول
محذوف ايضا ضمير نحو او قد علمت تقديره وبالف قصر عطف على الواو
اللام حرف الجر تلي بكسر النون والمندرج في اللام ومضا القريب منه
مشبهة من قرين مضاف اليه لندا بفتح اللام والموصولة الالف واللام
في القريب بالاسم الموصول يعني الذي وفيه ضمير يعود اليه والظرف مستقر

مقتول

متعلق محذوف خبر لمبتدأ محذوف واو مضاف اليه والتقدير كالتقدير
الشخص الذي قرب او يا الكائن لندا الشخص الذي قرب في البعد
على القريب تركيبة تركيبة الواء للعطف تنصب فعل فاعل عطف على
الندا القريب في البعد اذا ظرف للاستقبال متعلق بفعل الشرط متعلق
بالجواب كان فعل ماض من الافعال الناقصة المنادى اسم كان مضافا
خبرها وجوز الشرط محذوف وجوز ابقية ما قبله او مقدم عليه
حذف نحو خبر لمبتدأ محذوف ومضا ياء والهاء بعد ماض ومضا
الله مضاف اليه بعد ويا بعد الله مقول للقول المحذوف في القول
المقول مضاف اليه لنحو او مضاف اليه نحو يتقدي هذا المثال او مشابها باسم
الفاعل عطف على مضاف في المضاف متعلق بمشابهة الخبر لشد المحذوف
ومضا ياء والندا مضاف اليه الفاعل من طبع يطلع كغير مضاف اليه يتقدي
الموصولة ياء بلا واو لاجل ان يتقدي مفعول طالع او يا طالع لاجل
مقول للقول المحذوف والقول مع القول مضاف اليه لنحو وجاز الوجه الاخر وقد
علمته او مفرع اعطف على مضاف فانكر صفة مفرع نحو خبر لشد المحذوف
ومضا قول مضاف اليه لنحو ومضا الملامح وهو مضاف اليه وهو مضاف في خبر
في كعلم يارجل اخل بيلي مفعول للقول المحذوف تركيبة هذه الكلمة هكذا يا
حزنا وعلامتها في خبر فعل المخاطبة من اخذ ياخذ كغير مضاف اليه اخذ
حذفت حمزة القطع اعني الهمزة الثانية وهو باق في ماض ثم حذفت حمزة الهمزة
اعني الهمزة الاولى فمضا اخذ الباء للتعليق يلدج في الدنيا ومضا ياخذ
اليها ليدل والظرف نحو متعلق بخذ وهو تعدي بغير النفس ويتعدى نفسه

لم يحذف في الواو في التثنية نحو خبر مبتدأ محذوف ومضاف قوله المضاف
 والمضاف اليه مضاف اليه نحو تعاقبوا في فاعله مستوفى فيجوز ان يكون
 اليه خبر المحذوف في قوله اعني الله والجملة الفعلية حال من الخبر المحذوف في قوله
 بتقدير لفظ قد يراد ان يخرجوا من الناموس المفعول المفعول الواو في الاثنية
 ان تحذف الشرط بالانقافا كان يفعل ما من الالف في الناقصة فعل النظم
 مالا اسم الموصولة قبلها المضاف والمضاف اليه صلة الموصول الموصولة مع الصلة
 في محل الرفع ليكون اسم كان فعل علم مضاف ومضاف اليه خبر كان او ظن
 عطف على خبره فعل فاعله والمفعول محذوف في جواب الشرط في قوله ان
 من التثنية في النقص او صفة مصدر محذوف في اي نصب جواز الامم جاز او التثنية
 والجواز الجملة مستأنفة فلا محل لها من الاعراب في محتمل ان يكون الواو
 للعطف وان مع مفعولها عطفها على تنبيه في جواب الاخره نحو خبر
 المبتدأ المحذوف ومضاف قوله كلام مضاف اليه نحو تعاقبوا في فاعله
 حال من الخبر المحذوف في قوله وصحبوا ان لا تكون فتية مفعول القول
 الواو للاستئناف في خبر مبتدأ ان كان اربعة خبر المبتدأ ومضاف مضافا
 جمع مثل كبير الميم فسكون التاء مضاف اليه لاربعه النامية مع ما عطف
 عليها بالان في اربعة بتقدير الموصوف والتقدير ان النامية وثانيتها
 النامية باعتبار تاويل ان بكرا او لفظه نحو خبر مبتدأ محذوف ومضاف
 المثال كبير الميم مضاف اليه في الاو لصفة المثال والخفة باسم المفعول
 عطف على النامية من حرف الجر المضاف باسم المفعول محذوف من خبر مبتدأ
 في قوله والتقدير من ان المبتدأ والالف متعلقان بالخفة نحو خبر

محذوف

محذوف ومضاف قوله كلام مضاف اليه نحو تعاقبوا في فاعله حال من الخبر
 المحذوف في قوله بتقدير قد علم ان سيكون منكم مني مفعول المفعول
 والمفسرة باسم الفاعل عطف على الناقصة نحو قول تعالى وانطلق للملا
 الملا منهم ان اعتشوا قد مر تركب انقاف الزائدة عطف على النامية
 نحو قول تعالى فلما ان جاء البشير قد مر تركب واعلم ان ان ترا بعد
 كثيرا وبين الواو العطف نحو قوله ان لو قتلت قتلت ذكرا وياوتها بعد
 التاء الواو للعطف لن يفتح اللام وسكون النون عطف على ان قال القائل
 اصل من لا ابدل الالف بواو فصار لن وقال الخليل لا ان فقص بان حذ
 قيت الهمزة ثم حذفت الالف لا لتقاء الساكنين بل لتمازير
 النون وقال سيويه ان حرف راسه لين في ظرف مستقر متعلق بخبر
 مبتدأ محذوف او صفة للمبتدأ مضاف اليه في الاستقبال في قوله
 متعلق بالفاء نحو قوله تعالى لن تراني قد مر تركب الواو للعطف متعلق
 بفعل فاعله مستوفى في الرجوع الى النون والمفعول محذوف والجملة عطف على
 الالف في الاستقبال مطلقا حال من الخبر المستوفى في تنبيه مضافه سوله
 كان قبلها فاعله علم او ظن او غيرهما او عطف على ان ايضا بتقدير فعل مبتدأ
 في قوله فاعلم من باب الالف في الخبر في فاعله مستوفى في الرجوع الى الجملة
 خبر مبتدأ محذوف في اي في تنبيه في قوله في الفعل كلام مضاف مفعول لتقدير
 الواو للعطف تنبيه فعل وفاعله والمفعول محذوف في قوله في قوله
 الفعل المضارع اذا طرأ الاستقبال كان فعل ما من الالف في الناقصة
 فعل الشرط ما اسم الموصول قبلها كلام مضاف اليه الموصولة في قوله

فعل ٢

يول
 يجمعان

الصلة اسم كان سببا فيفتح خبر كان وجواب الشرط محذوف
 جوازا بقرينة ما تقدم او مقدم عليه فلا حذف في تقدير ذلك كما
 اللام حروف الجزاء الاسم الموصول بعد كلام الصلة الموصولة باعتبار
 المتعلق والموضوع الصلة محذوف اللام وهي مع المحذوف ظرف لغو متعلق
 بسببا وجزا تنصب اذا كان ما قبلها سببا لما بعدها عطف على تقدير
 التعليل مثل خبر مبتدأ محذوف قوله كلام الصلة ايضا اليه مثل
 والفعل المحذوف قوله بلجج الى العرب اسميت كي ادخلت الجنة
 مقول للقول في تركيب هذا الكلام هكذا اسميت بغيره المتكلم
 الافعال فعل وفاعل كحرف من الحروف الناصبة او فعل مضارع
 للشكر وحده منصوب بكونه فاعلا مستتر فيه وجوبا وهو انما الجنة متعلق
 مفعول ادخل واؤن بكسر الحنة وقع الذا المجرى عطف على ان هو
 يكتف بالافعال لا كثر لا يوقف عليه بالالف فيكتبه ما او المازني
 يوقف عليه بالنون فقايلته وبين اذ النظر فيه فيكتب بالنون تنصب
 فعل وفاعل خبر مبتدأ محذوف في بشرط ان ظرف لغو متعلق به
 ينصب بعدها كلام الصلة مبتدأ ان حرف من الحروف الناصبة لا حرف
 النفي يكون فعل مضارع متعلق بالاسم الا فاعل التناقض صلة ان
 ما الاسم الموصول بعد كلام الصلة الموصولة باعتبار المتعلق
 والموضوع الصلة في موضع وقع ليكون اسم كان يكون مبتدأ
 باسم الفاعل خبر كان يكون في حرف الجزاء الاسم الموصول خبرا
 وزر لعل وهي مع خبرها متعلقة بمبتدأ قبل ظرف مستقر متعلق

محذوف

محذوف صلة ما هاء متصلة اليه لعل وان مع صلتها في اول المصدر ليكون ذلك
 المصدر خبرا للمبتدأ الذي هو واحد جملا وتقدر الكلام احدهما على
 كون الذي وقع بعدهما متعلقا على الذي وقع قبلها والجملة مستأنفة
 فلا محل لهما من الاعراب ويعني علم الاعتقاد ان لا يكون ما بعدهما جمعا
 لما قبلها الواو للعطف الثاني مبتدأ ان حرف المصدر يكون فعل مضارع
 من الافعال الناقصة منصوب بان ما الاسم الموصول بعد ظرف مستقر
 الموصولة ايضا هاء متصلة اليه بعد الموصولة مع الصلة في موضع وقع
 اسم يكون فعلا خبرها مستقبلا باسم الفاعل او المفعول صفة فعلا
 الياء حرف الجزاء مع مجرور للباء ومعها المحذوف فيجوز ان يكون
 بفتح الفاء وبالمدة عطف على الجواب في الجار مع المحذوف مستقر متعلق
 بهما مل تقديره بعد صفة فعلا او خبر بعد خبر ليكون وان المصدر
 يشع صلتها في اول المصدر ليكون ذلك المصدر خبرا للمبتدأ الذي
 هو الثاني والمبتدأ الجزاء الملة عطف على الجملة السابقة مثل خبر مبتدأ
 محذوف وان حرف من الحروف الناصبة يقال فعل مضارع مع المفعول
 صلة ان لك ظرف لغو متعلق به يقال انما مبتدأ التي فعل مضارع
 للمتكلم وحده من باب التي ياتي كمنه وهو في الاصل التي
 بهمزة تسمى اولها مفتوحة والثانية سائلة فقلت الثانية الفاعل
 في امره وفاعله مستتر فيه وجوبا الكاف مفعول بعد ظرف لغو متعلق
 بانيك وهو في الاصل عطف على تكون الدال محذوف اللام والفعل
 مع المتعلقات في موضع وقع ليكون خبرا للمبتدأ والجزء المبتدأ

والخبر في موضع الرفع نائب الفاعل ليقال وان المضارع ترفع مع صلتها
 ثانياً ويل المصدر يكون مضافاً الى المثل والتقدير ذلك مثل قولك
 انما انك هذا الفاء هي الفاء المستوية المستوية بشرط نحو وتقول فعل
 وفاعل حواس الشرط المحذوف ولا محل لها من الاعراب وتقول
 الكلام اذا قبل لك انا انك عدا فقول اذا احسن اليك اذا
 حرم من الحروف التي صبت احسن فعل مضارع للمكلم وحده مع
 باب الاعمال وفاعله مستقر في جواب اليك جار ومجرور متعلق بما قبله
 احسن اليك مقول تقول الاول لا يستدناف كوحروف الشرط لما
 في وان وخبر على المستقل كان فاعله من الافعال الناقصة
 فعل الشرط فيكون مستقر متعلق بما قبله مقدور للظرف مع المتعلق
 الجان والضمير المجرور في راجع الى اذا او واسمها اوقا وعطف على او
 الزمان فاعله هو الجان الشرط فلا محل لها من الاعراب لان الجملة التامة
 في الشرط اذا لم يكن جزوا الشرط جازما ليس لها محل من الاعراب
 خاصة كقصر الكتاب وعمل الشرط والجواب مستأنسة متعلقة
 قوله تعالى واذا لا يبين من خلفه قد مر ترتيب من الاول واللاحق
 قد مر في التوضيح في غير هذا من غير ان اذ لا ياتي في موضع الرفع
 كما هو ثابت على قريش والعلماء مع اناس فاسلمه خلة من المتقدمين
 قولهم فاما ان يكون الناس كغيره عطف على قوله تعالى اذا
 لا يبين من خلفه الاول لا يستدناف قد مر في توضيح قريش فاعله هو
 مبنى المقول فاما لا يكون الناس كغيره فموضع الرفع يكون
 ما

ثابت فاعل مرفوع حرف الجر لان العمل بكسر الهمزة وجوزعاً والظرف المجرور
 متعلق بقريش والفعل مع نائبه على جملة مستأنسة قال الشيخ السكاك
 حروف نحو الفعل المضارع وهو حروف ان و هو حروف الرفع او اسما
 الشرطية وهو التي تحذف في الشرط او الجزاء كحرف ان في الشرط والناحية
 نحو قوله ان حرم الا يفسدون والزائدة نحو قوله الشاعر واما ان طمنا
 حين ولكن مناي لا وذلك اخرنا والمجففة كقوله تعالى وان كلنا
 نجح لينا محزون ولم يحرم الفعل المضارع وظلماً منها مع وفاء
 نحو لم يغرب ولما و هو مثل لم والفرق بينهما ان لما بعدها مستفرد
 الماحين الكلام كما تقول انك والناحية كقوله تعالى ان يكون
 ركون من الاحسن الكلام بخلاف لم وما لا يجوز حذف الفعل بخلاف لم
 تقول تيسر في مع لم لا يجوز لان النهي لا يرفع ويجزى في الماضي
 والناحية المستقلة تقول لا تفعل ولا تفعل ولا تفعل ولا تفعل بخلاف لم
 ولما في نصب امثلة قبل ما في لان النهي لا يرفع ولا تفعل بخلاف لم
 ولما الامر القابض كقوله تعالى انك تفعل زيد كذا اقول
 انها خمسة بامر القابض المستعمل في الفعل زيد كذا اقول
 النوع مبتدأ السادس صفة وصفة اخرى مخدوفة بحروف
 المبتدأ والجملة مستأنسة قد علمت وجه ترك العطف في فعل
 مضارع من باب ضرب فاعله من ترديد الود الى حروف الفعل
 مفعول المضارع صفة الفعل والجملة صفة حروف وهي حصة
 احرف مبتدأ وجزء مضاف مضاف اليه والجملة مستأنسة

ان مع ما عطف عليه بدل الخسنة او خبر مبتدأ محذوف و جازا المجرور
 خزان وقدر الوال للاستيناف مستدركا في خبر المجرور مع ما عطف
 اقسام مع ثم بذكر القاف فيسكون السين مضاف اليه لا يرفع في الجار
 مع المجرور مع لو مستقر خبر مبتدأ والجاء مستندة في الشرطية
 مستنوية الى الشرط بدل مع ما عطف عليها لا يرفع فتكون محذوفة
 او خبر مبتدأ محذوف تقديره ان الاولى او القصة الاولى الشرطية فيكون
 محذوفة او مستنوية بفعل محذوف تقديره انما يرفع اقسام الوال
 للاستيناف في مبتدأ التي اسم الموصول مخبر فعل وفاعل واللام صلة
 الموصول في معنى المصلحة خبر المبتدأ واللام مستأنفة في الشرط
 متعلقة بخبر واللام عطف على الشرط مخبر مبتدأ محذوف في معنى
 ان تفرب التفرع من هذا اليه نحو تفكير هذا المثال او مقول للقول
 المحذوف في القول مع القول للقول من هذا اليه نحو تفكير ان تفرب ضرب
 هكذا ان حرف من الجوز والجازمة وحرف الشرط تفرب فعل مضارع
 في طلب فعل الشرط امر فعمل مضارع للتشديد وحده جواز الشرط
 والتأني في عطف على الشرطية محذوف بقوله تعالى ان هم لا يظنون قد علمت
 تركيز الزائدة عطف على الشرطية مخبر مبتدأ محذوف ومضاف قول
 من هذا اليه نحو من هذا الشاعرة من هذا اليه ليقول وما ان طبنا حين ولكن
 من ايانا ودولة اخرى مقولة للقول تركيز البيت هكذا ما عطف على ان
 زائدة فليكن لها الخبر مبتدأ ومن هذا فامضا اليه والطلب على العا
 يقال وما ان طبنا اي عاونا جميع كقول خبر مبتدأ وهو خلاف

الشجاعة

الشجاعة الوال للاستيناف لكن مخففة لكن بنايا فتح الميم والتعظيم
 كقضايا جميع مبنية و هو الموت كقضية مبتدأ ومضافا بنايا مضاف
 اليه مبتدأ ودولة بضم الدال او بفتحها عطف على من ايا اخرين
 جمع اخر بفتح الحاء المعجمة محذوف نون للاضافة مضاف اليه
 لدولة ومضافا بنايا مضاف اليه لاخرين وخبر المبتدأ عن من ايا بنايا
 وما عطف عليه محذوف ومعنى البيت ليس عاونا حين حيننا ولكن
 من ايانا ودولة اخرين مقرونان او مقترنان في التقوية والمحمول
 والمخففة عطف على الشرطية مخبر مبتدأ محذوف ومضاف قوله كلامه تعالى
 من هذا اليه نحو من هذا فعلية حال من هذا المجرور قوله تفكير قد وان
 كل لما جموع لدينا محذوفون مقول للقول وتركيب هذه الآية هكذا ان
 حرف النفي لما كالمبتدأ والتثنية في المعوض عن المضاف اليه نحو وانما
 معنى الاما تقول ما عرفت عليك لما فعلت كذا الامر ما اطلب شيئا
 لا تفعل كذا جميع فاعل مع الفعل المفعول استعماله لاجتماعه كما في قوله
 تعالى والملائكة بعد ذلك فله خبر المبتدأ الذي هو كل لدينا المضاف
 والمضاف اليه فله فله متعلق بجميع محذوفون اسم المفعول من باب الاعمال
 خبر خبر المبتدأ وتقدير الكلام والله يعلم بالكل ودعا كلهم لا يجوز
 محذوفون محذوفون الحساب في هذا الاخرين لما بالانشاء اما
 اذا قرأ ما بالتحقيق كما قرأ من السبعة اربع وثاني وابو عمر واللسان
 فالتركيب هكذا ان مخففة من المقتضى وكل مبتدأ والتثنية في معوض
 عن المضاف اليه لما بالتحقيق الكلام فيه التوكيد وما صدره التوكيد جميع

حينما يندبر كبد من حيث كان في رما من رما او الاستعداد وحينما يندبر
والتحقيق الهرة معطوفات على من على كمال جوار ويجوز ان يكون باعتبار
المشترك ما ان الموصول او موصوفه في قول طر في المكان ومتعلق في وقت
وصلة الموصول لا يتغير. لقل الموصول مع صلة في موضع فيكون
مشا في كمال من يما ين في قوله الهرة والى ارجع ان في قوله المشا في كمال
بجوزية لمن و مشا في كمالهما والى الهرة في كمالها التثنية والظرف
اعز من افعالها متعلق بها متعلق في قول افعال في ناعلة وتقدير الكلام كان
على قياس الكلمات التي في تذكرت قبلها في افعالها والمراد ان هذا الكلام
يكون استلزاما في شرطه على انه قال بعض الفضلاء والاصل في معناه على
اعينها ما على ان ما الثانية لا يه في قوله في ما يندبر في الالف في كماله
لخصيص المقتضى الثاني ان يكون معناه قاعا قبل ما كان قال الا قال في
ما افعال لا تقدر ان على فعال الى اطيع مع ما تفعل افعال في ما يجوز
واحقة ويجوز بها المضارع على ما يجوز بما وانه هو الموافق حال النوع الثاني
على اسماء منصبة في التثنية اسماء التثنية و اسماء الاحياء عشرة في كماله
مع افعالها في التثنية على افعالها و اسماء الاحياء و اسماء الاحياء
و كماله في كماله يكون بعين الاستعداد كما ذكرنا في الجوارح
رجال بعدد لم يصلوا لغيره لكن في كماله بعدد كذا في كماله
بعدد افعال النوع مشد التثنية في قوله في كماله اسماء الاحياء
وتدعى في كماله العطف في قوله في كماله اسماء الاحياء متعلق
بفتحة اسماء مفعول في كماله في كماله اسماء الاحياء متعلق

ارجع الى

ارجع الى او ان نصب في قوله في كماله اسماء الاحياء لارجع الى
اسماء الاحياء في قوله في كماله اسماء الاحياء لارجع الى
والجوارح ما عطف عليها لارجع الى اسماء الاحياء في قوله في كماله
منصب في قوله في كماله اسماء الاحياء في قوله في كماله اسماء الاحياء
المنصب في قوله في كماله اسماء الاحياء في قوله في كماله اسماء الاحياء
في موضع في قوله في كماله اسماء الاحياء في قوله في كماله اسماء الاحياء
احد من صفات في قوله في كماله اسماء الاحياء في قوله في كماله اسماء الاحياء
في قوله في كماله اسماء الاحياء في قوله في كماله اسماء الاحياء
صلا واحد ما عطف عليه او حال في قوله في كماله اسماء الاحياء
ما وقع في قوله في كماله اسماء الاحياء في قوله في كماله اسماء الاحياء
في قوله في كماله اسماء الاحياء في قوله في كماله اسماء الاحياء
منصبين في قوله في كماله اسماء الاحياء في قوله في كماله اسماء الاحياء
عشرة في قوله في كماله اسماء الاحياء في قوله في كماله اسماء الاحياء
لنصب في قوله في كماله اسماء الاحياء في قوله في كماله اسماء الاحياء
درها منصبة باحد عشر على التثنية و هو احد عشر درها مفعول
للمفعول والقوامع المفعول في قوله في كماله اسماء الاحياء في قوله في كماله اسماء الاحياء
درها عطف على احد عشر درها و كماله اسماء الاحياء في قوله في كماله اسماء الاحياء
المفعول على الجوارح في قوله في كماله اسماء الاحياء في قوله في كماله اسماء الاحياء
منصب على التثنية في قوله في كماله اسماء الاحياء في قوله في كماله اسماء الاحياء
في قوله في كماله اسماء الاحياء في قوله في كماله اسماء الاحياء

او بعض في الهمزة بنا ونحو هذا المثال الواو والاسم تنافي يكون بالهاء
 الفوقانية فعلى هذا فاعمال النافذة واسمها مستر في الهمزة
 انكم بعض من جبر وكونه جبر الهمزة المفتوح ما قبلها والظرف
 جبر لكونها باعتبار المستعمل وتكون مع الاسم والهمزة مفتوحة
 ما ناهي انكم الاسماء مع ما عطف عليها على النفي فتكون في الهمزة
 او مرفوعة جبرية او منصوبة بفعل جبر وتكون في الهمزة مفتوحة
 الاسماء انكم الاسماء الكاف في النفي والاسماء في الهمزة
 الكاف في مرفوعة ذكرناه معلوم فاعمل معقول والهمزة في الهمزة
 فلا تحل الهمزة في الهمزة الجبرية في الهمزة مفتوحة في الهمزة
 من الهمزة في الهمزة الجبرية في الهمزة مفتوحة في الهمزة
 وفي الهمزة في الهمزة مفتوحة في الهمزة مفتوحة في الهمزة
 فاعمل معقول والهمزة في الهمزة مفتوحة في الهمزة مفتوحة في الهمزة
 لغير او منصوبة في الهمزة مفتوحة في الهمزة مفتوحة في الهمزة
 ورجل الجمع رجل وكنى في الكاف والهمزة في الهمزة مفتوحة في الهمزة
 المعنى عطف على اسمها مشددة فتكون العطف عطف على الهمزة على
 الجمل او في الهمزة مفتوحة في الهمزة مفتوحة في الهمزة مفتوحة في الهمزة
 عطف على الهمزة في الهمزة مفتوحة في الهمزة مفتوحة في الهمزة
 الرفع مشددة رجل منصوبة في الهمزة مفتوحة في الهمزة مفتوحة في الهمزة
 جبرية في الهمزة مفتوحة في الهمزة مفتوحة في الهمزة مفتوحة في الهمزة
 بهذا المثال انكم الكاف عطف على الهمزة في الهمزة مفتوحة في الهمزة

جبر

جبرية في الهمزة مفتوحة في الهمزة مفتوحة في الهمزة مفتوحة في الهمزة
 بلاد في الهمزة مفتوحة في الهمزة مفتوحة في الهمزة مفتوحة في الهمزة
 كلمات في الهمزة مفتوحة في الهمزة مفتوحة في الهمزة مفتوحة في الهمزة
 النافذة في الهمزة مفتوحة في الهمزة مفتوحة في الهمزة مفتوحة في الهمزة
 وبلاد في الهمزة مفتوحة في الهمزة مفتوحة في الهمزة مفتوحة في الهمزة
 وهما في الهمزة مفتوحة في الهمزة مفتوحة في الهمزة مفتوحة في الهمزة
 بلاد في الهمزة مفتوحة في الهمزة مفتوحة في الهمزة مفتوحة في الهمزة
 لاسم في الهمزة مفتوحة في الهمزة مفتوحة في الهمزة مفتوحة في الهمزة
 ههنا في الهمزة مفتوحة في الهمزة مفتوحة في الهمزة مفتوحة في الهمزة
 شتان في الهمزة مفتوحة في الهمزة مفتوحة في الهمزة مفتوحة في الهمزة
 عطف في الهمزة مفتوحة في الهمزة مفتوحة في الهمزة مفتوحة في الهمزة
 النفي في الهمزة مفتوحة في الهمزة مفتوحة في الهمزة مفتوحة في الهمزة
 نفي الكان في الهمزة مفتوحة في الهمزة مفتوحة في الهمزة مفتوحة في الهمزة
 وحده في الهمزة مفتوحة في الهمزة مفتوحة في الهمزة مفتوحة في الهمزة
 فتعبد في الهمزة مفتوحة في الهمزة مفتوحة في الهمزة مفتوحة في الهمزة
 تال في الهمزة مفتوحة في الهمزة مفتوحة في الهمزة مفتوحة في الهمزة
 لاسم في الهمزة مفتوحة في الهمزة مفتوحة في الهمزة مفتوحة في الهمزة
 الفوقانية في الهمزة مفتوحة في الهمزة مفتوحة في الهمزة مفتوحة في الهمزة
 والهمزة في الهمزة مفتوحة في الهمزة مفتوحة في الهمزة مفتوحة في الهمزة
 بيان الحال في الهمزة مفتوحة في الهمزة مفتوحة في الهمزة مفتوحة في الهمزة

رفع

ههنا

مضاف اليه كفعال ترفع فعل مضارع ميت للفاعل فاعله مستر فاما
 راجع الى الافعال الاول والى الثاني والجملة اما خبر مبتدأ محذوف واما
 صفة بعد صفة لا فعال والمفعول والمفعول ترفع واحدا
 اسما وتقدر الكلام على الاول من افعال التسمية افعال المقارنة او افعال
 المقارنة ترفع افعال التسمية افعال المقارنة او افعال المقارنة ترفع
 اسما او افعال التسمية ترفع افعال المقارنة او افعال المقارنة ترفع
 الاربعة عسى مع ما عطف عليه محذوف لا الاربعة او مفعول خبر مبتدأ
 محذوف او منصوب للفاعل وتقول فاعله ترفع عسى كرجى فعل ماض
 من افعال المقارنة وهو مفعول جواهد الافعال التي لم يرفع مضارعها
 وذلك من الاشتراك في ترفعها على ان حذف المصدر يخرج فعله فاعله والجملة
 صلة ان المصدرية وهو في الصلة في تاويل المصدر لتكون ذلك المصدر
 مفعولا للعسى فالمفعول قارب زيد المحذوف وقيل زيد اسم عيسى وان يخرج
 من تاويل المصدر خبر او المفعول في حال زيد المحذوف بتقدير المضاف في
 جانب الخبر لوجوب صدق الخبر على الاسم وعلى التقديرين ان يخرج
 مفعولا لتقول هو مفعول الفعل على مناداة المفعول لا شيئا في جملة
 المضاف والمضاف اليه مبتدأ والخبر المحذوف راجع الى مفعول خبر
 المبتدأ مضارع صفة فعل راجع ترفع مضافا فتن يرفع المفعول مضاف
 اليه المفعول والظرف اسما ترفع بعد صفة لفعل او صفة مضارع واما
 حال خبر فعل مضارع والفاعل فيها اسما مفعول الفعل المفهوم من الخبر الجملة
 المستند واما الابتداء اسما المبتدأ فافهم المفعول لا شيئا فذكر في الخبر

للمبتدأ

واللتعليل

واللتعليل خبر فعل ماض مفعول ميت للفاعل فاعله مستر فاما
 خبرها مفعول ميت لا شيئا متعلق بشيئها والجملة مستندة خبر مبتدأ
 محذوف ومضاف قول مضاف اليه خبر مضاف اليه المفعول المفعول
 هو مضاف اليه خبر مضاف اليه خبر مضاف اليه خبر مضاف اليه خبر
 كبيت مبتدأ خبر مضاف على الاصح مفعول كشر مفعول مضاف
 من فعل كعلم فاعله خبر مضاف على الاصح مفعول كشر مفعول مضاف
 ونشأ زدن وهو من الاضداد وتبين فعل مضارع خبر عيسى الفاعل المبتدأ
 الفاعل المبتدأ خبر مضاف على الاصح مفعول كشر مفعول مضاف
 متعلق به الظاهر صفة مبتدأ خبر مضاف على الاصح مفعول كشر مفعول مضاف
 من فعل كعلم فاعله خبر مضاف على الاصح مفعول كشر مفعول مضاف
 بالكر والفتح والتعريف خبر مضاف على الاصح مفعول كشر مفعول مضاف
 على خبر خبر مضاف ومضاف اليه مبتدأ خبر مضاف على الاصح مفعول كشر مفعول مضاف
 فعل خبر المبتدأ مضارع صفة فعل راجع ترفع مضافا فتن يرفع المفعول مضاف
 اليه المفعول والظرف اسما ترفع بعد صفة لفعل او صفة مضارع واما
 حال خبر فعل مضارع والفاعل فيها اسما مفعول الفعل المفهوم من الخبر الجملة
 المستند واما الابتداء اسما المبتدأ فافهم المفعول لا شيئا فذكر في الخبر

من المبتدأ والجملة المبتدأ والخبر متاخر وقعت ما بالفتحة او منونوا باسم
 منصوب على الحال اكر من فاعل على نحو قوله تعالى ومنه ما على فعل
 حاضر في باب علم وفاعله من من ضرب بالفتحة في قوله تعالى
 متعلق بجيت زيد فاعل ضرب من المفعول به جيت من ضرب زيد
 من المفعول به القول الخبر المضاف اليه والفتحة ان يكون مضافا على طرف
 على انه ان يكون مفعولا ومن كبر كبريت ذلك نحو قوله تعالى ومنه ما
 عجبت فاعل من ضرب زيد الفاعل من متعلق بجيت زيد مضافا اليه
 ان ضرب من المفعول به جيت من ضرب زيد من المفعول به القول
 الخبر المضاف اليه والفتحة ان يكون مفعولا باللام مضافا على طرف
 ان يكون منونوا وتكون كبريت هذا كذا لا فرق لان باللام متعلق بمفعول
 من ضرب زيد مفعول به جيت فاعل من ضرب زيد من المفعول به جيت زيد
 فاعل من ضرب من المفعول به جيت من ضرب زيد من المفعول به القول
 الخبر المضاف اليه المفعول مضاف اليه والتقدير من المفعول المضاف
 باللام ومعمل عمل المفعول من ضرب زيد من المفعول به جيت زيد
 هذا المثال والتقدير من المفعول المضاف اليه والفتحة ان يكون مفعولا
 واشياء به فاعل من ضرب زيد من المفعول به جيت زيد من المفعول به القول
 ومعمل عمل المفعول من ضرب زيد من المفعول به جيت زيد من المفعول به القول
 ان المراد بالمفعول الذي يعمل المفعول مطلقا مضافا كان لا يستعمل
 او ان المراد بالاسم المضاف المضاف اليه في قوله تعالى ومنه ما على فعل
 من المفعول من باب الافعال والتأنيب فاعله من ضرب زيد من المفعول المضاف

لاسم

لاسم المتعلق بالفتحة او منونوا باسم منصوب على الحال اكر من فاعل على نحو قوله تعالى ومنه ما على فعل
 حاضر في باب علم وفاعله من من ضرب بالفتحة في قوله تعالى
 متعلق بجيت زيد فاعل ضرب من المفعول به جيت من ضرب زيد
 من المفعول به القول الخبر المضاف اليه والفتحة ان يكون مضافا على طرف
 على انه ان يكون مفعولا ومن كبر كبريت ذلك نحو قوله تعالى ومنه ما
 عجبت فاعل من ضرب زيد الفاعل من متعلق بجيت زيد مضافا اليه
 ان ضرب من المفعول به جيت من ضرب زيد من المفعول به القول
 الخبر المضاف اليه والفتحة ان يكون مفعولا باللام مضافا على طرف
 ان يكون منونوا وتكون كبريت هذا كذا لا فرق لان باللام متعلق بمفعول
 من ضرب زيد مفعول به جيت فاعل من ضرب زيد من المفعول به جيت زيد
 فاعل من ضرب من المفعول به جيت من ضرب زيد من المفعول به القول
 الخبر المضاف اليه المفعول مضاف اليه والتقدير من المفعول المضاف
 باللام ومعمل عمل المفعول من ضرب زيد من المفعول به جيت زيد
 هذا المثال والتقدير من المفعول المضاف اليه والفتحة ان يكون مفعولا
 واشياء به فاعل من ضرب زيد من المفعول به جيت زيد من المفعول به القول
 ومعمل عمل المفعول من ضرب زيد من المفعول به جيت زيد من المفعول به القول
 ان المراد بالمفعول الذي يعمل المفعول مطلقا مضافا كان لا يستعمل
 او ان المراد بالاسم المضاف المضاف اليه في قوله تعالى ومنه ما على فعل
 من المفعول من باب الافعال والتأنيب فاعله من ضرب زيد من المفعول المضاف

وهم يعنى في قوله انهم هاتوا اسماء ووصول او يكون موصوفاً
 لحب كان فعل في قوله انهم هاتوا اسماء ووصول او يكون موصوفاً
 جز كان وهو مع الاسم ووصول الى الموصوفين في قوله انهم هاتوا
 او كانا على ما في قوله انهم هاتوا اسماء ووصول الى الموصوفين في قوله انهم هاتوا
 انهم كذا على ما في قوله انهم هاتوا اسماء ووصول الى الموصوفين في قوله انهم هاتوا
 اي في فعل ماض من اراد يريد بيان انهم هاتوا اسماء ووصول الى الموصوفين في قوله انهم هاتوا
 ووصول الى الموصوفين في قوله انهم هاتوا اسماء ووصول الى الموصوفين في قوله انهم هاتوا
 ما ووصول الى الموصوفين في قوله انهم هاتوا اسماء ووصول الى الموصوفين في قوله انهم هاتوا
 الا حتماً ووصول الى الموصوفين في قوله انهم هاتوا اسماء ووصول الى الموصوفين في قوله انهم هاتوا
 انهم هاتوا اسماء ووصول الى الموصوفين في قوله انهم هاتوا اسماء ووصول الى الموصوفين في قوله انهم هاتوا
 ومعناها جز او انشاء اي الاسم هاتوا اسماء ووصول الى الموصوفين في قوله انهم هاتوا
 ووصول الى الموصوفين في قوله انهم هاتوا اسماء ووصول الى الموصوفين في قوله انهم هاتوا

يعول الملاء الوهاب في تاريخ سبعة عشر من شهر ربيع
 المبارك بعد الفضا
 غار سنة ١١١١
 كتبه العبد الاقل محمد بن محمد
 وادخله نظام الملك
 سنة ١١٢٢

VE

va

۷۶
بابت و منطق اشیا معلوم میشود و باید دانست که بیان اشیا
منطق موقوف است بهما مقدم یکی که علم بر دو قسم است دوم
برهانی و نظری و یکی دیگر که مشهور نظری را از تصور غرور و تقوین
نظری را از تصدیق غرور می نامند و می توان کرد بطریق نظری و یکی که
اگر در فکر حقا واقع میشود پس باید که برآید از آن از مقدمات
تقسیم علم است تصور و تصدیق ازین جهت شروع در تقسیم علم کرد
و بعد از آن تقسیم میکرد جواب گفته اند که از جهت شهرت تخریف
که در میان این دو علم برهانی است اشیا به نوعی ندارد و بواسطه
اینکه هرگاه که شخصی که اشیا به نظری از برهانی می توان کرد شنید
و صیانت اگر از او پرسید که فلان چیز را میدانی یا نه در جواب
احد الاخرین جواب دهد که پس برهانی باشد و آنکس که می گویند که
علم را سه تفریق کرده اند بواسطه آنکه در حالت ادراک سه چیز باشد
یکی صورت که حاصل در ذهن و این را از مقول گفته اند و یکی که
ان صورت در ذهن و این را از مقول گفته اند و یکی که
و یکی قبول کردن نفس آن صورت و این را مقول انفعالت
پس چنانچه سه تفریق کرده اند اشیا میگویند که علم از مقول
کیف است تفریق کرده اند علم را بصورت حاصل از شیئی نزد عقل
و اشیا که علم را از مقول اظهار میدادند تفریق کرده اند از

بمحصل صورت منشی نزد عقل و انسانی که میگویند که علم از مقول الفاعل
 علم را توفیق کرده اند بقبول نفس این صورت را و این علم را
 نسبت کرده است تصور و تصدیق علی را میگویند که از مقول که
 باشد زیرا که صورت حاصل از صورت نسبت به اجباب است
 سبب تصدیق است و اگر صورت چیز آن است تصور است و بعضی
 تعریف کرده اند علی را که از مقول که نسبت به صورت حاصل
 از انشی در عقل و اولی عند الفاعل است که تقدم زیرا که در اول
 میکند یعنی صورت که حاصل باشد در عقل علم است پس لازم آید
 که صورت چیزی که در عقل و دنیا بدین صورت چیزی است که در عقل
 در دنیا آید و در تصور و این آید علم باشد و حال آنکه علمند بخلاف
 عند الفاعل که اگر آن است که در عقل باشد بطریق نظریه یا در الفاعل
 باشد و حاضر نزد عقل آن گاه از افعال النسبة فاضل یعنی
 صورت حاصل اگر اذعان و گردیدن به نسبت است تصدیق است
 و الا تصور است چون اذعان و اعتقاد متعلق بینوا باشد الا به
 نسبت چیزی پس حاصل نسبی چنین است که اگر صورت علی اذعان نسبت
 جزیت خرا یکی و جزا سبب تصدیق است و اگر عیز اذعان محله
 است تصور است و درین کلام نیز بر چند فائده است اول
 آنکه خلاف میاید علماء در آنکه تصدیق نفس علم و اذعان نسبت به

تصور است

تصور است با اذعان امام فخر الدین را زعم ایشان در حدیث دوم
 کرده است و مختار حکما و جمهور محققین اول است و معتقد نیز
 ایشان در حدیث حکما کرده است و لهذا تصدیق را نفس اذعان گفته
 دوم آنکه خلاف است میان قدما و متأخرین در آنکه در تحقق تصدیق
 جدا از آنکه معتقد است نزد قدما آنست که سه ادراک گاه نیست
 تصور محکوم علیه و محکوم به و تصور نسبت بکلیه یعنی نسبت ثبوتی
 تصدیق که عبارت است از ثبوت محکوم علیه و اذعان به وقوع این نسبت
 یا بالاقتران این نسبت و مع اینها نیز تصدیق را ثبوت و کذا
 نسبت که نسبت تصدیق را با اذعان نسبت و گفته اند اذعان به وقوع
 النسبة اولاً و ثوباً و الا فاضل یعنی اگر صورت حاصل از اذعان
 و اعتقاد باشد نسبت چیزی باشد تصور است خواه که اصلاً نسبت
 باو نباشد چون تصور نید یا باشد اما صلاً نسبت متعلق اذعان
 نداشته باشد چون غلام زید و انزب بالسبب باشد که صلاً
 متعلق و اذعان داشته باشد اما ادراک زید و اذعان شده
 باشد چون تصور چیز مشکوک و تسویم و قضایای تخیلیه مثل
 الخمر یا قوتیر شالیه و الفسل بره و موعه و قشمان بالضروری
 الصغری و الاکتساب بالنظر یعنی در تقسیم تصور و تصدیق
 بر بدیهی و نظری دلیل گفته اند اما او دعوی است میکنند با

بر آنکه هر که را جهت بی نماید بوجدان خود میباید که بعضی نقورات
و تصدیقات حاصل است او را بی نگری چون نقورات برودت
و تصدیق با کمالش کرم است و انتاب روشنی است و بفتح
نقورات و تصدیقات بخلاف اینست یعنی حکم بنظر و فکر
حاصل میشود چون تصور حقیقت ملکات جن و تصدیق عالم حادث
است و ظاهرات هم این معنی دارد که شریعت میکنند تصور
و تصدیق را بالبدیهه بر آید و اکتساب را نیز او را اینجا
این معلوم میشود که بر آید و اکتساب بنقسم میشود بدیهه
تصور و بدیهه تصدیق و اکتساب تصور و اکتساب تصدیق
چنانچه تصور و تصدیق با هم باشند بنقسم و حال آنکه مقدم
دوم از بیان احتیاج بنطق این بود که تصور و تصدیق بنقسم
بنقسم میشود بدیهه و نظری و آنکه بدیهه و اکتساب بنقسم
میشود بنظر این توجیه این تمام است که گوئیم که انشام تصور و تصدیق
و بدیهه و نظری در ضمن این تقسیم معلوم میشود بدیهه باطل
معنی او چنین میشود که شریعت میکنند تصور و تصدیق بدیهه
و اکتساب را و این معنی لازم دارد این را که تصور و تصدیق
از بدیهه است را بر دارد و در حقیقت اکتساب را و تصدیق نیز حقیقت
از بدیهه است را بر دارد و در حقیقت اکتساب و چون تصور و تصدیق

بدیهه است

از بدیهه است بدیهه کرد و چون حقیقت اکتساب بر دارد و بدیهه
کرد و بدیهه بنقسم تصدیق چون حقیقت از بدیهه است بدیهه و بدیهه
کرد و چون حقیقت اکتساب بر دارد و بدیهه کرد و بدیهه
هم دلالت التزامی میکند بر آنکه تصور و تصدیق بنقسم میشود
بدیهه و بدیهه بنقسم بنقسم بنقسم و انتاب بنقسم بنقسم
بنقسم و میشود و این قسمی از بدیهه است که معلوم را در گویند
از دلایم خواهند بلکه گفته اند صریح ابلغ است چنانچه در عزت
معرف شده و بدیهه بدیهه است که معلوم در تعریف نظری و بدیهه
معلوم کرد و از این مشهور است یعنی تعریف نظری با بدیهه
موقوف نیست حصول و بنظر و تعریف که نظری بنقسم
بنقسم بر بدیهه نیز حاصل بنا نظر باشد و با لفظ اخذ قید توقف
نکرد و از آن جهت که بنا بر تعریف مشهور لازم می آید که
بنقسم نظریات داخل بدیهه شوند و در حقیقت آنکه ممکن است که
حاصل شوند بنظر بنقسم بنقسم چنانکه حاجت نفس تدبیر
را مجدس معلوم میکنند پس موقوف باشد بر نظر بنقسم تمام بنظر
داخل بدیهه شوند و تعریف مانع نشود پس از این جهت از تعریف
نکرد و است که تصور را لازم نیاید و در حقیقت اکتساب
لتحصیل المحمول در بدیهه این نظر ملا حظة معقولات از

جهت تحصیل قبول که اگر ملاحظه معقول باشد اما از جهت تحصیل
 قبول نظریات بعضی اعتراض کرده اند و در تقریر کرده نظر را
 ملاحظه معلوم از جهت تحصیل قبول با علم و جمل در هر یک از
 اندر عقل و جمل جواب گفته اند درین بابند رعایت که میگویند
 هیچ دیگر معلوم است جزئیات و کلیات است اما معقول عبارتند
 که کلیات و چون نظر و فکر در جزئیات می باشد ملاحظه معقول
 بهتر باشد از ملاحظه معلوم و یکی دیگر آنکه علم اعتقاد مشترک است میان
 بعضی که علم میگویند و که صورت حاصل از شیء نزد عقل عقل
 میخوانند و که علم میگویند و حصول صورت شیء در عقل میخوانند
 و که علم میگویند و انفعال نفس از صورت را میخوانند و که
 است که میگویند و تصدیق میخوانند و که است که میگویند و یقین
 میخوانند و یقین اعتقاد و جازم مطابق واقع باشد یعنی یقین
 اعتقادی داشته باشد و بر اعتقاد و جازم باشد مطابق که
 تجربه و یقین است و این اعتقاد و جازم مطابق واقع باشد و ثابت
 باشد یعنی و امر داشته باشد که بتشکیک مشکک را اهل توحید و غیر جازم
 را اهل کفر و اعتقاد جازم غیر مطابق واقع را بر هر یک که گویند
 و اعتقاد و جازم مطابق واقع غیر ثابت را تقلید گویند بر چون
 معلوم شد که علم لفظ اشتراک است و استعمال لفظ مشترک در تعاریف

جائز نیست به واسطه آنکه مبادی شخصی را در بعضی که خلاف مقتضی
 باشد ملاحظه معقول بهتر باشد از ملاحظه معلوم و قدری
 فیه الخطا و یقین که است معلومات و که در صورت فکر واقع
 می شود و کیفیت عصمت از این هر دو قسم خطا از قوانین منطقی معلوم
 می شود و بعضی اعتراض کرده اند که یکی از مبادی بیان احتیاج منطقی
 است که نظریه را از بدیهی که توان کرد بهتر و نظر حال اگر مع
 از آنکه نگردد است جواب گفته اند که این مقدمه در بعضی تقسیم
 علم بصورت و بدیهی معلوم شد بواسطه آنکه گفت و نیستان با ضرورت
 و آنکه است با نظر پس احتیاج با جدا و علییده نیست فاجیه
 احتیاج معلوم تقسیم را با آنها از ذهن عن الخطا فی الفکر عنه و هو
 المنطق یعنی در فکر خطا واقع می شود و سر احتیاج باشد بقانونی که
 دارد و مرعات از ذهن را از خطا در فکر و ان منطقی است پس بعضی
 بیان احتیاج منطقی تقریر منطقی نیز معلوم شد با آنکه قانون نیست
 که آنکه میدارد مرعات از ذهن را از خطا در فکر و قانون تقیه
 است کلیه که منطقی باشد بر جمیع جزئیات موضوع خود و موضوعه
 المعلوم التصوری و التصدیقی من حیث یوصل الی المطلوب
 نقص بر قسمی موقفا و تصدیقی و قسمی جمعی و دلیل بر موضوع
 بر علم است که بحث کنند در آن علم را عوارض ذاتیه او و عوارض

برشی خارج از آن شئی است که بر آن محمول که هر است که اولاً و بالذات
 عارض آن شئی میشود و بواسطه شئی دیگر یا عارض شئی میشود ثانیاً
 و بالعرض و بواسطه شئی دیگر و آن خارج که عارض شئی شود اولاً
 و بالذات و عارض ذاتی گویند مثل حرکت اولاً بالذات عارض
 سفینه میشود و بواسطه شئی دیگر و این که عارض شئی شود بواسطه شئی
 دیگر میتواند بود که آن واسطه مساوی با آن شئی معروض باشد یا
 و غیر از معروض باشد یا هم مابینش معروض باشد و آن محمول
 که عارض شئی شود بواسطه شئی دیگر که آن شئی مساوی معروض باشد
 مثل منک که عارض آن میشود بواسطه تعجب آن نسبت و کثرت
 چه توان گفت که هر متعجبی است و برعکس آن و آن نیز داخل
 بان شئی و اما آنچه عارض شئی شود بواسطه آن و آن داخل
 حیوان است اما عکس لازم نیست از عارض غریب گویند و همچنین
 آنچه عارض شئی شود بواسطه امری مثل حرکت یا لاراده که عارض آن
 میشود بواسطه حیوان بواسطه آنکه حرکت از خواص حیوان است اما رانز
 عارض غریب گویند و این که عارض میشود بواسطه شئی مابینش
 حرکت که عارضش میشود بواسطه سفینه و میانه سفینه و جازئیهای
 است بواسطه آنکه میتوان گفت که سفینه حامل است و حامل سفینه است و این
 رانز عارض غریب گویند و بعضی گفته اند که هر کاشی که عارض شئی شود بواسطه

امری

امری که آن امر جزو آن شئی باشد از نزد داخل عارضی است که
 محققین بر آنند که داخل عارضی ذاتی نیست بلکه داخل عارض
 غریب است و بر باید دانست که علم بحث میکنند از عارض غریب موضوع
 بواسطه آنکه عارض را وضع هر علم است که امری موضوع او در آن
 معلوم شود و عارض غریب فی الحقیقه عارض عارضی است دیگر است
 موضوع علم منطقی معلوم بقدریت و تصدیقی نه مطلقاً بلکه از آن
 حقیقت که برساند این کس را به محمول بقدری که تصدیقی را که معلوم
 بقدری از آن حقیقت که برساند این کس را به محمول بقدری که تصور از آن
 معروض گویند بواسطه آنکه معروض یعنی شناسند است و چون آن محمول
 را باین کس می شناسد ازین جهت او را معروض گویند و آن معلوم
 تصدیقی ازین حقیقت که برساند این کس را به محمول تصدیقی از جهت
 آنچه گفته اند معنی غلبه غلبه چون بواسطه این معلوم تصدیقی
 که اثبات میکنند محمول تصدیقی را این کس به چشم غالب میشود از آن
 جهت میگویند و این سبب سبب است مسبب بقیه اعراض که اند
 که شاکله اید که موضوع علم منطقی معروض است و حال آنکه بحث
 میکنند درین علم از کلیات محسوسه در تصورات و ارفقایا
 و اطراف نقض یا نیز در تصدیقات و ایشان داخل در معروض
 و جهت نسبت جواب گفته اند که آنها را داخل موضوع منطقی ندانند

اندر یک موضوع را منقسم داشته اند در آنچه مقصود بالذات در علم کتب
 از او باشد که بحث کنند از وجه تبعیت شیئی دیگر و مقصود بالذات
 در منطق معرفت وجهی است و از آنکه بحث میکنند در بیان علم الکیلیات
 محض در تصورات بر تبعیت معرفت و از آنکه بحث میکنند در تصدیقات
 از تعنا یا و الطراف قضایا بر تبعیت جهت راست و بعضی گفته اند که این
 استخراجه است و استخراجه است که لفظ ذکر کنند و از معنی خواهند
 و بعد از آن میری را بهیچ بهمان لفظ سازند و از معنی دیگر خواهند
 عزیزان معنی مثل سخن دیگر که اول از موصل احوال از قریب و بعد
 جزئی است و از چیز را بهیچ وجهی در سببی موصل قریب را راه کرده شد
 و شاید که گویند چیز را بهیچ است موصل مطلق و ذکر معرفت معرفت وجهی
 در مقام سیمیه است بر سبب تشبیه است یعنی معلوم تصور که موصل محمول
 تصور می باشد و از معرفت مثلا گویند معنی دیگر که انسان نیز دارد
 لکه جنس باشد و لکه فصل حاصل که موصل تصور شرط که موصل
 قریب باشد سببی است جنس متصل و علی بن القیاس الحجة المقصود الخ
 التصور و فی بعض النسخ الکفویت اعتراف میکنند که معلوم نه
 که قسم اول این کتاب که در منطق است جزء تصدیقات میگویند
 که مقصود اول از تصور است چه گویند که در این موضوع معلوم تصور
 و در تقدیر می معلوم میشود که در این کتاب دو مقصد است یکی در بیان معلوم

تصور می که آن معرفت و او در تصورات و یکی در بیان معلوم تصدیقات
 که آن وجهی است و او در تصدیقات است پس مقصود دوم باشد
 اعتراف می کرده اند که چرا تصورات موقوف علیها تصدیقات نیستند
 تصور جزء تصدیقات است و بعد از آنکه نام از آنکه تصدیقات است و بهیچ
 حکما و جزئی و شیئی و شرط و شرطی موقوف علیها شیئی میباشد دلالت
اللفظ علی تمام ما وضع له صلاقیة و علی جزئیة نقص و علی الخراج
الغیر از آنکه صلاقیة اند که منطقی از این حیث که منطقی است بحث از
الفاظ نمکنند زیرا که ایشان بحث موصل از تصور و موصل از تصدیقات
 میکنند و ایشان از قبیل معانی اند که الفاظ جواب گفته اند که معانی
 و استقفا معانی موقوف بر الفاظ و عبارتست به این بحث از آنکه
 اند و دیگر اعتراف کرده اند که چرا بحث الفاظ را در مقدم ذکر نکرد
 و حال آنکه صاحب الفاظ نیز موقوف علیها جواب گفته اند که چون مقدم
 موقوف علیها شروع در علم است و الفاظ موقوف علیها را در و استقفا
 اند پس بدین جهت ذکر نکرد و او در مقدم تا آنکه فرق باشد میان
 موقوف علیها شروع در علم و موقوف علیها را در و استقفا و دیگر اعتراف
 کرده اند که چرا بحث الفاظ را علیحدہ بعد از آن مقدم ذکر نکرد و در
 مقدم اول ذکر تصور است ذکر کرده و جواب گفته اند که چون الفاظ

که چون الفاظ را مناسبتی است بباحث مقدمات و درین هر دو مقدمات
 غیر مباشرت تقدیمات شد و درین جهت او را در مقصد اول ذکر
 کرد و چون افاده و استفادۀ الفاظ بملالت میباشند بویا برین
 ذکر دلالت کرد و دلالت بودن شئی است بحقیقی که ادعای ما و علم
 بشئی دیگر لازم آید و پیش اهل منطق مراد از لزوم کلی وافی است
 و پیش اهل عربیت لزوم علی الحد کما هیئت و شئی اول را دال گویند
 و ثانوی را مدلول و نسبت بینهما را دلالت و او تقریب نگردانست
 دلالت بواسطه ظهور و دلالت رد قسم است لفظی و غیر لفظی
 زیرا که دال لفظ باشد دلالت لفظیت و اگر غیر لفظ باشد غیر لفظی
 و هر یک ازین لفظی و غیر لفظی بر سه قسم است وضعی و عقلی و طبیعی
 و طبیعی وضعی آنست که بحسب وضع واضع باشد و عقلی آنست که بحسب
 مستقل باشد و طبیعی آنست که مقتضای طبیع باشد یعنی طبیع
 لافظی است و لفظی لفظی باو باشد و در عرض مدلول طبیع لافظی را نشان
 لفظی و ضعیف دلالت لفظی نیز بر ذات وی مثال غیر لفظی و ضعیف
 دلالت خطوط و حدود و اشارات و طلب بر معانی که بدیشان مندرج
 میشود مثال لفظی عقلی دلالت لفظی سمع و در درجۀ جدا بر هر دو
 لافظی و مثال غیر لفظی عقلی دلالت اثر بر مؤثر و مثال دلالت لفظی

طبیعی

طبیعی دلالت لفظی اح بر وجه صدر و مثال غیر لفظی طبیعی
 دلالت سرعت بنض بر جمیع دلالتهای لفظی و غیر لفظی عقلی است
 و هر عقلی آنست که در این بین المنفی و ثبات باشد بواسطه آنکه دال
 یا لفظ است یا غیر لفظ و نیز این دو تصور نیست و هر یک از
 دلالت لفظی و غیر لفظی بر وضع عقلی و طبیعی مستقر است و هر تنقیر
 بی آنست که عقل تجویز کند و کسبی دیگر تواند بود اما به تنقیر نیافت
 چنانچه باشند و این ازین دلالت معتبر است دلالت لفظی وضعی است
 زیرا که در افاده و استفادۀ بر دلالت لفظی وضعی است و این در
 دلالت لفظی وضعی مختص است در مطابقت و تقصیر و التزام و مطابق
 دلالت لفظی است بر تمام معنی موضوع له از آن حیثیت که تمام موضوع
 را در دلالت لفظی است از آنکه بر جمیع حیوان ناطق و تقصیر دلالت
 لفظی است بر جمیع معنی موضوع له از آن حیثیت که جمیع معنی موضوع
 له را در دلالت لفظی است از آنکه بر جمیع آن تنبأ یا بر ناطق تنبأ
 و التزام دلالت لفظی است بر خارج لازم معنی موضوع له از آن
 حیثیت که خارج لازم موضوع له است مثل دلالت انسان تا قبل
 علم و صنعت گنایت و قید حیثیت که است تا دلالت بیکدیگر
 منتفی نشوند بواسطه آنکه میتوانند بود که لفظی دلالت کند بر شئی
 هم مطابق و هم متضمن و هم بالترام مثل لفظ شمس که یکبار وضع

کرده اند از برای جرم تنها و یکبار وضع کرده اند از برای موضوع تنها
 و یکبار وضع کرده اند از برای مجموع جرم و موضوع و هرگاه که لفظ شش
 گویند و از موضوع و استدلالت لفظ شش بران موضوع مطابقت
 است و هم بعضی و هم بالترتیب اما دلالت لفظ شش بر موضوع بمطابق
 بواسطه آنکه موضوع بود از برای موضوع تنها و اما بعضی بواسطه
 آنکه یکبار موضوع بود از برای مجموع جرم و موضوع پس موضوع بود و باشد
 و اما بالترتیب بواسطه آنکه یکبار موضوع بود از برای جرم تنها و هم
 لازم نبود پس نتیجه حقیقت که است نادان است بلکه منتهی
 نموند بواسطه آنکه دلالت شش بر موضوع از این حقیقت است که تمام موضوع
 و اوست در این قیاس نقص و التزام پس هر عقلی باشد و نقص
 از این شکل شکست که اگر گویند که در موضوعی که مطابقت
 نقص باشد نتیجه حقیقت بود است و در التزام مبرهنه است
 چنین بود که مطابقت دلالت لفظ است که تمام معنی موضوع بود
 و نقص و دلالت لفظ است بر جزو معنی موضوع بود
 از این حقیقت که جزو موضوع است و است و التزام دلالت غیر
 این و در حقیقت پس در این صورت هر عقلی باشد و دلالت
 نیز یکبار که منتهی نشود مطابقت است نقص و التزام و اگر
 از این حقیقت است که خارج لازم است التزام است در مطابقت و نقص

و در صورت

و مشهور است که هر دلالت لفظی بمطابق و نقص و التزام
 هر عقلی است اعتراف کرده اند که در این مقام دو مقدمه ذکر
 کرده اند نقص یکبار کرده اند یکی که نتیجه حقیقت معتد است
 در حدود و در مطابقت و نقص و التزام و یکی که اگر این هر دو
 عقلی مشهور اند و وجه تفاوت میان این دو مقدمه است
 که اگر نتیجه حقیقت کفایت هر عملی بود بود لکن دلالت یکبار
 منتهی نموند اگر نتیجه حقیقت کنند دلالت یکبار منتهی
 نموند لکن هر هر عقلی نموند بواسطه آنکه هر یک از یکبار که
 مطابقت دلالت لفظ است بر تمام معنی موضوع بود و از این جهت
 که تمام موضوع را اوست عقلی بود آن میکند که دلالت لفظ باشد
 که دلالت لفظ باشد بر تمام معنی موضوع بود از این جهت که تمام
 موضوع را اوست و برین قیاس نقص و التزام پس هر عقلی باشد
 و نقص از این شکل شکست که اگر گویند که در موضوعی که مطابقت
 بقدر و نقص باشد نتیجه حقیقت مراد است و در التزام مراد نیست پس
 چنین بود که مطابقت دلالت لفظ است که تمام معنی موضوع را اوست
 و نقص دلالت لفظ است بر جزو معنی موضوع بود از این جهت که
 جزو موضوع را اوست و التزام دلالت بر این دو حقیقت بود
 در این صورت هر هر عقلی باشد و دلالت نیز یکبار که منتهی نشود

و لا بد من التزام قطعا او عرفا یعنی شرط است در دلالت التزام
 لزوم یعنی بودن امر خارج لازم موضوع له خواه از عقل
 باشد و خواه عرفی و لازم عقلی است و حال باشد در نظر عقل که
 مردم در ذهن در آید و لازم در ذهن و فایده مشی تصور اعمی
 و بعد تصور اعمی بدون تصور نمیتوان کرد بواسطه انکه معنی
 عدم مضایف بهر است و تصور عدم مضایف بهر نمیتوان
 کرد و لازم عرفی است که در برخی عادات تصور ملزوم بدون
 تصور لازم نتوان کرد مثل عادت تفرق و عادت بی تصور گم شدن
 یعنی در برخی عادات هرگاه که عادت در ذهن در آید گم در ذهن
 درمی آید و معنی فایده که در دلالت کلی دانی باشد نه تعین تطبیق
 است لزوم عرفی کافیه نیست پس ازین که بعد اعتقاد لزوم عرفی
 کرده است معلوم میشود که اختیار بعد از اهل عریه کرده است یعنی
 دلالت عبارت داشته از لازم معنی لفظی فی الجملة و بلاهما المطابقة
 یعنی لازم دارد نقص و التزام مطابقت را نیز که نقص و التزام
 مستلزم وضع اند و وضع مستلزم دلالت بر موضوع این دلالت
 مطابقت و لزوم تعین میتواند بود که جواب این سوال را نیز که شاکله
 آید که نقص و التزام مستلزم مطابقت و حال آنکه فعل با افراد
 دلالت بر حدوث میکند متعین و دلالت مطابق ندارد بواسطه
 آنکه فعل موضوع

الافعال موضوع است از برای حدوث و زمان و ثبت با فعل معین
 معلوم نمیکند و الا بعد از ذکر ماعل پس با فعل را با ماعل ذکر کنند
 دلالت مطابقی نخواهد بود پس نقص مستلزم مطابق نباشد و مع
 جواب گفته که مطابقت لازم نقص و التزام است ام از آنست که
 مستحق باشد یا بقدر معنی هر جا که نقص و التزام مستحق شود
 البته لفظ را معنی خواهد بود که دلالت تواند کرد بر در مطابقت خواه
 با فعل فایده یا موقوف چون ذکر ماعل را در ماعل و نیز پس از آنکه
 انشأ است مابین جواب میدهد میتواند بود که جواب را سوال کند در ذکر این
 که اعتقاد کند که اندک میتواند بود که لفظی موضوع باشد و
 بر این معنی و استعمال آن لفظ در جری آن معنی کنند
 یا خارج آن معنی در صورت دلالت او بر جری
 خارج دلالت و التزام دلالت مطابقی نیست و لو تقرر آنست
 نیز اگر چه مطابق درین صورت تحقیق نیست اما قدر نیست
 نیز معنی دارد که اگر استعمال آن در آن معنی کنند دلالت
 بر آن مطابق خواهد بود و این دخل دوم چه مشهور است
 اما در سوال تصور نیست و هم در جواب اما در سوال بواسطه
 آنکه استعمال در جری و لازم بطریق مجاز است و مجاز را وضع
 نوعی است پس دلالت مطابقی خواهد بود است مستند بوضع لفظی

اما تصور درج بپواسطه آنکه اولتقدیرا که گفته است اشکال نیست
که در سبب و جهت که دلالت تابع اراده است بواسطه آنکه اگر دلالت
را تابع وضع میداشت هیچ احتیاج به بقید و لو تقدیر نمی بود و درین
صورت دلالت مطابق نیز میبود بواسطه آنکه لفظ را که استعمال
در جرحه یا در خارج کنند البته اثر ذهنی خواهد داشت و دلالت
مطابقی تحقق بر موضوع خواهد داشت خواه استعمال لفظ در آن
موضوع که بکشد یا نه و این کاستی است از التزام آنکه مطابق در اینجا
تقدیر است نه تحقیق دلالت را که نه محجب او اینست که دلالت
تابع اراده است و این متیقن اینجاست که در محلول قرار داده
چه در محلول و این بدست نمود و میتواند که اولتقدیر را اشکار
بر خلاف باشد که بعضی میگویند که دلالت تابع اراده است
و بعضی میگویند که دلالت تابع وصف است پس اگر دلالت تابع وضع
داند هر چه که نفس یا التزام تحقق بود مطابق تحقیق خواهد
بود و اگر تابع اراده باشد هر چه که نفس یا التزام تحقق
شود مطابق تحقیق لازم نیست که باشد بلکه تحقیق خواهد
بود و گاه تقدیر بر سر گفته که مطابق لازم نفس و التزام است
اگر چه تقدیر را باینکه است و باید که استلزام علی الذمیه صحیح
واقع است و لا عکس یعنی مطابق مستلزم نفس و التزام نیست

چنانکه هرگاه نیست و مستلزم بقدر نفس و التزام را یکدیگر بطریق
استلزام مطابق نفس را و عکس آنست که استلزام مطابق
التزام را و عکس استلزام نفس التزام را و عکس پیش
احتمال شد زیرا احتمال واقع نیست و آن است که مطابق
مستلزم نفس باشد و مطابق مستلزم التزام باشد و استلزام
و التزام مستلزم نفس باشد و واقع است یکی آنکه نفس
مستلزم مطابق باشد و دیگری آنکه التزام مستلزم مطابق باشد
اما مطابق بود باشد اما مطابق چه استلزم نفس نیست بواسطه
آنکه میتواند بود که لفظ موضوع باشد از برای معنی بدست مطابق
باشد پس نفس و اما آنکه مطابق مستلزم التزام نیست بواسطه
آنکه میشود که لفظ موضوع باشد از برای معنی که او را هم ذهنی
باشد پس مطابق باشد با التزام و بعضی که اندر وجود معنی را
که لازم ذهنی نه داشته باشد بلکه شاید که بعضی متصور بود لازم
ما بر متصور بود و عایش که حکم بان لازم نداشته باشد پس
گفته اند که این که مطابق مستلزم نفس نیست راست است اما
غیثت و اندر بود که مطابق مستلزم التزام باشد بواسطه آنکه اندک
هر شی که هست زیرا که لازم در و اینها نیست غریبا و این مناسب
امام فخر است چنانکه گفته اند که اگر این لازم بود چه خبر از التزام

دینی میگویند این لازم دینی نیست بواسطه آنکه بسیار است که
شیء در ذریع درمی آید و انتم نیست غیر که در می آید و اگر لازم
لایحه خارج میگویند این لازم خارجی معتبر نیست و چون نیستی که دلیل
است لازم مطابق التزام را تمام نیست و همچنین دلیل عدم
است لازم نیز تمام نیست و علی درین مسئله توقف است و اما
است لازم نقص و التزام را بدین حکم است لازم مطابق التزام
را بر اصل اولی در هر وقت است و اما است لازم التزام نقص را
حکم است لازم مطابق است نقص را زیرا که معنی سبب را که لازم دینی
باشد آنجا مطابق و التزام خود را بر بودی نقص پس آنجا که مطابق
مستلزم نقص نیست التزام نیز مستلزم نقص نیست و این موضوع
جزء منه الدلالة على جزء المعنى لم يلبس معنى لفظ موضوع را
اگر قصد کرد بشود چیزی درین لفظ دلالت بر جزء معنی او نیست
سبب در تعریف مرکب هم را چیز باشد جزء لفظ جزء معنی دلالت
جزء لفظ جزء معنی یکی آنکه این دلالت مقصود باشد و از
انفصال هر شئی که یک قسم معزول حاصل می شود اول آنکه لفظ جزء داشته
باشد که اگر معزول نداشته باشد معزول باشد همچون همزه استفهام
و دوم آنکه معنی نیز جزء داشته باشد که اگر جزء نداشته باشد
معزول مثل لفظ الله که موضوع است از این ذات الهی و آن ذات

جزء ندارد

جزء ندارد و سیم آنکه جزء لفظ دلالت کند بر جزء معنی اگر لفظ جزء
داشته باشد و معنی جزء داشته باشد اما اگر جزء لفظ دلالت بر جزء
معنی نداشته باشد از این معزول است و این قسم که جزء لفظ دلا
لت نکند بر جزء معنی میتواند بود که اصلا دلالت نکند بر جزء معنی
مثل رید که موضوع از برای ذات معین است و جزء لفظ از
اصلا دلالت بر جزء معنی نمیکند و میتواند بود که جزء لفظ دلا
بر جزء معنی کند اما آن معنی جزء معنی آن لفظ نباشد مثل عید
که موضوع است از برای آن ذات و لفظ او و جزء دارد و باید عید
هم و معنی او نیز جزء دارد و این جزء لفظ دلالت میکند بر
جزء معنی بواسطه آنکه عید دلالت میکند بر عبودیت و آن
دلالت بر ذات و العبودیت اما عبودیت و آن ذات متدلس است
یک جزء معنی عبودیت نیست چهارم آنکه دلالت جزء لفظ بر جزء
معنی مقصود باشد که اگر جزء لفظ دلالت کند بر جزء معنی
اما مقصود نباشد از این معزول است مثل حیوان تا طبق هر کلام
که علم مختصرات آن سازند درین صورت لفظ او جزء دارد که
حیوان است و تا طبق و معنی او نیز جزء دارد و این جزء
لفظ دلالت بر جزء معنی دارد بر معنی دیگر نه باعتبار وضع
عقل بواسطه آنکه معنی حیوان باعتبار وضع ترکیب جسم نادر است

متحرک بالاراده است و این معنی جزو ذات است بواسطه
آنکه آن ذات انسان باشد شخص است و انسان حیوان ناطق است
پس جزو لفظ اول دلالت کند بر جزو معنی او اما این دلالت معلوم
نیست از برای آنکه درین صورت از مجموع حیوان ناطق ذات
میخواهند و این نیست که حیوان درین وضع علم جسم نامر
حس است متحرک بالاراده خواهد بود بلکه حیوان باقی با این وضع
از قبیل ذات و زید و کس که لو فقیه را داخل که است باین
طریق که مذکور نیست است که دلالت تابع اراده است لازم
می آید بر دیگر تفریق مرکب قصد را باید باشد بواسطه آنکه اولاً
قصد علم میشود پس باید که دلالت احتیاج به قصد داشته و این
جاری آن دو احتمال دیگر که در محل و کو فقیه را مذکور شد
معلوم میگردد محقق دانی جواب گفته است که دلالت در اینجا
همان معنی ارادات و قصد تراضی است اما تا هر چیزی
انشاء و افعال عقلی و عقیدتی یعنی این مرکب یا نام
است یا نام مرکب نام است که هیچ سکوت باشد معنی هر کار
مشکل بود سکوت کند علی طبع را اشتغال مرکب علیه بی حکوم بر
حکوم بی بی حکوم علیه نام مرکب نام بر دو قسم جزو ذات جزو
است که نظر بهم آورده قطع نظر از تامل و واقع احتمال صدق

و کذب

و کذب داشت باشد و جنبه قطع نظر از تامل و واقع گردیده تامل نماید
اجبار که احتمال کذب ندارد بواسطه آنکه اگر کسی صادر شده که احتمال
در وضع و در حق و در نسبت مثل معصومین یا بواسطه آنکه بر اینست
مثل الحارثه از توفیق جزو و ن رود چه این اخبار معصومین
ایشان قطع نظر از حال تامل و علم بر اینست که نسبت اجبار
جزوی یا سلبی چه از جهت و این دو معنی احتمال صدق و کذب
دو انشاست که احتمال صدق و کذب نداشته باشد مثل امر
و نهی و استغفار و عذران و مرکب تمام جزو مثل زید قائم و مرکب
ناقص است که هیچ آن سکوت نباشد یعنی چون مشکلم بر این سکوت
کند علی طبع را اشتغال مرکب علیه بی حکوم بر دو حکوم بی بی حکوم
علیه باشد و مرکب ناقص بر دو قسم است عقیدتی و غیر عقیدتی
و مرکب عقیدتی است که جزو تامل و یقیناً اول باشد یعنی
فصل اول باشد خواه با حاشیه مثل علم زید و خواه بوضوح
مثل حیوان ناطق و خواه بغير اینها مثل ضارب فی الدار که
بی الدار قید ضاربیت و بعضی عبارات قوم مع هم انحصار مرکب
تقسیمی است در دو قسم تفسیری و اعمانی و اعمانی و اعمالی خلط خلطه
کامینا و مرکب غیر عقیدتی است که تاملی قید اول نباشد
مثل فی الدار حنسته عشر و الا فخر و معنی اگر میگردانند

چیزی از لفظ موضوع دلالت بر چیز معنی و این لفظ مفرد است مگر
 شد که اقسام در دنیا است و اوان استقلال لفظی علی
 احدا لا یضاهی کلمه و بدون اسم و الا ناداة چون نایزند
 از تسمی لفظ موضوع بجز مرکب و مقدم داشتیم مفرد را نیز اگر مقدم
 است بر مرکب بالعکس و مفرد بر تسمی است اسم و کلام و ادوات و مرکب
 اگر مفرد و مرکب مستقل است یا مستقل نیست اگر مستقل است یا دلالت
 میکند بهیئت بر احد از ثلثه یا دلالت میکند کلام است و اگر
 چنین باشد اسم مستفاد اما احلا دلالت میکند با آنکه دلالت
 کند لکن بهیئت باشد مثل لفظ زمان و ماضی و حال مستقل
 و اگر مستقل نیست در دلالت بر معنی و است و مراد از است
 آن صورت است که حاصل میشود کلام با اعتبار حرکات و سکونات
 و تقدیم بعضی حروف بر بعضی تا چیز بعضی از بعضی و مقید بهیئت در
 معرفت کلام بواسطه آن که در کتاب مثل لفظ ماضی و حال
 مستقل بود و روند زیرا که اینها اگر چه متعلقند و دلالت میکنند
 بر احد از ثلثه اما این دلالت بهیئت نیست بلکه تسمی است و دلالت
 میکند بر زمان و لکن ادیکر الفاظ که بر وزن اینها است اند دلالت
 بر زمان نمیکند و شرط کرده اند بدون این هیئت در ماده بعضی
 مقصود منها و مقید موضوع کردیم تا مثل حقی برود بواسطه آنکه

است

است مفرد و است لکن دلالت میکند بر احد از ثلثه یا
 آنکه موضوع نیست و مقید متصرفینا کردیم تا جواحد در روند
 و جواحد است که مشتق باشد و مشتق مذکور مثل بشر و حجر
 اگر چه هیئت ایشان مثل هیئت لغات و هو ماده موضوع
 لکن مقصود منها نیست تا بران دلالت بهیئت و بر زمان
 ماضی نمیکند و سبب عدم استقلال حرف در دلالت بر معنی بعضی
 گفته اند است که چون معنی او است ملا حظ عیاض است مثل فی
 معنی او ظرفیت است خاص و این ظرفیت خاص را تعقل نمیتوان
 کرد بدون متعلق پس معنی مستقل باشد و بعضی دیگر گفته
 اند که معنی حرف مستقل است در ملا حظ و عدم استقلال
 حرف و دلالت است که واضح بشرط که در است در دلالت
 حرف بر معنی دیگر متعلق وی بعضی معنی او ظرفیت مطلق است
 همچون لفظ بقدر ظرفیت که نیز موضوع است از برای مطلق ظرفیت
 لکن واقع بشرط که است در دلالت بر معنی ظرفیت دیگر متعلق
 مثل در ظرفیت ظرفیت که در دلالت او بر معنی ظرفیت دیگر
 متعلق بشرط نکرده اند اعتراض کرده اند تا برین تعریف
 لازم می آید که افعال ناقصه داخل حرف باشند مثل کان زیرا که
 مستقل نیست در دلالت بر معنی را بر آنکه معنی او کون را

بطا است کون رابط زمانه و کونش بر معنی کان
 معلوم میشود والا بعد از ذکر لفظ چند کلمات کند بر این دو
 چیز پس متعلق باشد و حال که نحو بیان افعال ناقصه را داخل در
 فعل نموده اند جواب گفته اند که میتوان بود که نحو بیان او را داخل
 فعل نموده باشند و منطقیان او را داخل ادواته زیرا که گویان را
 نظر بلفظ است و چون افعال ناقصه را شریک داشته اند با احوال
 تمامه در احوال و احکام لفظی مثل دخول و سیر و سیر و سیر
 حوز و مثل او را داخل افعال نموده اند و چون منطقیان
 را نظر بر معنی است و یافته اند که معنی این افعال موافق
 معنی ماداة است در عدم استقلال از اینجهت اینها را داخل
 کرده اند در ادوات و لهذا گفته اند ایشان را رابط ادواته
 است و رابط بر دو قسم است زمانی و غیر زمانی رابط زمانی را
 افعال ناقصه گفته اند در این جواب اعتراض گفته اند که افعال ناقصه
 اگر چه باعتبار معنی معانی مستقل نیستند لکن باعتبار معنی
 زمانی مستقلند زیرا که کان معنی او گشت در زمان ماضی
 جواب گفته اند که کان باعتبار معنی زمانی نیز مستقلند نسبت
 رید که زمان ظرف مثبت است و تید اوست پس هم او
 بعد از فهم مثبت است و نسبت متعلق میشود الا بد که فاعل پس
 بعد از فهم

زمان

زمان متعلق شود الا بد که فاعل پس باعتبار معنی زمانی نیز متعلق
 باشد و اینها ان اعتدال حنا فاعل متخصه و صاعدا و این
 مفعول مطلق افعال است یعنی افعال ناقصه یعنی رجوع و این
 اشارت با که این تقسیم دیگر است مطلق مفرد را و فاعل پس
 نیست و اگر چه بر تقسیم کرده اند پس را با این اقسام افعال
 زیرا که این اقسام فصوص اسم میشوند بلکه در کلام و ادوات نیز
 یافت میشود زیرا که کلام مشترک میباشد مثل عدس که یعنی عدس
 و او بر آمده است و مفعول نیز میباشد مثل عدس که یعنی عدس
 و اهل شاع او را نقل کرده اند بکار در این بارگان فصوص و حقیقت
 و مجاز نیز میباشد مثل قتل که مفعول است از بر این است که
 در این حقیقت حواصی بود و معنی ضرب ضرب باشد بدیجازه
 مستقل می باشد و ادوات نیز مشترک میباشد مثل من که مشترک است
 میان شبیه و تبعیض و حقیقت و مجازی باشد مثل فی برگاه
 که استعمال کنند یعنی افعال خاص است و لهذا این سیاق در فاعل گفته
 که مراد ما از اسم درین تقسیم مطلق لفظ مفرد است پس
 برین مع تقسیم کرده است مطلق مفرد را و گفته است که این
 مفرد اگر متحد لفظی است معنی یک معنی دارد پس این معنی
 اگر مستحق است بحسب وضع علم است بر مذهب فاع و جزئی چنین

است بر مذهب سلفی و مراد از مشخص معنی است که مقول مستوف
بر کثیرین و بتدوین مشخص و وضع این فایده دارد که کمال باشد
و موصولات و ضمائر از تقریب علم نزدیک و دور بواسطه آنکه اگر
چه معنی ایشان متحد است و مشخص است و اما بحسب وضع نیست
بلکه این مشخص بحسب استعمال بواسطه آنکه ایشان در اصل موضوعه
از برای معنی کلی مثل بزرگ موضوع است از برای مطلق مثل از برای
و این معنی کلیت اما استعمال میکنند او را در جزئیات و این بنا بر
حسب معنی و وضع و هیچ از فحاشه است که وضع اسما را اشارت و نظایر
او را عام و در موضوع را ایشان را نیز عام و در اما انکس و وضع اسما
اشارت را عام میداند و موضوع را خاص یعنی بزرگ مثلا موضوع
است بیک وضع از برای هر دو فرد از ادوات را به ترتیب پس
نزد او اسما اشارت و نظایر ایشان بتبدیل و معنی بیرون می
روند زیرا که در این صورت معنی آن که کثیر است و بیاید و است
که وضع شئی از برای شئی چهار احتمال دارد و وضع عام و موضوع عام
وضع عام و موضوع خاص و وضع خاص و موضوع خاص و وضع خاص
و موضوع عام و اما احتمال رابع معین نیست بواسطه آنکه وضع
خاص است که در حدین وضع است ملاحظه معنی جزئی باشد مثل
لفظ زید که موضوع است از برای قدرت مشخص و اما ذات در حالت

وضع

در حالت وضع ملاحظه است بوجه جزئی پس موضوع که در وضع خاص
امر کلی نتواند بود بواسطه آنکه معنی ملاحظه کلی بود جزئی نتواند
کرد و نیز در وضع خاص موضوع که عام نتواند بود و وضع عام است
که در حدین وضع است ملاحظه امر کلی باشد پس اگر لفظ موضوع
باشد از برای همین امر کلی در این صورت وضع عام است و موضوع
که عام مثل وضع انسان از برای حیوان ناطق زیرا که هم وضع
عام است زیرا که است ملاحظه امر کلی است که آن حیوان ناطق است
و موضوع که نیز عام است زیرا که آن را هم وضع که انداز آن
همین حیوان ناطق و اگر آن لفظ موضوع نباشد از برای آن امر
کلی بلکه موضوع باشد از برای افراد آن کلی در این صورت وضع
عام است زیرا که است ملاحظه معنی جزئی امر کلی معنی است چه
ملاحظه جزئیات بوجه کلی میتواند کرد و موضوع که خاص است
زیرا که موضوع که خاص است زیرا که در این صورت جزئی باشد مثل
اسما اشارت بر مذهب بعضی از فضلا زیرا که وضع که اند
او را از برای هر یک از این جزئیات مخصوص اما در حدین وضع
است ملاحظه امر کلی معنی است و بتدوین متوالی از تساوی
افزوده یعنی و اگر تحقیقا باشد معنی معنی او متحد باشد اما
تشنه نباشد بحسب وضع و معنی مقول شود بر کثیرین آن کلی است

موضوع که

و این کلی متواظف است اگر مساوی باشد افراد او بر صدق این
 کلی بر جمیع افراد مساوی است مثلاً آن که صادق می آید بر افراد
 حوز و علی السویه و مشکک آن تفاوت با اولیة او اولیة این
 و این کلی تشکیل می باشد اگر تفاوت باشد افراد او با اولیة او اولیة
 و معنی او اولیة آنست که صدق این کلی بر بعضی افراد مقدم باشد بر
 دیگر مقدم با اولیة بر صدق این کلی بر بعضی افراد علت صدق
 این کلی باشد بر بعضی دیگر مثل صدق موجود بر واجب علت
 صدق موجود است بر ممکن زیرا که ممکن موجود است بر اسطلاح
 واجب موجود است و معنی او این است که صدق این کلی بر بعضی
 افراد متوقف است آن فرد باشد بر بعضی دیگر مقتضای آن است
 نباشد مثل صدق موجود بر واجب که متوقف است واجب بر صدق
 موجود بر ممکن نه متوقف است آن است بلکه بواسطه شی دیگر است
 که آنرا واجب الوجود است و بدانکه تشکیل بر چهار وجه میباشد تشکیل
 باولیه و تشکیل باولیه و تشکیل شدت و ضعف و تشکیل
 بر تبادلی و نقصان اما تشکیل باولیه و اولیة را ذکر کردیم
 و تشکیل شدت و ضعف آنست که صدق این کلی بر بعضی افراد
 باشد باشد از بعضی دیگر باین معنی که آثار این کلی در بعضی افراد بیشتر
 ظاهر باشد از بعضی دیگر مثل باینکه آثار آن در بعضی افراد است در بعضی

که آن پنج است اکثر است از بعضی دیگر که آن کاخذ است و قیاس شدت
 را باین معنی شدت و اولیة نیز هست زیرا که صدق کلی بر بعضی
 افراد هرگاه که باشد یا آید باشد و از بعضی دیگر صدق آن بر آن
 و اگر نه که عقل است این کلی از بعضی افراد بیشتر نماید که از بعضی دیگر دنیا
 و قی و نقصان نیز باین دو وجهی است که شدت و ضعف گفته
 شد فرق میان شدت و ضعف و تبادلی و نقصان باینست
 که شدت و ضعف را اطلاق میکنند در کیفیات مثل سیاه و سفید
 و تبادلی و نقصان را اطلاق میکنند در کمیات مثل مقدار که کلی
 است اثر او و آن قابلیت قسمت است در دو وجه بیشتر است و در
 یک که باو آنکه معنی مقدار را بگوید و کمتر بیشتر می باید قسم بر وجهی است
 عقلی را یک که در دم ذکر کرد است این دو قسم را در عبارت
 خود بسوی که یاد که اولیة و اولیة در کلام او بطریق تفصیل
 سه بطریق صریح گوید درین قسمت که آن تفاوت باولیه او
 اولیة و ثلثاً یا آنکه اولیة را بطریق اخذ کنیم که شامل این دو
 قسم باشد بسوی که گویم که اولیة معنی اینست و العقیة است و این
 معنی شامل بعضی اولیة است خواه بود از آن بعضی دیگر
 و آن که در کلیم مشترک و الا فان اشتبهت به التثانی و التثانی
 غلب الالفاظ و لا یحققه و یجانب معنی و این مورد از کتب لغت

فان وضع

یعنی مقدر است پس اگر چه وضع که اند این مقدر را از برای هر یک
از این معانی متعدد ابتدا با حفظ مناسبت ما وضع سابق
سپاس را داشته که سینه مثل همین که موضوع است ابتدا از برای
و چشمه و انوار و غیر اینها و اگر وضع نکرد اند این مقدر را از برای
هر یک از این معانی متعدد ابتدا خواهم که وضع نکرد باشد یا اگر
وضع کرد اند از برای هر یک بلکه از برای بعضی موضوع باشد و در
باقی مستعمل شده بمناسبت با آن معنی یا اگر وضع کرده باشد لکن
ابتدا بنا شده اگر وضع که اند ثانیاً از برای بعضی معانی بهر مناسبت
با معنی سابق سپاس که مشهور است این مقدر و ثانیاً بهیچیتی که در
اول متروک شده باشد از آن مقول گویند و مقول منبیت داده
می شود بنا نقل و این بنا نقل با شریعت ما عرف سپاس را نقل بالشرع
است از آن مقول شرع گویند مثل صلوة که در اصل موضوع است از
برای دعا پس نقل که اند اهل شرع او را بیکدرون ارکانه
مخصوصه و اگر بنا نقل عرفت ما عرف عام است ما عرف خاص است پس
اگر بنا نقل عرف عام است از آن مقول عرفی میگویند مثل این که در
اصل موضوع است از برای حل مایهات حال لا بدی یعنی هر چه در
دین جنبه و اهل عرف عام او را نقل کرده اند مصاحب فوایم
از آن که آن جنیل و خیال و حیرت و اگر بنا نقل عرف خاص است از
مقول

مقول اصلاً گویند مثل نقل که در اصل موضوع است از برای دعای
که صادر میشود از ماعل و ثانیاً او را نقل که اند بکلیه کلمات
کند بر معنی نه نفس و مقترن باشد با جود و ثانیاً یعنی
اگر مشهور شده باشد استعمال این مقدر در ثانی و این با آن
و چه خواهد بود و موضوع نگردد باشد و او را از برای معنی ثانی
سپاس اگر استعمال کنند در معنی موضوع علم او را حقیقه گویند
و اگر استعمال کنند در غیر معنی موضوع علم او را بکار گویند پس حقیقت
لفظی گویند که باشد در موضوع له و می دانند که مستعمل باشد
در غیر موضوع و نقل المفهوم از آن متعوض صریحاً در علم
جزء و الا حکلی معلوم یعنی حاصل عند العقل و آن چیزی که در عقل
در می آید صورت داده که بنفس قائم است و ذی صورت دارد که
که در ذهن که در ذهن موجود حاصل است و آن صورت را علم گویند
و ذی صورت معلوم و مفهوم نیز میگویند و فرق میان این
دو صورت ما لذات است نزد قائلان لیست و بالا اعتبار است نزد
محققان که قائمند بحصول مایهات با اعتبار ما در ذهن گویند
که منبیت رند شلما که در ذهن در اندازان حقیقت که صورت
شخص قائم بنفس علم است و از آن حقیقت که است در ذهن
موجود معلوم است و این مفهوم را مفهوم متعوض است فرض صدق

او بر کثیرین من موقوف است و اگر منتفع نباشد و فرض صدق او بر کثیرین پس
 کلیت دین و فرض و توقیف جزئی بواسطه آن که اگر منتفع نمیکرد
 و توقیف میکرد جزئی بقدری که منتفع باشد صدق بر کثیرین و کلی را
 نیز برین قیاس لازم می آید که بعضی از کلیات داخل در جزئی شوند
 مثل و بر الوجود کلیت یعنی ذاتی که وجود او از خود منش باشد
 و توقیف جزئی بر مصادق است بواسطه آنکه منتفع است صدق او
 بر کثیرین و بعضی اعتراض کرده اند که شما توقیف کرده اید کلی را با توقیف
 که منتفع نباشد فرض صدق او بر کثیرین و حال آنکه بزرگتر از توقیف
 صادق است که منتفع نیست فرض صدق او بر کثیرین بواسطه آنکه فرض شده
 که اگر بزرگتر بر کثیرین صادق می آید پس بحدی که لازم آید که بزرگتر کلی
 باشد و حال آنکه جزئی است چرا که گفته اند که فرض بدو معنی میباشد که
 معنی فقیر به جمیع آنکه در شرایط می باشد و کما معنی تجوز عقل در جمیع
 فرض معنی تجوز عقل است پس هر کلی که این معنی داشته باشد که منتفع
 نباشد که عقل تجوز کند که بر کثیرین صادق آید و برین معنی که هر معنی
 معنی آید و بعضی اعتراض کرده اند که گاهی می باشد که منتفع شخصی را
 دید و تجوز آن میکند که بزرگتر باشد یا بر بزرگتر باشد یا بزرگتر آن و آن
 شیخ جزئی است و توقیف کلی بر مصادق می آید بواسطه آنکه عقل تجوز
 آن میکند که بر کثیرین که آن بزرگتر و مصادق آید چرا که بزرگتر از آن که

منتفع

شخصی شیخی از دور دید و تجوز آن میکند که این یا بزرگتر باشد
 یا بزرگتر باشد یا بزرگتر باشد بر طریق علم است اگر بزرگتر باشد تجوز آید و بزرگتر
 بزرگتر باشد یا بزرگتر بود و هر کز تجوز نمیکند که بزرگتر و بزرگتر یا بزرگتر
 باشند و بخواهیم ما از کلی که آن معنی که عقل تجوز صدق او بر کثیرین
 علی الاطلاق نماید چه آنچه پس بوسیله علم است بر منتفع و صادق می آید صیغه
 صادق می آید و اما بزرگتر و احدی بر کثیرین منتفع افتاده اما کلیت
 و بزرگتر و وجود الواحد نقطه مع امکان العجز او اعتبار آن اکثر
 مع القیاسی از عدل و این منور که منتفع نیست فرض صدق او بر کثیرین
 شش احتمال دارد یا منتفع الا افراد است یعنی در خارج اصلا بر جز
 صادق می آید مثل ستریک باری که ممکن الا افراد است و این ممکن
 الا افراد بر چهار قسم است یا آنست که در خارج هیچ فردی باقی نمانده
 مثل عقاب یا آنست که در خارج یک فرد باقی نمانده است و باقی افراد
 او ممکن است مثل کوب کنار سر یعنی کوب کرده در دوزخ باشد که در
 خارج یک فرد او که شش است باقی نمانده است و دیگر افراد که باقی نمانده
 ممکن است یا آنست که یک فرد در خارج باقی نمانده باشد و باقی افراد
 منتفع باشد مثل صاحب الوجود که در خارج یک فرد او که باقی نمانده است
 موجود است و دیگر افراد منتفع است یا آنست که این ممکن الا افراد که
 الا افراد باشند است و بتواند بود که افراد او مشتاقی باشد مثل کوب

سیه که هست است و میتواند که جزئی باشد مثل معلومات
 حسی و اعتدال من کرده اند که شایسته مکن الا افراد را و آنچه
 نمودند اید که در خارج بگویند او باشد شده است و باقی افراد او
 متنوع است پس چون او را ممکن الا افراد توان گفت بواسطه افراد
 جمع و است و وجه المطلق بر سه و ما فوق میکند پس اینی که اقل
 سرزد او ممکن بودی تا او را داخل در مکن الا افراد توانست که جواب
 جواب گفته اند که مراد از افراد جنس مرز است و بعضی از المطلق
 یکدیگر نیستند و دیگر جواب گفته اند که اشتقاق افراد که او در گونه
 است و وجه کلیه است یعنی بعضی متنوع باشد جمع افراد او است
 و نه او کرده است یعنی اینچنین نباشد که جمع افراد او متنوع باشد
 و این اعم از آنست که یک فرد ممکن باشد یا بیشتر بواسطه رفع ایجاب
 کلی مستحق میشود در ضمن سلب جزئی و دیگر اعتدال من کرده اند
 که ممکن الا افراد که شایسته اید از این امکان جامع که میخواهید
 با اعطای عام میخواهید یا امکان خاص مگر امکان عام میخواهید که
 سلب ضرورت از جانب مخالفت خواه ممکن الوجود باشد یعنی ممکن
 ضرور نیست و این شامل اجاب است و خواه ممکن عدم باشد یعنی
 وجودش ضرور نیست و این شامل تنوع است پس تنوعی از ممکن
 باشد و حال گفته اند که اید که اشتقاق افراد او است پس لازم می آید

ترسی

که قسمی را قسمی شایسته باشد و اگر امکان خاص میخواهید که
 سلب ضرورت باشد از جانب این یعنی وجود و عدمش چنانچه مرز
 نباشد پس این صورت ممکن و واجب قسم یکدیگر باشند و حال آنکه
 شایسته واجب را قسم مکن ساخته اید پس لازم می آید که قسمی را قسم
 ممکن ساخته باشد و این گفته اند که امکان عام معتد بطرف وجود
 میخواهیم یعنی ممکن الوجود باشد پس مرز ضرور نیست و قطع است
 که عدمش ضرور نیست پس این متنوع شامل واجب باشد مانند
 المحذور این معاً و الکلیان ان تفرقا کلیاتاً لثبات و الامکان
 تضاداً کلیاتاً من الیها بنیان قسماً و یان و تضاداً لکذا لک
 اوصاف جانب قائم و اخص مطلقاً و تضاداً هماً بالعکس و الاذن
 بعد و این تقصیرها شایسته جزئی کاملاً بنیان هر دو کلی است
 میانه این یکی از چهار نسبت است البته بنیان و میانه است
 و یاقین و خصوص مطلق یا عدم و خصوص مرز و هر بواسطه آنکه با است
 از میان دو کلی تفاوت کلیت یعنی هیچکدام از کلیتین سرزد و دیگر صادق
 نمی آید پس نسبت میان اینها بنیان است شایسته از هر دو که انسان بر هر
 هیچ فردی از هر صادق نمی آید و وجه مرز ضرور نیست و صادق و غلط
 و هر چه بنیان و در سلب کلیت بواسطه آنکه عدم صدق این کلی بر جمیع
 افراد این سلب کلیت شایسته است پس لازم می آید

این متنوع
 شامل واجب
 باشد

کلی بر جمیع افراد آن سلب کلی دیگر است مثل لاشی من الحی بنیان اگر
تفارق نباشد کلیا تا جابر باشد که فی الجمله این افراد است که تصادفی باشد
کلی از جانبین یا کلی از یک جانب یا از هیچ جانب کلی نباشد پس اگر تصادفی
کلی باشد از جانبین یعنی هر کدام از کلیتین بر جمیع افراد دیگر تصادفی
آید نسبت شاد و فراد و در جمیع شاد و در جمیع کلی است به واسطه آنکه
صدق هر یک از این کلیتین بر جمیع افراد دیگر یکی موجب کلیت مثل
آن که و تا طلق کران بر جمیع افراد مطلق تصادفی می شود تا طلق بر
جمیع افراد انسان صادق می آید و اگر تصادفی باشد کلیا از جانب
واحد یعنی هر یک بر جمیع افراد دیگر صادق آید و آن کلی دیگر بر جمیع
افراد این صادق نیاید پس عموم و خصوص مطلق مثل آن که
و حیوان که حیوان بر جمیع افراد آن صادق می آید و آن بر جمیع
افراد حیوان صادق نمی آید پس عموم و خصوص مطلق یکی
موجب کلیه و یکی سلب جزئیه باشد بواسطه آنکه صدق عموم بر جمیع
افراد خاص موجب کلیت مثل طلاق آن حیوان و عدم صدق خاص
بر بعضی افراد آن سلب جزئیت مثل بعضی حیوان پس بنیان
و اگر تصادفی از هیچ جانب کلی نباشد بلکه تصادفی باشد جزئی
از جانبین یعنی هر یک از این دو کلی بعضی افراد دیگر صادق آیند
پس کلی بر خصوص بر نه خواهد بود مثل آن که و بعضی کران
بر جمیع

بر جمیع افراد آن صادق می آید و بر جمیع عموم و خصوص من وجه
یکی موجب جزئیت و در سلب جزئی با این معنی که می گویم و خصوص
عموم یکی مادی و اجتماع دارد و مادی افتراق اگر چه در واقع دو
موجب جزئی است صادق خواهد بود در صدق هر یک بر بعضی افراد دیگر
یکی موجب جزئیت مثل بعضی انسان و بعضی انسان
لیکن چون عکس موجب جزئی همان موجب جزئیت پس موجب جزئی بر جمیع
جزئی دیگر لازم دارد این چنین است که تصادفی یک موجب جزئی کلی
تفاوت سلب جزئی که او عکس ندارد اما صدق دو سلب جزئی از آن
جهت که عدم صدق کلی از جانب نوعی ايجاب و در نوعی ايجاب کلی سلب
جزئی است مثل بعضی انسان پس با بعضی و بعضی انسان پس
بنیان و اعتراض کرده اند که چنانکه نسبت می آید دو کلی چهار است
میانه دو جزئی و کلی و جزئی و عین نسبت دیگر میانه دو جمیع میان
آن که در دو سلب گفته که چون در این علم جهت می کنند از جهت که سلب
و کتب باشد و جزئی که نه سلب و نه کتب از جهت میان
آن نکرد به آنکه قوم میان که اند که میانه دو کلی جهت نسبت
که یکی از این نسبت اربع متحقق شود میانه نقیضین آن دو کلی جهت نسبت
خواهد بود نقیضین این تمام است که دو کلی که میانه ایشان تساوی دارند
میان نقیضین ایشان نیز تساوی خواهد بود یعنی هر یک از این نقیضین

بر دیگر صادق است و صدق کلی که اگر احدی نقیضین بر دیگر صدق
نیاید عین ان نقیض باید که بران دیگر صادق آید و لا ارتجاع
نقیضین لازم آید و درین صورت که عین این نقیض بران نقیض
دیگر صادق آید نیز تواند بود که عین آن نقیض بر وی صادق آید بر هر
اگر اجتماع نقیضین لازم آید پس احد العینین بدون دیگری یا در
باشد پس میان عینین تساوی نباشد و حال آنکه میان عینین
پس معلوم شد که نقیض متساویان متساویان شد مثلثان و
ناطبق کرد و کل اندوشت میان ایشان تساویت بود پس
ایشان بر جمیع افراد نامطلق صادق می آید و نامطلق بر جمیع افراد ایشان
صادق می آید و میان نقیض ایشان که ایشان نامطلق باشد چنان
تساویت یعنی لا ایشان بر جمیع افراد نامطلق صادق می آید که اگر
بر جمیع افراد نامطلق صادق آید نباید عین او که ایشان است بر
نامطلق صادق آید تا ارتجاع نقیضین لازم نیاید و درین صورت
که ایشان بر نامطلق صادق آید تا ارتجاع نقیضین لازم نیاید
درین صورت که ایشان بر نامطلق صادق آید عین نامطلق
که نامطلق باشد بر نامطلق صادق می آید و تواند بود پس
اجتماع نقیضین لازم آید پس ایشان بدون نامطلق یافت شد
باشد و میان ایشان تساوی نباشد و حال آنکه میان ایشان و

تساویت

تساویت و باین مسائلات است نمود و مع بقوله نقیضها لکن
و د و کلی می باید ایشان علوم و خصوص مطلق خواهد بر عین
نقیض اعم اخف شود و نقیض اعم اخف اعم می شود یعنی نقیض اخف
می باید که بر جمیع افراد نقیض اعم صادق آید و لازم نیست که نقیض
اعم بر هر فرد نقیض اخف صادق آید اما اول زیرا که اگر نقیض
اخص بر جمیع افراد نقیض اعم صادق آید چه ارتجاع نقیضین
محالست یکس عین اعم بر نقیض اعم صادق تواند آمد چه اجتماع
نقیض محالست پس لازم آمد صدق اخص بدون اعم بر اخص
اخص بنموده باشد و اما الثاني یعنی آنکه نقیض اعم لازم نیست
که بر نقیض اخص صادق آید زیرا که اگر نقیض اعم بر نقیض اخص
کلیا صادق آید و ثابت شد که نقیض اخص کلیا بر نقیض اعم ثابت
البترا لازم آید که میان نقیض اعم و نقیض اخص تساوی باشد پس
میان نقیض ایشان که عین اعم و غیر اخص است نیز می باید که
تساوی باشد بدلیل که قبل ازین مذکور شد و حال آنکه میان عینین
ایشان علوم و خصوص مطلق مثلثان و حیوان که میان
ایشان علوم و خصوص مطلق و ایشان اخص مطلق است
و حیوان اعم مطلق است میان نقیضین ایشان که لا تساوی
و لا حیوان باشد علوم و خصوص مطلق است بر عین

هر کس از ادیان صادق است و الا انسان صادق خواهد آمد
 بر بعضی از حیوانات از انفعالات نفسیه لازم نیاید و گمان کرد که لا یطو
 صادق است حیوان نیست و از خود که بر کمال حیوان صادق است و بر سطح
 اگر اجتماعات نفسیه لازم می آید پس انسان بدون حیوان نیست
 باشد پس انسان از حیوان خود باشد و لازم نیست که هر کس
 انسان صادق است که اگر لا حیوان بر کمال انسان صادق است و ثابت
 شد پیش ازین که لا انسان بر کمال انسان صادق نمی آید پس میانه
 ایشان تساوی باشد و بقاعده که قبل ازین مذکور شد که میان نفس
 است که انسان و حیوان باشد تساوی باشد و حال آنکه میان ایشان
 عموم و خصوص مطلق است و لهذا المعنی اشاره بقوله و نفیها هم
 انعکس و دو کلی که میان ایشان عموم و خصوص من وجه باشد میان نفس
 ایشان تا بی جزئی است و تا بی جزئی عبارتست از صدق کلی هر
 از خود معین بدون فی الحقیقه معنی آنکه با هم نیز صادق میسر و
 جنبه تا بی جزئی کلی خواهد بود پس تا بی جزئی جنبه است که در تحت
 او دو نوع مزج است یکی عموم من وجه و دیگری تا بی کلی و معنی
 این مسئله آنست که میان نفسیه هم و خصوص من وجه تا بی جزئی
 است و در خصوص این دو مورد یعنی کلی و در ضمن عموم من وجه
 متحقق می شود و گاه در ضمن تا بی کلی هم اگر همیشه در ضمن عموم

عموم من وجه بودی مثلا بستی گشت که بین نفیها مایه عموم من وجه
 و همچنین اگر همیشه تا بی جزئی کلی بودی بایستی گشت که بین نفیها
 تا بی جزئی کلی پس در هر یک از دو چیز باشد اول آنکه بین نفیها
 التفصیل تا بی جزئی البتة خواهد بود و دوم آنکه این تا بی جزئی
 بود از خصوصیت فردین است اما اول بواسطه انضمام و خصوصیت
 وجه است که احد الکلیات جزئیات یک دیگر صادق است و یکی دیگر
 نیز صادق است پس یکی و احد از عین با نفی دیگر است و خود کلی و احد
 از نفیها بین با عین دیگری یافت شد با است مطلق و احد
 نفیها بین بدون دیگری یافت شد با باشد و این تا بی جزئی است
 و ما دوم عین که این تا بی جزئی کلی و در ضمن تا بی جزئی است
 می شود و گاه در ضمن عموم و خصوص من وجه باشد که میان ایشان و
 بعضی مثلا عموم و خصوص من وجه است و میان نفیها و ایشان را
 انسان و لا بعضی باشد تا بی کلی عموم و خصوص من وجه است و از جمیع
 مثل قرمز است و ما در انزاق لا انسان و لا بعضی مثل قرمز بعضی
 و ما در انزاق لا بعضی از لا انسان مثل انسان و سود و سیاه
 هم را ظهور من وجه کلی تا بی کلی است عین هم و نفیها بعضی
 که هر ان باشد و لا انسان میان ایشان عموم من وجه است و اجتماع
 و انزاق حیوان از لا انسان مثل انسان و ما در انزاق و لا انسان

از حیوان شجر و نباته نقیض ایشان که لا حیوان و نباتان باشد
 بتباین کلیت بواسطه لا حیوان بر انسان صادق بقیاید و نباتان
 نیز بر لا حیوان صادق بقیاید و همچنین دو کلی که سبب ایشان بتباین
 کلی باشد میباید نقیضین ایشان بتباین جزئی است بخود از خصوص
 مزدین اما تحقق بتباین جزئی را نیز اگر چه کلی واحد از مبین کونیا
 نباشند صادقند بر نقیض دیگری پس کلی واحد از نقیضین صادق
 جز بر خود بر عین دیگری پس کلی واحد از نقیضین صادق خواهد بود
 چون دیگری و بواسطه اما انکه این بتباین جزئی را نیز در جزو
 فرد است که در بعضی عموم و خصوص من وجه و کلیه و در بعضی
 کلی را که میاید انسان و جزو بتباین کلیست و میاید نقیض ایشان
 که لا انسان و لا حجر باشد عموم و خصوص من وجه است ما را اجتماع
 مثل شجر لا انسان باشد و لا حجر باشد و لا جبر باشد و لا انسان
 باشد مثل انسان و میاید موجود و معدوم بتباین کلیت و میاید نقیضین
 ایشان که لا موجود و لا معدوم باشد نیز بتباین کلیت بواسطه
 ایشان نیز بر یکدیگر صادق بقیاید و مبین دو سبب که مذکور شد ایشان است
 که در بعضی بقول و مبین نقیضها بتباین جزئی کالمتباینین و جزو
 که در بعضی کلی را که شائبه است کینه از نقیض او نیز در بعضی یاید و نیست
 کینه متعلق بتباین کلی که نقیض او را بعد از آنکه ذکر کردید جوابی نیست و نه
 که انکه

که اگر نقیض بتباین کلی را در بعضی او میاید و دیگر در بعضی بعضی از مبین
 که مبین نقیضها بتباین جزئی را که در عبارت واقع میشود و دیگر جواب
 گفته اند که تعلق نظر انکار از این احصاء است بواسطه آنکه نقیض بتباین
 و عموم و خصوص من وجه را هر دو سبب عبارت از آنکه در بعضی و نه
 اند و مبین نقیضها بتباین جزئی کالمتباینین و دیگر جوابی که مذکور
 مراد از تباین جزئی که گفته ایم تباین جزئی است جزو از خصوص
 فردین و دانستن تباین جزئی مبین وجه که جزو از خصوص فردین
 باشد موقوف بر دانستن فردین و چون فردین او یکی بتباین
 کلی بود و یکی عموم و خصوص من وجه پس اولاً ذکر عموم و خصوص من وجه
 کرد تا ظاهر شود مفهوم و بعد از این نقیض بتباین کلی را گفت و دیگر از مبین
 که در بعضی کینه است میاید بر هر دو کلی مخصوص است در چهار تباین
 کلی شایع و عموم و خصوص مطلق و عموم و خصوص من وجه پس میگوید در
 تباین جزئی که او یک نسبت است پس الکلیتین و زمانی که چهار
 پس مخصوص است در چهار مبحث باشد جواب گفته اند که ما در بعضی
 نسبت میاید و کلی میسکین و بتباین جزئی چنین است که تحقیق میگوید
 در بعضی دو فرع و فرع بتباین کلی عموم و خصوص من وجه و تعلق الی الخ
 لا احصاء یعنی که است که میاید از خصوص از تباین جزئی و این را
 جزئی اعم از یک است و این جزئی را که پیش مذکور شد که مفهومیست

که متوجه غرض صدق او بر کثیرین و او را جزئی حقیقی میگویند و بعضی
 این را برین عبارت داده و معنی میگویند که گفت میتوان بود که در جامع باشد
 چیزی که میان مثبت باشد حیوان جزئی اضافی جزئی حقیقی یعنی
 جزئی اول است از جزئی حقیقی بواسطه آنکه هر جزئی حقیقی جزئی اضافی
 نیست بلکه آنکه احصا است از آنم که کلی لا اقل موجود و شیء بخلاف
 جزئی اضافی که کلی جزئی حقیقی باشد و کلی میباشند چیزی که مثل
 دیگر و کلی مثل انسان و میتوان بود که چیز را جمع باشد با بعضی و او
 اتم حجاب را سوال متذکر که یا کسی اعراض میکند که این
 نزدیک است مثلا از بار جزئی اضافی که دیده همان نیست بواسطه آنکه
 شامل جزئی حقیقی نیست بواسطه آنکه شامل او از نوعیت که غیر
 با بعضی و احصا مثل این چنین معلوم شد که کلی است که در
 صادق است کلی دیگر کلی و او بر صادق نیاید کلیها پس شامل
 جزئی حقیقی نباشد بواسطه آنکه جزئی حقیقی کلی نباشد پس
 هم در گفت که این احصا هم از آن احصا است میسر میشود که در کلی
 بر کلی که در کلی و او صادق نیاید بر کلی و این شامل جزئی
 و کلی هر دو است و احصا که هر دو اند که گشته کلی بعد پس این
 احصا اتم بود و باشد و الکلیات نفس این کلی برج قسم است نوع
 و جبر و مقبل مناد و عرض عام بواسطه آنکه کلی را هر که نیست

بازر

بافراد خود دارند یا عین ماهیت افراد است یا جزء ماهیت افراد
 است یا قاطع از ماهیت افراد است او را نوع میگویند مثل انسان
 که تمام ماهیت درین و بود که است بواسطه آنکه ماهیت درین و بود که
 حیوان ناطق است و این حیوان ناطق است و این کلی
 که جزء ماهیت افراد باشد یا آنست که تمام مشترک است میان
 آن ماهیت و نوع دیگر بخشی که ذات دیگر نباشد میان آن
 ماهیت و نوع دیگر خارج ازین کلی که اگر باشد جزء آن باشد
 و این را بخش میگویند مثل حیوان که جزء انسان و فرس است
 بواسطه آنکه انسان حیوان ناطق است و فرس حیوان می
 است و حیوان تمام مشترک است میان ایشان بختم که در هر
 جزء دیگر نیست که مشترک باشد میان انسان و فرس بلکه چون
 حیوان باشد یا آنست که تمام مشترک نباشد میان آن ماهیت
 و نوع دیگر و این اتم از آنست که اصلا مشترک نباشد بلکه
 مخصوص ماهیت افراد باشد مثل ناطق که مخصوص است بحقیقت
 آنست یا آنکه مشترک باشد اما تمام مشترک نباشد مثل حس که
 مشترک است میان انسان و فرس اما تمام مشترک نیست بلکه جزء
 تمام مشترک است که آن حیوان است و این هر دو را احصا خوانند
 و اگر این کلی خارج از ماهیت افراد باشد یا آنست که مخصوص است بحقیقت

باید است افراد می باشد اگر مخصوص است باید است اول و این را حقیقت
گویند مشارکات که خصوصیت حقیقت از او اسباب و اگر مخصوص نیست
بگویند شود و غیر آن حقیقت و این را عرض عام گویند مشارکات
و مشارکت سبب حقیقت است از حقیقت نفس الاول و الحقیق
و هو المقتل علی الذلّه المختلفة المقایم و جواب ما هن یعنی آن
از اقسام کلی جنس است و جنس کلیت که مقول شود معنی هر دو را
بر امور مختلفه المقایم در جواب ما هو و سوال از ما هو الی از تمام
باید است شیئی است پس اگر مسؤل از واحد باشد سوال از حقیقت
او میکنند و این واحد را کلی باشد در جواب هر تمام مقول شود
مثل آنکه کسی گوید ما انسان در جواب حیوان مطلق مقول میشود
و اگر واحد حیوان باشد در جواب نوع مقول شود مثلا اگر کسی گوید
که ما نیز در جواب انسان مقول میشود و اگر مسؤل از متعدد باشد
سوال از تمام باید است مشترک که میان این متعدد خواهد بود و می تواند
بود که این متعدد متفقه المقایم باشند یعنی حقیقت هر یکی باشد
و می تواند بود که مختلفه الحقیقه باشد یعنی حقیقت هر یک جزئی دیگر
باشد مخالف حقیقت دیگری و اگر متفقه الحقیقه باشند در جواب
نوع واقع می شود مثلا هر که اگر کسی سوال کند از حقیقت مشترک میان
انوس در جواب حیوان واقع می شود پس معلوم شد که جنس کلیت
که مقول

که مقول میشود بر امور مختلفه المقایم و در جواب ما هو فان كان الجواب
عن الماهیه و عن بعض المشارکات هو الجواب عنها و عن الظاهر فقیه
و الا فبجمل کالجسم پیش ازین مذکور شد که جنس مقول میشود بر باید است
و انواع مختلفه المقایم دیگر پس باید است مشارکات خرد بهر
و درین جنس و هر که که سوال کنند از ما باید است و هر یک ازین مشارکات
با هو جنس در جواب واقع خواهد شد پس اگر جواب باشد از ما باید است
بعض مشارکات در جنس که بعینه جواب از ما باید است و مشارکات
دیگر در آن جنس باشد این جنس قریب است مثل حیوان که جنس
انسان است هر که سوال کنند از انسان و بعضی از مشارکات حیوانی
او که فرس است در جواب حیوان مقول میشود و هر که سوال کنند
از انسان در مشارکات مثل انوس و غیر در جواب جان حیوان
مقول میشود و اگر جواب از ما باید است و بعضی از مشارکات در جنس
جز جواب از دقیقه و بعضی دیگر از مشارکات در آن جنس باشد
آن جنس بعید است مثل جسم که جنس انسان است هر که سوال کنند
از انسان و بعضی از مشارکات جسمی که او فرس است در جواب
حیوان واقع نمیشود هر که سوال کنند از انسان و بعضی دیگر
در مشارکات جسم که او جو است در جواب جسم واقع میشود الباقی
النوع و هو المقول علی الذلّه المختلفة الحقیقه فی جواب ما هو

دوم از اقسام کلیت است و نوع کلیت که مقول شود بر او شفعه
الحقیقه در جواب ما هو پس حقیقت افراد و هر یک از آنها بود که
این ما هیئت است و هرگاه که سوال کنند از تمام ما هیئت ان از کس
که هر در حقیقت شفعه نوع در جواب مقول شود و هر یک از آنها
سوال از تمام ما هیئت است و تمام ما هیئت شفعه میان ان از شفعه
الحقیقه نوع است پس معلوم شد که نوع کلیت که مقول میشود بر امور
شفعه الحقیقه در جواب ما هو و تدقیقاً علی الظاهریه المفعول
علیها و علی غیره محلیست در جواب ما هو یعنی هرگاه اطلاق کنند
ما هیئت که مقول شود بر دو چیز او جنس در جواب ما هو و این نوع
اضافیت و نوع را که قبل ازین تعریف کرده بودیم حقیقت است و این
اعراض گفته اند که این تعریف را در جواب ما هو اضافی گفته اند
ما فی حیث بواسطه شامل صفت است و نوعیت که مقید باشد
بقید عرض کلی مستلزم ان بود که ان نوعی است و مقید به
است بقید عرض کلی که ان رویت و برهه صادق است که مقول
میشود بر و بر غیر او که نفس است شلا جنسی که ان حیوان است در
جواب ما هو هرگاه که گویند ما لانسان الرومی و الفرس
در جواب حیوان مقول میشود در جواب گفته اند که ما تعریف کنیم
نوعی را با ما هیئت که ما فی حیث بر و بر غیر او جنس در جواب ما هو

و ما هیئت

و ما هیئت ان چیز را گویند که مقول شود در جواب ما هو و انان در
مقول میشود در جواب ما هو شلا هرگاه که سوال کنند از حقیقت
این و هر یک از ان در جواب واقع میشود و هر یک از ان مقول
میشود بواسطه ان انان در عرض و این افراد است جمیع
انان ما هیئت بقید رومی یعنی انان است و عرض مقول
در جواب ما هو میشود و از این که معلوم شد که صفت خاص است
چه عرضی است که محقق است باز و یک حقیقت و بیخص ما هم
الاضافی کالاول الحقیقه و مخصوص ساخته اند این معنی که
ثانی را با هم اضافی چنانکه معنی اول را مخصوص با هم حقیقی
ساخته اند و بهیچ وجه و خصوص من وجه تضاد و هما علی
الانسان و تفکرهما فی الجیوان و النقطه یعنی نسبت
میان نوع حقیقی و نوع اضافی عموم و خصوص مطلق است
بواسطه انکه صادق می آیند این هر دو بر انسان چنان
هم نوع حقیقی است و هم نوع اضافی اما نوع حقیقی
بواسطه انکه مقول میشود در امور متفق الحقیقه در
جواب ما هو شلا هرگاه که سوال کنند از نیک و بد و هر یک
هم در جواب انان مقول شود و هم نوع اضافی است
بواسطه انکه ما هیئت است که مقول میشود بر و بر غیر او جنس

و تفاوت با حیوانات دیگر که گوشت را از انسان و بعضی در جواب
 حیوان مقول میشود و تفاوت این هر دو در حیوان است و در نقطه
 اما این که نوع اضافی باشد و نوع حقیقی باشد مثل حیوان که با حیوان است
 که مقول میشود مرد و بر غیر او جنس و در جواب مثلا هرگاه گویند
 ما حیوان و الشجر در جواب جسم نامی مقول میشود و نوع حقیقی
 نیست بواسطه آنکه مقول میشود بر امور شقیقه الحقیقه در جواب ما
 بلکه مقول میشود بر واحد منقسمه الحقایق در جواب ما و اینک نوع
 حقیقی باشد و نوع اضافی نباشد مثل نقطه و خط عرضیست و لا یضع
 یعنی مثل الیه باشد و حیوان قابل نیست نباشد و این معنی دارد که است
 بر الطراف منطوقه که امور شقیقه الحقایق اند در جواب ما و اینک هرگاه
 که سوال کنند که ما ایند النقطه و تلك النقطه در جواب نقطه
 واقع شود و نوع اضافی نیست بواسطه آنکه جنسی نیست که
 بر مقول شود بواسطه آنکه نقطه عرضیست و عرضی را حکما منقسم
 ساخته اند در نه جنسی و نقطه در هیچکدام نیست و این
 اجناس شش عرضی با جوهر معولات عشر گویند چنانکه گویند
 هر چه موجود است او را یافته اصل حکمت منحصر در و مثال چهار
 و کیف و کم و این و متی وضع اثبات است بلکه فعل و انفعال و امر و اجناس
 ترتیب معاده عده الی العالی و بی جنس الاجناس و الانواع متناهی

الی الی الی

الی الی الی و بی جنس الانواع یعنی که است که یک را چند جنس
 میباشد بعضی نوع دیگری و هرگاه که اجناس مرتبه باشند نوع
 اضافی نیز مرتبه خواهد بود بواسطه آنکه هر جنسی که است جنسی دیگری
 باشد نوع اضافی آن جنس خواهد بود لکن فرق میان اجناس و انواع
 در ترتیب است و فرق است که اجناس متصاعده میشود یعنی از خاص
 به عام میرود و نیز اگر ترتیب سلسله اجناس برین وجه است که گوئیم
 این نوع را جنسی است و این جنس را یک جنس گویند و
 و جنس جنس نام اجناس خواهد بود بر سلسله از خاص به عام رفته باشند
 و سلسله اجناس ترتیب چون عین متناهی نمیتواند بود چنانچه در جنس
 خواهد شد جنس عالی که بالا از جنس دیگر نباشد و او جنس
 الاجناس گویند چون جوهر و ترتیب در انواع بطریق تنازل
 سلسله یعنی از عام بخاص می آیند و نیز اگر ترتیب سلسله انواع برین
 وجه است که گوئیم این جنس را یک جنس اختصاصی از نوع مرتبه است پس نام
 بخاص آمده باشد و سلسله انواع اضافی ترتیب نیز عین متناهی
 نمیتواند بلکه مستوی باشد مندرج سلسله که تحت انواع دیگر نباشد و از
 انواع الانواع میگویند و اینها متوسطات و چیزها میشوند
 بعد که راجع باشد به جنس الاجناس و نوع الانواع یعنی این اجناس
 الاجناس و نوع الانواع متوسطات است و این متوسطات متوسطه

بود که جنس متوسط باشد و میتواند بود که نوع متوسط باشد و میتواند
 که هم نوع متوسط باشد و هم جنس متوسط باشد مثلاً انسان نوع الانواع
 است و جوهر جنس الانواع است و این میان ایشان که حیوان جسم
 نام جسم باشد متوسط است ای حیوان نوع متوسط است بواسطه
 آنکه نوع او جنس است که از جسم نام است و تحت او نیز نوع است
 که آن انسان است اما جنس متوسط نیست بواسطه آنکه اگر چه نوع او جنس
 دیگر است اما تحت او جنس دیگر نیست و جسم جنس متوسط است بواسطه
 فوق او جنس دیگر است که آن جوهر است و تحت جنس دیگر است
 که از جسم نام است اما نوع متوسط نیست بواسطه آنکه نوع او نوع
 دیگر است و جسم نام جنس متوسط است و هم نوع متوسط است اما جنس
 متوسط بواسطه آنکه نوع او جنس دیگر است که آن جسم است و تحت
 او نیز جنس است که از جسم نام است حیوان جسم نام است و دیگر نوعند و غیر
 ها میتواند بود که از جنس باشد بجای و سافل یعنی میان عالی و سافل
 متوسط است خواه این عالی سافل جنس عالی و جنس سافل باشد
 و درین صورت میان ایشان اجناس متوسط خواهد بود خواه
 نوع عالی و نوع سافل باشد و درین صورت میان ایشان انواع
 متوسط خواهد بود الثالث الفصل وهو المقول علی الشی
فی جوابای شی هون و دانسته سیم از کلیات جنس فصل است
 و فصل

و فصل کلیت که مقول میشود در شی و جوابای شی هون
 دانسته و ای طلب نیز ما بهت کند از بعضی مشاکات حسی
 و حیاتی که مضاف الیه میشود و هرگاه که ای شی هون دانسته میکند
 و جواب میزدانی مقول خواهند شد که فصل است مثلاً هرگاه که گویند
 الانسان ای حیوان دانسته و در جواب ناطق مقول خواهد شد
 بواسطه آنکه ناطق ذات انسانست و غیر میکند که از انسانست که آن
 حیوان و این فصل است و اگر با شی هون دانسته فی شی عرض
 میکند در جواب میزد که عرض باشد مقول خواهد شد و این تمام است
 مثلاً هرگاه که گویند الانسان ای حیوان عرض در جواب میزد که
 مقول شده و عرض آن است و غیر میکند که از انسانست که آن
 حیوان و هرگاه که سوال بایستی کنند از بعضی دانسته و عرض
 در جواب فصل و خاصه مقول میشود مثلاً هرگاه که گویند
 الانسان ای حیوان در جواب میتوان گفت که صاحب است و
 گفت که ناطق است و این که گفته اند که فصل کلیت را مقول
 میشود در جواب ای شی هون دانسته نه باین معنی است که در سوال
 از فصل کلیتی را اضافه بشی میکنند که اگر چه بیان کنند
 در جواب حد تمام واقع میشود تواند شد زیرا که غیر محدود
 نیز از مشاکات دانسته میکنند بلکه مراد آنست که در هر الکل هون را

اضافی می کنند بجهت آنکه بعضی میز ماهیت باشد از مشارکات در آن
 پس گویند انسان ای وجود هر هوای جسمی هوای جسمی یا فی
 هوای حیوانی و حیوانی که شئی که نیست از آن جنس که
 مضایق الیه می باشد بواسطه آنکه متعدد و را به وجهی خاص
 را حصر کردن از این جهت شئی که نیست که شامل جمیع اجناس نمی
 گان میان عن المشارکات فی الجنس العریب او البعید
 فبعد از فصل اگر نیز کند ماهیت را چیزی که نزدیک و دور
 جنس قریب است قریب مثل ناطق فصل در انسان است بواسطه
 نیز میکند ماهیت انسان را از بعضی مشارکات و در حیوان است
 و حیوان جنس قریب است و اگر فصل نیز کند ماهیت
 را از مشارکات در جنس بعید ان فصل بعد است مثل
 نام که او نیز میکند ماهیت انسان را از بعضی مشارکات
 او در جمیع و جسم بعید است و اذا نسب الحما یثیر
 ففهم و الی صایین عنده ففهم فصل در هر که است و نه
 با بعضی که نیز کند آن ماهیت را از بعضی مشارکات در
 جنس پس این را مقوم میگویند زیرا که حیوان ماهیت
 و فصل در مقوم و وجود او در و مثل ناطق که جزء انسان است
 و فصل در وجود انسان دارد و اگر فصل را نسبت دهند

جنس

بخشی که نیز کند این ماهیت را از جنس یعنی مشارکات
 در آن جنس پس این را مقوم میگویند بواسطه هر که
 که این فصل را با جنس هم کرده اند که قسم حاصل شود در فصل تحصیل
 قسم از هر که این جنس کرده مثل ناطق که او را با حیوان هم
 کرده اند و گویند که حیوان ناطق قسمی از حیوان حاصل شده
 و المقوم للعالم مقوم للساحل و لا عکس المقوم بالعکس
 المقوم المقوم المقوم المقوم استغراق است یعنی هر مقوم علی
 مقوم ساقط است و در او ارجاعی در ساقط در اینجا هم در افع
 است بواسطه آنکه مقوم علی جزء عاریت و علی جزء ساقط است
 و هر جزء جزء ان شئی است پس مقوم علی جزء ساقط باشد
 و لا محاله نیز خواهد کرد ساقط از آنچه نیز بگوید علی را و از آن
 مقوم هم در مقوم الاجز و در که میز ماهیت باشد و بالجملة
 مثل جسمی که مقوم حولت که عاریت و نیز میکند حیوان
 را از مشارکات در جسم نامر او که شجر است و همچنین
 مقوم انسان است که ساقط است بواسطه آنکه حیوان جزء
 انسان است که ساقط است پس ساقط نیز جزء انسان است
 و نیز میکند انسان را از آن چیزی که نیز کرده است حیوان
 را از آن که شجر است فلا و عکس که نیست یعنی لازم نیست

که هر مقوم است که سافل است و مقوم است که عالیت و مقوم
بر عکس مقوم است یعنی هر مقوم سافل است مقوم عالیت بر عکس
الکلا و جنابا و تحقیر است از برای سافل میکنند و همچنین تحقیر
مست از برای سافل عالیت نیز باید کرد و بر عکس الکلا سافل است
مست عالیت و مقوم سافل است مثل مطلق که مقوم نیز است
که عالیت بر عکس الکلا حیوان است مقوم جسم نامی است هر چیز که
تحقیر است از برای سافل است که مقوم سافل است از برای سافل
خود بود و لازم نیست که هر مقوم عالی مقوم سافل باشد
چون شاید که مقوم عالی مقوم سافل باشد مثل مطلق که مقوم است
که عالیت و مقوم است که سافل است الرباع الخاصه و هو
الحاج المقتول علی تحت حقیقه واحد فقط چهارم از کلیات
جنس خاصه است و خاصه هر خاصیت که مقول میشود بر مانت حقیقه
واحد و پس یعنی مقول میشود بر افراد یک حقیقت و گاه است
که آن حقیقت نوع میباشد و آن خاصه را خاصه نوع میگویند
مثل خاصه که خاصه است بر عکس الکلا مقول میشود بر حقیقت افراد
است و پس و آن نوعیت که حقیقت واحد جنس میباشد
و آن خاصه را خاصه جنس میگویند مثل آخر که مقول میشود بر افراد
حقیقت واحد که آن حیوان است و حیوان جنس است پس این نیز نسبت

تسیران

بجیوان خاصه و نسبت آن عرض عام است و نسبت آن
که نسبتی نسبت به شی دیگر عرض عام باشد المسیر العرض العام
و هو الحاج المقتول علی ما و هو ما یعمها جم از کلیات جنس عرض
عام است و عرض عام هر خاص است که مقول شود بر مانت حقیقت
واحد و بر عکس او و کل منها آن است که انعکاسه از النسب ملامت
و هر یک از این خاصه و عرض عام اگر متضاد باشد انعکاسه از کلیات
آن شی سافل است و لازم نمیشوند و اگر متضاد نباشد انعکاسه از کلیات
آن شی سافل است و لازم نمیشوند و اگر متضاد نباشد انعکاسه از کلیات
بر دو قسم بر لازم و مفارق و عرض عام نیز بر دو قسم است
لازم و مفارق خاصه لازم مثل کتاب بالقوه نسبت با افراد
آن که بر عکس کتاب بالقوه نسبت با افراد آن که هرگز
متضاد نباشد و از افراد آن که خاصه مفارق مثل کتاب بالقوه
نسبت با افراد آن که بر عکس الکلا میشود و هر که بعضی از افراد
آن که در بعضی از محل کتاب بالقوه متضاد و عرض عام لازم
مثل ماضی بالقوه هرگز متضاد نباشد و از افراد آن که عرض
عام مفارق مثل ماضی بالقوه نسبت با افراد آن که بر عکس
الکلا میشود و بعضی که ماضی بالقوه در بعضی از اوقات متضاد
بعضی از افراد آن که بالنظر المماهیه او وجود بعضی لازم در

ما یستلزم وجود لازم است و لازم وجود لازم است
 آنست که در خارج و در ذهن هر دو لازم آنست که باشد مثل
 زوجیت از بعد که زوجیت لازم چهار است در ذهن و هم در خارج
 و لازم وجود آنست که در واحد وجودی هر نقطه لازم باشد مثل
 و لازم وجود بر دو قسم است لازم وجود خارج و لازم وجود ذهنی
 لازم وجود ذهنی آنست که متعلق مثل حرارت که لازم وجودش
 است در خارج و لازم وجود ذهنی آنست که متعلق باشد انشائی لازم
 ارشائی و در ذهن اما در خارج تواند بود که متعلق شود مثل کینه
 انسان که هرگاه انسان در ذهن در آن کسیت اما در خارج
 میزد و از آن لازم وجود ذهنی می شود اما فی نفس کسیت
 بل در تصور و من تصور الکن و هم تصورها الخ و فی
 یعنی لازم نیز در دو قسم است بین و غیر بین لازم بین را در معنی
 اول آنست که از تصور بلزوم تصور آن لازم لازم آید یعنی هرگاه
 که بلزوم در ذهن در آید لازم در ذهن در می آید یعنی در ذهن در می آید
 بواسطه آنکه عدم مضائق به برات و تغافل عدم بصیرت بدون
 بصیرت می تواند که در پس هرگاه تغافل می کردی تصور بصیرت می کرد
 و این را لازم بین یعنی احضر می گویند و این است لزوم ذهنی
 که لازمت التزامی معتبر است و بعضی گفته اند لازم بین باین معنی است

در این معنی که لازم بین است
 در این معنی که لازم بین است

که از تصور مجموع لازم و بلزوم و تصور نسبت لازم بلزوم هر دو لازم
 حاصل می شود و مثل زوجیت که لازم اربع است باین معنی که هرگاه
 تصور زوجیت کردیم و تصور اربعه کردیم و تصور نسبت زوجیت
 باز نکردیم باین طریق که اربع زوجیت مانده و جسم بلزوم
 زوجیت از هر اربعه حاصل می شود و این را لازم بین نمی گویند
 سید و درین که میان معنی اول و معنی ثانی عدم و مفروض مطلقیت
 نظری است اگر چه تضاد معنی ثانی از اول ظاهر است بواسطه
 آنکه می تواند بود که از تصور مجموع بلزوم و لازم و تصور نسبت
 بلزوم حاصل شود و اما از تصور بلزوم تصور لازم لازم نیاید مثل
 زوجیت و اربعه که از تصور نسبت بلزوم زوجیت از اربعه
 حاصل می شود و اما تصور بلزوم تصور لازم لازم آید بواسطه آنکه
 بسیار باشد که شش تصور اربعه کند و زوجیت اصلا بخاطر او برسد
 و اما سخن که هست در استلزام معنی اول معنی ثانی را است چه
 شاید که از تصور بلزوم تصور لازم لازم آید و از تصور بلزوم
 بلزوم حاصل نشود و دیگر آنکه عبارت بلزوم تصور من تصور
 المنزوم را تاویل کنند و گویند که مدح ازین عبارت است که
 بلزوم تصور من تصور المنزوم من این لازم یعنی لازم آید تصور
 او از تصور بلزوم باین وجه که لازم لازم این بلزوم است در بین

طبیعی جنس عقلی جنس منطقی معنی منطق جنس است و مفروض جنس
 انحراف است که مقول خود بر امور مختلفه القاب و جواب ملو
 و موزونات این مفهم را جنس طبیعی میگویند مثلاً حیوان
 و جمیع جنس منطقی و جنس طبیعی را جنس عقلی میگویند مثلاً حیوان
 جنس و همچنین فصل از بابی میگویند که مقول میباشند فصل کلیت
 که مقول خود بر شیئی در جواب ای شیئی هو فی ذاته و موزون
 این فصل را فصل طبیعی میگویند مثلاً طاق و جمیع فصل طبیعی
 و فصل منطقی را فصل عقلی میگویند مثلاً طاق و خصوص برکت که
 این اعتبارات نامشروع و برهم موقوفات که ایشان را ذکر باشد
 جائز است و معاد شرح شده اجزاء اینها در جزو کرده است
 یعنی چیزی نیز منطق و عقید و طبیعی می باشد بواسطه آنکه مفهم
 چیزی یعنی مفهم که منقسم چند فرض صدقاً و بر کثیرین چیزی
 منطق است و آن چیزی که این بر معاد قاضی بر این چیزی
 طبیعی میگویند مثلاً نید و جمیع ریز و چیزی را عقلی میگویند
 و الحق وجود الطبیعی یعنی وجود اشخاص و کلی منطقی
 در خارج موجود می شود بواسطه آنکه او منزه است اعتبار
 عقلی از مقولات ثانیه است و کلی عقلی نیز در خارج موجود
 میشود بواسطه آنکه او مرکب از کلی منطقی و کلی طبیعی بر کلی
 منطق

کلی منطق جزو است و کلی منطق محال است که در خارج موجود
 شود پس کلی عقلی نیز در خارج موجود نشود بواسطه آنکه اشخاص
 و جزو کلی منقسم میشود اما در کلی طبیعی خلاف است که یا در خارج موجود
 میشود یا نه و این متفق علیه است که کلی طبیعی در خارج موجود
 می شود و اشخاص بر این باشد خلالت درین است که یا در خارج
 موجود اشخاص میشود یا نه مع برکت که اصل در خارج موجود
 میشود و اشخاص را در خارج موجود میشود بعد از برکت که این لذت
 که کلی طبیعی موجود میشود اما بر وجود اشخاص یعنی در موجود در
 این و خارج یکدیگر موجود می شود و اندوختن ایشان است
 که نید و خارج موجود میشود و کلیت را وجود او موجود شده است
 اگر گویند که چون در همه اینها است که کلی طبیعی اصل در خارج
 موجود نیست پس بیاید که عبارت را با این طریق میکنند
 که کلی طبیعی را وجود در خارج بر آنکه است یعنی آنست
 که کلی طبیعی موجود است معنی وجود اشخاص و جواب میگویم
 که در معاد است و قد ذکر شد که است پس عبارت در همه
 خود پس کلی طبیعی حقیقه در خارج موجود میشود و دوم آنست
 سوجه آنکه در عبارت قدماست مثل شیخ ابو علی در اشعار و غیره
 واقع شده که کلی طبیعی وجود است معنی سخن کسی که گفته است موجود

اینست که اینها هر دو خارج موجود است که نمی تواند محقق باشد و تحقیق
 باین وجهی است که شسته و تحقیق الحق از هر وجهی که باشد بطاعت
 فصل معرفت الشیء سابقا لافاده تصور چون فایده
 از جهت کلیات محسوسه که در معرفت که مقصد اصلی تصور است
 و چون کلیات محسوسه موقوف علیه معرفت وجودی بواسطه آنکه
 معرفت مرکب کلیات محسوسه پیش از این جهت تقدیم کرد که
 محسوسه را بر معانی بعضی اعتبار کرده اند که معرفت مرکب کلیات
 محسوسه پیش از این جهت تقدیم کرد که محسوسه را بر معانی بعضی اعتبار کرده اند که معرفت مرکب کلیات
 و هر چند عام را می دانند که در معرفت مرکب کلیات که در معرفت مرکب کلیات
 عام را ذکر نمیکرد نیز تمام سبب کلیات می تواند کرد پس اگر اشیاء
 و در این ذکر کرد و تا نیز میانه کلیات می تواند کرد بواسطه آنکه کلیات
 معرفت با اعتقاد او معرفت نیز نیست که محمول بر آن شیء یعنی آن
 گشت که این شیء نیست و در حق اهل و بر آن شیء افتاد تصور
 آن شیء باشد و بیان آن سخن اینست که ما هرگاه که محسوسه را
 شئی را بر شئی دیگر می توانست بود که در حق این عمل افتاد تصور
 باشد و این معرفت است و می توانست بود که در حق این عمل افتاد تصور
 تصور نیست بلکه در حق این اعتبار او باشد و این معرفت نیست
 بلکه حکایت از احکام آن و نیز می تواند بود مساوی اجلی در خط

کم نیست

کرد و شد است که معرفت مساوی معرفت نیست پس هرگاه که
 صادق اینها نیز صادق است و هرگاه که از صادق یا یا اشیاء
 نباید بر آن که چون در معرفت معتبر است که محمول شود بر معرفت سابق
 نباید نمیتوان بود اما این و احسن که محمول شود که این احسن فایده
 تصور را می توانست کرد زیرا که احسن نیست از این هم احسن که موجود
 شود و در این را که هرگاه احسن در این موجود میشود این نیز
 موجود میشود و اما این موجود میشود بدون احسن این که هرگاه
 تصور میکند که این افتاد تصور در نظر اهل فن نمیکند و تصور
 از معرفت نزد ایشان تصور معرفت است یا که با توجه که اعتبار کرد
 از جمیع مساوی او و این افتاد هیچ یکی از اینها نمیکند و در این شرط کرده اند
 که معرفت اصلی از معرفت باشد زیرا که معرفت معلوم تصور است افتاد
 محمول میکند که این معرفت است تلاطم با این و الا احسن این شریعت
 بر بیشتر الاسوات و المساقی معرفت و الا حق این شریعت
 بر بیشتر الاسوات و المساقی معرفت و الا حق این شریعت
 بواسطه آنکه ما شرط کرده ایم که معرفت مساوی معرفت باشد
 همچنین صحیح نیست که تعریف این چیزی که مساوی معرفت باشد
 در معرفت یا الحقی باشد از معرفت که گفته شد که این معرفت
 اصلی از معرفت باشد و تعریف بالفصل التعریف و الا باطن این

و چون شد که در معرفت باشد پس البته
معرفی متعلق خواهد بود امر که نزد معرفت باشد از قبیل ماعدا خواص و آنی باشد
و آن فصلی قریب است ماعدا خواص و آن خاصه است پس البته در معرفت
ما فصل قریب یا خاصه مذکور خواهد شد بود پس بفضل قریب واحد
میگویند زیرا که حد و راجحه یعنی شمع است و چون این معرفت
شمع میکند ماعدا معرفت را از اولی معرفت از این جهت واحد
میگویند در تعریف ماعدا را رسم میگویند بواسطه آنکه رسم یعنی
اثر است و خاصه شمع در معرفت است و اثر است از آنرا و اولی معرفت
تعریف بخاطر رسم میگویند فان کان مع لحدش القریب
فما هو الا فصلی پس هر یک از این فصل قریب یا خاصه اثر را
چون قریب یا شمع آن معرفت را حد نام و رسم نام میگویند و اگر
با جنس قریب باشد از آنکه با اینان هیچ چیزی دیگر نباشد بلکه
باشد اما جنس نیست و این معرفت را حد ناقص رسم تمام ناقص
میگویند پس بفضل قریب یا با جنس قریب حد نام میگویند بواسطه آنکه
مشتمل است بر تمام ماهیت معرفت مثل معرفت انسان بحیوان
ناقص و فضل قریب یا با جنس بعد حد ناقص میگویند بواسطه آنکه
تمام ماهیت معرفت نیست مثلا هرگاه معرفت کنند آن را را جسم
ناقصی حد ناقص خواهد بود و جنس قریب مثل قریب نمایان حد ناقص است

بنابر آنکه

بنابر آنکه تمام ماهیت معرفت نیست مثل قریب انسان ناقص
و تعریف بخاطر جنس قریب را رسم نام میگویند بواسطه آنکه
مشتمل است بر تمام ماهیت معرفت را و آنکه مشتمل است بر جنس قریب و تعریف
بخاطر فقط یا بخاطر و جنس بعد رسم ناقص میگویند بواسطه
آنکه مشتمل است بر تمام ماهیت معرفت و باقی معرفت را باقی
نکند و اند ما حریف معرفت معرفت عام را بواسطه آنکه معرفت
عام نام ماهیت معرفت و نه قریب میگویند ماهیت را از
جمله ماعدا و بعضی اعتراض کرده اند که تعریف معرفت عام جائز
است چه تواند که در معرفت عام را ترکیب شد و هر دو با هم مساوی
معرفت باشند مثل تعریف خفاش بطائر و لو که طائر عرض
عام خفاش است چه شامل سایر طویرت و لو در معرفت
عام است چه شامل قریب و انسان است لیکن در مقابل
بودن و لو دو با هم جمع نشود و لا در خفاش پس هیچ مساوی
خفاش است پس تعریف معرفت عام جائز نباشد چه این گفته اند
که ما گفته ایم که تعریف معرفت عام نیست از آن جهت که معرفت عام
عام باشد یعنی بر همه جمیع باقی باشد و تعریف بطائر و لو
برین صورت که از آن جهت که معرفت عام است بلکه از این جهت
است که جزا خاصه مرکب است و تدابیر فی المناقص

عام

صدق و کذب قائل را یعنی قائلند که تا پیش مطابق واقع گفته باشد
یا چیز مطابق واقع گفته شود درین صورت دلالت بر اینست که
انکه در تقریر این صدق کذب اخذ خبر نکرده اند و لکن ابراهیم گفته اند
که التفصیل قول بعضی از فقهاء از صادق و کاذب و بعضی دیگر
موجب گفته اند که صدق و کذب موقوف بر چیز نیست بلکه صدق و کذب
بدیهیست و موقوف بر صدق و کذب نیست و تقریر نظر است تا آن
گاه حکم می باشد یعنی اولیفته عند عقلیه موجب است
سالمه و سببی المحکوم علیه موضوعا و المحکوم به محکوم لادالاه علی
و رابطه پس اگر چه باشد در قضیه حکم نیست مگر از برای این
منتهی حلیه است و حلیه بر دو قسم است موجب و سلب پس موجب
حلیه است که حکم کنند و سببی نیست مگر از برای این منتهی
رین تمام و سلب حلیه است که حکم کنند سبب سببی از شیء
مثل رین لیس یا علم و اجزاء قضیه عبارتست از متناهیات محکوم
و محکوم به و نسبت علیه شیء و تیه تفصیل و تیه و تیه یا لا و تیه
آن نسبت که از حکم گویند و نزد متقدمین سبب محکوم
علیه و محکوم به و نسبت حکمیه خبریه اجماعیه یا سلبیه و اجماعیه
حکم را عین نسبت حکمیه میدانند و عبارت مهم ناظر است بر
مذهب قدما چه زیاده از خبریه نکرده است و نام نماده اند
محکم

محکوم علیه را موضوع و محکوم به را موضوع گفته اند و از این
که شئی از برای اثبات است و محکوم به را محکوم علیه گویند که
او را موضوع یا بار گفته اند و نسبت را سبب گفته اند و گفته اند
بلی لفظ دال بر نسبت را رابطه میگویند نسبت دال بر محکوم
و قد استعملوا حق یعنی تحقیق که رابطه است معنای
میگویند سابقا معلوم شد که در قضیه حلیه دال بر نسبت بدیهی
را رابطه خوانند و نسبت بدیهی بین معنی حلیه است و سبب
الکلیه مستقل است پس رابطه که نسبت بدیهه و ادوات باشد
و رابطه بر دو قسم است رابطه زمانی که با وجود دلالت بر نسبت
دلالت بر زمان نیز میکند مثل افعال ناقصه در لغت عرب و رابطه
چیز زمان است که دال بر نسبت باشد مثل اسد فارس
و منطقیان گفته اند که رابطه نیز زمانی و رابطه عربی و نظایر اوست و این
گفته اند که هر دو اصل وضع کرده اند از برای نسبت که او میگوید است
که راجع خبریه که پیش از وی مذکور شده باشد مثلا در رین هو قائم هو
خبریه است راجع بریه سبب که باشد پیش از آن گفته اند که او جو فیه
و رابطه است دلالت بر نسبت میکند چه سبب که در وقتی که گفته اند
زبان یونانی و عربی نقل میکردند و در زبان عربی خبریه که رابطه
زبان یونانی خبریه یافته و خبر را میگویند که رابطه سازند خبریه که مناسب

عرب

یافته بود پس منطقی بود بطریق استعاره و غایت منع
 کرده اند از برای رابط و این جاندار که بود اخص موضوع بهم
 باشد از برای نظم بلکه بطریق غایت از رابط میگویند و الا
 شرطیه و صبیحی از اول مقدمه و الثاني تا کیا یعنی و اگر در
 در قضیه حکم ثبوتی از برای شکی باشد یعنی اگر ثبوتی نباشد
 شرطیه است و نام نهاد میشود جزو اول شرطیه را مقدم وجود
 ثانی را تالی و امر آخر کرده اند که چون است که در قضیه علیه
 است که حکوم علیه را موضوع مینامند و حکوم بر را شمول و گفتند
 در قضیه شرطیه که حکوم علیه را مقدم و حکوم بر را تالی مینامند
 بلکه جزو اول و جزو ثانی است جواب گفته اند که اهل عربیه و
 اهل منطق خلاف کرده اند که یا حکم در جزو ثانی شرطیه است
 که از جزو میگویند یا میانه شرطیه جزو است اهل عربیه باین
 حکم در جزو است و شرطیه حکم است از قبیل ظرف و حال و ظرف
 حکم است پس بگوید مثل آن که است الشمس طالع قائمها موجود پس
 پیش اهل عربیه نیست که حکم در جزو ثانی است النهار موجود است
 بواسطه اثبات وجود ان برای صادر کرده است پس حکم علیه
 بشرط و حکوم بر موجود پس درین صورت جزو اول و جزو ثانی را
 حکوم علیه و حکوم بر میخوان گفت و پیش اهل منطق نیست که حکم

در میان

در میان جزو اول و جزو ثانی است الشمس طالع قائمها موجود است
 زیرا که حکم اینجا غلبه وجود ندارد است و طالع پیش شرطیه
 که طالع پیش است حکوم علیه پس هم که جزو اول و جزو ثانی است
 نه حکوم علیه نه حکوم بر یا است که مذکور اهل عربیه و یا است
 که مذکور اهل عربیه ندارد لکن عبارتی میگویند که هر دو مذکور
 میباشند و وجه تسمیه جزو اول مقدم است که او پیشتر است در ذکر
 و در ذکر یعنی در تلفظ و تعقل و جزو ثانی را تالی میگویند بواسطه آنکه
 از لفظ می آید و الموضوع آن که است مشخصا انصبت القضية
 بتخصیصه و مخصوصه یعنی موضوع قضیه اگر جزو ثانی حقیقی
 باشد و مشخص در این قضیه را مشخص میگویند و خصوص جزو ثانی
 بواسطه آنکه موضوع قضیه ام مخصوص و مشخص است و آن که است نفس
 الحقیقه فطریه و اگر موضوع قضیه کلی باشد از حکم کرده باشند
 بر نفس جمعه کلی این قضیه را طبعیه میگویند بواسطه آنکه حکم بر نفس
 طبیعت کلی کرده اند مثل الانسان نفع و الحيوان جنس که است
 و جنسیت بر نفس حقیقت آن و حیوان کرده ایم نه افراد است
 و الا فان بین یکله از کلا آن بعضا مخصوص علیه او جزئی است
 او صایه البیان پس اگر حکم بر نفس حقیقه کلی بگوید یا بشم بلکه حکم
 بر افراد کرده یا بشم که بیان حکمت نظر کرده باشند کلا و بعضا

در میان

یعنی گفته باشند که حکم بر یک نفر است یا بعضی افراد است
 قضیه را محصور میگویند و سوره نیز میگویند اما اگر محصور را از میان
 بوسطه آنکه محصور افراد کردن است اگر چه بطریق تعداد کرده اما بطریق
 کلیت و بعضیت کرده است اما در آنکه سوره روش میگویند بوسطه
 آنکه مثل بر محصور است و سوره آنرا نیز میگویند که بیان افراد کلاماً میگویند
 مثل لفظ کل و بعض و این سوره را در مورد دیگر گرفته اند و بعضی از چهار
 شهر در خارج سوره میگویند آن لفظ نیز اخطا افراد کرده است
 پس اگر بیان کلیت افراد کلاماً کرده باشند این را محصور کلیه
 میگویند اگر بیان کلیت افراد بعضاً کرده باشند این را محصور
 جزئی میگویند و هر یک از این کلمات جزئی و بعضی و سبب و سبب
 میباشد پس با این قضیه محصور را چهار قسم کلیه و سبب
 کلیه و سبب جزئی و سبب جزئی و سبب کلیه و سبب کلیه افراد است
 و این کلام استوفاء و هر جز را که در معنی ایشان کند از هر لغتی که
 باشد چنانکه در فارسی گویند هر آن حیوان است لفظاً و اینجا
 بود اینجا بجهت کلیت و سبب کلیه لاشی و لا واحد و هر چه با این
 معنی بود باشد مثل وقوع مکرر در سباق نفوذ مثل با جانی
 رجل و سوره و سوره بعضی است و هر چه فاده معنی او که چون
 چون وقوع مکرر در اثبات مثل ان و سبب کلیه جانی و سوره

سالیله

سبب جزئی نیست کل است و بعضی و بعضی سبب کلیه رفع
 اینجا بجهت کلیه میگویند و رفع اینجا بجهت کلیه مستلزم سبب جزئی است
 و الا طبعاً یعنی اگر بیان کلیت افراد کلاماً یا بعضاً کنند این قضیه
 محصور میگویند بوسطه آنکه احوال در بیان کلیت افراد شده و مثلاً
 حیوان و اگر مراد از اللفظ کلام الفلام همه دجی و اگر الفلام همه
 حاجی باشد این قضیه شخصی است و اگر الفلام استوفاء باشد
 این قضیه محصور تمام است و اگر الفلام جنس باشد این قضیه
 طبیعی است و اگر الفلام قیاساً باشد یعنی قضیه مطلقه
 قضیه جزئی است مثلاً مانند با این معنی که هر که که صادق است
 محصور صادق است جزئی و سبب کلیه هر که که صادق است محصور
 است جزئی و سبب کلیه آنکه محصور است که در حکم بر فرد شده
 اما تعین افراد شده باشد مثلاً او بعضاً و هر که که صادق است که
 بر فرد صادق خواهد بود حکم بر بعضی افراد و اما حکم بر سبب کلیه
 صادق است که بر بعضی افراد و اما صادق است که بر فرد
 و این ظاهر است و لابد فی المحصور و وجود الموصوف
 و علی الخاصیه او مقداراً یا تحقیقاً او ذهنیاً یا ذهنیه یعنی
 ناجای است و قضیه سوجه در موجود بودن موصوع در
 خارج محققاً اعم از آنکه حکم باشد یا قبل از حکم یا بعد از حکم و این

قضیه را خارج میگویند مثل کل را خارج باشد یعنی قضیه
 موجود موضوع کثیر در خارج از آن موجود باشد
 در خارج مثل کل انسان موجود موجود باشد و خارج
 اما چیزی باشد که گریخت خود در خارج متصف شود بمجول
 و حکم ایجابی میسلی که در قضیه کرده ایم صادق باشد مثل
 کل عقلاء طایر اگر چه موجود نیست در خارج اما اگر باقی شود
 در خارج متصف شود بود بطریق آن و این حکم ایجابی
 صادق خواهد بود و این قضیه را قضیه میگویند بر سلب که
 حقیقه قضیه است که مستعمل است در علوم یا آنکه خارج است و قضیه
 موجه از وجود موضوع در ذهن و این قضیه را ذهنی میگویند
 مثل انسان نوز و از این میان معلوم شد که قضیه موجه است
 که حکم کنند در برابر خارج موجه محققه اگر آنکه این امر را ببرد
 باشند در حال حکم یا قبل از حکم باید از حکم و قضیه حقیقه است
 که حکم کنند در برابر خارج از محقق و مستند و قضیه نهیم
 است که حکم کنند در برابر خود و قضیه اعتراض کرده اند که
 ایجاب نقضی وجود موضوع میگویند چنان سلب میگویند
 وجود موضوع میگویند در ذهن خود گفته اند که هر چند سلب
 وجود موضوع میگویند لکن ایجاب نقضی میگویند که سلب باشد

این مقوله

آن وجود میگویند بر سلب که ایجاب نقضی دو وجود و یک وجود
 حال حکم و ادوات است سلب است درین وجود و یک وجود دیگر قطع نظر
 از آنکه بر سلب بر سلب ایجاب ثبوتی است از این که سلب و ثبوت
 نمی آید بر این شیء در خارج ثبوتی است از آنکه سلب و ثبوت
 که ایجاب نقضی است درین وجود و موضوع میگویند این وجود است و سلب
 نقضی است بر وجود و یک سلب بر سلب صحت سلب بر آنکه این معنی
 میباشد که موضوع موجود باشد و لکن از سلب بر سلب بر سلب
 موضوع می باشد بر معلوم شد که سلب نقضی است بر وجودی که
 و بدانکه سلب نقضی موجه و کلیه موجه ماده ایجاب مثل کل انسان
 موجه از این ایجاب خارج مثل آنکه فرض کنیم که هیچ شکا که خارج
 موجود است مثل آنکه درین مقام ماهر خواهد آمد که مثل شکا
 بحسب الخارج یعنی آنکه شکل است در خارج مثل است در خارج
 و صادق خواهد بود مثل شکا مثل شکا حقیقه یعنی هر چیزی که ثابت
 شود در خارج و باشد شکل بر این حقیقه است که اگر ثابت شود شکا
 خواهد بود بر سلب که میگویند که بعضی از اشکال که بعد از این ثابت
 یافت شود در خارج شکا باشد که معلوم شد که هر کل
 شکل شکا ماهر صادق است و حقیقه صادق نیست و ماهر از
 این حقیقه مثل شکا ماهر و چون معلوم شد که ماهر موجه کلیه

وان کیفیتی که ثابت است نسبت در عقل الامر مادی قضایه میگویند و این کیفیت
که ثابت است نسبت را در عقل قضایه معقوله میگویند و این عبارت را که
نسبت میکنند بر این کیفیت که حاصل است در ذهن جهت قضایه مطلقه میگویند
مثلا هرگاه که گوئیم کل انسان حیوان است نسبت حیوان به انسان یا بشوئی
حیوان بود در نفس الامر که ضرورت است در عقل پس بر این نسبت
معقوله یا مطلقه تطابق کیفیت نفس الامر است قضایه صادق است والا که در
هر امر قضا یا بر موجد پس است لکن اینهم اعتبار کرده است ان باشد
نسبت سبب و هست مرکب و قضایه سبب است که معنی او ایجاب باشد
و بر سبب ایجاب باشد پس مثلا هرگاه که گوئیم کل انسان حیوان بالضروره
معنی این قول نسبت الیه است و این را از برای ان میگویند که گوئیم
لاشئ من الا انسان بخلاف ضرورت معنی این قول نسبت الیه است
از آن جهت و قضایه مرکب است که معنی او مرکب باشد از ایجاب و سبب
مثلا هرگاه که گوئیم کل انسان کاتب لادعا معنی این قول ایجاب است
از برای ان و نسبت بر این است از برای ان بالفعل و صواب
و سبب در قضایه را موجد میگویند و مقدم داشته نم قضا یا سبب را
بوسیله آن قضایه سبب را قضایه مرکب است و چون بجز مقدم است بر کل
طبیعا بر مقدم داشته ذکر ما موافق نزد وضع طبع و نسبت ان کان
للكبریه بالضروره و النسبه ما دام ذات الموضع موجود انضرجه

مطلقه

مطلقه یعنی پس اگر از برای ذات موضوع ما دام که ذات موضوع موجود باشد
این قضایه را ضروری میگویند اما ضروری بر چه بوسیله مشتمل است بر ضرورت
یعنی ضرورت استحکام انفاک نسبت نحو الموضع و اما مطلقه هر امر
بوسیله آنکه مقید نیست ضرورت بوضعی یا وقتی او ما دام او وصفه
عقله یا آنکه اگر در نفس الامر در نسبت ما دام که ذات موضوع متصف
بوصف موضوع یعنی از جمیع اوقات و وصف قضایه را ضروری عام
میگویند اما ضروری بر چه بوسیله مشتمل است بر شرط و وصف اما عام
بوسیله آنکه اعم است از شرط و اختصاص چنانچه معلوم خواهد شد و ضروری
ما دام او وصف اعم است از ضروری بوسیله آنکه هرگاه که ایجاب در نسبت
یا ضروری الیه در جمیع اوقات ذات ضروری الشیء یا ضروری الیه
در جمیع اوقات و وصف بوسیله که جمیع اوقات و وصف بعضی اوقات است
و نسبت چنین که هرگاه ضروری فی الشیء یا ضروری الیه در جمیع اوقات
و وصف ضروری الشیء یا ضروری الیه در جمیع اوقات ذات ضروری
که در بعضی اوقات ذات که اوقات و وصف نیست ضروری الشیء
بشرط ضروری الیه مثلا هرگاه که صادق میگوید که کل کاتب حیوان
بالضروره و صادق خواهد بود که کل کاتب حیوان بالضروره و ما دام
که نسبت او صادق است کل مختلف مطلق بالضروره و ما دام مختلف
نسبت کل مختلف مطلق بالضروره و سبب آنکه بعضی اوقات ذات مختلف مطلق

که معنی است مثل وقت بر معنی ویدایک شرط عام را بر معنی دیگر اطلاق
 میکنند یعنی بر قضیه ای حکم کرده باشند در بفروردیه نسبت محمول را بر
 ذات موضوع بشرط آنکه وصف موضوع بشرط آنکه وصف و در اصل
 ضروریه بشرط میان شرط عامه موضوع و معنی اولی را نادانان
 عموم و خصوص من وجه است ماده اجتماع در قضیه است که حکم کرده باشند
 در بفروردیه نسبت محمول را بر ذات موضوع در جمیع اوقات
 وصفی که آن وصف بشرط در هر اوقات موضوع را در وقت و در خارج
 بشرط تحقیق ضروریه مثل کل نجف منظم بالضروریه بشرط کونه متخفا
 صادق است و این ظاهر است بواسطه آنکه انحصار فقره در هر
 در وقت که آن وقت حیلول است پس اطلاق در آن وقت ضروری
 خواهد بود و ماده افتراق از جانب مشروط عام بشرط وصف
 مثل کل کاتب میگوید که الا صانع بالضروریه بشرط کونه کاتباً صادق
 است و در وقت کونه کاتباً صادق نیست بواسطه آنکه بشرط
 تحقیق ضروریه است ضروریه ذات کاتب نیست در معنای
 اگر وقت کاتب بشرط بواسطه آنکه ممکن است کاتب را در هر
 حوزی که پس بشرط ضروریه بشرط ضروریه در هر وقت و ماده
 افتراق از جانب مشروط عام مادام که وصف مثل کاتب حیوان بالضروریه
 مادام کاتباً صادق است بشرط کونه کاتباً صادق نیست بواسطه

آنکه

آنکه کاتب محمول دارد و در تحقق حیوانیه اولی که وقت معین
 فوقتیه مطلقه است که حکم کرده میشود بضروریه نسبت محمول
 از برای موضوع در وقت معین وقت از اوقات وجود موضوع
 و این قضیه را وقتیه مطلقه میگویند اما وقتیه جری بواسطه اعتبار
 معین وقت در و اما مطلقه بواسطه عدم تفتیه اولیادام
 یا بلا ضروریه وقتیه مطلقه اعم است از مشروط عام بواسطه
 آنکه هر گاه که حکم کرده بضروریه نسبت محمول یا بضروریه سلب
 محمول در جمیع اوقات وصف حکم کرده شده است بضروریه
 نسبت بضروریه سلب در وقت معین است و لازم نیست
 که هر گاه که حکم کرده شود بضروریه نسبت یا بضروریه سلب
 وقت معین حکم شده بشرط جمیع اوقات وصف بشاید
 وقت معین غیر اوقات وصف بشرط کل متخلف
 بالضروریه وقت حیلوله الارض بین زمین و بین الشمس حکم
 کرده ایم بضروریه نسبت محمول که انحصار است از برای
 موضوع که فقر است در وقت معین که حیلوله الارض است
 و این وقت وصف است بر قضیه وقتیه صادق باشد
 مشروط عام صادق نیست نباشد بواسطه انحصار
 ضروریه نسبت در وقت وصف قریه والا لازم نمی آید

وصف

که دائما در متخلف باشد و ماده اجتماع کل که نسبت حیوان نسبت
معین صادق است که آن وقت نسبت است و ماده عام کاتب
نیز صادق است و چون معلوم شد که وقتیه مطلقه اعم
است از مشروط عام اعم است از ضروری و اعم از
ضروری ضروری نیز اعم از معین نسبت مطلقه یا نسبت
که حکم کرده اند در وقتیه بضروری نسبت محمول یا بضروری
سلب محمول در وقتیه چیز معین از اوقات وجود موضوع
و این قضیه را منتهی مطلقه میگویند اما منتهی هر کس
عدم تعیین وقت در و اما مطلقه بر این مطلقه عدم
نسبتیه اولیاد و اما بضروری و نسبتیه مطلقه اعم است
از وقتیه مطلقه بر این مطلقه هر که که حکم کنند بضروری نسبت
در وقت معین حکم شده است بضروری نسبت در وقت
و این ظاهر است و لازم نیست که هر که که حکم کنند بضروری
نسبت در وقت ما حکم کنند بضروری نسبت در وقت
معین مثل طایفه انسان متخلف بضروری وقت ماکه حکم کنیم
بضروری نسبت در وقت ماکه حکم نکردیم بضروری نسبت
در وقت ماکه حکم نکردیم بضروری نسبت در وقت معین
ماده اجتماع مثل کل در متخلف وقت چگونه صادق است

و وقت

و وقت یا نیز صادق است و چون معلوم شد که منتهی
مطلقه اعم است از وقتیه مطلقه و وقتیه مطلقه اعم است
از منتهی مطلقه بر این منتهی مطلقه اعم خواهد بود از
منتهی مطلقه بر این منتهی مطلقه اعم است از
ضروری نسبت منتهی مطلقه اعم خواهد بود از ضروری اولیاد
اما صادق است که ذات مطلقه اولیاد و اما مطلقه
است بر قول او که بضروری نسبتیه یعنی نسبت که هر
حکم در قضیه بدوام نسبت ماده ای که ذات موضوع وجود
میشود آن قضیه را ذات مطلقه میگویند اما ذات هر کس
آنکه متمثل است بدوام یعنی بدوام نسبتیه است نسبت
محمول یا سلب محمول از هر موضوع و مطلقه بر این مطلقه
متعین نیست دوام بعضی نسبت یا وقتی و دائم مطلقه
اعم مطلق است از ضروری مطلقه بر این مطلقه آنکه هر که
نسبت متمثل الانشاک باشد دائم خواهد بود و اما نسبت
هر که که نسبت دائمی بر متمثل الانشاک که بر این نسبت
که ممکن الانشاک که بر این نسبت هر که متمثل شود مثل حرکت

فلانکه ممکن الانشاک است از انکه نادان است فلانکه پس صادق
 خواهد بود که کل متحرک دائما و صادق نیست که کل فلک
 متحرک بالضرورة اعم من وجود است از شرط عام بواسطه
 انکه صادق می آید در ماده کل انسان حیوان و صادق می
 آید در ماده بدون مشروط عام در ماده کل فلک متحرک
 و صادق می آید مشروط عام بدون دائره در ماده کل
 مختلف منظم و همچنین اعم من وجود است از وقتیه مطلقه
 صادق می آید در ماده کل انسان حیوان و صادق
 می آید در ماده بدون ایشان در ماده کل خالی بشرط ضروری
 و وصفی مثل کل فلک متحرک و صادق می آید وقتیه مطلقه
 منتهیه و منتهیه مطلقه بدون دائره در ماده کل خطا
 بشرط ضروری از دوام جهت ذات مثل کل مختلف منظم
 مادام الوصف فرعیه عامه ای که بشرط کم در قضیه مدام
 نسبت مادام الوصف یعنی مادام که ذات موضوع تصف
 بشرط بوصف همزمانی و این قضیه را در غیر عام بیکباره
 عرفیه چرا بواسطه انکه اهل عرف میفهمند از معنی را از

می آید

سابعه

سابعه که می گویند که فلک متحرک است از انکه نادان است فلانکه پس صادق
 خواهد بود که کل متحرک دائما و صادق نیست که کل فلک
 متحرک بالضرورة اعم من وجود است از شرط عام بواسطه
 انکه صادق می آید در ماده کل انسان حیوان و صادق می
 آید در ماده بدون مشروط عام در ماده کل فلک متحرک
 و صادق می آید مشروط عام بدون دائره در ماده کل
 مختلف منظم و همچنین اعم من وجود است از وقتیه مطلقه
 صادق می آید در ماده کل انسان حیوان و صادق
 می آید در ماده بدون ایشان در ماده کل خالی بشرط ضروری
 و وصفی مثل کل فلک متحرک و صادق می آید وقتیه مطلقه
 منتهیه و منتهیه مطلقه بدون دائره در ماده کل خطا
 بشرط ضروری از دوام جهت ذات مثل کل مختلف منظم
 مادام الوصف فرعیه عامه ای که بشرط کم در قضیه مدام
 نسبت مادام الوصف یعنی مادام که ذات موضوع تصف
 بشرط بوصف همزمانی و این قضیه را در غیر عام بیکباره
 عرفیه چرا بواسطه انکه اهل عرف میفهمند از معنی را از

خواهد بود

میگویند اما مطلقه هر چه است که تعزیر هرگاه که المطلق میگوید و متعیر
 ساخته بجای از دوام و ضرورت و لا دوم و لا ضرورت فهم میشود
 از فعلیه نسبت به چون این مفهوم قضیه مطلقه است باینکه
 او را باین و اما عامه چرا بواسطه آنکه است از وجودیه لا دائم و لا
 ضروریه چنانکه معلوم شود و مطلقه هم جمیع سیاط است بواسطه
 آنکه هرگاه نسبت ضروری را می باشد فعلیه نسبت خواهد بود
 و لازم نیست هرگاه که فعلیه نسبت باشد ضروری یا دائمی باشد
 و این ظاهر است و مراد فعلیه نسبت تحقق نسبت در احد
 از منتهی التمام و بعد از ضروریه خلاصه گفته عامه
 یا است که بهر حکم در قضیه عدم ضروریه خلاف نسبت که مذکور است
 در قضیه یعنی اگر باشد حکم در قضیه با عیب خواهد بود مفهوم امکان
 سلب ضروریه سلب است که نسبت که مذکور است در قضیه
 با عیب است و خلاف او را است و اگر باشد حکم در قضیه سلب
 خواهد بود مفهوم امکان سلب ضروریه با عیب بواسطه آنکه
 نسبت که مذکور است در قضیه با عیب است و خلاف سلب با عیب است
 مثلا هرگاه که گوئیم ظاهره بالا مکان العام معنی چنین میشود
 که سلب

که سلب حرارت از نا ضروری نیست و هرگاه که گوئیم که ناشی
 من التام عباره بالا مکان العام معنی چنین میشود که با عیب
 حرارت مرنا را ضروری نیست و این قضیه را اما عامه
 میگویند و اما فاس چرا بواسطه آنکه شغل است بر معنی مکان
 که سلب ضروری است و اما عامه چرا بواسطه آنکه است از مطلقه
 فاسد چنانچه معلوم شود و ممکنه عامه است از مطلقه عامه
 بواسطه آنکه هرگاه که صادق است با عیب با الفعل سلب الاقل
 صادق خواهد بود که سلب امکان با عیب است پس هرگاه
 صادق بشرایع بالفعل صادق خواهد بود با عیب بالا مکان
 و لازم نیست که هرگاه که صادق با عیب بالا مکان صادق
 است با عیب بالفعل بواسطه آنکه جائز است که با عیب ممکن
 و هرگز واقع نباشد کل عینا طاهر و همچنین هرگاه صادق
 است سلب بالفعل صادق می آید سلب بالا مکان لازم
 نیست که هرگاه که صادق است سلب بالا مکان صادق است
 سلب بالفعل بواسطه آنکه جائز است که سلب ممکن بشرایع
 بالفعل صریحا یا مثلا لاشی من الفلک معوجه و چون شده
 که ممکنه عامه است از مطلقه عامه و مطلقه عامه است
 از باقی قضایا بواسطه آنکه ممکنه عامه هم با عیب با عیب باشد

است لا اقل اینکه با عیب
 امکان سلب است پس
 هرگاه که صادق است سلب
 بالفعل صادق می شود

فقد بساط یعنی آن قضایا که ذکر شد قضایا بسیطه اند معتبر
 اند نزد این صناعت و بحث کرده اند این صناعت از احکام ایشان
 و بعضی از قضایای بسیطه است که آنرا اعتبار کرده اند و بحث از احکام
 ایشان کرده اند و آنکه در باب تعیین معلوم خواهد شد پس معارض
 شد از احکام بسیطه خروج کرده در احکام مرکبات و گفت و شد
توید العاصات والوقتبان المطلقان بالادام الدانی
 فیسم المشرطه الخاصة والعرفیه الخاصة والوقتیه والمعتبره
 یعنی گاه است که متبیین سازند عاصات را یعنی مشروط عام و غیره
 عاصه و وقتبان مطلقان را یعنی قتیبه مطلقه و منتشره مطلقه با دایم
 بحسب ذات پس میان مشروط خاصه اما مشروط عام را و احکام
 آنکه مشتمل است بر شرط و وصف جهات غیر معلوم شده اما خاصه بواسطه
 آنکه افضل است از مشروط عام و میان مشروط عام را که متبیین است
 با دایم ذاتی و قتیبه مطلقه مطلق باعتبار قتیبه با دایم
 و میان مشروطه را مطلقه که متبیین است با دایم ذاتی منتشره
 بخلاف قتیبه مطلقه باعتبار قتیبه با دایم اما مشروط خاصه موجب
 مثل کل مختلفا مطلقا دایم مختلفا والا دایم از لیب اواز مشروط
 عام و طبیعت که جز اول است و از سایر مطلقه عام یعنی ناشی
 من مختلف غیر بطریق که منتهی به دایم است بواسطه آنکه گاه

که ایجاب

که ایجاب محمول از برای موضوع دانی نباشد ایجاب متحقق نخواهد بود
 در جمیع اوقات و هرگاه که ایجاب متحقق نباشد در جمیع اوقات متحقق
 خواهد بود و الجواب این معنی ساینده مطلقه عام است که از لا دایم
 میگردد و اما مشروط خاصه ساینده مثل لاشی من مختلف منضمی
 مادام مختلفا لا دایم از لیب اواز مشروط عام ساینده است این
 جزو اول است و از موجه مطلقه عام که آن چیز ثانیه است و مطلقه
 آنکه مرکب است و سلب محمول از موضوع دانی نباشد متحقق نخواهد بود
 در جمیع اوقات و هرگاه که سلب متحقق نباشد در جمیع اوقات
 ایجاب متحقق نخواهد بود و این جمله و این معنی موجب مطلقه است
 عام است که لا دایم و ساینده است بآن و نسبت میان مشروط
 خاصه و ضروریه و دایم ساینده است کلیت اما میان مشروط
 خاصه با دایم بواسطه آنکه مشروط خاصه متبیین است با دایم
 و دایم دایم بحسب ذات است و دایم بحسب ذات لا دایم
 بحسب میان یکدیگر ساینده است کلی اما ساینده مشروط خاصه
 یا ضروریه بواسطه آنکه حکم که دایم و ضروریه بعزوه بحسب
 ذات و ضرورت بحسب ذات افضل است از دایم بحسب ذات
 پس دایم بحسب ذات از غیر متبیین که لا دایم بحسب ذات
 است میان این عین افضل است از ضروریه بحسب ذات است

قمر منصف بالفضل کما دام اشاره است بآن و وقتیه اخر من صحت
 از هر دو مطلقا بواسطه آنکه صادق می آید عرفی باشد بدون وقتیه در
 کلیات بحث حکم الاسباب و صادق می آید وقتیه بدون عرفی باشد در ماده
 کلی قمر منصف وقت حیلوله الارض بین زمین و بین الشمس و انما و اعلم
 مطلق است از هر دو خاصه بواسطه آنکه هرگاه که صادق می آید ضروری
 بحسب وصف لا انما صادق می آید ضروری در وقت معین لا انما
 بواسطه آنکه وقت وصف وقت معین است مثل کل منصف مطلق و اعلم
 نیست که هرگاه که صادق باشد در وقت معین لا انما بجز در وقت معین
 چیزی دیگر آن وقت معین غیر وقت وصف باشد مثلا کل قمر منصف
 وقت حیلوله الارض بین زمین و بین الشمس لا انما صادق است و صادق
 نیست کل قمر منصف ما دام قمر لا انما و مباین دانستن است
 بواسطه آنکه تنبیه بلاد ما چنانکه گذشت و اعلم بر وجه است از چنان
 بواسطه آنکه صادق می آید در ماده کلی منصف مطلق و صادق می آید
 وقتیه بدون این در ماده کلی قمر منصف صادق می آید باین
 بدون وقتیه در ماده کلی آن حیوان و انقض مطلق است از وقتیه
 مطلقه بواسطه آنکه وقتیه وقتیه مطلقه است با قید لا دوام بحسب ذات
 متباعد از اخص است از مطلق و چون معلوم شد که وقتیه اخص مطلق
 از وقتیه مطلقه و وقتیه مطلقه اخص مطلق است از منشره مطلقه

وعلقه

و مطلقه عامه و ممکنه عامه بر وقتیه اخص شد از منشره مطلقه مطلقه
 منشره و تمام لا انما ترکیب از موصوفه منشره مطلقه است که از اول
 و است از مطلقه عامه بین زمین و بین الشمس لا انما بحسب مطلق لا دوام
 اشاره بآن و اما منشره سابعه مثل لا شمس الا انما بحسب مطلق
 ما لا انما ترکیب از سابعه منشره مطلق است که از اول است از
 موصوفه مطلقه عامه بین کل انما بحسب مطلق لا دوام است باین
 است و منشره اعم مطلق است از وقتیه بواسطه آنکه هرگاه که صادق
 می آید ضروری در وقت معین لا انما صادق می آید ضروری در وقت
 ما لا انما و عکس است و نسبت منشره با قر قضا یا بحسب نسبت
 وقتیه است باین قضا یا الا نسبت او بر وقتیه مطلقه بواسطه آنکه اعم
 و است از وقتیه مطلقه بخلاف وقتیه اخص مطلق است از وقتیه
 مطلقه چنانکه گذشت ماده اجتماع مثل کل قمر منصف مطلق ماده فترق
 از جانب منشره مثل کل انما منصف و تمام لا انما ماده فترق
 از جانب وقتیه مطلقه مثل کل انما حیوان و قد تعبد المطلقه
 العامة باللا ضرر و لا ضرر مطلقه مطلقه عامه را با لا ضرر و لا ضرر
 و کما است که متباعد می آید از مطلقه عامه را با لا ضرر و لا ضرر
 او را وجود لا ضرر و اما وجود بر بواسطه آنکه منشره
 مطلقه عامه که حکم کرده است در و باینکه وجودیه و اما لا ضرر و لا

سایه مثل شمس در آن کما تبارک و تعالی او را سلب مطلق عام است
 که آن جزو اول است و از موجب مطلق عام که دوام است و ثابت است
 آنکه هرگاه سلب محمول از برای موضوع دائمی نمی شود تحقق خواهد بود و اینجاب
 فی الجمله ایجاب فی الجمله الحاق عام موجب است و وجودیه لا دالم احض
 مطلق است از وجودیه لا ضروریه بواسطه آنکه هرگاه متحقق بود فعلیت نسبت
 لا دالم متحقق خواهد بود فعلیت لا بالضرورة مثل کمال آن که تبارک و تعالی
 و عکس نیست در ماه دوام حاصلی بشر از ضروریه مثل کمال آنکه ضروریه
 صادق است و لا دالم صادق نیست بواسطه آنکه هرگاه تبارک و تعالی است
 برعکس ظاهر و معلوم مطلق است از احاطه آن دو وقتیان و اینهم در مرتبه
 از عاتقان دو وقتیان مطلقان باین بیان گذشت در وجودیه
 لا ضروریه و سبب ضروریه و دالم است بواسطه آنکه تنبیه لا دالم دوام
 و احض مطلق است از مطلق عامه و ممکنه عام و این ظاهر است و نقد
تنبیه ممکنه العامة باللا ضروریه الجانب الموافق اینها در مطلقه
 الخاصة یعنی که است متبیه میانه ممکنه عام را باینسان موافق نیز
 جنبه متبیه میانه است باینسان هم میانه اند و امکانه خاصه اما
 ممکنه خاصه بواسطه آنکه شتم است بر بعضی امکان اما خاصه بواسطه آنکه احض
 است از ممکنه عامه مثل هرگاه که کمال آن که تبارک و تعالی امکان الخاص با آن
 در آن کمال امکان الخاص یعنی و این میشود در سلب کما تبارک و تعالی

و اینجاب کما تبارک و تعالی آن را ضروریه نیست بر هیچ فرق نیست میان موجب
 ممکنه خاصه و سلب ممکنه خاصه و بعضی فرق کرده اند میان موجب ممکنه
 خاصه و سلب ممکنه خاصه باینکه در ممکنه موجب نیاز به ایجاب صحیح است
 و سلب نیازی ندارد و سلب باینکه ممکنه عام مطلق است از باقی مرکبات
 و این ظاهر است و سبب ضروریه است بواسطه آنکه هرگاه که در سلب
 ضروریه از طرفین و اینهم ضروریه است از الله و ثبات و وقتیان
 مطلقان باین بیان گذشت در وجودیه لا ضروریه و وجودیه
 لا دالم و همچنین اینهم ضروریه است از مطلق عام بواسطه آنکه صادق
 می آید در وجودیه لا ضروریه و صادق می آید مطلق عام بدون
 ممکنه خاصه در ماه ضروریه و صادق می آید ممکنه خاصه بدون
 مطلق عام جای دیگر امکان باین بیان شتم کل عقا طائر و احض
 مطلق از ممکنه عام و این ظاهر است و نقد مرکبات که لا دالم
 اشارة از مطلق عامه و لا ضروریه از ممکنه خاصه خاصه یعنی
 الکلیه موافق الکلیه لما فیها یعنی این قضایا سلب که گذر
 شد مرکبات اند بواسطه آنکه لا دالم اشارة است عطفه عام و لا
 ضروریه ممکنه خاصه خاصه معلوم شد که خاصه نیست بین مطلق عام و ممکنه

عام در کسیت و موافق باشند در کسیت مران قضیه که مقید شده است باین
یعنی اگر آن قضیه بر چه باشد مطلقه عام و مطلقه عام و مطلقه عام و مطلقه عام
مطلقه عام و مطلقه عام و مطلقه عام و مطلقه عام و مطلقه عام و مطلقه عام
عام نیز کلیه باشند و اگر جزیه جزیه فصل از شرطیه متصله ان حکم بر این است
نسبت علی تقدیر این قضیه لزومیه آن که آن در آن لفظ و الا
نافعیه قبل ازین معلوم شد شرطیه است که حکم کرد و در وثبوت
نسبت بر تقدیر نسبتی دیگر است نسبتی بر تقدیر نسبتی دیگر و شرطیه متصله
هر دو قسم است لزومیه و نفعیه از میده است که میان مقدم و تا می
علاقه بهر علاقه امر را گویند که حسب سبب او مقدم است تا می
چون علی و تضایف علیه عبارت از آن است که مقدم علی تا می یا مقدم
معلول تا می یا مقدم و تا می هر دو معلول علی تا می باشند و این مقدم
علیه تا می بهر مثل اگر آن است شرطیه فالها موجوده است شرطیه مقدم
والها موجود تا می و طلوع غروب است وجودها را است و این مقدم معلول
بهر مثل اگر آن است شرطیه فالها موجوده است وجودها را مقدم است معلول طلوع
شش است که تا می و این مقدم و تا می هر دو معلول علی تا می باشند
مثلی که اینها وجود فالها معنی که اینها وجود مقدم است و العالم معنی است

و این مقدم و تا می هر دو معلول علی تا می اند که اگر آن است شرطیه فالها
و هر که که مقدم علی تا می است شرطیه تا می خواهد بود و هر که که مقدم
که علی بهر فعل معلول فعل می است و مقدم هر که که معلول تا می است
خواهد داشت و هر که که مقدم هر که که معلول فعل علی تا می است و این
و این مقدم و تا می هر دو معلول علی تا می باشند مقدم تا می خواهد
داشت تا می یا وسطه که هر که که مقدم فعل علی تا می است و این مقدم و هر که که
اگر هر که که معلول فعل علی تا می است و این مقدم فعل علی تا می است و هر که که
نیز فعل می است و هر که که مقدم فعل علی تا می است و این مقدم فعل علی تا می
معلولش نیز فعل می است و اما تضایف میان دو شئی است که اگر تضایف
کل واحد نقل دیگر را در می باشد مثل ائمه و نبوة و ظاهر است که هر که که مقدم
تضایف تا می شرطیه تا می خواهد بود اگر آن پیدا یا در کان غیر و این و
اینکه مکرر است مکرر بود و اگر تضایف میان مقدم و علی
بسیار از تضایف میگویند مثل اگر آن است شرطیه فالها موجوده است
تا طویل را در ندارد که تا می میگویند بطریق اتفاق واقع شده است
که در جمیع اوقات کائنات تا طویل است و این است و بعضی میگویند
معا حشر اگر در آن که وجود علاقه در آن میگویند و این تا طویل است

و عدم صلاحه در ظاهر و ادوات لزومیه که در وفاقیه که در هر دو و
 اگر مرد است که اعتبار اینک بر قسمی که اگر مطلقه میگویند میماند
 چه اگر اعتبار علقه کند لزومیه بر او اگر اعتبار عدم نماید علقه
 و اگر چه حکم را نپذیرد که او را مطلقه میگویند و منفصله آن که هر دو
بتانی نسبت بین اولادنا و اینها صدق و کذب فی الحقیقه او صدق
فقط فاعده الجمع او کذب فاعده للذات و کل منهما تعادیه اگر
التانی للذات للذات و تعادیه و منفصله است که حکم کرده در
 بتانی و نسبت بتانی و نسبت در صدق و کذب و این را
 حقیقه میگویند بتانی و نسبت در صدق و کذب یعنی این مرد
 بر یکیشی یا با هم صادق نیاید و هر دو با هم کذب نیاید و اگر
 حکم کرده باشد بتانی و نسبت در صدق و کذب این را حقیقه مجموع
 میگویند مثل انا لیس فی هذا العدد ز و یا و انا لیس فی هذا العدد این
 عدد یا زوج است یا فرد و نسبت بود که هم زوج و هم فرد و نسبت بود
 بود که زوج و هم فرد و نسبت بود که هم زوج و هم فرد و نسبت بود
 و کذب این را حقیقه سلب میگویند مثل انا لیس فی هذا العدد
 او کاتبی که است و در نسبت غیر که مودع و هم کاتب و نسبت بود که کاتب

که نه

ممود و غیر کاتب و اگر حکم کرده باشد بتانی و نسبت در صدق و کذب یعنی این دو
 نسبت بتانی و نسبت در صدق و کذب و کذب بتانی و کذب بتانی نیستند
 این را مانع الجمع میگویند مثل انا لیس فی هذا العدد و اگر حکم بتانی و نسبت
 در صدق و کذب کرده باشد این را سلب مانع الجمع میگویند مثل انا لیس فی هذا العدد
 لا شجر الا حجر او اگر بتانی و کذب بتانی و صدق بتانی و غیر این را هم
 مانع الجمع میگویند مثل انا لیس فی هذا العدد لا شجر الا حجر او اگر حکم کرده باشد
 بتانی و نسبت در کذب بتانی این را سلب مانع الجمع میگویند مثل انا لیس فی هذا العدد
 انا لیس فی هذا العدد او حجر او معنون سلب مانع الجمع معنون موجب است
 الجمع است و معنون سلب مانع الجمع معنون موجب مانع الجمع است و منفصله
 که مانع الجمع و مانع الجمع که است احتمال و معنی دارد یکی اگر حکم کرده
 در مانع الجمع بتانی و نسبت در صدق و کذب یعنی کذب بتانی و غیر این را
 مانع الجمع معنی اخبر میگویند دوم اگر حکم کرده باشد بتانی و نسبت
 در صدق و کذب یعنی کذب بتانی و کذب بتانی در کذب بتانی و این
 را مانع الجمع معنی اعم میگویند و برین قسم است مانع الجمع و برین قسم
 حقیقه و مانع الجمع مانع الجمع و قسم اند و در وفاقیه و در نسبت
 که بتانی میانه این دو چیز و هر یک که است این چیز مثل انا لیس فی هذا العدد

شئی در بعضی اوقات و بنا بر بعضی اوضاع ممکنه الاجتماع می باشد
 مثل بودن آن شئی از بعضی جهت که تعیین این زمان و این وضع نکرد
 ای که اطلاق کردیم و نه در موجب جزئی متصل و موجب جزئی منفصل
 قدری است و کوره سابع جزئی متصل جزئی منفصل قدری است مثال
 سابع جزئی متصل قدری که اگر است الشمس طالعنا دلیل موجود و مثال
 سابع جزئی منفصل قدری که اگر است الشمس طالعنا دلیل موجود
 اما بعضی خصوصیه یعنی یا ای که باشد حکم و قضیه شرطیه بر بعضی تا و مقدم
 و بعضی اوقات که مطلقا می باشد یعنی تعیین این بعضی اوقات و احوال
 می کنیم پس این قضیه شرطیه خاصه است اما متعلقه شئی بر این تعیین زمان
 آن جهت الیوم اگر ممکن است بنا بر تعیین اوضاع مثل تعیین را که کار
 و اما منفصله خاصه بنا بر تعیین زمان مثل ریدن الیوم اما الیوم
 او نیز بنا بر تعیین بعضی اوضاع مثل ان یلک فی الدار زید و عرو و انا
 فمطلوبه تعیین آن شرطیه بر این تا و مقدم و نه بر بعضی تا و بعضی بلکه
 حکم کرد و بیشتر در و بر تعیین و وقوع مقدم و احوال جمیع او بعضا مطلقا
 او بعضا بر این قضیه را که ممکن است اما متعلقه احوال مثل ان یلک فی الدار
 فانه موجود و اما منفصله شرطیه مثل العبد اما ان یلک فی الدار او فدا و لفظ

ان

لزوم و اذنا و افعال و اما در افعال از برای احتیاج است و بطریق الشریع
 فی الاصل قضیه تان حلیتان متصلتان و منفصلتان و اختلافات
 بعضی طرفین قضیه شرطیه که مستند می باشد و تالی اما بر قضیه بالفعل می باشد
 بواسطه عدم اذعان در این سخن است در اصل و قضیه و حلیه مثل کما
 کما در الشیء ان فی لوزجوان که طرفین این قضیه یعنی الشیء ان
 و هر دو این دو قضیه حلیه اند یا طرفین دو قضیه متصله اند مثل کما
 کانت الشمس طالعنا فانه موجود و کما لم یکن الشمس طالعنا لم یکن انما
 موجود و دو قضیه متصله اند یا طرفین دو قضیه منفصله اند مثل کما کما
 دنا اما ان یلک فی الدار زید و اما ان یلک فی الدار زید اما ان یلک فی الدار
 بمساوی بین او جز منفصله است و بین طرفین این قضیه فعلی یا
 ان یلک فی الدار زید و اما ان یلک فی الدار زید اما ان یلک فی الدار زید
 و بین و غیر منقسم و بین دو قضیه منفصله اند یا طرفین شرطیه
 دو قضیه اند مختلف در محل و اتصال و انفصال تصور است
 اینجا شش صورت در متصلات اول که مقدم و بعضی شرطیه و بعضی
 مثل لکن الشیء لوجود انما و لفظ کما ان الشیء طالعنا فانه موجود و
 عکس اول مثل کما کانت الشمس طالعنا فانه موجود و فدا و لفظ کما
 الشمس ان یلک فی الدار زید و اما ان یلک فی الدار زید اما ان یلک فی الدار
 و از طرفی که ممکن است مثل کما فانه زید و اما ان یلک فی الدار زید اما ان یلک فی الدار

انکه مقدم متصل بر متالی منقسمه شل کما کانت الشمل طالع فالنهار
 موجوده اما انکه الشمل طالع واما انکه الشمل طالع موجوده او شتم
 وکلین شل انکان واما انکه الشمل طالع واما انکه الشمل طالع موجوده
 کانت الشمل طالع فالنهار موجوده اما انکه الشمل طالع اول کما
 مقدم علیه کما کانت الشمل طالع فالنهار موجوده واما انکه الشمل طالع
 ان یکن کما کانت الشمل طالع فالنهار موجوده واما انکه الشمل طالع
 ان یکن کما کانت الشمل طالع فالنهار موجوده واما انکه الشمل طالع
 النهار سیم که مقدم علیه کما کانت الشمل طالع فالنهار موجوده واما انکه الشمل طالع
 لیس عدد او اما ان یکن کما کانت الشمل طالع فالنهار موجوده واما انکه الشمل طالع
 لیس عدد او اما ان یکن کما کانت الشمل طالع فالنهار موجوده واما انکه الشمل طالع
 انکه مقدم متصل بر متالی منقسمه شل کما کانت الشمل طالع فالنهار موجوده واما انکه الشمل طالع
 طالع فالنهار موجوده واما ان یکن کما کانت الشمل طالع فالنهار موجوده واما انکه الشمل طالع
 شتم علیه کما کانت الشمل طالع فالنهار موجوده واما انکه الشمل طالع
 او اما ان یکن کما کانت الشمل طالع فالنهار موجوده واما انکه الشمل طالع
 بزیاة اداة الانفصال او الانفصال عن السهام یعنی طریقه فی فضیله
 الشمل طالع در اصل و فضیله ام انکه انکه برون رفته اند سلب
 و اما اداة انفصال فان انفصال از سکه فضیله ام باشد سلب
 انکه فضیله ام است که متعلق به سلب زیاده اداة

انفصال

انفصال انفصال از سکه فضیله ام است که متعلق به سلب زیاده اداة انفصال
 الانفصال از سکه فضیله ام است که متعلق به سلب زیاده اداة انفصال
 بخصت یخرج لکلمه من صدق کما کانت الشمل طالع فالنهار موجوده واما انکه الشمل طالع
 دو قیسه است یعنی کما کانت الشمل طالع فالنهار موجوده واما انکه الشمل طالع
 دیگر و انکه برون رفته اند سلب زیاده اداة انفصال
 کما کانت الشمل طالع فالنهار موجوده واما انکه الشمل طالع
 امری بخیر یا بد برون رفته اند سلب زیاده اداة انفصال
 بناطق که اگر چه اتفاق نیست که از صدق هر یک کتب دیگر را زعم
 آید و هر کس که از صدق هر یک کتب دیگر را زعم
 و ناطق است و لابد من الاختلاف فی الکما و الکیف و الوجهة
 و اما جاست و تحقیق تا قضاة اختلاف قضایان از سبب اول کما
 یعنی کما کانت الشمل طالع فالنهار موجوده واما انکه الشمل طالع
 باشد و برون رفته اند سلب زیاده اداة انفصال
 باشد تا قضاة نیست زیرا که جاست که از صدق هر یک کتب دیگر را زعم
 شل کما کانت الشمل طالع فالنهار موجوده واما انکه الشمل طالع
 که جاست که از صدق هر یک کتب دیگر را زعم
 الخیوان لیس سبب انکه در صدق اند و اما اختلاف دیگر است که از صدق هر یک کتب دیگر را زعم
 لیس سبب انکه در صدق اند و اما اختلاف دیگر است که از صدق هر یک کتب دیگر را زعم

متحقق نیست و این ظاهر است سیم اختلاف درجه است یعنی درجه
 جهت هر یک از این دو قضیه چنانکه یکدیگر باشند اگر چه قضیه یک جهت داشته
 باشد تناقض نیست مثلاً انسان کاتب بالضرورة و بعضی انسان کاتب
 بکاتب بالضرورة که هر دو کاتبند و کل انسان کاتب است اما مکان بعضی
 انسان لیست کاتب بلامکان که هر دو صادق اند و اتحاد فیضا علی
 بعضی شرط کرده است در تحقق تناقض اتحاد در مساوی این امور
 نشانه و قدم ضبط کرده اند این اتحاد را در ضمن اتحاد در جهت هر اتحاد
 در موضوع و در محمول و در زمان و در مکان و در کلی و جز و در بشرط
 در قوه و فعل و در اضافی و اما اتحاد در موضوع زیرا که هر موضوعی متضمن
 تناقض نیست مثلاً قایل است و غیر قایل و اما اتحاد در محمول بواسطه
 آنکه اتحاد در محمول نشانه تناقض نیست مثلاً قایل و غیر قایل و پس تبعاً
 و اما اتحاد در زمان زیرا که اتحاد در زمان نشانه تناقض نیست مثلاً
 در قایل و غیر قایل و در زمان و اما اتحاد در مکان زیرا که
 اتحاد در مکان نشانه تناقض نیست مثلاً قایل و غیر قایل و در مکان و پس
 البتة و اما در جهت و کل زیرا که اتحاد در جهت نشانه تناقض نیست مثلاً
 اسود و بعضی اسود و بعضی سفید و اما اتحاد در بشرط زیرا که
 اتحاد در بشرط نشانه تناقض نیست مثلاً العالم بشرط وجود الهی و العالم
 بشرط عدم وجود الهی و اما اتحاد در قوه و فعل زیرا که

نشانده

نشانده تناقض نیست مثلاً نیک و نیک و نیک و نیک و اما اتحاد
 در اضافی زیرا که اتحاد در اضافی نشانه تناقض نیست مثلاً نیک و نیک و نیک
 باب ای الکبر و التفتیش للضرورة و امکانه العام نقیض ضروری و موجب
 ممکنه عامه سالبه و نقیض ضروریه سالبه ممکنه عامه موجب است اما اینکه
 ضروریه موجب نقیض است و ممکنه سالبه است بواسطه آنکه ضروریه موجب یعنی
 او ضرورتی است و نقیض او سلب ضرورت است و نقیض سلب است و سلب
 ضرورت ایجاب امکان عام سالبه است بواسطه امکان سلب ضرورت
 از جهت مخالفت حکم است و حکم در سالبه سلب است پس ضرورتی است
 باشد و اما اینکه نقیض ضروریه سالبه ممکنه عام موجب است بواسطه
 آنکه ضرورت سالبه معنی ضرورت سلب است و نقیض او سلب ضرورت
 سلب است و سلب ضرورت سلب امکان عام موجب است و بواسطه امکان
 عام سلب ضرورت است از جهت مخالفت حکم و حکم در اینجا ایجاب است
 پس سلب ضرورت و مانده و همچنین نقیض ممکنه عام ضروریه سلب
 است تناقض از جانبین می باشد و الله اعلم بالمطلقه العامه یعنی
 نقیض عالم موجب بطول عام می باشد است و اما نقیض در امور غیر بطول
 عام سالبه است بواسطه آنکه بطول عالم موجب معنی و اول ایجاب است
 در اوقات ذات و سلب دوام ایجاب در اوقات سلب است
 لازم دارد و نقیض سلب در اوقات از اوقات اما اینکه نقیض

وانه سالی مطلقه عامه موجب است بواسطه آنکه سالیه معنی دو وقت است
 است نفیض سالیه دوام است و سالیه ام سالیه غلبه است ایجاب
 لازم دارد و چون تناقض از جانبین است نفیض مطلقه عامه نیز
 وانه خواهد بود و لکن مطلقه العامة الدیقه للمکنة و نفیض شرط
 سالیه جنبه مکنة موجب است و جنبه مکنة نه از جهت موهبات مستبعد است
 که سالیه معلوم شد و تعریفش آنکه نفیض است که حکم کرده باشند در
 سالیه ضرورت و وصفی از جانب مخالف حکم اما نفیض شرط مطلقه
 موجب جنبه مکنة سالیه است بواسطه آنکه در شرط عامه موجب حکم
 کرده اند بضرورت ایجاب بحسب وصف موهباتی و نفیض سالیه
 ضرورت ایجاب است بحسب وصف و این معنی جنبه مکنة سالیه است
 زیرا که جنبه مکنة سالیه آنست که حکم کرده باشند و سالیه ضرورت و
 از جانب مخالف سالیه ایجاب است و اما آنکه نفیض شرط عامه
 سالیه جنبه مکنة موجب است بواسطه آنکه شرط عامه سالیه است
 که حکم کرده باشند و بضرورت سالیه در جمیع اوقات و منفیض
 او سالیه ضرورت سالیه است در جمیع اوقات و منفیض سالیه ضرورت سالیه
 و جمیع اوقات جنبه مکنة موجب است بواسطه آنکه او سالیه مطلقه
 و منفیض است از جانب ایجاب سالیه شرط و لکن مطلقه العامة
 الدیقه المطلقه جنبه مطلقه نیز از موهبات مستبعد است

۱۳۳
 قضیه است که حکم کرده باشند و در نفیض است در وقت از اوقات
 وصف عنوان و نفیض شرط عامه موجب جنبه سالیه است و نفیض
 شرط عامه سالیه جنبه مطلقه است موجب است اما اول بواسطه شرط
 عامه موجب معنی او دوام ایجاب است در جمیع اوقات و نفیض
 او سالیه دوام دوام ایجاب است در جمیع اوقات و وصف عامه در
 فعل مکنة در وقت از اوقات و وصف که او جنبه مطلقه سالیه
 است و نفیض شرط عامه سالیه جنبه مطلقه عامه موجب است بواسطه
 آنکه شرط عامه سالیه معنی دوام سالیه است در جمیع اوقات و وصف
 و سالیه دوام سالیه نام دارد و فعل ایجاب در وقت از اوقات
 و وصف که آن جنبه مطلقه موجب است نفیض شرط جنبه سالیه
 که کرد و نفیض شرط جنبه مکنة و جنبه مکنة مطلقه مطلقه مکنة
 گذشت بواسطه آنکه ما با هم ضرورت داریم ضرورت ذاتی ضرورت
 وصفی و ضرورت در وقت معین و ضرورت در وقت عام و نفیض
 ضرورت ذاتی را بیان کردیم اما مکان ذاتیست و نفیض ضرورت
 وضع را نیز بیان کردیم اما مکان معنی است پس معلوم خواهد بود
 که نفیض ضرورت در وقت معین سالیه ضرورت در وقت معین
 خواهد بود که آن مکنة و نفیض است و نفیض ضرورت در وقت مکنة
 ضرورت در وقت ماضی خواهد بود که آن مکنة سالیه است ماضی

المفهوم المراد به في نقض الشيء ونقيضه مكره مفهوم است مردود
 میان نقض چیزین بواسطه آنکه نقضی است شیئی رفع آن شیئی و رفع جمیع
 بر رفع احدی ازین می شود یا بر رفع مردود و بر رفع مردود نیز نقض
 قضیه مکره مفهوم می شود در میان نقض چیزین بر سبیل منع جلوس
 طریق احدی نقض قضیه مکره است که اول تحقیق نمایند چیزین او را و ثانیاً
 تحقیق کنند نقض مردود جز را و بعد از آن ترکیب کنند منفصله مانع
 از نقض چیزین مثلاً و طافه موجب کلمه مکره مضر و طه عام موجب
 کلمه است که اصل قضیه است و مطلقه کلمه عام کلمه که معنی لا دوام است
 و نقض مضر و طه عام موجب کلمه چنانکه مکره سالبه جز نیست بر نقض مضر و طه
 خاصه منفصله مانع از نقض مردود میان نقض چیزین بر نقض
 کلاماً است که الا صایع بالضرورة مادام که قیالاً لا نقضی است که شیئی
 الا که است مکرر الا صایع بالفضل اینست که اما بعضی الا که نقضی است الا صایع
 بالامکان چنین بود که تبادلاً بقول الا که نقضی است الا صایع دانای و درین
 خاصه موجب کلمه جز نیست از دو نقض یکی بر وجه عام موجب کلمه که اصل
 قضیه است و یکی مطلقه عام سالبه کلمه که لا دوام است است بان نقض
 عموم عام موجب کلمه چنانکه مطلقه عام جز نیست است و نقض مطلقه عام
 بطریق که بیشتر از آنکه بر نقض عموم خاصه موجب کلمه منفصله مانع
 از نقض مردود میان چنانکه مطلقه سالبه جز نیست و لا دوام موجب کلمه

و وقتیه موجب کلمه جز نیست است از دو قضیه وقتیه مطلقه موجب کلمه که اصل
 قضیه است و مطلقه عام سالبه کلمه که لا دوام است است بان نقض
 وقتیه مطلقه موجب کلمه چنانکه مکره وقتیه سالبه جز نیست است و نقض
 مطلقه عام سالبه کلمه که اصل قضیه است و نقض جز نیست است و نقض مکره است
 منتهی به مطلقه موجب کلمه که اصل قضیه است و مطلقه عام سالبه کلمه
 که لا دوام است است بان نقض منتهی به مطلقه موجب کلمه
 ممکنه منتهی به است سالبه جز نیست است و نقض مطلقه عام سالبه
 کلمه که نقض است و وجودیه لا و طه جز نیست موجب کلمه مکره است از دو
 قضیه یکی مطلقه مطلقه عام موجب کلمه که اصل قضیه است و یکی دیگر
 ممکنه عام سالبه که لا ضرورت است است بان نقض مطلقه عام
 موجب کلمه و الا سالبه جز نیست است و نقض ممکنه عام سالبه کلمه
 و ضروریه موجب جز نیست است و وجودیه لا دوام مکره است از دو
 مطلقه عام که یکی اصل قضیه است و یکی معنی لا دوام پس
 نقض وجودیه لا دوام مفهوم است مردود میان دو دوام جز نیست
 خواهد بود یکی سالبه دیگر موجب ممکنه عام مکره است از دو
 دو قضیه ممکنه عام یکی موجب کلمه و دیگری سالبه کلمه بر نقض
 و جز قضیه ای که منفصله مانع از نقض جز نیست مردود میان نقضین
 چیزین به اتفاق مکره با تحقیق نقض جز نیست اول خواهد بود

یا تحقیق جزو ثانی یا تحقیق نقیض هر دو جزو لکن از جمله بالنسبه
 الی کل فرد یعنی اینکه مفهوم مرد و نقیض من کس است صحیح است مطلقا
 در هر کیه ایما در هر کیه جزیه لابد است که اعتبار کنیم او را کس است هر
 فرد هر فرد بواسطه آنکه تا جز است کذب هر کیه جزیه با کذب مفهوم
 مرد بواسطه آنکه می تواند بود که است محمول است باشد و اما از یک طرف
 از او موضوع و مسلوب باشد و اما از افراد باقی مان موضوع و درین
 هنگام کاذب خواهد بود جزیه لا و از بواسطه آنکه بقوله بر حجت چنین
 که بعضی از او موضوع حیثیتی باشد که ثابت باشد از او را که است محمول
 تارة و مسلوب باشد از آن بعضی محمول را دیگر و کاذب است نیز
 کل و لکن از نقیض جزو ثانی یعنی از بعضی کلیتین اما موجب کلیه بواسطه
 دوام ایجاب محمول را بعضی از او و اما کلیه سالب بواسطه دوام سلب
 محمول از او را بعضی از او را مثل بعضی الجسم حیوان لا و اما کاذب است
 بواسطه آنکه حیوانیت ثابت است از او را بعضی از او الجسم لا و مسلوب
 است از بعضی از او باقیه اما پس اثبات حیوانیت از برای بعضی
 افراد الجسم و سلب حیوانیت از آن بعضی کاذب باشد و مفهوم
 مرد یعنی کل جسم اما حیوان و اما لا شکی نیست الجسم حیوان و اما
 نیز کاذب است پس طریق اخذ نقیض جزیه مرکب است که تردد
 می کند بین نقیضین جزو ثانی از برای هر فرد پس می گویم در هر دو کل

جسم

جسم
 اما حیوان و اما او یک حیوان و اما او این مشتمل است بر مفهوم بواسطه
 آنکه هر واحد از افراد الجسم یا آنکه ثابت است از او را محمول و اما
 یا ثابت نیست و اینکه ثابت نیست از برای هر واحد و اما یا مسلوب
 است از بعضی و اما ثابت است از او را برای بعضی و اما پس بر دو مشتمل
 باشد بر دو مفهوم و صدق نقیض درین ماده باقیه جزو ثالث است
 پس اگر مرکب شود متصله مانع الحاق از این مفهومات ثلثه خواهد
 بود و من و نقیض جزیه مرکب فصل المستوفی بتبدیل کل و بعضی
 مع بقا الصلح و الذیقت کس مستوفی بتبدیل طریقین قضیه است
 یعنی محمول را موضوع سازند و موضوع را محمول و اتفاق و صدق
 یعنی اگر اصل قضیه صادق باشد عکس نیز صادق باشد بواسطه
 آنکه عکس قضیه لازم قضیه است و صدق لازم هم مستلزم صدق
 لازم است و اما از کذب یعنی اگر اصل قضیه کاذب باشد عکس
 عکس لازم نمی آید بواسطه آنکه کذب مفهوم مستلزم نیست صدق
 که لازم نمی باشد مثل حرارت که لازم الشئ است و از کذب الشئ کذب
 حرارت لازم نمی آید بواسطه آنکه می تواند بود که حرارت بدون
 الشئ یافت شود در ضمن شمس یا بجا کیف یعنی اگر اصل قضیه

العکس

موجب باشد و اگر اصل قضیه باینکه عکس این باشد که اگر اتفاق کینه
 نباشد عکس آن هم نخواهد بود مثلا بعضی حیوان انسان صادق
 و بعضی انسان این حیوان صادق نیست و الموجب ما تنکس
 جزئیه که از قولهم الحيوان والتالي وقضية موجبه خواه کلی خواه
 جزئی متکسر میشود که جزئیه اما جزئیه متکسر شود بواسطه ایجاب ثبوت
 تمویل بر این موضوع است و فردی که موضوع بر صادق می باشد
 بر صادق می باشد پس کلی ایجاب فی الخلقه که حاصل شد بواسطه
 آنکه بعضی از آن فردی که تمویل بر صادق می باشد موضوع بر صادق
 می باشد اما جزئیه جرم بواسطه آنکه تمویل میتواند بود اعم باشد درین صورت
 عکس کلی صادق نمی آید مثل کل انسان حیوان صادق است عکس
 او کل حیوان است آن صادق نیست یا مالمی اعم باشد که درین صورت
 عکس جزئیه بسیار باشد مثلا هرگاه که کتب کل ما کان هذا الشیء انسانا
 کان حیوانا عکس او کلیه که کل ما کان هذا الشیء حیوانا ما کان انسانا
 باشد باطل است و التالیه کلیه متکسر کلمه والا لازم سلب الشیء عن نفسه
 و متکسر میشود بواسطه کلیه والا لازم می آید سلب شئی از نفسی مثلا هرگاه که
 گویند شئی مثل انسان خود عکس صادق خواهد بود که شئی در الخوان است

لیکن

که اگر صادق نباشد تنقیضش صادق خواهد بود که بعضی حیوان
 باشد و این را هرگاه ترکیب کنیم اصله بگوئیم که بعضی حیوان است
 و لاشیء من الانسان بخبر بعضی حیوان بخبر و این سلب شئی از
 نفس است و سلب شئی از نفس همان و این مثال از جهت تنقیض است
 بواسطه آنکه شکل اول است و شکل اول بر این اساس است و این
 مثال از برای مینت بواسطه آنکه مینت و من الصدق است پس بر صحت
 بوجه باشد که موجب جزئیه است پس تنقیضش که سلب کلی بوجه صادق
 باشد و هو المقصور و لا یستلزم لا تنکس اصلا بواسطه عدم الموضوع المقتضی
 و سلب جزئیه متکسر میشود اصلا بواسطه آنکه با جزئیه است که موضوع
 اعم می باشد یا مقدم اعم می باشد و هرگاه که موضوع اعم می باشد یا مقدم اعم می
 عکس صادق نمی آید اما آنکه موضوع اعم می باشد مثل بعضی حیوان پس
 ما کان هذا الشیء انسانا کان حیوانا که از جهت بعضی انسان پس حیوان اعم می
 اعم می باشد از تالی مثل قد لا یكون اذا کان الشیء حیوانا ما کان انسانا
 صادق نیست و در عکس قد لا یكون اذا کان الشیء انسانا ما کان
 حیوانا و اعم می باشد یا مقدم اعم می باشد و الموجبات تنکس الی انسان
 و العاصیان حقیقه مطلقه و عکس قضایا که قبلی ازین ذکر کرد

از شیت کیت و کیفیه بود اما عکس یا یا اعتبار همه نفس حیات
 یک عکس دارد و ارباب یک عکس حیات متفکس میشود و اعتنا
 که در هر دو شده اند و عاقلان که شرط عام و عرفیه عام باشند
 بحقیقه مطلقه اما بحسب ضرورتی مثل کل انسان حیوان بالضرورة
 و در عکس صادق خواهد بود و بعضی حیوان انسان بالفعل چنین
 حیوان که اگر صادق نباشد نفی او صادق خواهد بود که کاشف
 من حیوان باسان مادام حیوان دانی باشد و هرگاه که ترکیب
 کیم نفی را باقی قضیه و بگویم کل حیوان انسان حیوان بالضرورة
 و لاشی من حیوان باسان دانا و این نتیجه کاذب است بواسطه آنکه
 سلب شئی از نفس لازم می آید و این کذب نتیجه بواسطه اینست
 ترکیب نیست بواسطه آنکه شکل اولت و شکل اول بدیهی الانساج
 و از معنی نیز که اصل قضیه است نسبت بواسطه مفروض الصدق
 است بر مابین که نفی من مطلقه کاذب است اصل صادق ظاهر
 بود و این عین معادلت و همچنین عکس دانی مشروط عام و عرفیه
 عامه من مطلقه است بر لیل خلف و لای صحتان حینه مطلقه
 لا داعیه و خاصان که مشروط خاصه و عرفیه خاصه باشد متفکس

سوز

میشود و حینه لا دانه اما مشروط خاصه مثل کل کتب متحرک الاصابع
 بالضرورة مادام کاتب لا دانی این مجموع متفکس خود بحقیقه مطلقه
 لا دانه و وجه تخریب مثل بعض متحرک الاصابع کاتب بالفعل چنین بود
 متحرک الاصابع لا دانی و مادام کاشف است بحسب خبریه مطلقه
 عامه مثل متحرک الاصابع کاتب کاتب بالفعل اما حینه مطلقه بواسطه
 آنکه حینه مطلقه لازم عامتان است و عامتان لازم خاصان
 و لازم لازم شئی لازم است و این دو لازم بواسطه آنکه اگر
 صادق باشد نفی صادق باشد که موجب کلیه و از است معنی
 کل متحرک الاصابع کاتب دانا و این راه که ترکیب کنیم با جز اول
 قضیه نتیجه میدهد و هرگاه که ترکیب کنیم با جز ثانی قضیه نتیجه میدهد
 مثلاً هرگاه که ترکیب کنیم با جز اول و بگویم کل متحرک الاصابع کاتب دانا
 و کاتب متحرک الاصابع بالضرورة مادام کاتب کاتب نتیجه میدهد که کل
 متحرک الاصابع دانا و هرگاه که ترکیب کنیم جز ثانی و بگویم کل متحرک الاصابع
 کاتب دانا و مادام کاتب متحرک الاصابع بالفعل نتیجه میدهد که کاتب متحرک
 متحرک الاصابع متحرک الاصابع بالفعل و این نتیجه است بر کاتب
 نتیجه این تناقض باشد و تناقض لایست و این بواسطه آنکه
 حقیقت بواسطه آنکه کتب مفروضات است و از حقیقت قیاس
 نیست بواسطه آنکه شکل اول است و شکل بدیهی الانساج است بر متحرک

که در باشد که نقیض لازم و هم عکس است لابد عام عکس صادق باشد و همچنین
 است عرض خاصه و الوجودیتان و الحاقه عامه مطلقه
 عامه و عکس قیاسه و منتهیه و وجودیه لازم و وجودیه لازم از کما
 و مطلقه عامه از سبب مطلقه عامه است مثلاً هرگاه صادق باشد مطلقه
 عامه موجب کلیه مثل ان ان متصف بالافعال و عکس صادق خواهد
 که بعضی المتصفین ان بالافعال که صادق باشد متقیف صادق
 خواهد بود که لا شئی من المتصفین ان و اما هرگاه که این نقیض را
 در کتبیم باصل قضیه و گوئیم که کل ان متصف بالافعال و لا شئی
 من المتصفین ان و اما نتیجه میسر در کاشی و الا ان بیان
 و اما و این سبب از انست و سبب از انست که است
 نقیض شکی مطلقه عامه است صادق باشد و هرگاه که بدلیل قیاسه
 ظاهر شد که مطلقه عامه است معلوم شد که حکم در وجودیتان
 و وقتیان نیز مطلقه عامه است بواسطه آنکه عکس مطلقه عامه لازم مطلقه
 عامه است و مطلقه عامه لازم وجودیتان و وقتیان است و لازم
 لازم شئی لازم است و لا عکس است و ممکن است ممکنه عامه و ممکنه
 خاصه باشد عکس از او بواسطه آنکه نزد سبب ابعالی اتفاق است مضاف
 بر وجه عنوانی بالافعال میباید یعنی ذات مضاف میباید که متصف بوجه

عنوانی

عنوانی باشد در احد از متعلقه و نزد ما از آنست که ذات مضاف
 میباید که متصف باشد بوجه عنوانی بالا مکان و در حدیث ابعالی
 ممکنست عکس از او متعلقه که فرض کنیم که اتمام کوب زید و کوب
 و هر که هر چه رسو از شیخ و پس صادق خواهد بود که کل هر که کوب
 بالا مکان و عکس از او کوب زید بالافعال بالا مکان است
 که ذات زید که نقیض کاشی از کوب زید بالافعال عکس از او کوب زید
 است بواسطه آنکه کوب زید بالافعال کوب است و عکس از او کوب زید
 بالافعال عکس از او کوب زید بالافعال است ممکنه خاصه بهمان مثال
 مذکور که بالا مکان اما من جمله واقع شود و عکس از او کوب زید
 الوجودیتان و اما از احوال متعلقه شود و اما من جمله واقع شود و اما
 بهر حال مثلاً هرگاه که صادق باشد لا شئی من الان ان بحر بالافعال
 او و اما ان صادق خواهد بود و عکس از او لا شئی من الان ان بحر
 و اما اگر صادق باشد نقیضش که مطلقه عامه موجب نمی باشد
 صادق خواهد بود مثل بعضی از ان ان بالافعال و هرگاه که کوب
 کنیم این قضیه را بقضیه اصل بگوئیم که بعضی از ان ان بالافعال
 شئی من الان ان بحر بالافعال او و اما و این کاد است بواسطه آنکه
 سبب شئی از انست لازم می آید و این حالت و این حال از بهر قیاس
 لازم نیامد بواسطه آنکه شکل است و شکل اولی در این است

و از کبری نیست بر سطر انکه موقوفه الصدق است پس باید که از تصور
 باشد پس معنی که مذکور باشد که مطلق عام است که نقیض آن ذکر و انکار است
 صادق باشد و بر مطلق و بالعاقبتان عوینیه عامه و عاقبتان
 که مشروط عامه و عوینیه عام باشند منعکس میشود و عوینیه عامه مثلا
 هرگاه که صادق باشد بالفروقه او و انکار مثلا لاشی من الکاتب
 پس کن الا صایع مادم کاتب صادق خواهد بود و هر کس که لاشی
 من ساکن الا صایع کاتب مادم ساکن الا صایع و انما اگر صادق
 نباشد نقیض آن که جنبه مطلقه موجبیه نیز نباشد صادق خواهد بود
 مثل بعضی ساکن الا صایع کاتب حین هر کس که الا صایع بالفعل و این
 را هرگاه که ترکیب کنیم باصل قدیمه که در بعضی ساکن الا صایع کاتب
 حین هر ساکن الا صایع بالفعل و بالفروقه او و انکار لاشی من الکاتب
 ساکن الا صایع مادم کاتب لاشی من میده که بعضی ساکن الا صایع
 پس کن الا صایع حین هر ساکن الا صایع بالفعل و این کاذب است
 و سطر انکه سبب شئی از نقیض لازم می آید و این محال است و این محال
 بر سطر قیاس نیست بر سطر انکه شکل اول است و شکل اول باید بود
 است پس از تصور خواهد بود پس معنی که جنبه مطلقه است کاذب است
 پس نقیض آن که عوینیه عامه است صادق و بر مطلق و بالعاقبتان عوینیه
 لا و انکه فی بعض و عاقبتان که مشروطه خاصه و عوینیه خاصه را منعکس
 میشود

میشود و عوینیه عامه فی بعض مثلا هرگاه که صادق باشد لاشی من
 بجز بالفروقه او یا مادم مادم ساکن الا صایع و عوینیه عامه
 خواهد بود که لاشی من عوینیه عامه مادم عوینیه عامه و عوینیه عامه
 و انکار لاشی من عوینیه عامه است عوینیه عامه مادم عوینیه عامه
 بالفعل و این عاقبتان که مشروطه خاصه و عوینیه خاصه را منعکس
 میکنند میشود عوینیه عامه که جز اول است بر او سطر انکه عوینیه عامه
 لازم عاقبتان است و عاقبتان لازم عاقبتان است و لازم
 لازم شئی لازم آن شئی است پس عوینیه عامه لازم عاقبتان
 باشد اما منعکس مادم فی بعض عوینیه عامه که عوینیه عامه را منعکس
 عوینیه عامه مادم عوینیه عامه مادم عوینیه عامه مادم عوینیه عامه
 خواهد بود که لاشی من عوینیه عامه مادم عوینیه عامه مادم عوینیه عامه
 اول اصل ترکیب میتوان کرد بر سطر انکه هر دو سبب عوینیه عامه ترکیب
 حاصل میشود نیست پس این نقیض ترکیب سبب عوینیه عامه مادم عوینیه عامه
 که موجب کلیه مطلقه عامه است یعنی کل آنست که عوینیه عامه مادم عوینیه عامه
 که کل آنست که عوینیه عامه مادم عوینیه عامه مادم عوینیه عامه
 میده که لاشی من عوینیه عامه مادم عوینیه عامه مادم عوینیه عامه
 نقیض است و سببش از نقیض محال است و این محال از نقیض
 قیاس نیست بر سطر انکه شکل اول است و شکل اول باید بود

و از خصوصیت بواسطه آنکه صفتی مفروض الصدق است پس این
 محال بواسطه تنقیض لا دوام فی البعض خواهد بود پس تنقیض لا دوام
 فی البعض کاذب باشد پس لا دوام فی البعض صادق باشد و هو
 الخط و اعتبار نگرده اند لا دوام فی الكل با بواسطه آنکه کاست بواسطه
 آنکه کاست که اصل صادق است در عکس لا دوام فی الكل صادق
 نیست مثلاً هرگاه که کوثر و اما لا شئ فی الكل تباين ساکن الاصل و اما
 کاست لا اما لا شئ در عکس و لا شئ فی الكل کن کاست با دوام
 ساکن لا اما لا شئ صادق است یعنی کل ساکن کاست
 بالفعل بواسطه آنکه محض است کاست نیست و اما مثل ارض
 سر لا دوام فی الكل کاست در بیان فی الكل لا تنقیض العکس
 مع الاصل منتج المحال و بیان این عکس در قضایا خواهم وجوب
 و خواهم وجوب و خواهم سالبه است که تنقیض اصل با ملاحظه اصل خواهم
 بخلت و خواهم بطریق عکس خواهم با فرض متبصری است و لا عکس
 فی الواقی بالتنقیض عکس ندارد و اقی قضایا مذکوره در
 سوال که ان و قضایان وجودیتان و ممکنات و وقیقه مطلقه
 و منشأ مطلقه عام است و اصل و قیقه اصل از جمیع است
 و وقیقه عکس را در اصل اینها عکس نداشته باشد بواسطه آنکه
 همچنانکه از انکار ان و انکار اصل لازم می آید اعدم انکار

اخص

اندر عدم انکار اصل لازم می آید بواسطه آنکه هرگاه که اخص عکس
 نشود و اخص را نیز عکس نشاید که اگر عکس نشود اخص نیز عکس
 شود و درین صورت وقیقه عکس را در بواسطه آنکه تنقیض عکس در بعضی
 صورت مثلاً هرگاه که کوثر و اما لا شئ فی الكل تنقیض وقت اربع
 لا و اما لا شئ هرگاه که عکس داشته باشد این بود که لا شئ فی الكل
 المنفیض بقدر این کاست بر جمیع بقعات پس وقیقه عکس داشته
 باشد فصل فی التنقیض بتبدیل التنقیض الطرف مع بقا الصدق
 و الکلیت چون مع قاریه شد در عکس مستوی شد و عکس در عکس عکس
 نیست تنقیض بتبدیل طرفین است بر من و سبب بقا یعنی تنقیض محض را محض
 سازند و تنقیض محض را موضوع سازند باقیها صدق و کفایت یعنی
 اگر اصل قضیه صادق باشد عکس تنقیض صادق خواهد بود بواسطه
 اینکه عکس تنقیض لازم قضیه است و هرگاه که لازم صادق باشد لازم می
 بآید که صادق باشد باقیها کفایت یعنی اگر اصل موجب باشد تنقیض موجب
 و اگر اصل سالب باشد عکس تنقیض سالب باشد مثلاً هرگاه که صادق باشد
 کل ان یوان و عکس تنقیض او صادق خواهد بود که کل یوان
 لا انان او جعل التنقیض الثاني و لا و عین ثانی معنی ان کفایت

و متاخرین حکمتی را چنین توفیق کرده اند که اوست که عین موضوع را محمول سازند و نیز محمول را موضوع سازند باین صدق و مخالفت و کیفیت و این فیه نگردد اند که بنا بر صدق شرط است بواسطه آنکه او بخوبی که تفاوت میان تعریفی که شده است و متاخرین که یکی نقیض را کرده اند بیان کنند و این که متاخرین صدق شرط است و مورد جا شرط است و هر دو شرط است پس این جهت بیان او کرده مثلا هرگاه که کوئی که کل انسان حیوان در حکمتی نقیض او برسد پس متاخرین صادق خواهد بود که لاغی من اللا حیوان بکسان بواسطه او که گفته در کیفیت شرط است و حکم المویات بعد از حکم الاله المویات و حکم مویات را اینجا یعنی در حکمتی نقیض بر مذهب متقدمین یعنی بران مذهب که نقیض موضوع را محمول سازند و نیز محمول را موضوع سازند حکم سوار بر دارد و حکم مستوی و هم مذمت متقدمین را اختیار کرده بواسطه آنکه متعارف از حکمتی نقیض حکمتی نقیض این معنی است و اینکه مذکور شد که مویات را اینجا حکم بواجب دارد و حکم مستوی باین معنی است چنانکه اگر حکم مستوی سالبه کلیه منکر است بیکه میشود این جایز موصی کلیه منکر باین وجه کلیه میشود و بهمان دلیل بواسطه آنکه اگر

منکر

منکر موصی کلیه شود سلب شی از نفس لازم می آید و اینجا که در حکم سالبه جزئی حکمتی را نقیض و اینجا نیز موصی جزئی حکمتی را در واسطه آنکه میتواند بود که موضوع را هم باشد یا مقدم او باشد و هرگاه که این حال داشته باشد حکم صادق می آید اما بواسطه آنکه هرگاه که صادق باشد کل انسان حیوان در حکمتی نقیض او صادق خواهد بود و کل حیوان لاین که اگر صادق نباشد نقیض او صادق خواهد بود که بواسطه آنکه بواسطه آن که و این مستلزم این است که بعضی اللا حیوان انسان و کل انسان حیوان پس نتیجه میدهد که بعضی اللا حیوان حیوان و این سلب شی از نفس است بواسطه آنکه هرگاه که قضیه را حکم کنیم بعضی اللا حیوان سلب شی از نفس لازم می آید و این حال از جهت قیاس نیست بواسطه آنکه شکل اول است اول بدیهی الانشاج است بواسطه آنکه اگر مغرور یعنی الصدق است پس از مغرور خواهد بود که بدو ماسا بر جزیره است پس نقیض او صادق می شود که موصی کلیه است و بواسطه آنکه سلب شی از نفس لازم می آید و این حال از جهت قیاس نیست بواسطه آنکه هرگاه که صادق بود که بعضی اللا حیوان انسان و در حکمتی نقیض او

خواهد بود که بعضی انسان را حیوان و این مقدم است باشد درین
 صورت بزموجیه نیز منکر منکر شود مثل مدیون اذکان
 انشی حیوانا کان انسانا در عکس که در خواهد بود که مدیون اذ
 کان انشی انسانا کان حیوانا و این قبل ازین معلوم شد منکر
 نقدی است بر کیفیت و کمیت و اما عکس نقیض باعتبار جهت و
 اینجا حکم سوال دارد و در عکس شود بداند در میان منکر
 میشود بداند مثلا هرگاه که صادق باشد کل انسان حیوان بالضرورة
 او بالعدم در عکس حکم صادق خواهد بود کل حیوان انسان
 و اما که اگر صادق نباشد نقیض صادق خواهد بود که نقیض الانسانی
 را بسوی انسان بالفعل است و این مسلم بعضی الما حیوان انسان
 بالفعل است و هرگاه که این را منکر کنیم حاصل نقیض و بگوئیم که بعضی
 انسان بالفعل و کل انسان بالضرورة او بالعدم نتیجه میدهد که
 بعضی الما حیوان حیوان بالضرورة او بالعدم و این کاذب است بواسطه
 آنکه سلب شئی از نفس لازم می آید و این فی الواقع نیست و بواسطه
 آنکه در شکل اول و شکل اول بدیهی الانساج است و اگر بر نیست بواسطه
 آنکه فرض الصدق است پس اضرار باشد منقوی مثال باشد بر نقیض

او کل لا مورا

او کل لا حیوان لا انسان است صادق باشد و بواسطه جهت آنکه
 در عکس سوسی ساینسان ماحقان که مستلزم عام و غیر عام
 منکر منکر شود بدیهی عام در اینجا ماحقان با اعتبار جهت منکر
 میشود بدیهی عام مثلا هرگاه که صادق آید کل انسان حیوان بالضرورة
 او بالعدم مادام انسان را در عکس نقیض او صادق خواهد بود و کل
 انسان لا حیوان لا انسان بالعدم مادام لا حیوانا که اگر صاف
 ثابت شد نقیض او صادق خواهد که آن بعضی الما حیوان را بسوی انسان
 بالفعل حین هو لا حیوان و این مستلزم بعضی الما حیوان انسان
 بالفعل حین هو لا حیوان است بواسطه آنکه سلب یک عقیده اثبات
 است و هرگاه که منکر کنیم این قضیه را باقی می ماند و بگوئیم که بعضی
 حیوان انسان بالفعل حین هو لا حیوان و کل انسان حیوان بالضرورة
 او بالعدم مادام انسان را این نتیجه میدهد که بعضی الما حیوان
 حیوان بالفعل و این کاذب است بواسطه آنکه سلب شئی از نفس لازم
 می آید و این کذب نتیجه بواسطه جهت قیاس نیست بواسطه
 شکل اول و شکل اول بدیهی الانساج است و بواسطه آنکه
 هم نیست بواسطه آنکه فرض الصدق است پس این کذب بواسطه جهت

بعضی از حیوانات است که کاتب باشد بر مازدم او که بعضی از حیوانات
 لیست از آن است که کاتب باشد بر نیتش که کاتب حیوان است که
 صادق باشد و حیوان که در سالیه نکست سالیه با تبار جسته خاستن
 متعکس شود و بعضی خاصه لا دانه فی بعضی از حیوانات در موجب متعکس
 متعکس شود و خاصه آن بعضی عام لا دانه فی بعضی از حیوانات که کاتب
 باشد که کاتب متعکس لا صایع بالضروره او بالعدم مادام که کاتب
 لا دانه یعنی لاشی من الکاتب متعکس لا صایع بالفعل و بعضی
 او صادق خواهد بود که کل لا متعکس لا صایع لا کاتب بالعدم مادام
 لا متعکس لا صایع لا دانه فی بعضی از بعضی متعکس لا صایع لیست
 ملاکات فی بالفعل اما جوده او که مشترک عام و عریض عام باشد
 متعکس شود و بعضی عام بواسطه آنکه عریض لازم عامه است و عامه
 لازم خاصه است و لازم لازم شئی لازم است شئی است اما جوده
 تمام که لا دانه فی بعضی از حیوانات بواسطه آنکه لا دانه فی بعضی از حیوانات
 بر بعضی از متعکس لا صایع لیست ملاکات بالفعل که صادق نباشد نیتش
 او صادق خواهد بود که کل لا متعکس لا صایع لا کاتب دانه است و این
 متعکس شود و بعضی نیتش که کاتب متعکس لا صایع دانه است و این معانی لازم
 اصل

اصل است یعنی لاشی من الکاتب متعکس لا صایع بالفعل لیست لازم
 فی بعضی از بعضی لا متعکس لا صایع لیست ملاکات بالفعل صادق
 باشد و بالعدم صادق باشد و بالعدم یعنی حکم کاتب متعکس حکم جوده
 در در حکم سالیه یعنی حیوان که موجب جوده کل و جوده جزئی متعکس
 میشود سالیه جزئی در عکس سالیه صادق نیست بواسطه آنکه عامه
 است که نیتش لازم باشد یا نیتش تالی و مرکب که نیتش لازم باشد
 یا نیتش تالی در صورت سالیه صادق نخواهد بود مثلا مرکب
 که صادق باشد بعضی از آن لیست ملاکات عکس سالیه کلیه که
 لاشی من حیوان بلا آن است که ذبیت زبر که نیتش او که بعضی
 حیوان لا آن باشد صادق است نیز و هرگاه که صادق باشد
 قد لا یكون اذا كان الشیء ان كان حیوان لا حیوان لعل نیتش
 او که سالیه کلیه یعنی لیست لیتنه اذا كان الشیء حیوان لا آن
 که ذبیت زبر که نیتش او که موجب جزیه باشد یعنی قد لا یكون اذا كان الشیء
 حیوانا كان الشیء صادق است نیز و هرگاه که نیتش جوده
 و کیفیت بود و اما بحسب سالیه سالیه متعکس حکم موجب متعکس سالیه

موضوع باشد پس هرگاه که در اینجا که ذات موضوع که متصف باشد و صفت
موضوع صحیح است و اما که محمول است نیز معلوم خواهد بود از ذات
موضوع و اما پس که نیست و اما صادق خواهد بود و این منافق را دوام
اصل است که ذات بالفعل است بواسطه آنکه لا دوام اصل معینش نیست
که کل صحیح به بالفعل و ذات موضوع را در هر یک پس برین صادق و باشد
که نسبت بالفعل پس که نیست و اما که نسبت برین پس معلوم آنکه در
دائم است که نسبت برین پس یعنی که نسبت بالفعل است صادق باشد
و دلالت بر صادق و بر صادق و فعلی به لفظ / بعضی الیست پس که
بالفعل و هوای لفظ و وقتیان که عبارت از وقتیه و متشبهه است و
وجودیتسان که وجودی را ضروری و وجودی را لازم است مطلق
حاصلی که مستوفی و غیره بالذات عامه شلای که که صادق نیست و لا یشتر
بت و وقت الفخر و لای اوقات و اما او بالفعل الی بالذات و در او
بالفعل لا بالذات و او بالاطلاق و عکس نقیض او صادق خواهد بود
که نیست بعضی الیست صحیح بالفعل که اگر صادق و نمیشد نقیض
خواهد بود که موجب یکدیگر است شلای کل الیست پس که

الظهور

و لای

و اما و این متکسر شود و یک نقیض همان موجب یکدیگر و اندک شلای صحیح
ست و اما و این منافق اصل است که لا شلای صحیح به باحدی الیجات
المتکسر پس این که کاتب باشد پس هر قدر نزکا کاتب باشد که کل الیست
لیست و اما است برین نقیض صادق باشد که کس بعضی الیست به
لیست و هوای لفظ و اما عدم انکاس پس که نیز که ممکن عام و ممکن
عامه باشد بواسطه آنکه هرگاه که در حق کنیم که دیده اندک برین
موردی و در چهارم و غنی و صادق خواهد بود که لا شلای هوای لفظ
بالفعل لا مرکوب دیده بالا مکان و در عکس نقیض او صادق نیست
که نیست بعضی مرکوب دیده بالفعل لا مکان با بواسطه آنکه نقیض
او مرکوبی ضروری است صادق یعنی مرکوب دیده بالفعل لا مکان بالذات
و البیان البیان و النقیض نقیض و بیان و عکس نقیض شلای
است که عکس مستوفی و عکس مستوفی یعنی چنانکه عکس مستوفی نقیض
عکس را ملا حظ میگیریم با اصل خود تفاوت و خواه بطریق دیگر و خواه
بافتراف و شقیق و مستند حال بود و برین جایزه هرگاه که نقیض عکس
را با اصل ملا حظ میکنیم خواه بملف و خواه بطریق عکس خواه با
مستند حال است چنانکه معلوم شد و ماده نقیض و عکس نقیض
شلای ماده نقیض است و در عکس مستوفی و این نیز معلوم شد

فذكر وقد تبين انكار الخاصيتين من الوجبة الجزئية
 هذا ومن السالبة الجزئية الخاصة بغير ان
 معنونه كونه في عكس نقض حكم موجباته اين جاحكم سواله
 عكس مستوي دارو وحيث ان عكس مستوي سالب جزئية عكس
 لذات سر در عكس نقض موجباته جزئية عكس نقض ذات وحيث ان
 اين طريق كرهه بوجه الامارات ميگفته كه حكم كه كرهه بوديم و غير
 خاصيت بودا بوجه جزئية در عكس نقض و احوال جزئية در عكس
 مستوي بوجه اسطر خاصيتان موجب جزئية و خاصيتان سالبه متعكس
 ميشوند بوجه خاصيت مثلا هرگاه سالب جزئية عكس مستوي صادق
 باشد كه بعضي بيسبب بالضرورة او باندوام مادام چه لا دائر
 يعني بعضي بجهت بالنقل سبب صادق خواهد بود بعضي بيسبب بالادوام مادام
 ب لا دائر يعني بعضي بجهت بالنقل بيسبب بالادوام مادام مادام چه لا دائر
 با فرض ميگنيم در اين صورت است كه در جهت بالنقل بيسبب بالادوام مادام
 ذات موضوع بوجه مستوي بالنقل بايد و ليس ب مادام چه لا دائر
 است بجهت جز اول اصل و در بالنقل صادق است بجهت لا دائر اصل
 و اين بجهت بايد كه صادق بجهت لا دائر مادام ب كه اگر صادق باشد

نقض

نقض او صادق خواهد بود كه حسيه مطلقة است يعني در حين اوت
 و هرگاه صادق باشد در حين حوب صادق خواهد بود كه در ب
 حين حوب و اين صادق جز اول است كه بعضي بجهت لا دائر
 چه است بجهت اين كاذب باشد كه در ب حين حوب و ما زدم او
 بجهت كاذب خواهد بود كه در حين حوب بجهت نقض او كه در ليس
 چه مادام ب است صادق خواهد بود و هرگاه ديده باشد بالنقل كم
 لا دائر اصل و ليس بجهت مادام ب صادق خواهد بود كه بعضي
 ب ليس بجهت مادام ب و اين جز اول عكس است و اما لا دائر كم
 بوسط انكه چون صادق است برده و اين كذب است بالنقل و جهت
 بالنقل سبب صادق نيست بعضي بجهت بالنقل و اين است مستوي لا دائر
 عكس بجهت عكس هر دو جز اول صادق خواهد بود باشد و هو المظنون
 موجب جزئية خاصيتان متعكس ميشوند بجهت بعضي خاصيتان متعكس
 كه صادق باشد بعضي بجهت بالضرورة مادام چه لا دائر يعني بعضي
 بجهت سبب بالنقل و عكس نقض او صادق خواهد بود بعضي بجهت سبب
 مادام چه لا دائر يعني بعضي بجهت سبب بالنقل بوسط انكه فرض ميگنيم
 ذات موضوع را كه چه است بجهت بالنقل صادق خواهد بود بوسط

اگر اتفاق ذات موضوع به فعل می آید و در باب ما دام
 چه نیز صادق است بجهت اول اصل و پس به بالفعل نیز صادق
 است بجهت لا دوام اصل و نیز می باید صادق باشد و پس چه ما دام
 پس به که اگر صادق نباشد نفعین او که همیشه مطلقه است صادق
 خواهد بود یعنی در چه چنین او پس به و هرگاه در چه باشد چنین او
 پس به و پس به خواهد بود چنین چه و این مسامحت دارد و جزو
 اول اصل یعنی در ما دام چه پس به چنین او چه کاذب باشد
 پس پس به صادق باشد و چون صادق بود پس به بالفعل
 بجهت لا دوام اصل پس صادق باشد بعضی پس به چه ما دام پس به
 و این جزو اول است و چون صادق است چه بالفعل پس صادق
 خواهد بود بعضی پس به بالفعل و این لا دوام حکمی پس حکمی در جزو
 صادق باشد و اول مطلقه فصل القیاس اول اولت من فعل یا یلزم
 لذاته قول آخر و من هم فارغ شده از بحث چه وجه است لا ایجاب شئی
 به حال شئی است و این وجه به قسم است قیاس و استواء و تشبیه و بطل
 اگر است لا ایجاب شئی به حال شئی است لا ایجاب کمال جزئی است کفرانی
 جزئی آن کلی باشد و این را قیاس میگویند مثلاً هرگاه که است لا ایکن

بمال

بمال کلی که قیاس است مثلاً به حال جزئی می آید که نیست مثلاً چنین گوئیم
 که دین در مثل ضرب دین در فروع است و اصل که مرفوع است و مرفوع علیها
 است پس نیز میباید که دین مرفوع است یا آنست که است لا ایجاب جزئی
 به حال کلی است و این جزئی جزو آن کلی بود باشد این را استعراض میگویند
 مثلاً اگر است لا ایکنم باین که انسان و فرس و غنم و غیرهم در حال وضع
 فاک است و حرکت میدهد و با است لا ایجاب جزئی به حال جزئی
 دیگر که است چه باشد این مرده و حرکت کل واحد و آن را تشبیه میگویند مثلاً
 هرگاه که است لا ایکنم حرکت غیر است لا ایکنم که در حرکت نیست و بطل
 اگر چه در حرکت جزو اسکا است و این اسکا مشترک و بنیاد و غیر
 پس نیز جزو ام بود و چون قیاس معیه بدین بوده است و تشبیه و تشبیه
 معیه فطن از تجربه قیاس را مستند است و تشبیه و تشبیه که قیاس را دیگر
 قیاس قول است یعنی هر که است تشبیه از تشبیه که لازم می آید از دلالت
 قولی دیگر بعضی از تشبیه کرده اند که قول القیاس مشترک باشد در کلی و مطلق
 و میانه هر یک بعد متوال استعمال لفظ مشترک در معانی فانی نیست
 جواب آنست که استعمال لفظ مشترک در تعویضات کاهیه جایز نیست
 ازین دو معنی تفاوت متع بود باشد چه شد که این دو معنی است

مختلف خلاف مقدم شده اما در هر حال که هر دو معنی را دارد و قولی که در میان
است و این ازین قبیل است ازین قبیل است و قولی که در میان است
از قولی که در میان است ازین قبیل است جواب آنست که مؤلف مستطاب
باین واسطه که مؤلف هر گاه است میانه از اول و ثانی است و این
قولی که است پس از مؤلف است بدین که هر گاه است و قیاس قیاس
یک هر گاه است میانه از اول و ثانی است و قیاس قیاس
تساوی است قولی که است ازین قبیل است که گفت قیاس
گفت که است از قولی که است ازین قبیل است که گفت قیاس
مساوات است و این است ازین قبیل است که گفت قیاس
اول و دوم است و این است ازین قبیل است که گفت قیاس
که است ازین قبیل است که گفت قیاس که است ازین قبیل است
برو که قولی که است ازین قبیل است که گفت قیاس
بواسطه مقدم و این است ازین قبیل است که گفت قیاس
که است ازین قبیل است که گفت قیاس که است ازین قبیل است
و این است ازین قبیل است که گفت قیاس که است ازین قبیل است
که است ازین قبیل است که گفت قیاس که است ازین قبیل است

مبعضی

مکمل است و است یعنی هر گاه است ازین قبیل است که گفت قیاس
هر گاه است ازین قبیل است که گفت قیاس که است ازین قبیل است
از قولی که است ازین قبیل است که گفت قیاس که است ازین قبیل است
مراد قیاس هر گاه است ازین قبیل است که گفت قیاس
هر گاه است ازین قبیل است که گفت قیاس که است ازین قبیل است
و این است ازین قبیل است که گفت قیاس که است ازین قبیل است
باین واسطه که مؤلف هر گاه است میانه از اول و ثانی است و این
قولی که است پس از مؤلف است بدین که هر گاه است و قیاس قیاس
یک هر گاه است میانه از اول و ثانی است و قیاس قیاس
تساوی است قولی که است ازین قبیل است که گفت قیاس
گفت که است از قولی که است ازین قبیل است که گفت قیاس
مساوات است و این است ازین قبیل است که گفت قیاس
اول و دوم است و این است ازین قبیل است که گفت قیاس
که است ازین قبیل است که گفت قیاس که است ازین قبیل است
برو که قولی که است ازین قبیل است که گفت قیاس
بواسطه مقدم و این است ازین قبیل است که گفت قیاس
که است ازین قبیل است که گفت قیاس که است ازین قبیل است
و این است ازین قبیل است که گفت قیاس که است ازین قبیل است
که است ازین قبیل است که گفت قیاس که است ازین قبیل است

لازم آید فان كان المذکور من بعد ما دتر و هینه ناستنا فی این کار این
قول اگر چه است که در بعضی مقایسات با دتر و هینه نیز نتیجه مذکور
باشد و مقایسات هینه نیز باین ترتیب و نسبت مذکور باشد و مقایسات
چون یکدیگر حالت باشد این مقایسات استانی میگویند بواسطه آنکه مشتق
است بر یک استانی اگر گشت است و مقایسات استانی هر گاه از دو مقدم باشد
یکی شرطی و دیگری وضع مقدم که نتیجه وضعی است که نتیجه وضع مقدم باشد
ایک وضع مقدم نتیجه وضعی باشد مثل کلمات الشیطان فالتی فالتی وجود
و این که وضعی است که نتیجه وضع مقدم است مثل کلمات الشیطان فالتی فالتی
موجود لکن التی فالتی وجود فالتی فالتی فالتی فالتی فالتی فالتی فالتی فالتی
نیز اگر چنین باشد نتیجه مذکور باشد و مقایسات با دتر و هینه نیز مقایسات
اقتزائی میگویند و مقایسات اقتزائی بواسطه آن میگویند که هر دو مقدم قرار
برد و جزء مطلوب شده است و مقایسات استانی را با اقتزائی مقدم دارند
در ترتیب و تقسیم بواسطه آنکه مفهوم او وجود بود و مفهوم این مقدم و اقتزائی
را در احکام مقدم است بواسطه آنکه او اقل اجزای است و اکثر اشیاء و مقایسات
اقتزائی بود و تقسیم است که در شرطی بواسطه آنکه اگر چنین اقتزائی بود و عمل اند
این مقایسات را اقتزائی میگویند اگر چنین باشد اما اگر چنین بود و عمل اند
بجز

باشد یا یکی شرطی و دیگری شرطی باشد یا یکی اقتزائی باشد یا یکی شرطی باشد
و این مقایسات را مقایسات استانی میگویند و مقایسات استانی هر گاه از دو مقدم باشد
یکی شرطی و دیگری وضع مقدم که نتیجه وضعی است که نتیجه وضع مقدم باشد
ایک وضع مقدم نتیجه وضعی باشد مثل کلمات الشیطان فالتی فالتی وجود
و این که وضعی است که نتیجه وضع مقدم است مثل کلمات الشیطان فالتی فالتی
موجود لکن التی فالتی وجود فالتی فالتی فالتی فالتی فالتی فالتی فالتی فالتی
نیز اگر چنین باشد نتیجه مذکور باشد و مقایسات با دتر و هینه نیز مقایسات
اقتزائی میگویند و مقایسات اقتزائی بواسطه آن میگویند که هر دو مقدم قرار
برد و جزء مطلوب شده است و مقایسات استانی را با اقتزائی مقدم دارند
در ترتیب و تقسیم بواسطه آنکه مفهوم او وجود بود و مفهوم این مقدم و اقتزائی
را در احکام مقدم است بواسطه آنکه او اقل اجزای است و اکثر اشیاء و مقایسات
اقتزائی بود و تقسیم است که در شرطی بواسطه آنکه اگر چنین اقتزائی بود و عمل اند
این مقایسات را اقتزائی میگویند اگر چنین باشد اما اگر چنین بود و عمل اند
بجز

منه ج باشد و تحت اوسط پس لازم آید تقدیر تکمیل اوسط با صغر
 بسیار که نسبت باشد با اوسط اگر هرگاه صغری که باشد انصاف او با اوسط با
 لامکان خواهد بود پس لازم خواهد بود که مندرج در تحت اوسط باشد
 چه شاید که امکان فعلیت پیدا نکند و کلیه کبری در شرط است با اوسط اگر
 اگر کبری کلیه باشد لازم خواهد بود اندراج صغری تحت اوسط با اوسط
 اگر بعضی محکوم علیه بکبری باشد صغری نیز مع الوجوبان مع الوجوبه المربعین
 ومع السالبة السالبة بالفرق و نه بوجهان یعنی بوجه
 جزئی و بوجه کلیه هرگاه که صورتی که در دو بوجه جزئی باشد و کبری
 بوجه کلیه و همچنین این بوجهین در صغری بوجه کلیه و بوجه جزئی
 با سالبه کلیه کبری نتیجه سالبه میدهد یعنی سالبه جزئی و سالبه
 کلیه اما سالبه کلیه هرگاه که صغری بوجه کلیه باشد و کلیه کبری سالبه
 کلیه و اما سالبه جزئی که صغری بوجه جزئی باشد و کبری سالبه
 کلیه کلیه باشد و انتاج شکل شکل اقسام صور است اربع را بدین است
 نزد صبیان و غیر هم و صغری باین اعتبار که صور است اربع را بدین است
 مع باشد و کبری نیز باین اعتبار که صور است اربع را بدین است هرگاه که
 در یکدیگر قرار گیرند تا نزد ما تمام اقسام و حاصل میشود و بوجه کلیه

از جهت او را شکل اول یک و نوبه اوسط اگر اول غیر نه طبیعت با
 نسبت میکنند و یا چند وسط شمول است در صغری و هم در کبری
 و این را شکل ثانی یک و نوبه اوسط اگر اول شریک است اول در صغری
 با یک و چند وسط و صغری هر دو شمول است و صغری شرف از کبری است
 با اوسط اگر شمول است صغری و صغری موضوع است و موضوع شرف است
 از شمول با اوسط اگر موضوع ذات و شمول مفروضات است و شرفات
 از صفت یا است که در حد وسط موضوع است هم در صغری و هم در کبری و
 این را شکل ثالث یک و نوبه اوسط اگر شریک است در شکل اول اگر
 با یک و چند وسط موضوع است در کبری هر دو و کس اول که موضوع در صغری
 محمول در کبری است این شکل رابع است با اوسط اگر شریک است شکل اول نه
 در صغری و نه در کبری و شرط فی الاول ای باب الصغری و فاعلیتها و کلیه
 الکبری و شرط کرد است در شکل اول ای باب صغری و تحت اوسط
 تا متعدی شود حکم از اوسط با صغری با اوسط اگر کبری حکم میکنیم
 تجزیه که متصف شود با اوسط بالفعل با اوسط انکه انصاف ذات و موضوع
 صغری بالفعل باید پس باید که صورتی باشد با صغری متصف با اوسط شود

بواسطه آنکه این صورت جنوی از جهت پس گیری می باید که یک از این صورت
متعکس باشد و این ضرورتی و لازم است و لازم است و در هر حالت و در هر حال
و در این حالت اما صوری ممکنه گیری ضروری و در هر حالت و در هر حال
مقتضی بود و با در این صورت و در هر حالت و در هر حال
لازم می آید اما صوری ممکنه گیری لازم بواسطه آنکه هرگاه که در هر حال
بالا مکان و لا شئی من الزم بود و اما حق ایجاب است که کل در هر حال
که عیبای لا شئی من الزم و لا شئی من الزم که حق ایجاب است که کل در هر حال
بزرگ و هرگاه که با در هر حال حق ایجاب است که کل در هر حال
بزرگ و حق ایجاب بود بواسطه آنکه عدم انتزاع است اما که صوری ممکنه گیری عینه
خاصه عین بود بواسطه آنکه اختلاف لازم می آید که در هر حال
که گوئیم لا شئی من المختلف فظالم بالا مکان و کل مختلف فظالم بالا مکان و مختلف
لا اما حق ایجاب است یعنی کل مختلف مختلف و هرگاه که عیبای کل مختلف
مفکرم با در هر حال که لازم می آید که کل مختلف فظالم بالا مکان و مختلف
الکلیات سالبه کلیه و المختلفان فی الکلیات سالبه حیثیه و در هر حال
مفکرم و لا شئی من الزم و در هر حال که در هر حال حق ایجاب است که کل در هر حال

و مختلفان در کم نتیجه میدهند سالی نیزه یعنی همیشه جزیه صوری میماند
 کلیه کبری نتیجه میدهند سالی نیزه مثل بعضی انسان حیوان و لاشی غیر الحیوان
 حیوان نتیجه میدهند بعضی انسان و بعضی سالی نیزه صوری با وجه کلیه
 کبری نتیجه میدهند سالی نیزه مثل بعضی حیوان و بعضی انسان و کلیه ناطق
 انسان نتیجه میدهند بعضی حیوان و بعضی ناطق با مختلف او عکس الکبری
 یعنی انتیاج کلیه سالی نیزه و مختلفان در کم سالی نیزه بدین صفت
 اینجا است که نتایج نتیجه صوری سالی نیزه و کبری این شکل را اگر سالی نیزه
 بواسطه آنکه چون نتیجه درین شکل سالی نیزه بر بعضی اول و کبری باشد
 صلاحیت آن خواهد داشت که صوری شکل اول واقع شود و کبری این شکل
 چون کلیه است صلاحیت آن خواهد داشت که کبری شکل اول واقع شود و این
 دلیل خلف صلاحیت آن دارد که در هیچ وجه شکلانی جاری شود و اما جبران
 او در سالی نیزه بواسطه آنکه یکویم کل انسان حیوان و لاشی غیر الحیوان و کبری
 سالی نیزه کبری نیزه انسان و کبری بواسطه آنکه کبری نیزه صوری نیستند
 بعضی او که موجب جزیه است صادق خواهد بود یعنی بعضی انسان و کبری و هرگاه
 که این صوری سالی نیزه و کبری مزب اول که لاشی از انسان و کبری است که
 سالی نیزه و کبری کونیم که بعضی انسان و لاشی غیر الحیوان نتیجه میدهند

کبری

که بعضی انسان و کبری این و این منافق صوری است که کل انسان
 حیوان است اما جبران دلیل صفت در مزب ثانی بواسطه آنکه سالی نیزه
 من انسان و بعضی و کل فرس مهال نتیجه میدهند که لاشی از انسان
 بنوعی بواسطه آنکه اگر این نتیجه صادق باشد یعنی صادق خواهد بود
 یعنی بعضی انسان و فرس و هرگاه که این صوری سالی نیزه و کبری مزب ثانی
 که کل فرس مهال است که سالی نیزه و کبری کونیم که بعضی انسان و فرس
 و کل فرس مهال نتیجه میدهند که بعضی انسان و مهال و این صوری
 است که بعضی حیوان و سالی نیزه و این میانی که جمیع این امور مذکورند
 لازم آمده است از اینست که سالی نیزه بواسطه آنکه شکل اول و شکل
 اول صوری انتیاج است و اگر کبری نیزه است بواسطه آنکه کبری مزب صوری
 است پس از صوری که نتایج نتیجه است لازم آمده خواهد بود پس نتیجه
 لازم خواهد بود پس نتیجه نتیجه باطل باشد پس نتیجه صوری باشد و هو
 الخط و دلیل عکس کبری در صوری جزئی می رود که صوری آن موجب باشد
 بواسطه آنکه صلاحیت داشته باشد آن صوری بعد از عکس کبری صوری شکل
 اول واقع شود که صوری شکل می باید که موجب باشد چنانکه گذشت بر نیاید
 که اگر این شکل سالی نیزه باشد تا آنکه متعکس شود سالی نیزه تا صلاحیت

که لاشی از انسان و کبری
 که لاشی از انسان و کبری

و سایر کلیه کبری جابر است مثلاً هرگاه که گوئیم بعضی اوقات حیوان و
شئی از الخیر حیوان نتیجه میدهر بعضی اوقات از لیسخر بواسطه آنکه ممکن
گردد این ضرب را که از شئی از الخیر حیوان است بلا شئی از الخیر حیوان بخیر
و چنان میگوئیم که بعضی اوقات حیوان حلاله و لا شئی از الخیر حیوان بخیر
نتیجه میدهر بعضی اوقات از لیسخر و بواسطه و لا شئی از الخیر حیوان
النتیجه و دلیل مکن صوفی پس عکس ترتیب باین طریق است که مکن صوفی
را کبری سازیم و کبری را صوفی سازیم پس نتیجه که میدهر و آن نتیجه مکن
کنیم تا مطلب حاصل شود و این جابر است الا در ضرب صوفی که مکرر
آن ضرب صلاحیت آن داشته باشد که بعد از عکس کبری شکل اول
واقع شود و کبری آن ضرب نیز سیاهیه که صلاحیت آن داشته باشد که مکرر
شکل اول واقع شود بعد از عکس ترتیب پس در ضرب اول شکل ثانی
که مرکب از موجه کلیه صوفی است و سایر کبری جابری نباشد چه صوفی
او حیوان موجه کلیه است منفک خود از هر موجه جزیه کبری شکل اول
واقع نمیشود نه جابری معلوم شد که صوفی شکل اول میباشد که موجه
باشد پس عکس صوفی ثم الترتیب ثم نتیجه و در ضرب اول شکل ثانی جابر
نمیشود و در ضرب ثالث نیز مرکب است از موجه جزیه صوفی و سایر کلیه

١٠٠

بری نیز جاری نیست بهین بیان که گذشت و در مزب اول و در مزب دوم
 مرکب از سه جزیه صغری است و موجب کیهی نیز جاری است
 بواسطه آنکه اگر چه این مزب بواسطه آنکه موجب است صلاحیت آن دارد
 که صغری شکل اول واقع شود اما صغری او بواسطه آنکه جزئی است حکایت
 آن ندارد که بری شکل اول واقع شود و اما مزب ثانی شکل ثانی که مرکب
 سابع کیه صغری است و موجب کیهی نیز جاری است بواسطه آنکه چون
 بری این مزب موجب است پس میتوان بود که صغری شکل اول واقع شود
 و صغری او چون سابع کیه است و سابع کیه کفها مستقیم شود و
 صلاحیت آن دارد که بعد از حکایت اول واقع شود و غلطی که
 گویند که لاشی الا لان فرس و کل ممال فرس نتیجه صید بود که لاشی الا لان
 بهمهال بواسطه آنکه حکایت صغری این مزب را که لاشی الا لان نیز است
 لاشی الا لان فرس با صفت و این حکایت را که لاشی الا لان نیز است که
 می سلیف و بری این مزب را که کل ممال فرس است صغری میسار و چنین
 میگویند که کل ممال فرس و لاشی الا لان نیز نتیجه صید بود که لاشی الا لان
 با آن و این نتیجه را که حکایت لاشی الا لان بهمهال و بواسطه
 و لاشی الا لان صغری و فعلیهها و در شکل ثالث است یا صغری صغری

شرط

شرط است اما ایجاب صغری بواسطه آنکه اگر صغری سابع باشد که
 خواهد بود یا سابع و بهر تقدیر اختلاف لازم می آید که موجب حکایت است یا
 هرگاه که موجب باشد که حق ایجاب است و که حق سلب است مثلاً لاشی
 من الا لان فرس و کل لان حیوان است یا حق ایجاب است که کل
 فرس حیوان و هرگاه که در بری مجای کل لان حیوان حیوان حق
 بنهیم و بگویند کل لان ناطق حق سلب است که لاشی من فرس ناطق
 هرگاه که سابع نیز باشد که حق حق ایجاب است و که حق سلب است
 مثلاً هرگاه که گویند که لاشی من الا لان فرس و لاشی من الا لان بهمهال
 حق ایجاب است که کل فرس ممال و هرگاه که مجای ممال حار بنهیم
 و گویند که لاشی من الا لان فرس و صفت صغری نیز شرط است بواسطه آنکه
 هرگاه که صغری حکایت صغری غیر از او بواسطه آنکه بواسطه صغری بواسطه
 آنکه در بری حکایت گویند بر این نیز که صادق می آید بر بواسطه بالفعل بواسطه
 آنکه انصاف ذات موضع بود صفت عنوانی بالفعل می آید بر هرگاه
 که در صغری حکایت بنهیم بر این مجری که صادق می آید صغری و بواسطه آنکه
 بر صغری در حق او بواسطه صغری نباشد و حکایت او بواسطه صغری نیز در صغری
 شکل چهارم مرکب زید بالامکان و کل حار ناطق می توانیم گفت که بعضی

ولاشی من باین نتیجه سید که لاشی من باین منافی کبری اصل است
 که کل جی او هرگاه صغری موجب نتیجه نباشد و کبری موجب کل جی او نتیجه اولی
 جاریست مثل بعضی جی ب و کل جی آن نتیجه سید که بعضی جی او این صادق
 خواهد بود و بواسطه آنکه اگر صادق نباشد نقیض صادق خواهد بود که لاشی
 من باین را کبری میسازیم و صغری اصل را صغری میسازیم و میگوئیم
 بعضی جی ب و لاشی من باین نتیجه سید که بعضی جی لیس او این منافی
 کبری است که کل جی او هرگاه که صغری موجب کل جی او کبری موجب جز در صورت
 نزد لیل شد جاریست مثل کل جی ب و بعضی جی آن نتیجه سید که بعضی جی او
 آنکه اگر صادق نباشد نقیض صادق خواهد بود که لاشی من باین را کبری
 میسازیم و صغری اصل را میسازیم و میگوئیم کل جی ب و لاشی من باین
 نتیجه سید که لاشی من باین منافی کبری است که بعضی جی او هرگاه
 که صغری موجب کل جی او کبری موجب جاریست مثل کل جی ب و لاشی من باین
 آن نتیجه سید که بعضی جی لیس او اگر صادق نباشد نقیض صادق خواهد بود
 که کل جی او این را کبری میسازیم و صغری اصل را صغری میسازیم و صغری اصل
 صغری میسازیم و میگوئیم کل جی ب و کل جی آن نتیجه سید که کل جی او این منافی
 کبری است که لاشی من باین را کبری میسازیم و صغری موجب کل جی او کبری موجب

صغری

در اینجا

در اینجا نیز دلیل علت جاریست مثل بعضی جی ب و لاشی من باین منافی کبری
 لیس او اگر این صادق نباشد نقیض صادق خواهد بود که کل جی او این را
 کبری میسازیم و صغری اصل را صغری میسازیم و میگوئیم کل جی ب و لاشی من باین
 آن نتیجه سید که بعضی جی او این منافی کبری اصل است بعضی لاشی من باین
 او هرگاه که صغری موجب کل جی او کبری موجب جز در صورت نزد لیل شد جاریست
 مثل کل جی ب و بعضی جی لیس او اگر این صادق نباشد نقیض صادق خواهد بود
 که کل جی او این را کبری میسازیم و صغری اصل را صغری میسازیم و صغری اصل
 و میگوئیم کل جی ب و کل جی او این منافی کبری اصل است که
 بعضی جی لیس او این منافی کبری اصل را صغری موجب سید بواسطه
 هست شکل تمایز است بواسطه آنکه شکل اول است و شکل اول بر لیل لایق
 است بواسطه صغری من نیست بواسطه آنکه صغری من صادق است پس اگر کبری
 خواهد بود که نقیض نتیجه است پس نقیض نتیجه صادق باشد و عکس صغری من
 یا آنست که صغری را عکس کنیم در شکل اول شود و این نتیجه عکس صغری من
 و عکس صغری من کبریست که صغری موجب صغری من شکل اول تواند بود
 و کبری کل جی او کبری شکل اول تواند بود و این در هر دو مرتبه و در صورت
 موجب کل جی او کبری موجب صغری موجب کل جی او کبری موجب صغری موجب جز در صورت

کرات که ای ساینم و سیکیم بعضی از اولیات نتیجه میدهد
 که بعضی از این متعلقات خود بعضی است و این متعلق صوری
 اصل است یعنی لاشی از بچه و اما در ضرب را به مثل کل است و لا
 شمی ضرب بعضی است پس اگر اصادق باشد متعلق او که موجب کله
 است صادق خواهد بود و در کل است و این چون موجب صوری میسازیم
 و اگر ای اصل چند ساینه است میسازیم و سیکیم کل است و اولانی
 است نتیجه میدهد که لاشی از بچه و این متعلق خود بلانی از بچه
 و این متعلق صوری اصل است یعنی کل است و نیز میتواند بود
 که بعضی نتیجه بود که اولیات است و اگر ای ساینم و صوری اصل که موجب
 است صوری ساینم و چنین کنیم که کل است و کل است نتیجه میدهد
 که کل است و این متعلق خود بعضی است و این متعلق که ای اصل
 است یعنی لاشی از بچه و اما در ضرب خاص مثل است و لاشی
 من است و اما در ضرب خاص مثل است و لاشی من است بعضی است
 پس اگر اصادق باشد متعلق او که موجب کله است صادق خواهد
 بود یعنی کل است و این چون موجب است صوری میسازیم و اگر ای اصل
 جهت کله است که میسازیم و سیکیم که کل است و لاشی من است نتیجه

میدهد

حیدر که لاشی از بچه و این متعلق خود بلانی از بچه و این
 متعلق اصل است یعنی کل است و نیز میتواند بود که کل است و لاشی
 نتیجه اصل است و بواسطه آنکه کله است که میسازیم و صوری اصل که موجب
 او که موجب است صوری ساینم و سیکیم بعضی است و کل است و این متعلق
 میشود بعضی است و این متعلق که ای اصل است یعنی لاشی از بچه و این
 خاتمه در ضرب باقی میسرود و اما در ضرب ساینم بواسطه آنکه چون
 نتیجه در ضرب ساینم نیز است پس نتیجه او موجب کله خواهد بود و این
 نتیجه نتیجه را هم که با یکی اصل هم ساینم نتیجه موجب کله خواهد بود
 و این نتیجه را که عکس میکنیم موجب جزیه متعلق صوری اصل خواهد
 بود و بواسطه آنکه صوری اصل ساینم نیز است و جزئیات و جزئیات
 متباینان نیستند و اما در ضرب ساینم سیکیم چون نتیجه هم در جزئیات
 ساینم جزیه است پس نتیجه او که موجب کله است هم که با صوری اصل
 ضم کنیم با یکی و اگر ای ساینم و صوری اصل را صوری ساینم نتیجه موجب
 کله خواهد بود و هرگاه که این نتیجه را عکس میکنیم موجب جزیه متعلق
 که ای اصل خواهد بود و بواسطه آنکه جزئیات متباینان نیستند و اما
 در ضرب ساینم بواسطه آنکه در سیکیم نیز چون نتیجه ساینم نیز است پس نتیجه

فبعض ج لیس ابو سطا که بعضی آب لکری است که در زارت صفوی میسایند
و میگویند و بعضی آب و الیائی منبت ج که صفوی است که میسایند و میگویند
و لاشی منبت ج که صفوی است که میسایند و میگویند و بعضی آب لکری است
منبت ج نتیجه میدهد که بعضی ایس ج و این منعکس میشود و بعضی ج
لیس او ابو سطا و این نتیجه که سبب جزئی است که هر مشکلی شود که
یکی از خفاهاست باشد ابو سطا که سبب جزئی خفاهاست که عکس شود
اما آنکه عکس تریب در باقی صفوی میزد و اما در ضرب رابع و عکس
سابع سالیه است و سابع صفوی شکل اول واقع نمیشود و اما در ضرب سابع
جزئی ابو سطا که صفوی در سابع جزئی است که شکل اول واقع نمیشود
اولی که المقدّمین با اثبات میکند استیجاب رابع با عکس شدت بین
باینکه عکس صفوی را صفوی میسایند و عکس لکری را لکری میسایند تا حاصل
و این سر بر تریب شکل اول استیجاب مطلوب است و این دلیل عکس شدت مقدّمین
در ضرب رابع خاص میزد و در باقی صفوی میزد و اما در ضرب رابع
مثل کل سابع و لاشی جزئی آب فبعض ج لیس ابو سطا که صفوی است که
را که کل سابع است عکس میسایند بعضی ج به و لکری اصل که لاشی جزئی
است است عکس میسایند بلاشی جزئی آب و بعضی ج رابع را صفوی میسایند

که موجب کماهی در ماضی اصل ضم می توان کرد و بنا بر این اصل بنا بر این
اصل که ماضی اصل سادات وصفی شکل اول سیاید که موجب
و اما اگر اصل اول که ماضی اصل خبری است و بر این شکل اول سیاید
که کماهی از او بعکس نتیجه بگیریم که ماضی خبری شکل اول را
ترتیب ماضی خبری را بر این ماضی خبری سازیم پس ماضی خبری
بعد از آن حاصل شود و مطلب اول ماضی خبری است و اول در ضرب
انی و در ضرب ثانی و در ضرب سیم و در ضرب چهارم و اما در ضرب
اول شکل اول است و کل آن بعضی است که اصل اول است که ماضی خبری
ی ساینده و کل آن است که ماضی خبری است که ماضی خبری است و کل آن
تجیدیه که کل آن است که ماضی خبری است که ماضی خبری است و در ضرب
ثانی شکل اول است و بعضی آن بعضی است که اصل اول است که ماضی خبری
صفر ساینده و کل آن است که ماضی خبری است که ماضی خبری است و بعضی
آن است که اصل اول است که ماضی خبری است که ماضی خبری است و کل آن
ماضی خبری است که ماضی خبری است که ماضی خبری است و کل آن
ماضی خبری است که ماضی خبری است که ماضی خبری است و کل آن
ماضی خبری است که ماضی خبری است که ماضی خبری است و کل آن

مذہب

ولاشی من ب ا را بری و میگویم بعضی بعد از شش مرتبه انتخاب
 میگردند که بعضی در لیس و بعضی در وسط و اما در مرتبه شش بعضی در
 ولاشی من ب ا بعضی در لیس و بعضی در وسط و اما در مرتبه شش بعضی در
 عکس میگویم بعضی در ب و بری اصل را که لاشی من ب ا عکس میگویم لاشی
 مرتبه شش بعضی در راضی میماند ولاشی من ب ا را بری و میگویم
 بعضی در ب ولاشی من ب ا انتخاب میگردند که بعضی در لیس و بعضی در وسط و اما
 لیکن در باقی مرتبه شش و اما در مرتبه اول و ثانی بواسطه آنکه
 بری این هر دو موجود است و موجود اول کلیه و خواه جزیه منعکس شود
 موجود جزیه و موجود جزیه بری شکل اول واقع میشود و بری شکل اول
 میباید که کلیه جز و اما در مرتبه ثالث و سادس و ثامن بواسطه آنکه
 صفی این مرتبه سالب است و سالب صفی شکل اول واقع میشود
 و بری این مرتبه موجود است و موجود منعکس شود جزیه و جزیه
 مختلط است بری این شکل اول ندارد و اما در مرتبه سابع بواسطه آنکه
 بری این مرتبه جزیه است و جزیه صلاحیت بری این شکل اول ندارد
 و اما در مرتبه ششم بعضی در لیس و بعضی در وسط و اما در مرتبه ششم
 راضی را باید که دو کنیم شکل ثانی عکس صفی و عکس صفی در مرتبه ششم

و در مرتبه

و در مرتبه رابع و مرتبه رابع و مرتبه رابع و مرتبه رابع و مرتبه رابع و مرتبه رابع
 مثلاً لاشی مرتبه رابع و کل لاشی من ب ا بواسطه آنکه صفی در لیس و بعضی در
 من ب ا است عکس میگویم لاشی من ب ا میگویم لاشی من ب ا است عکس
 آب نتیجه میدهد که لاشی من ب ا بواسطه و اما در مرتبه رابع شکل
 سابع و لاشی من ب ا بعضی در لیس و بعضی در وسط و اما در مرتبه رابع شکل
 ج ب عکس میگویم بعضی در ب و میگویم بعضی در ب است عکس میگویم بعضی
 ج ب و میگویم بعضی در ب و لاشی من ب ا نتیجه میدهد که بعضی در لیس
 و اما در مرتبه ششم بعضی در ب و لاشی من ب ا بعضی در لیس و بعضی در
 ج لیس و بواسطه آنکه صفی اصل را که بعضی در است عکس میگویم بعضی
 ج ب و میگویم بعضی در ب و لاشی من ب ا نتیجه میدهد که بعضی در لیس
 ج لیس و بواسطه و اما در مرتبه ششم بعضی در لیس و بعضی در کل آب
 بعضی در لیس و بواسطه آنکه عکس میگویم صفی اصل را که بعضی در لیس است
 بعضی در لیس هرگاه که صفی سالب جزیه بری این صورت است
 میگویم که بعضی در لیس و کل آب نتیجه میدهد که بعضی در لیس و
 المظ و اما آنکه در باقی مرتبه ششم و اما در مرتبه اول و ثانی
 بواسطه آنکه در این هر دو مقدمه موجود است و در شکل ثانی

بانکه آنست و در جواب گفته اند که ملود از محل در اکثر است که اگر موضوع قطع
 شود و از وسط بجز آن هرگاه که ملاقات با یکدیگر است اعم از این می شود که اگر موضوع
 واقع شود یا قیلازم آید که بعضیها اگر از وسط موضوع بگری واقع باشد
 عقلی و اولی که از وسط موضوع بگری موضوع هویت و واقع میشود مثلاً هرگاه
 که حرف اول ظاهر باشد نتیجه میخورد چه معلوم موضوعیت و از وسط ملاقات
 اوسط با برده و متعلق است و حال آنکه شکل اول هرگاه صفی یا برین نتیجه میدهد
 پس از این جهت هم محل علی الاکبر و ملاقات با یکدیگر است و اما معلوم موضوعیت
 الاکبر مع الاختلاف و کیفیت نیز با چار است بیاسی نتایج را یکی از دو شرط
 یا معلوم موضوعیت و از وسط باین جهت که گفته یا معلوم موضوعیت اگر بعضی که
 اگر موضوع واقع شده باشد معلوم باین معنی که حکم بر جمیع افراد اگر شده باشد
 باین طریق که اگر موضوع بگری باشد و آن گری نیز بگری باشد و این شامل جمیع
 مذهب شکل ثانوی است و از وسط اگر در شکل ثانوی از وسط قول هر دو معتدله شود
 پس از این موضوع بگری باشد و یکدیگر در شکل ثانوی شرط است بر معلوم موضوعیت
 و گفته شود و از این دو مذهب باقی از شکل تابع نیز است یعنی هر مذهب خاص
 که صفی یا برین و یکی یا سائر که باشد و مذهب سادس که صفی یا سائر مذهب
 باشد ذکر بگری و بگری و این سه که ذکر مذهب است که یک بود و اما باقی است که

خوشنود

179

فلا صلوة له في الصلوة اما واجبة او مندوبة وبحسب
 من حيث الوجوب فانها واجبة في كل وقت
 صانع الواجبة واقتضاها عينة الحق صفة والجمعة
 في كل وقت واجبة وانما او اجبت استثنائية في كل وقت

والعبادة والآداب والطواف والاموات والموت
 في كل وقت واجبة وانما او اجبت استثنائية في كل وقت

بالنذر وشبهه وما يتعلق بهما في كل وقت
 في كل وقت واجبة وانما او اجبت استثنائية في كل وقت

والغرض حاجص الغرض والنيل رسالة منفردة
 في كل وقت واجبة وانما او اجبت استثنائية في كل وقت

الفصل الاولية العنق مائة وهي ستة الاف والاربع مائة
 في كل وقت واجبة وانما او اجبت استثنائية في كل وقت

وهي اسم لما يقع الصلوة من الوضوء والنيل واليتم
 في كل وقت واجبة وانما او اجبت استثنائية في كل وقت

في كل وقت واجبة وانما او اجبت استثنائية في كل وقت

في كل وقت واجبة وانما او اجبت استثنائية في كل وقت

في كل وقت واجبة وانما او اجبت استثنائية في كل وقت

في كل وقت واجبة وانما او اجبت استثنائية في كل وقت

في كل وقت واجبة وانما او اجبت استثنائية في كل وقت

في كل وقت واجبة وانما او اجبت استثنائية في كل وقت

في كل وقت واجبة وانما او اجبت استثنائية في كل وقت

في كل وقت واجبة وانما او اجبت استثنائية في كل وقت

في كل وقت واجبة وانما او اجبت استثنائية في كل وقت

في كل وقت واجبة وانما او اجبت استثنائية في كل وقت

في كل وقت واجبة وانما او اجبت استثنائية في كل وقت

في كل وقت واجبة وانما او اجبت استثنائية في كل وقت

في كل وقت واجبة وانما او اجبت استثنائية في كل وقت

في كل وقت واجبة وانما او اجبت استثنائية في كل وقت

في كل وقت واجبة وانما او اجبت استثنائية في كل وقت

في كل وقت واجبة وانما او اجبت استثنائية في كل وقت

والموت ويحبب اليهم بموجبها عن كل شيء
ويعطى لهم

وقد يجب الثلثة بليلته او عهد او بين او تحصيل
عن الخير والغاية في الكثرة الصلوات والطواف

ومن خط المصنف ويختص الاخيرة ان يمانية
اي من كل واحد من

في دخول الجنب وشبهه منهم المجدين والاشبه
اي من كل واحد من

ما عداها وفرارة الفرس يمتد يختص الخل بالحق للجنب
اي من كل واحد من

وفي ات الدم والاولى اليهم مع تعدد الخل ويختص
اي من كل واحد من

وقد في ات الدم والاولى اليهم مع تعدد الخل ويختص
اي من كل واحد من

والموت ويحبب اليهم بموجبها عن كل شيء
ويعطى لهم

والموت ويحبب اليهم بموجبها عن كل شيء
ويعطى لهم

والموت ويحبب اليهم بموجبها عن كل شيء
ويعطى لهم

والموت ويحبب اليهم بموجبها عن كل شيء
ويعطى لهم

والموت ويحبب اليهم بموجبها عن كل شيء
ويعطى لهم

والموت ويحبب اليهم بموجبها عن كل شيء
ويعطى لهم

والموت ويحبب اليهم بموجبها عن كل شيء
ويعطى لهم

والموت ويحبب اليهم بموجبها عن كل شيء
ويعطى لهم

التي يخرج الحب والخليل من السجدين ثم

اي ليس من ريق
اي ليس من ريق
اي ليس من ريق

واجب الوضوء اثنا عشر الاولى اليقظة مقاسنة

اي ليس من ريق
اي ليس من ريق
اي ليس من ريق

لا ينداء غسل الوجه الوضوء للاستباحة الصلوات

لوجوبه فربما الى الله وجب استدانتها حل الى

اي ليس من ريق
اي ليس من ريق
اي ليس من ريق

الفرغ ولو نوى المختار الرفح او نوى بها جاس

اما المستحاضة ودام الحرق فالاستباحة العن

انقل غسل الوجه من قصاص

اي ليس من ريق
اي ليس من ريق
اي ليس من ريق

او حلا الى محاذ من ريق طولا او عرضا او الابعام

اي ليس من ريق
اي ليس من ريق
اي ليس من ريق

والوسطى عرضا حقيقة او حلا ويجب تخللها

اي ليس من ريق
اي ليس من ريق
اي ليس من ريق

الشديد فلا يجب البدنة باليمن لا على ولا

اي ليس من ريق
اي ليس من ريق
اي ليس من ريق

يجب غسل فاضل الوجه عن الوجه المكث غسل

اي ليس من ريق
اي ليس من ريق
اي ليس من ريق

البدن مع المرفقين منبذ يا حبسا الى ريق الاضاح

اي ليس من ريق
اي ليس من ريق
اي ليس من ريق

ويجب تحليها ما بين وصول الماء الى قعر العنبر والبقية

اي بشره او غيره

بالمنى الرابع مع مقدم شعر الراس حشفة او

كلها او شتره ببقية الليل ولو باضغ او مكنى

الناقص مع بشرة الرجلين من راس الاصبع

الى اصل الساق باقل اسمه بالليل فلا استأنف ما

جديد لاحد المسحون بطل ويجوز اخذ من شعر

اي انظر الى الشعر

التكس لا يبدأ الا باصابع السلاسل القريب كما

ذكر اصابع المولات وهي منابعة الانعال حيث

لا يجف الشايق من الاعضاء الاعم التمدد كشد

المروية الماء الناعم للباشرة ينفسه اختيارا

وضاءة غير لالحد بطل التاسع طهارة الماء

وطهارة ريشه وطهارة المحل الماشع اباحه فلو كان

الاجزاء المسته كما هو الى ان لا يكون

اي انظر الى الشعر

مغسوا بطل الحاد على اجراءه على العضو في وقت الشغل

منه من غير ان يظن الثاني في اباحة المكان

فلا يظن مكان مغسوب على المختار بطل متى

عرض شك في اثنائه اعاده و ما سده فلو كانت

بطلت فاعلم بطلت و وجب العمل اثنائه في الله

مقارنه من الرأس ان كان مرتبا و لم يجمع

البدن ان كان مرتبا مستدامة العمل الى آخر

اعمل

اتصل لامتياحة الصلوة لوجوبه قربة الى الله

ويجوز للمختار ضم الرفع والاحتراف به الثاني

الرأس والرقبة وتعاهد ما ظهر من الاذنين و

تخليل ما بين الشعر الى الله غسل الجانب الايمن

الرجل غسل الجانب الايسر و يتخير في غسل العورتين

مع اي جانب تشاء الخ من تخليل ما لا يصل

والاولى غسلها مع الجانبين

التي الماء بلفظ المشاس علم تخلف الحذف في إثنائه

^{أن ما هو في}
الناس المباشرة بنفسه ^{أو} اختيارا ^{أو} التامين ^{أو} التثيب

كأذكر ولا يجب المتابعة هنا التاسع طهارة الماء

وطهورة بنية وطهارة المحل ^{أو} العاشرة باحتمال الحادي ^{أو} عشر

أجاءه كحل الوضوء الثاني عشر المكان ولد

شك في شيء من أفعاله فهو على حاله فكما الوضوء

وواجبات القيمة اثنا عشر ^{أو} الثلاث عشرة ^{أو} الستة ^{أو} العشرة ^{أو} الخمسة ^{أو} الأربع ^{أو} الثلاث ^{أو} اثنتان ^{أو} واحدة

على الأرمق لا يمنع الجبهة مستدامة الحكم إلى آخره

أنهم يرون من الغسل لاستباحة الطهارة لجوابه

^{القدم}
قربة إلى ولا يدخل للريح هذا ^{أو} التامين ^{أو} التثيب ^{أو} التثيب على الأرض

يكتفى به ببطونهما مع الاختيار الثالث مسح

للجبهة من قصاص الشعر الرأس حقيقة أو

حكى إلى طرف الألف الأعلى وإلى الأسفل إلى

الدمع مسح ظهر كونه يمتد ببطون اليسرى من الزند

والذي هو الاصابع الخامس كنه البصري كونه

السادس نزع الحبل كالحام السبع المرتب كاذن

الثالث المولات وهي المتابعة هذا الخامس طهارة

الغراب المصروف عليه والحمل ويجزي لوجه
منه من التراب

لا يشترط علق الضارب بل يستحب المفقض العاشر
للماء كراحة المكان الثاني عشر الحمار للمعين معالي

الوجه ويبطن كل يد على ظهر الاخرى مستوي على اللحية

في راحة اليد يكره ان
تكون في راحة اليد

والسكة اثنا عشر كالمجلد وتقتضيه المكان من المجلد

ثم ان كان عن الرضوض فضره وان كان عن الحجة

فضر تان وان كان عن غيرهما من الاعمال

فثمان وثلث لثمة ولا يجب تميزه بتعدد

وينبغي ان ياعه مع ضيق الوقت المقدمة الثانية

في اذنه في الجاهل المشرق عن المغرب والعد

في اليد والاسنان من غير الماك اذا كان له

في راحة اليد يكره ان
تكون في راحة اليد

نفس ما نلزمه الدم من ذى النفس مطلقا والحق

منه مطلقا والمينة فيه ما يظهر المسم خاصة و
ما لم يظهر المسم

الكلب واخوته والمسك وحله بما ظهر او ثبته

مستحبات فصاعدا الاستحباب غير المتعدي
بطاها

من الضابط ويجب على المختل ستم العموم
مخافة

عن القبلة بمحاف قد ظهر الشتر والارض والناء

والاقلاب

والاستحالة والانشاء والنقص لا الغيبة في

الحزب

المختل بل يكتفى بولا العين في غير الواحد مع مطلقا
قوله بغير

ويجب العصر في غير الكثير الا في بولا الرضيع والحمل

اى ازا قيل

في غيرة والثنت في غسل الميت بالسدر والكافور

والقراح مرتبا كالجنابة ويجزى منه واحدة

لها والثنت بالفرج لو تعد الخيط والثنت
الدم غل

بالحنين او لالة والفرغ الكلب والسبع في الحنجر

والحزب والنارة والثالة كالحمل قبلها وعلى عما لا يرد
في بانه يرد
جسمه

فلا يجب عليها ستر رأسها ويحتمل الساقون

خيمة الأول أن يكون طاهر الأما استغنى الثاني أي الخبز المثلث ندم

أن لا يكون جلد ميتة الثالث أن لا يكون جلد

غير المأكول أو صوف أو شعر أو وبره الأخر

الخالص والسحاب الرابع أن لا يكون مفصلاً

الخامس أن لا يكون حريراً محضاً للرجل والخنثى

في غير الحرس أو القردة ولا ذهابها ولا يتنوع

من الدم وعلم ينقص عن سبعة درهم حتى

أي كلبهم فرائض

وعن نجاسة قوب المروية المصبي حيث لا غيرة

وأن وجب غسله في اليوم والليل مرة وعن نجاسة

مالا يمس المصقلة وحله وعن النجاسة

مطلقاً مع تعدد الأجزاء الثلاثة ستة أشهر

للرجل ويستبرأهم للبدن للمرأة عند الجوار والدين

وظاهر القدمين لها والخنثى والأول ستر

شرحها وأذنها والرواية وأما الآية المحففة

في سائر شهر القدم الحان يكون له ساق وان قصرت
فليطوئها
المنارة في مداعة الوقت وهو هنا الحس في الظاهر
الابرار في وقت
نرا والشمس المعلوم بظهور الطلوع فحائب

المشرق والمغرب من الظاهر ولو قد برأوا للغير
ذهاب الحرة الشرقية والعشاء الفراع منها و
أي بر طرف دن / زرق

تقد يراه تأخيرها الى ذهاب الحرة العربية

افضل والاصح الفجر المعترض ويمتد وقت الظهيرة
الى ان تشرق الشمس في وقتها

الداخل في العشاء بين وقت العشاء بين وقت العشاء

الليل والصبح الى طلوعها الى ^{القدرة} هسة المكان ويشترط

فيه امران الاول كونه غير مخصص وطهارة

ويجوز في المجلس بحيث لا يتعدى الحفاصة الى
الذي يبرز منه في نازك لاروق

المصلي او محموله الا في مسجد الجهة فيشترط
او ان يكون

مطلقا الثاني كونه المسجد ارضا او بنايتها غير مأكولة
او يكون في البناء

ولا ملبوس عادة السادة الفيلة ويحتوي فيها
في وقتها

امران الاول قد وجد المصلى اليه ان عليا
 وانما على علي عتباتها جعل الجدي خلف المكنب
 اليه من المشرق والمغرب والمشرق على اليمن واليسار

للغراق وعكسه لمقابلته وكتلوع سجيل بين اليمن
 والجدي على الكلف اليسرى وغيبوبة نبات
 النعش خلف الاذن اليمنى للشياهي وعكسه
 لليمنى وجعل الشرا والعروق على اليمن واليسار

للف

توجه المصلى الى ارجح جهات ولوحاق الله
 ان جعلها

الاعن جهة اجزاء هذه ستون في صاحبها وطولها
 او سفلها وكان بعضها يدلا عن بعض كافوا
 الطهارة ثم سفلها للوقت فوجب قصرها
 الا ان كان في الارض او في الماء او في النار
 او في الهواء او في الارض او في الماء او في النار
 او في الهواء او في الارض او في الماء او في النار

هذا هو الكتاب
الذي هو
الكتاب
الذي هو
الكتاب

وعدم المصيبة بها وانتفاء الوصول الى بلد
او الى مقام عشرة ايام منوية او مضي ثلثين
الاول

مطلقا لم يطلب السفر الا ان يقيم عشرة **الفصل**
الاول في المقارنات وهي ثمانية الاول النية و

يجب فيها سبعة الفصول الى النية والرجوع
والاداء والمقتضى والقرينة والفاصلة للتحسين والاول

اي تزيين
الاول

الاستدلال بها الى المفقود ويصنفها اصلي
لحسن الظن او لوجوده قرينة الى كونها

المختار القطع في اثناء الصلوة او قبل المني

بطلت في قول والواجب الفصل ولا عبوة با
لتنطق لتلطف بل يكره لانه كلام غير حاجة بعد

الاول **الفصل الثاني** التحسين ووجب فيها احد عشر الاول
التلفظ بها وصورتها الله المبر من غير مد فلو لم
الصيغة بطلت **الفصل الثاني** عريتها فلا يبرها بحسبة احتياط
اي انتم اعظم

بطلت **الثالث** المعاليت فلما فصل عما بعد فصل
بطلت **الرابع** معاليت النوبة فلما فصل عما بعد فصل

بطل **الخامس** والسادس علم المدين الحروف

فلم قد حرفة الله بحيث يصير استغناء ما بطل

وكذا الورد الكبير بحيث جمع **السابع** ترتيبها

فلو عكس بطل **الثامن** اسماء نفسه تحقيقا او

تدبرا **التاسع** اخرج كل حرف من مخارجها

كما في الكاذب والواشع والحادى عشر قطع الحرف
من الله ومن اكبر ولو صلها بطلت **الثالث** القليلة

وواجبها ستة عشر اول الخلية تلاوة الحروف والسور

على السبعة وفي الاولتين من غيرها **الثاني** مراعاة الترتيب
اعرابها ونشوبها على وجه المنقول ما تشاء وتوافق

بالشوا وبطلت **الثالث** مراعاة ترتيب كلامها وآياتها

على التواتر **الرابع** المعاليت فلما سكنت طويلا او قرا

خلالها غير عمد ابطلت **الخامس** مراعاة الوقف على

آخر الكلمة محافظا على النظم فلما وقف في أثناء الكلمة

بحيث لا يعد قاسرا او سكنت على كل بحيت يخل

بالنظم وبطلت **السادس** الجهر للدخول في الصبح والليل

في العشائين والاضافات في البواقي مطلقا وامل

لجهر اسماء الصحيح الفصح والسر اسماء نفسه صحيحا

الذي هو في الغرض من هذا الكتاب

رب العالمين قد ساعدنا بما يخرجنا من هذا الضيق
 والنجاة من المصائب اصلها بعد ان جئنا
 فان جئنا السلف ما كان حق او شغل او غاربا
 في الثاني دون الاول **الخامس** الرجوع وكذا جئنا

ولما جئنا من المصائب اصلها بعد ان جئنا
 فان جئنا السلف ما كان حق او شغل او غاربا
 في الثاني دون الاول **الخامس** الرجوع وكذا جئنا

تسعة الاوكل الاحتناء الى ان نصل كما ذكرنا
 ولا يجب الوضع الثاني المذكور هو سبحانه وفيه
 ونجده او سبحانه الله فلا نأكل **الثالث**
 للفتن واسماك الله في العظم

والله اعلم بالصواب
 والحمد لله رب العالمين

والله اعلم بالصواب
 والحمد لله رب العالمين

والله اعلم بالصواب
 والحمد لله رب العالمين

والله اعلم بالصواب
 والحمد لله رب العالمين

قبل المأله او شرح فيه وفي وصوله بطل الثامن من غريبته

الذكر التاسع مولاته التاسع اسماء ونسب

الحادي عشر رفع الرأس منه الثاني عشر الطمانينة

فيه بحيث يسكن ولو يسيرا ولا يحب في رفع السجدة

لثانيته الثالث عشر ان لا يطيلها كما مر الرابع عشر

تقنية السجود فلا تجزى الواحدة ولا يجوز الزايل

السابع الفصل واجباته تسعة اولها الجلوس له الثاني

الطمانينة الثالث الشهادة بان لا يصلي الصلوة

على النبي صلى الله عليه وسلم الرابع على الله السادس عريته

السابع ترتيبه الثامن مولاته التاسع من اعاءة المنقول

السادس ترتيبه الثامن مولاته التاسع من اعاءة المنقول

السادس ترتيبه الثامن مولاته التاسع من اعاءة المنقول

السادس ترتيبه الثامن مولاته التاسع من اعاءة المنقول

وهو اشهد ان لا اله الا الله وحده لا شريك له واشهد

ان محمدا عبده ورسوله اللهم صلى على محمد وال محمد

فلم يزل يردد له او استغفر او العطف او لفظ اشهد

لمحمد ولعقبيه وحده لا شريك له او لفظ عبده

لم يضر الثامن التسليم واجباته تسعة اولها الجلوس له

الثاني الطمانينة الثالث احل العبادتين السلام

عليكم ورحمة الله وبركاته او السلام علينا وعلى

عباد الله الصالحين والا فلي اولى الرابع التزيين بين

عبد الله الصالحين والا فلي اولى الرابع التزيين بين

عبد الله الصالحين والا فلي اولى الرابع التزيين بين

عبد الله الصالحين والا فلي اولى الرابع التزيين بين

عبد الله الصالحين والا فلي اولى الرابع التزيين بين

عبد الله الصالحين والا فلي اولى الرابع التزيين بين

كلمة **الحامد** عريضة السادم موالاة المسامحة

ما ذكر في ذكر الشكر اجمع ان حقه اجمع
او نحوه بلا تاخير ففما عن التثنية ولا يجب فيه نية

التمسك ٣

الحزب وان كانت احوط **القاسم** جعل الخيرة

ينبغي من احدي العبادتين فلو جعل **القاسم** لم يجر
يجوز ويجب فيه وفي التثنية اسماع نفسه فلهذا قيل

العاجبات فان اريد الحصر في الركعة الاولى

في الركعة الاولى

وسمون وفي القاسم اربعة واربعون وفي

الثانية عشرة وثلاثون ولذا في اربعة واربعون

تخير القليل صادر في كل واحد منهما انسان

في التثنية مائة وثلاثة وعشرون في صاد في الثلاث

مائة واحدى وسبعون وفي الرابعة مائتان

وعشرة في الحصر تسعين واربعه وعشرون

في صا مقارنه وسفل سماية وثلاثة وسبعون

في الركعة الاولى

والسبع ثمانية وخمسة وسبعون حشرنا

سنة ابدية وخمسون الف **الثالث**

في المناياات وعشرة وعشرون الاولها

فرض الطهارة الطهارة مطلقا وبطلانها

الطهارة بالماء البحت او المصوب عند الحاجة

الاخير **الثاني** استدلال القيلة مطلقا او اليقين

والسادس بيان الوقت **الثالث** فعل الكثرة عادة

الثاني سكوت الطويل عادة الى **سنة** عدم حفظ

عدد الزمان **سادس** المشرك في الحولين الكثرين

الاوليين او في الثاني او في الاخير بالساعة نقص

دكن من الاركان خمسة النية والكبر والقيام

الدروع والسجدة بين وزيادة **الثامن** نقص

سنة كثره نقصا على ثم يترك المنافي مطلقا **الثاني** زيادة

سنة ولم يمتد آخر الاربعة بقدر الشهد العاشر

عند حنظل أو يمين الحادي عشر ابتاعها بغير وقت

أو يمينه
الثاني عشر ابتاعها في مكان نجس أو مغضوبين

مع سبق الجلم ذكر البدن الثالث منها فأنزلها الحق

أدى مضيق على قول الرابع عشر البلوغ في

اشائها أو اتقى من الوقت قدرها الطهارة وكه

وهذه مناجات وان كانت سهواً الخامس عشر

تعمد وضع إحدى اليدين على الأخرى جابر

فئة

تسعة المبادئ عشر تعد الكلام بحرفين غير قرآن

ولا دعاء أو من غير ذلك
السادس عشر تعد الأكل والشرب

الآفي الوتر ليريد الصيام وهو عطفان الثاني عشر

تعد المنيعة التاسع عشر تعد البكاء لأمور الدنيا

العشرون تعد ترك واجب مطلقاً إلا الجهر والسر

فيمن الجاهل نهيها الحادي العشرون تعد الانحراف

عن النبذة الثاني العشرون تعد زيادة واجب مطلقاً

الناظم في القلوة وهو اقسام الاول فيما يند صا

وقد ذكر في الأوصاف شيئا وهو نسيان غيره

رکن من الواجبات ولم یزکرحقی تجاوز مصله کین

الفرأة او ولجيات ابعاد بعضها او صفها او واجبات بعضها

الاختنا في الركوع او الرجوع او الطائفة فيه

جہاں الانحنا فی المسجدین اوالطمانیۃ فیہ اوما

والمؤمنين والذين آمنوا بالله ورسوله انما يريد الله ليذهب عنكم الرجس اهل البيت وليطهركم تطهيرا

جاءت الإحصاءات الأولية في الرقم من الأولى

20

ثالث والعشرون تؤذي الرجل عظم شعرة الحاج والخصية

ثم وضع احد الراخين على الاخرى والكاتبين كهيئة

و يسمى التطبيق على خلاف فيها **الخاص** والعشرون

وكشف الحورية في قوله ومنهم من ابطل به مقلا

ما ذ جميع ما يتعلق بالجنس الفارقسة والإيجب

تعرض للحصول على كفى المعرفة بها والله الموفق

المعبد في المالخامة فيها بحثان الاول في الحلل

Handwritten text in Urdu script, likely a signature or note, located at the bottom of the page.

Handwritten text in Arabic script, likely a continuation of the previous page, mentioning "الملك" (the king) and "الوزير" (the minister).

وكذا ان رادة بالسنن يكون سريرا او اقصاه وموجب
 او في حقه ولا والشهد المذموم والسنن من الا
 تمام مع حقه المأموم والمكمل او طلب على طه
 بعد طه في ما شك فيه **اللائق** ما يوجب **الشك**
 غير سجود وهو ما نرى من الانفال وذكره
 فوات محله كسنان القراءة المجد حتى قرأ الصلوة
 او سنان الركوع حتى هدى الى السجود والماسجد

او سنان السجود حتى قام ولما يسبح وكذا الشهد

الرائع بوجوب سنان مع سجود واحد وهو

سنان السجدة الواحدة او الشهد او الصلوة

على النبي وآله ويجوز محله فان فعل بعد القيام

وسجد له ونيت سجدة للسجدة للنبي او الشهد

المسني او اصيل الصلوة للندبة في فرض كذا اذا روجع

قرعة الى الله ونيت سجدة في السجود في فرض كذا روجعا

في سجدة واحدة في سجدة واحدة
 في سجدة واحدة في سجدة واحدة
 في سجدة واحدة في سجدة واحدة

او اسجد سجدة في السجود

قربة الى الله ويجب فيها ما يجب في سجود الله

وذكرها باسم الله وبالله

والسجود ثم يشهد فيها وسيلم وتحيات

ايضا للتسليم في غير محله شيئا ناول الكلام

كذلك وللشكر بين الاربع والخمس وللنيا

في موضع وبالعكس والاحوط وجدهما في كل

زيادة ونقصه غير سطلين وهما بعد التسليم

سقا وفيه لا يجب فعلها

ولا في الكلام وان كان اوله ولا يجب للقرآن

في يمينها للاداء والنصا وان كان احوط وجب

الاجزاء المفصلة ذلك على الطريقة والاستقبال

والسجود الجميع الخامس ما يوجب الاحتياط في الارب

عمات وهو اثني عشر الاول ان يسكن بين الاثني

والثاني والاربع مطلقا والنساء على الاكثر فيها

ويتم ما بقى ثم يصلي ركعة فاما اودعتين جالسا الشا

الشكر بين الاثني والاربع بعد السجودتين والبداء

قوله في الركعة الأولى
وقوله في الركعة الثانية
وقوله في الركعة الثالثة
وقوله في الركعة الرابعة

في الركعة الأولى والركعة الثانية والركعة الثالثة والركعة الرابعة

المستقيم وجهه بالبطون في المثلثة الأولى والركعة

والبناء في المثلثين على الأربع والاحتياط في المثلثين

قوله في الركعة الأولى والركعة الثانية والركعة الثالثة والركعة الرابعة
قوله في الركعة الأولى والركعة الثانية والركعة الثالثة والركعة الرابعة
قوله في الركعة الأولى والركعة الثانية والركعة الثالثة والركعة الرابعة

والثلث والأربع والخمس بعد السجود حكم المثلث

ويزول في الاحتياط بركعتين جالساً المثلث

قوله في الركعة الأولى والركعة الثانية والركعة الثالثة والركعة الرابعة
قوله في الركعة الأولى والركعة الثانية والركعة الثالثة والركعة الرابعة
قوله في الركعة الأولى والركعة الثانية والركعة الثالثة والركعة الرابعة

بين الأربع والخمس بعد السجود موجب للمثلثين

قوله في الركعة الأولى والركعة الثانية والركعة الثالثة والركعة الرابعة
قوله في الركعة الأولى والركعة الثانية والركعة الثالثة والركعة الرابعة
قوله في الركعة الأولى والركعة الثانية والركعة الثالثة والركعة الرابعة

في الركعة الأولى والركعة الثانية والركعة الثالثة والركعة الرابعة

الأشهر والثلث والأربع بعد السجود

والبناء على الأربع والاحتياط بركعتين جالساً

قوله في الركعة الأولى والركعة الثانية والركعة الثالثة والركعة الرابعة
قوله في الركعة الأولى والركعة الثانية والركعة الثالثة والركعة الرابعة
قوله في الركعة الأولى والركعة الثانية والركعة الثالثة والركعة الرابعة

أركان السجدين السادس المثلثين الثلث والخمس

بعد الركوع أو بعد السجود المثلثين المثلثين

قوله في الركعة الأولى والركعة الثانية والركعة الثالثة والركعة الرابعة
قوله في الركعة الأولى والركعة الثانية والركعة الثالثة والركعة الرابعة
قوله في الركعة الأولى والركعة الثانية والركعة الثالثة والركعة الرابعة

بين الأربع والخمس بعد السجود موجب للمثلثين

قوله في الركعة الأولى والركعة الثانية والركعة الثالثة والركعة الرابعة

كأنه دخل الركعة في ركعة واحدة
وقيل في ركعة واحدة

فيجب الإتمام والمدة ثمانين

السكينة الثلث والاربع والخمس وفيه وجبة بالبناء
على الأتم وآخر بالبناء على الأربع والاحتياط بركعة
فأما المدة ثمانين فشر أن يفتق الشك السادسة

وفي وجهه بالطلان والآخر بالبناء على الأتم ويجعل

والأصل عدم الزيادة في كل ركعة

حكم من سجد في الركعة الأولى
فإذا سجد في الركعة الأولى
فإذا سجد في الركعة الأولى

أصله بعد سبأ أو كتمان

كذا إذا أوتى قضاء وجوبه قربته إلى الله وكبره

يقرأ الحمد وحدها أختانا ولا يخرج السبع

بصائر فيه ما يصعب في الصلوة من الشهد والتسليم

ولا أن يتخلل المظهر بينه وبين الصلوة ولا

خروج الوقت ثم ينوي القضاء ولو ذكر بعد أو

لجاءه فيها الشيخ أبو الحسن الطوسي بالامام الثاني ومن نصيبه القادر

النصان اعاد العروة ولود في القلم

الباب الثاني في خصوصيات باقي الصلوة بالنسبة

الى اليهودية تختص الجمعة عشرة الاقل خروج وقتها

بصير النظر وسة الظلمة المشهور الثاني صحتها

التيس والتكبير قبله الا ان استجاب لغيره فيها السلام

عَلِيمُ الْخَفِيِّينَ عَلَيْهِمُ الْجَلَالُ عَنْ الْقُرَى السَّادِسُ وَجَدَّ

نوتنها الى خمسة اقسام الاسام المنسوبة لها

المراة والعبد والاعمى والعجوز ليم والمسافر والاعمى

ومن هو على راس ازيد من فوسخاين الا ان يجسر

غير المدة الثانية ان لا يكون جمعان في اقل من

ما نسخ وأما العيدان فيختص صلواته بثلاثة أشياء

الوقت من طلوع الشمس الى الزوال العائنه

أَمَّا الْفَصْلُ الْوَاحِدُ إِذَا نَمَّ السَّيْرُ مِنْ قِبَلِ الْبَيْتِ

تبعيض السورة الآتي الخامس والعاشر فيكم الو

بعض الزايج البناء على الاقل لرفع عدد مركباتها

فنهأصولها وأما الطوائف فيختص بها هذين

اللائق فعلها في المقام او ورائد او الى احد جانبيه

الأضربة الثانی جعلها بعد الطواف قبل

السعي ان وجب وأما الخارج فمقتضى مثلاً

١٥٠
 ١٥١
 ١٥٢
 ١٥٣
 ١٥٤
 ١٥٥
 ١٥٦
 ١٥٧
 ١٥٨
 ١٥٩
 ١٦٠
 ١٦١
 ١٦٢
 ١٦٣
 ١٦٤
 ١٦٥
 ١٦٦
 ١٦٧
 ١٦٨
 ١٦٩
 ١٧٠
 ١٧١
 ١٧٢
 ١٧٣
 ١٧٤
 ١٧٥
 ١٧٦
 ١٧٧
 ١٧٨
 ١٧٩
 ١٨٠
 ١٨١
 ١٨٢
 ١٨٣
 ١٨٤
 ١٨٥
 ١٨٦
 ١٨٧
 ١٨٨
 ١٨٩
 ١٩٠
 ١٩١
 ١٩٢
 ١٩٣
 ١٩٤
 ١٩٥
 ١٩٦
 ١٩٧
 ١٩٨
 ١٩٩
 ٢٠٠
 ٢٠١
 ٢٠٢
 ٢٠٣
 ٢٠٤
 ٢٠٥
 ٢٠٦
 ٢٠٧
 ٢٠٨
 ٢٠٩
 ٢١٠
 ٢١١
 ٢١٢
 ٢١٣
 ٢١٤
 ٢١٥
 ٢١٦
 ٢١٧
 ٢١٨
 ٢١٩
 ٢٢٠
 ٢٢١
 ٢٢٢
 ٢٢٣
 ٢٢٤
 ٢٢٥
 ٢٢٦
 ٢٢٧
 ٢٢٨
 ٢٢٩
 ٢٣٠
 ٢٣١
 ٢٣٢
 ٢٣٣
 ٢٣٤
 ٢٣٥
 ٢٣٦
 ٢٣٧
 ٢٣٨
 ٢٣٩
 ٢٤٠
 ٢٤١
 ٢٤٢
 ٢٤٣
 ٢٤٤
 ٢٤٥
 ٢٤٦
 ٢٤٧
 ٢٤٨
 ٢٤٩
 ٢٥٠
 ٢٥١
 ٢٥٢
 ٢٥٣
 ٢٥٤
 ٢٥٥
 ٢٥٦
 ٢٥٧
 ٢٥٨
 ٢٥٩
 ٢٦٠
 ٢٦١
 ٢٦٢
 ٢٦٣
 ٢٦٤
 ٢٦٥
 ٢٦٦
 ٢٦٧
 ٢٦٨
 ٢٦٩
 ٢٧٠
 ٢٧١
 ٢٧٢
 ٢٧٣
 ٢٧٤
 ٢٧٥
 ٢٧٦
 ٢٧٧
 ٢٧٨
 ٢٧٩
 ٢٨٠
 ٢٨١
 ٢٨٢
 ٢٨٣
 ٢٨٤
 ٢٨٥
 ٢٨٦
 ٢٨٧
 ٢٨٨
 ٢٨٩
 ٢٩٠
 ٢٩١
 ٢٩٢
 ٢٩٣
 ٢٩٤
 ٢٩٥
 ٢٩٦
 ٢٩٧
 ٢٩٨
 ٢٩٩
 ٣٠٠
 ٣٠١
 ٣٠٢
 ٣٠٣
 ٣٠٤
 ٣٠٥
 ٣٠٦
 ٣٠٧
 ٣٠٨
 ٣٠٩
 ٣١٠
 ٣١١
 ٣١٢
 ٣١٣
 ٣١٤
 ٣١٥
 ٣١٦
 ٣١٧
 ٣١٨
 ٣١٩
 ٣٢٠
 ٣٢١
 ٣٢٢
 ٣٢٣
 ٣٢٤
 ٣٢٥
 ٣٢٦
 ٣٢٧
 ٣٢٨
 ٣٢٩
 ٣٣٠
 ٣٣١
 ٣٣٢
 ٣٣٣
 ٣٣٤
 ٣٣٥
 ٣٣٦
 ٣٣٧
 ٣٣٨
 ٣٣٩
 ٣٤٠
 ٣٤١
 ٣٤٢
 ٣٤٣
 ٣٤٤
 ٣٤٥
 ٣٤٦
 ٣٤٧
 ٣٤٨
 ٣٤٩
 ٣٥٠
 ٣٥١
 ٣٥٢
 ٣٥٣
 ٣٥٤
 ٣٥٥
 ٣٥٦
 ٣٥٧
 ٣٥٨
 ٣٥٩
 ٣٦٠
 ٣٦١
 ٣٦٢
 ٣٦٣
 ٣٦٤
 ٣٦٥
 ٣٦٦
 ٣٦٧
 ٣٦٨
 ٣٦٩
 ٣٧٠
 ٣٧١
 ٣٧٢
 ٣٧٣
 ٣٧٤
 ٣٧٥
 ٣٧٦
 ٣٧٧
 ٣٧٨
 ٣٧٩
 ٣٨٠
 ٣٨١
 ٣٨٢
 ٣٨٣
 ٣٨٤
 ٣٨٥
 ٣٨٦
 ٣٨٧
 ٣٨٨
 ٣٨٩
 ٣٩٠
 ٣٩١
 ٣٩٢
 ٣٩٣
 ٣٩٤
 ٣٩٥
 ٣٩٦
 ٣٩٧
 ٣٩٨
 ٣٩٩
 ٤٠٠
 ٤٠١
 ٤٠٢
 ٤٠٣
 ٤٠٤
 ٤٠٥
 ٤٠٦
 ٤٠٧
 ٤٠٨
 ٤٠٩
 ٤١٠
 ٤١١
 ٤١٢
 ٤١٣
 ٤١٤
 ٤١٥
 ٤١٦
 ٤١٧
 ٤١٨
 ٤١٩
 ٤٢٠
 ٤٢١
 ٤٢٢
 ٤٢٣
 ٤٢٤
 ٤٢٥
 ٤٢٦
 ٤٢٧
 ٤٢٨
 ٤٢٩
 ٤٣٠
 ٤٣١
 ٤٣٢
 ٤٣٣
 ٤٣٤
 ٤٣٥
 ٤٣٦
 ٤٣٧
 ٤٣٨
 ٤٣٩
 ٤٤٠
 ٤٤١
 ٤٤٢
 ٤٤٣
 ٤٤٤
 ٤٤٥
 ٤٤٦
 ٤٤٧
 ٤٤٨
 ٤٤٩
 ٤٥٠
 ٤٥١
 ٤٥٢
 ٤٥٣
 ٤٥٤
 ٤٥٥
 ٤٥٦
 ٤٥٧
 ٤٥٨
 ٤٥٩
 ٤٦٠
 ٤٦١
 ٤٦٢
 ٤٦٣
 ٤٦٤
 ٤٦٥
 ٤٦٦
 ٤٦٧
 ٤٦٨
 ٤٦٩
 ٤٧٠
 ٤٧١
 ٤٧٢
 ٤٧٣
 ٤٧٤
 ٤٧٥
 ٤٧٦
 ٤٧٧
 ٤٧٨
 ٤٧٩
 ٤٨٠
 ٤٨١
 ٤٨٢
 ٤٨٣
 ٤٨٤
 ٤٨٥
 ٤٨٦
 ٤٨٧
 ٤٨٨
 ٤٨٩
 ٤٩٠
 ٤٩١
 ٤٩٢
 ٤٩٣
 ٤٩٤
 ٤٩٥
 ٤٩٦
 ٤٩٧
 ٤٩٨
 ٤٩٩
 ٥٠٠
 ٥٠١
 ٥٠٢
 ٥٠٣
 ٥٠٤
 ٥٠٥
 ٥٠٦
 ٥٠٧
 ٥٠٨
 ٥٠٩
 ٥١٠
 ٥١١
 ٥١٢
 ٥١٣
 ٥١٤
 ٥١٥
 ٥١٦
 ٥١٧
 ٥١٨
 ٥١٩
 ٥٢٠
 ٥٢١

50. *Handwritten text in Urdu script, likely a signature or date.*

يولد بها ويحب على من يحب عليه الرحمة ولين

١٦٦

الحج فلا يسجد لها واما الايات فهي المنسوبة

والنزالة وكما هو مخطا سودا اراد

١٠٠
 ١٠١
 ١٠٢
 ١٠٣
 ١٠٤
 ١٠٥
 ١٠٦
 ١٠٧
 ١٠٨
 ١٠٩
 ١١٠
 ١١١
 ١١٢
 ١١٣
 ١١٤
 ١١٥
 ١١٦
 ١١٧
 ١١٨
 ١١٩
 ١٢٠
 ١٢١
 ١٢٢
 ١٢٣
 ١٢٤
 ١٢٥
 ١٢٦
 ١٢٧
 ١٢٨
 ١٢٩
 ١٣٠
 ١٣١
 ١٣٢
 ١٣٣
 ١٣٤
 ١٣٥
 ١٣٦
 ١٣٧
 ١٣٨
 ١٣٩
 ١٤٠
 ١٤١
 ١٤٢
 ١٤٣
 ١٤٤
 ١٤٥
 ١٤٦
 ١٤٧
 ١٤٨
 ١٤٩
 ١٥٠
 ١٥١
 ١٥٢
 ١٥٣
 ١٥٤
 ١٥٥
 ١٥٦
 ١٥٧
 ١٥٨
 ١٥٩
 ١٦٠
 ١٦١
 ١٦٢
 ١٦٣
 ١٦٤
 ١٦٥
 ١٦٦
 ١٦٧
 ١٦٨
 ١٦٩
 ١٧٠
 ١٧١
 ١٧٢
 ١٧٣
 ١٧٤
 ١٧٥
 ١٧٦
 ١٧٧
 ١٧٨
 ١٧٩
 ١٨٠
 ١٨١
 ١٨٢
 ١٨٣
 ١٨٤
 ١٨٥
 ١٨٦
 ١٨٧
 ١٨٨
 ١٨٩
 ١٩٠
 ١٩١
 ١٩٢
 ١٩٣
 ١٩٤
 ١٩٥
 ١٩٦
 ١٩٧
 ١٩٨
 ١٩٩
 ٢٠٠

تفسيره ومخافته ويخص بامور اربعة الاول

五

يعزل الركوب على كل ثلاثة خمسة تعدل الحرف

الاول وجوب كبير استدراكه غير كبرى الا

الثاني حرام الشهادة بان عقيب الاولى والصلوة على النبي

عقيب الثانية والدعاء للمؤمنين عقيب الثالثة

والليت عقيب الرابعة الثالثة لا ركوع فيها ولا

سجود ولا تشهد ولا تسليم ولا يشترط فيها الطهارة

واما الملقم فيجب الملزم ^{فهما} فذرة من الهيات

المشروعة الفعول وجوب الوفا ^{به} ولو عين فمما

فما

الثاني غير ان وضوء كثر دينه في شبهة الملقم الفعول

واليمين وعلوة الاحتياط والمصلحة من الاب والسنن

جماعية القضاء فانه ليس عين الملقى بل هو فعل

مشبه ويجب فيه مراعاة الترتيب كمفات ومرامات

المصدق تماما وقصر الامارات المصدق كهيئة الملقم

وان وجب قصر الصدق ^{الان} لا يجوز من استيفاء ^{عاجز بالادب والحرارة} قار بالاكتم

الصلوة او ماء يسقط عنه لو نذر ويجوز عن

فإنه لا يجوز له أن يترك الصلاة والسلام على النبي وآله

فإنه لا يجوز له أن يترك الصلاة والسلام على النبي وآله

فإنه لا يجوز له أن يترك الصلاة والسلام على النبي وآله

فإنه لا يجوز له أن يترك الصلاة والسلام على النبي وآله

فإنه لا يجوز له أن يترك الصلاة والسلام على النبي وآله

فإنه لا يجوز له أن يترك الصلاة والسلام على النبي وآله

فإنه لا يجوز له أن يترك الصلاة والسلام على النبي وآله

فإنه لا يجوز له أن يترك الصلاة والسلام على النبي وآله

فإنه لا يجوز له أن يترك الصلاة والسلام على النبي وآله

فإنه لا يجوز له أن يترك الصلاة والسلام على النبي وآله

فإنه لا يجوز له أن يترك الصلاة والسلام على النبي وآله

فإنه لا يجوز له أن يترك الصلاة والسلام على النبي وآله

فإنه لا يجوز له أن يترك الصلاة والسلام على النبي وآله

فإنه لا يجوز له أن يترك الصلاة والسلام على النبي وآله

وصغرا والمشتبه ثمانية مائة واربعة مائة
 وصغرا وكونا ثمانية مائة فحق الحاضر صبحا ومغرا
 واربعة مائة والمسافر ثمانية مائة بينهما القرا
 والمشتبه يزيد على الحاضر ثمانية ولو كانت
 ثلثا فحق والمسافر ثمانية مائة ثم مغرا ثمانية
 والمشتبه يزيد على الحاضر ثمانية مائة ولو كانت
 هذوان كانت اربع مائة فحق الجميع الحاضر والمشتبه

الحاضر
 المسافر

يد على الحاضر ثمانية مائة قبل المغرب وثمانية
 بعدا وفرض العيين وكذا الرفاضة الحاضر والمشتبه
 اليومان اجتمعا بالثاني ولا يقضى الجمعة
 للصيذان ولا الايات فغير العالم ما لم يستوف
 عبدا لا حراق والملاق القضا على الطواف
 والحجارة فجاد وكذا النذر المطلق المطلق
 ثم الكتاب في يوم خمسة عشر في شهر رجب سنة ١٠١٠

جایگاه در میان
مکان نظیر در میان
مکان نظیر در میان

جایگاه در میان
مکان نظیر در میان
مکان نظیر در میان

جایگاه در میان
مکان نظیر در میان
مکان نظیر در میان

جایگاه در میان
مکان نظیر در میان
مکان نظیر در میان

جایگاه در میان
مکان نظیر در میان
مکان نظیر در میان

جایگاه در میان
مکان نظیر در میان
مکان نظیر در میان

جایگاه در میان
مکان نظیر در میان
مکان نظیر در میان

جایگاه در میان
مکان نظیر در میان
مکان نظیر در میان

جایگاه در میان
مکان نظیر در میان
مکان نظیر در میان

جایگاه در میان
مکان نظیر در میان
مکان نظیر در میان

والتقى

[illegible]

Handwritten text in Arabic script, likely a manuscript or document, showing dense cursive writing on aged paper.

[illegible]

A page from a manuscript, likely a letter or a section of a book. The page is filled with dense, handwritten text in a cursive script, possibly from the 16th or 17th century. The text is arranged in several paragraphs, with some lines indented. There are some marginalia or notes written in the left margin. The paper appears aged and slightly discolored.

التعريف في اللغة الانجليزية للاصطلاح
فقد دلت على ان التعريف هو
التي هي

بل مومن ضروريات التي هي حق انت
مستحل تركها كافر ان لم يدع شهوة محرمة
ولا ريب انها افضل الاعمال لبدنيته ولم يخبر
معلق بذلك والاذان والاقامة مرتحان في
الدلالة ولا استبعاد بعد ويورد النص
وحق الحكمة لا يقتضي تقييدا ويورد اليه
ان الحجية شائعة مالية والزكاة مالية محضة
ومن ثم قبل التباينة حال الطهارة مع الضرورة
والزكاة اختيارا والصوم ليس فعلا محضاً
وما يوجد في بعض الاخبار من تفصيل
للاسلام فليجب على كافر وان لم تصح منه
وتجبا ما هو معرفة الله تعالى وصفاته
الشؤونية والسلبية وعدله وحججه
ونوع نبينا محمد صلى الله عليه وآله امامة للائمة

وانما العلم بالدين
والتقوى من الله تعالى
والعمل بما امر به الله
والاجتناب عما نهى الله
فان العلم بالدين هو
العلم بالاسماء والصفات
والعلم بالاعمال هو العلم
بالاوضاع والاداءات
والعلم بالانوار هو العلم
بالحقائق والذوات
والعلم بالامور هو العلم
بالاوضاع والاداءات
والعلم بالانوار هو العلم
بالحقائق والذوات

والعلم بالانوار هو العلم
بالحقائق والذوات
والعلم بالامور هو العلم
بالاوضاع والاداءات
والعلم بالانوار هو العلم
بالحقائق والذوات

عليهم السلام والاقرار بكل ما جاء به النبي
صلى الله عليه وآله احوال المعاد بالتدليل
لا كسيد وطريق معرفة احكامها لمن كان
بعيداً عن امام عليه السلام الاضداد لا ذلة
التفصيلية في اعيان المسائل ان كان مجتهداً
والنوع الى المجتهد ولو بواسطة وان تعدل
ان كان مفلاً واشترط الاكثر كونه حياً
التعدد يرجع الى العلم ثم لا وسع تميز
ولو في احاد المسائل بل المسئلة الواحدة
واقعتين نعم يشترط عدل المراجع ويشترط
للاجتها وبالممارسة المطلعة على الحال للعالم
بطريقه ويا ذعان العلماء مطلقاً والعدالة
يا لها شرة الباطنة وشهادة عدلين والشيا
واما الابواب فاربعة الاقل فالطهارة وقية

والعلم بالانوار هو العلم
بالحقائق والذوات
والعلم بالامور هو العلم
بالاوضاع والاداءات
والعلم بالانوار هو العلم
بالحقائق والذوات
والعلم بالامور هو العلم
بالاوضاع والاداءات
والعلم بالانوار هو العلم
بالحقائق والذوات

والعلم بالانوار هو العلم
بالحقائق والذوات
والعلم بالامور هو العلم
بالاوضاع والاداءات
والعلم بالانوار هو العلم
بالحقائق والذوات

فصل الاول في اقسامها واسماها الطهارة
 هي الوضوء والغسل والتيمم على وجهه ثانيا
 نيف استباحة الصلوة وكل منها واجب وبند
 الطواف ومتى كنية الفرائض والمندوب
 ما عداه والواجب من الغسل ما كان لاحد
 الامور الثلاثة او لاخول المساجد مع اللبس
 في غير المسجدين اقرارا لعزائم ان وجبا
 لا غسل المست ولصوم الجنب مع تضييق
 البلي لا الفعل وكذا الطائض والنفساء اذا احتج
 انقطع بها قيل لغيره ففعله والمستح
 ضة الكثيرة الذم على تفصيل والمندوب
 ما عداه والواجب من التيمم ما كان لامر المندوب
 كونه والخروج الجنب والطائض والنفساء
 فان غسل المس لا يكون له غسل
 من غير طهارة الغرض من طهارة
 الطائض والنفساء من غير طهارة
 فان غسل المس لا يكون له غسل
 من غير طهارة الغرض من طهارة

من المسجدين والمندوب ما عداه وانما
 الوضوء بما ذكره في اللؤلؤ والغايط منفصلا
 والتميم من الطين وغيره اذا صار رطبا او
 اسند الطين والنوم المستطال للحن ولو قد
 وكل مزيل للحن والاستحاضة غير القليلة
 على وجه الغسل بالحناكة والحوض والاستحاضة
 ضة غير القليلة والتفاس ومشي الميت
 نجسا وموت المسلم ومن حمله والتيمم بموجها
 تعما والتميم من فعل سبده له وجب لثلاثة ما
 لثمة وشبهه ومتى اجتمعت سبائك كون
 في رفعها قصد الاستباحة او الوقع مطلقا
 او مضافا الى احد ما فجزا غير طهارة
 عنه قولان والاحراز قوي
 على الخلق من العورة ما طهر من وجبت
 انما لا يخرج من عن يمينه ولا من تحت
 انما لا يخرج من عن يمينه ولا من تحت

محترم

4.2

ما لم يتغير لونه او طعمه او ريحه فيجوز له التغيير
 وما بعد ان نقص عن اللز و استوعب التغيير
 عود الماء ويظهر نزول التغيير ولو من نفسه
 وما الى ما بالمادة المختلفة على الشدة وما
 الغيث متطابقا كما الجاري وان كان لا كذا يحسن
 بها ان نقص من اللز وفي طهره بالانعام ولا ان
 وان كان كذا فاصاعلا وهو ما يلح تكسیر
 باشتداد مستوي الملائكة اثنين واثنين و
 شجرة اثمان او كان وزنه الفان ماء بقى
 رطل بالبراق لم ينحس الا بالتغير ويظهر ان
 بالقاء كود فوه واحدة فان لم ينزل التغيير فغير
 حتى ينزل التغيير وان كان ينزل انجست باين
 لتغير لجماعا الا بالملاقات على الاصح ويظهر
 بالنزح حتى ينزل التغيير وعلى القول بالنسبة
 العود يحصل في السج في نقصه من العود

١٠٠
 ١٠١
 ١٠٢
 ١٠٣
 ١٠٤
 ١٠٥
 ١٠٦
 ١٠٧
 ١٠٨
 ١٠٩
 ١١٠
 ١١١
 ١١٢
 ١١٣
 ١١٤
 ١١٥
 ١١٦
 ١١٧
 ١١٨
 ١١٩
 ١٢٠
 ١٢١
 ١٢٢
 ١٢٣
 ١٢٤
 ١٢٥
 ١٢٦
 ١٢٧
 ١٢٨
 ١٢٩
 ١٣٠
 ١٣١
 ١٣٢
 ١٣٣
 ١٣٤
 ١٣٥
 ١٣٦
 ١٣٧
 ١٣٨
 ١٣٩
 ١٤٠
 ١٤١
 ١٤٢
 ١٤٣
 ١٤٤
 ١٤٥
 ١٤٦
 ١٤٧
 ١٤٨
 ١٤٩
 ١٥٠
 ١٥١
 ١٥٢
 ١٥٣
 ١٥٤
 ١٥٥
 ١٥٦
 ١٥٧
 ١٥٨
 ١٥٩
 ١٦٠
 ١٦١
 ١٦٢
 ١٦٣
 ١٦٤
 ١٦٥
 ١٦٦
 ١٦٧
 ١٦٨
 ١٦٩
 ١٧٠
 ١٧١
 ١٧٢
 ١٧٣
 ١٧٤
 ١٧٥
 ١٧٦
 ١٧٧
 ١٧٨
 ١٧٩
 ١٨٠
 ١٨١
 ١٨٢
 ١٨٣
 ١٨٤
 ١٨٥
 ١٨٦
 ١٨٧
 ١٨٨
 ١٨٩
 ١٩٠
 ١٩١
 ١٩٢
 ١٩٣
 ١٩٤
 ١٩٥
 ١٩٦
 ١٩٧
 ١٩٨
 ١٩٩
 ٢٠٠
 ٢٠١
 ٢٠٢
 ٢٠٣
 ٢٠٤
 ٢٠٥
 ٢٠٦
 ٢٠٧
 ٢٠٨
 ٢٠٩
 ٢١٠
 ٢١١
 ٢١٢
 ٢١٣
 ٢١٤
 ٢١٥
 ٢١٦
 ٢١٧
 ٢١٨
 ٢١٩
 ٢٢٠
 ٢٢١
 ٢٢٢
 ٢٢٣
 ٢٢٤
 ٢٢٥
 ٢٢٦
 ٢٢٧
 ٢٢٨
 ٢٢٩
 ٢٣٠
 ٢٣١
 ٢٣٢
 ٢٣٣
 ٢٣٤
 ٢٣٥
 ٢٣٦
 ٢٣٧
 ٢٣٨
 ٢٣٩
 ٢٤٠
 ٢٤١
 ٢٤٢
 ٢٤٣
 ٢٤٤
 ٢٤٥
 ٢٤٦
 ٢٤٧
 ٢٤٨
 ٢٤٩
 ٢٥٠
 ٢٥١
 ٢٥٢
 ٢٥٣
 ٢٥٤
 ٢٥٥
 ٢٥٦
 ٢٥٧
 ٢٥٨
 ٢٥٩
 ٢٦٠
 ٢٦١
 ٢٦٢
 ٢٦٣
 ٢٦٤
 ٢٦٥
 ٢٦٦
 ٢٦٧
 ٢٦٨
 ٢٦٩
 ٢٧٠
 ٢٧١
 ٢٧٢
 ٢٧٣
 ٢٧٤
 ٢٧٥
 ٢٧٦
 ٢٧٧
 ٢٧٨
 ٢٧٩
 ٢٨٠
 ٢٨١
 ٢٨٢
 ٢٨٣
 ٢٨٤
 ٢٨٥
 ٢٨٦
 ٢٨٧
 ٢٨٨
 ٢٨٩
 ٢٩٠
 ٢٩١
 ٢٩٢
 ٢٩٣
 ٢٩٤
 ٢٩٥
 ٢٩٦
 ٢٩٧
 ٢٩٨
 ٢٩٩
 ٣٠٠
 ٣٠١
 ٣٠٢
 ٣٠٣
 ٣٠٤
 ٣٠٥
 ٣٠٦
 ٣٠٧
 ٣٠٨
 ٣٠٩
 ٣١٠
 ٣١١
 ٣١٢
 ٣١٣
 ٣١٤
 ٣١٥
 ٣١٦
 ٣١٧
 ٣١٨
 ٣١٩
 ٣٢٠
 ٣٢١
 ٣٢٢
 ٣٢٣
 ٣٢٤
 ٣٢٥
 ٣٢٦
 ٣٢٧
 ٣٢٨
 ٣٢٩
 ٣٣٠
 ٣٣١
 ٣٣٢
 ٣٣٣
 ٣٣٤
 ٣٣٥
 ٣٣٦
 ٣٣٧
 ٣٣٨
 ٣٣٩
 ٣٤٠
 ٣٤١
 ٣٤٢
 ٣٤٣
 ٣٤٤
 ٣٤٥
 ٣٤٦
 ٣٤٧
 ٣٤٨
 ٣٤٩
 ٣٥٠
 ٣٥١
 ٣٥٢
 ٣٥٣
 ٣٥٤
 ٣٥٥
 ٣٥٦
 ٣٥٧
 ٣٥٨
 ٣٥٩
 ٣٦٠
 ٣٦١
 ٣٦٢
 ٣٦٣
 ٣٦٤
 ٣٦٥
 ٣٦٦
 ٣٦٧
 ٣٦٨
 ٣٦٩
 ٣٧٠
 ٣٧١
 ٣٧٢
 ٣٧٣
 ٣٧٤
 ٣٧٥
 ٣٧٦
 ٣٧٧
 ٣٧٨
 ٣٧٩
 ٣٨٠
 ٣٨١
 ٣٨٢
 ٣٨٣
 ٣٨٤
 ٣٨٥
 ٣٨٦
 ٣٨٧
 ٣٨٨
 ٣٨٩
 ٣٩٠
 ٣٩١
 ٣٩٢
 ٣٩٣
 ٣٩٤
 ٣٩٥
 ٣٩٦
 ٣٩٧
 ٣٩٨
 ٣٩٩
 ٤٠٠
 ٤٠١
 ٤٠٢
 ٤٠٣
 ٤٠٤
 ٤٠٥
 ٤٠٦
 ٤٠٧
 ٤٠٨
 ٤٠٩
 ٤١٠
 ٤١١
 ٤١٢
 ٤١٣
 ٤١٤
 ٤١٥
 ٤١٦
 ٤١٧
 ٤١٨
 ٤١٩
 ٤٢٠
 ٤٢١
 ٤٢٢
 ٤٢٣
 ٤٢٤
 ٤٢٥
 ٤٢٦
 ٤٢٧
 ٤٢٨
 ٤٢٩
 ٤٣٠
 ٤٣١
 ٤٣٢
 ٤٣٣
 ٤٣٤
 ٤٣٥
 ٤٣٦
 ٤٣٧
 ٤٣٨
 ٤٣٩
 ٤٤٠
 ٤٤١
 ٤٤٢
 ٤٤٣
 ٤٤٤
 ٤٤٥
 ٤٤٦
 ٤٤٧
 ٤٤٨
 ٤٤٩
 ٤٥٠
 ٤٥١
 ٤٥٢
 ٤٥٣
 ٤٥٤
 ٤٥٥
 ٤٥٦
 ٤٥٧
 ٤٥٨
 ٤٥٩
 ٤٦٠
 ٤٦١
 ٤٦٢
 ٤٦٣
 ٤٦٤
 ٤٦٥
 ٤٦٦
 ٤٦٧
 ٤٦٨
 ٤٦٩
 ٤٧٠
 ٤٧١

والمغصوب فيجب اجتنابه ولو قصر مطلقا
عن الطهارة وامكن متجها لمصاف مع بقاء
الاطلاق وجب المخرج على الاصح ان لم يجد
غيره والافضل واليسر وما اشبهه من حيوان
وهو تابع له في الطهارة والخضرة والكراهية
ويكره سورة الذخايج والذوايت والبخاير
المهيرة والمبايض المستهية وما لا يؤكل لحمه كالجلاد
واكل اللبيق مع الخلوة عن النجاسة والقاذرة
والذغرة والحية والشعير والاربعون المسخ
وفي سورة ولد التي ناقولها نجاسة ضعيف و
لا يستعمل الحي في الطهارة مطلقا فان
فعل الحادث بحاله فيعيد مطلقا وكذلك الحب
على تفصيل ياتي ولا في الاكل والشرب
الا عند الضرورة فيقتصر على لقد الضرري

منه في حقه
في حقه في حقه

في حقه في حقه
في حقه في حقه
في حقه في حقه
في حقه في حقه

والمغصوب

الانفصل من الاعضاء في الطهارة بين طهارة
من اجزاء ومطهر على الاصح في مستعمل البشري
وان كونه وعن محل الحبش نجس تغييرا ولا على
الاشهر اذا كان له مداخل في الظلمية على ما لا
سواء من الحدين خاصة فانه طاهر عالم
يتغير بالتحال او لاقه نجاسة غير المحل ولو زاد
الوزن فوجهان ويكره استعمال المشمس
في الاناء وان لم ينطمع والمسخ بالنداء غسل
الاموات **الثالث** الوضوء ويجب فيه النية معارضة
غسل الوجه ويجوز تقديما عند غسل الكف
اذا كان مستحيا واستباحها حكم الاخره ان
ضرورة لاستباحة الصلوة وجوبه مرة الى
الله ولو تم الرفع او الكف به صح ان لم يكن دائم
الحديث والاقتصر على نية الاستباحة او مع

منه في حقه
في حقه في حقه
في حقه في حقه

في حقه في حقه
في حقه في حقه
في حقه في حقه
في حقه في حقه

النزل ويحبها بعله ولا اثر للبطل المشيخ وبروزها
 اولاً في خاصة مع امكان بعد الغسل وبهونه الثاني بعد
 الوضوء ولوا حدث في اشياء كفا الا تمام على الارض ولو قام
 على مكان نجس طهر المتنجس ثم افاض عليه الماء لا يغسل
 الجيوش والاشياء اشد والنقاس ومثل الميت كفيل الجنية
 الا انه لا يبرئ من الوضوء قبله وبعده ولو تخلله الحدث كفي القاء
 مع الوضوء **والحيض** هو الدم المتعلق بالعدة اسويها
 غير طائغها وبخلة البالغة تسعة عشر يائسة بلوغ شيت
 ان كانت قمرية او نبطية وخمسين في غيرها وتبين من
 العذر في تنقاه النطق وعن القرح يخرج من الابيض
 وهو يحامى الحمل على الاقوي واقله ثلث ايام متواليه
 بياها والكثرة عشرة في اقل الطهر واحد الكثرة اذا انقطع
 الدم على العشرة فانكر حيض وان تخلل النقاء بعد الثلثة
 وان غيرهما فالعاد في الحيض تنقح حيضها وقتها ودد
 النذا

الحيض هو الدم المتعلق بالعدة اسويها
 الجيوش والاشياء اشد والنقاس ومثل الميت كفيل الجنية
 الا انه لا يبرئ من الوضوء قبله وبعده ولو تخلله الحدث كفي القاء
 مع الوضوء **والحيض** هو الدم المتعلق بالعدة اسويها

لما انشبت دم الفروج ادخلت
 اصبعها فان كان خارجا من الآنية
 لم يخرج على قول وارن بابيها والرجاء
 لا يسلمد بها وانما الحصة على اقل

الاستحسان في الزوايا

اخذوا انقطاعا ترجع الى عادتها ولو اتفق في احدى خاصية

استقرحت في المتفق دون الاخر في احدى بعد ايام العاداة

ستظهر يوم او يومين الى عشرة فبالنحو وتنفى ما

كان من الاشارة فها من صوم ومعلومة وصوم العادة

خاصة ويجعل هذه بالذات من روية الدم والشمس

الى التمييز ثم الزوايا ان ثبت العدد والوقت معا وان

ثبت احدهما ثبت ما تعلم تخيير في تخصيص العدد

ان ذكرته وان ذكرت الوقت خاصة تحتضت في المتفق

واحتالت بالجمع بين كليهما في الحاشية في

المحتمل ويرجع ردنا الى الزوايا قسم الى ما لا يعقبة

احديها والمستندة بعد التمييز ترجع الى سادة نساء

ثم اقروا من بلدها ثم الزوايا وهي رة او بعد من كل

شهر او ثلث من شهر وعشرة من شهر اخر مخيرة في التخصيص

والاستحسان دم صغير بار درقيق غالبا ويجب اعتباره

في بعض اوقات الزوايا مثلا اذا علمت
ان كل يوم من التوقيت من كل يوم
ان كل يوم من التوقيت من كل يوم
ان كل يوم من التوقيت من كل يوم
ان كل يوم من التوقيت من كل يوم

في بعض اوقات الزوايا مثلا اذا علمت
ان كل يوم من التوقيت من كل يوم
ان كل يوم من التوقيت من كل يوم
ان كل يوم من التوقيت من كل يوم
ان كل يوم من التوقيت من كل يوم

في بعض اوقات الزوايا مثلا اذا علمت
ان كل يوم من التوقيت من كل يوم
ان كل يوم من التوقيت من كل يوم
ان كل يوم من التوقيت من كل يوم
ان كل يوم من التوقيت من كل يوم

في بعض اوقات الزوايا مثلا اذا علمت
ان كل يوم من التوقيت من كل يوم
ان كل يوم من التوقيت من كل يوم
ان كل يوم من التوقيت من كل يوم
ان كل يوم من التوقيت من كل يوم

فان لم ينجس الكبريت لم يشبهه وجب ابداله وتطهير ما ظهر من
 المحل والوضوء كالمسلو وان شقبه لم يسيل فيه في كل تغير
 للزوجة وسيل للغيرة وان سال فيه ذلك غسل ثلثي رين
 بجمع بينهما و آخر للعشدين كذلك ومع الافعال هو حكم
 الطاهر فان اخلت بشئ منها لم تقع صلوها او بشئ من
 غسل الخفاف لم يصح صومها واذ انقطع الدم للبرء وجب
 ما اقتضاه الدم سابقا من غسل وضوء والتفاس
 دم الولادة مما او بعده فلا نفاس بدونه ولا ما يكون قبلها
 واكثره عشرة ايام في الاشهر فان غلبها الدم عات القفا
 بعادتها والمنداة والمضطربة بالعشرة والتوأمين
 نفاسان وتعارف الحائض في الاقل والالا على
 البلوغ وقضا العدة الا في الحامل من زنا وتشتر كان
 في غير ما سبق مما يشترط فيه القلابة والوطى
 قبل افعار ويقتدر ان يستحله مع العلم بالتحريم
 لا يشترط اعتقاد بئسامة
 بالفسخ كالجاء

ويستحب التكبير بدينار قيمته عشرة دراهم في اوله
 نصف في وسطه وربع في آخره وكذا الطلاق مع الله
 خول وانتفاء المحل وحضور الزوج او حكمه في كره
 العطي قبل الغسل على الاصح ومسل كيت انما يوجب
 الغسل بعد برده بالموت وقبل تطهيره على الوجه المتقول
 وكذا القطعة ذات العظم وان ابينت من حي وقلو
 مش شهيد او معصوما او من لم يبرء او المختل جميعا
 او عضوا ثم غسله على قول قوي او المقتل القتل
 بسب وقل به فلا غسل له ولو مس من لم يطهر بعد
 البرء او غشيل فاسدا او بفعل الكافر اضرة فاقعد المائل
 مثل والحزير ما اغتسل من المسلمين او سبق موة نكلا او قتل
 بغير ما اغتسل له وكان متبرعا ولم عن بعض الغسلات
 فغسل احد الخلوطين او كان كافرا وان غسل وجب الغسل
 انما يغسل الملاقى مع الزوجة على الاقوى ويجب غسل كل مكان

فان لم ينجس الكبريت لم يشبهه وجب ابداله وتطهير ما ظهر من
 المحل والوضوء كالمسلو وان شقبه لم يسيل فيه في كل تغير
 للزوجة وسيل للغيرة وان سال فيه ذلك غسل ثلثي رين
 بجمع بينهما و آخر للعشدين كذلك ومع الافعال هو حكم
 الطاهر فان اخلت بشئ منها لم تقع صلوها او بشئ من
 غسل الخفاف لم يصح صومها واذ انقطع الدم للبرء وجب
 ما اقتضاه الدم سابقا من غسل وضوء والتفاس
 دم الولادة مما او بعده فلا نفاس بدونه ولا ما يكون قبلها
 واكثره عشرة ايام في الاشهر فان غلبها الدم عات القفا
 بعادتها والمنداة والمضطربة بالعشرة والتوأمين
 نفاسان وتعارف الحائض في الاقل والالا على
 البلوغ وقضا العدة الا في الحامل من زنا وتشتر كان
 في غير ما سبق مما يشترط فيه القلابة والوطى
 قبل افعار ويقتدر ان يستحله مع العلم بالتحريم
 لا يشترط اعتقاد بئسامة
 بالفسخ كالجاء

على الكفاية توجيه المختصر المسلم ومن محكم الى القبله بان يلق
على ظهره ويجعل رجلاه اليها بحيث لو جلس كان منه
مستقبلا ثم ان الة التماسه عن بدنه ثم يغسله بماء
طرح فيه مسعى الصدر ثم يطرح فيه الكافور كذلك
ثم يمسح خلاصتهما وهو القراح مرتين كالخناكة ويستط
الترتيب بنفسه في الكثير مقارنا بالنية او لكل غسلة
ويجزيه ثمة واحدة لها موجه الى القبله كالختن ولو
تعد رجليه طرقتا ثلثا بالقراح ولو وجد ماء
غسلة قدمي الشدة ويمسحه عن المذقود ولو لم يجد
شيئا يمسحه ثلاثا على الاقوي الى الناس بغسيل الرجل
الزوجة ثم الرجل المحار ثم الاجانب ثم النساء
المحارم ومثله المرأة وتكفيته في ميرر وتقص وازار
اختيارا من جلس ما يصلي فيه الرجل من اصل تركته
مقدما على الايون والوصايا ومع فقد ما من بيت

الملا

وهو ما لا يملكه من
والله اعلم بالصواب
والله اعلم بالصواب
والله اعلم بالصواب

المال او من التوبة وكفن الزوجة الذاتة غير القات
شزة على زوجها وان كانت ذامت مال وتحنط
مساجده السبعة بمسعى الكافور وكنت بربة
الحسين عليه السلام على القميص والارار ان يشبه
الشهادتين ويقرأ بالائمه عليه السلام ويجعل
معه جريدتان من القخل ثم الصدر ثم الخلاف
ثم شجر رطب استجابا فيهما وبحب كناية ان
يصل على المسلم ومن يحكم من ثلث شتين واولى
الى الناس بها ولا هم بالخير اشد فالاب اول
ثم الولد ثم الاخ ثم الابوين ثم الاب ثم
للام ثم العمة ثم الخال ثم ابن العمة ثم ابن الخال
ومع صغير الاولى فالأكبر الكبير ومع فقدة فالأول
كم واما الاصل او لمطلقا ولا عبرة باذن الولي
ومع تساوي الاولياء والتشاح يقدم الاقرب الا لاقمة

الحسين عليه السلام

فالا سق ويستيب الولد مع استقاء الاهلية ويجوز
 اجتماعهم لا ينفق جماعة بدون اذن فتصح فرادى
 ويعتبر فيها الاستقبال وسائر العورة دون الفارة
 وجعل رأس الميت ضمن يمين المصلي مستلقيا وعدم
 القيام على كثير والقيام والنية والتكبيرات الخمس
 والشهادة عقيب الاولى والقلوة على النبي واله عقيب
 الثانية والدعاء الموعود من عقيب الثالثة والبيت عقيب
 الرابعة والانصراف بالخامسة وعن المناقب بالاربعة
 ويدعو المستضعف ^{والضعف} ما نقله في حجب دفنه في
 خيرة تكلم ربحه ونصونه موجهة الى القبلة بان
 يجتمع عاجل بن عبد الايمن الا في الذميمة للحامل من
 المسلم فيستدبر بها القبلة ومع تعذر البصر ^{الضعف} نقله
 في وعاء ويرسل مستقبلا ويجوز ^{الضعف} نبش القبر في الا في
 موضع ونقل الميت بعد دفنه الا الى المشاهدة المشرفة
 رة

مع عدم المثلة ولو لم يصل على الميت صلى قبره والتجديدا
الى امر التيمم المجدد المتجدد وهو التيمم في لون
 اتفقوا والمدر او الى او الوصل وارض التوراة
 واليمين قبل الاحراق دون اللعن والنبات
 والشوب بخيره مع سلب الاسم ويؤتى او
 استجار او عارية او هذا حال ويجب قبول
 ميتة وجهه الماء لا التيمم ومع فقدة بغير التوب
 واللبس وعوفي الدابة شر الوحل لا بالليل ولو امكن
 الغسل يندب ^{الضعف} ويترقاه على التيمم ويجب طلب الماء
 في الجاهات الاربع خلوة في الجنة وخلوتين
 في السهلة ولو يوكيله وشراعه وان لا يضمن
 ثمن المثل ^{الضعف} مع القدرة وعدم الشرر وخوف
 استحاله ولو في بعض الاعضاء كغفقه ومثله
 الشين وكذا الخوف على نفس او مال او بضع ولا

إضافة على نعل يتم وان كان متقد الخباية أو
 المينوع بزحام الجمعة ويقدم الجنب على الميت
 والمحدث بالماء البدة ول لا حوج وكذا على باقي
 المحامين وذو النجاسة على الجميع ويجب فيه التيمم
 فانه لا يشرع على الأرض مسألة امه الحكم التيمم
 من الوضوء او الغسل لاستباحة القلوة لوجوبه
 قربة الى الله ولا مدخل للرفع صبا ويجب الفبر
 بلتا يديه معا بطونهما اختيارا وطهارتهما وطهار
 رة المضروب عليه ومحل التيمم ولو تعدد زالة
 النجاسة عن الاعضاء مع ان لم تكن حائلة ولا متعدي
 ومسح الجبهة بطن الكفين من القصاص الى طرف
 الانف الاعلى اذ ياء اها والا فلي مسح الجبينين
 والحاجبين وبلوغ طرف الانف الاسفل ثم
 مسح ظهر كفه اليمنى بطن اليسرى من الزند
 الى

الى طرف الاصابع ثم مسح اليسرى كذلك والحوالت
 ولو بدلا من الغسل ولا يفتح الفصل بالابوة
 تعريفا والمباشرة بنفسه الامع العذب والترتيب
 كما ذكر ولا يشترط علوق الغبار بل يجب الغسل
 ويجب للوضوء ضربة وللغسل اثنتان وتغير
 الخباية فيثمان لوجوب الطهارتين ويتنقض
 بالتمكن من بدله قبل التحريم لبعده ولو لم يكن قدر
 كح ويجوز مع السعة ان لم يكن العذر مبرورا
 الزوال ويستباح به كل ما يستباح له حتى الطواف
 السادس يجب إزالة النجاسات عن الثوب
 والبدن للقلوة والطواف ودخول المساجد
 مع التعدي وهي عشرة البول والغائط من
 غير المأكول اذا كان له نفس سائلة وان عرض
 تحريمه والمثني والدم من ذي النفس مطلقا

من الارضات من الشاة
 من الارضات من الشاة
 من الارضات من الشاة

من الارضات من الشاة
 من الارضات من الشاة
 من الارضات من الشاة

من الارضات من الشاة
 من الارضات من الشاة
 من الارضات من الشاة

من الارضات من الشاة
 من الارضات من الشاة
 من الارضات من الشاة

ولو عذره في البيضة في غير ما انما الخلق من الدم
 الحمد الذي في القدر وقطرها والميتة منه وجوز
 في النفس الميان ولو من حتى شعبة الآلافة ومالا
 تحله الحيوة والكلب والخنزير وجرادها وقومها
 والكافران اعد ومنه الخواص والعلاء والنواب
 والجسده والمسلح المايح وفي حكمة الفقاع والعصير
 الذبذ اذ اني واشتد والمعتبر في الازالة ذوال
 العين بالماء الطهور ولا عبرة بالزايحة واللون اذا
 شق ذواله والعصير في غير الكثير لافي الحشايا و
 الجلود في كفي الثعابين وفي بول الرضيع الذي يلقه
 بالطعام غالباً كثيراً حيث الماء عليه دون الرضعة
 وفي باقي التجاسات عن الثوب والبدن مرقان
 وفي اناة ولوغ الكلب ثلاث اولهن تراب
 طاهر وان لم يمزج بالماء لافي باقي اعضائه

الكلب

الكثير في المرة بعد التراب وفي اناة الخ ويطوى
 بغير تراب وكذا نجاسة القارة والخز وان كانت
 اقوة قوما ونحوه ومن غير ذلك في نظير الارض
 والبوارى والحى بر وما لا ينقل عادة يتخلف في الشمس
 مع زوال العين واسفل القدم والنعل من خشب
 وزوال العين نجاسة بالارض او الحجر الطاهر من نجاسة
 وليس المشى شرطاً وما حالته التاخر مادام او حياها
 فما لا يخفى فواو آجر او النطفة والعلقة بالاستحالة حيوانا
 ونحو الخنزير على والعذرة تراباً والكافر باسلامه
 والجلال باستبرائه والعصير ينقص او انقلابه وكذا الالة
 والدم بالتقاله الى البعوض ونحوه والبواطن وغير الادنى
 من العين وان لم ينجس وعق من انقص عن سعة تريم
 بغير من او المتنجس به غير الثلث ونجس العين مجتمعا
 ومتفرقا لا الدم وقد ينقص الكلف ومن دم القروح

الكلب

الحجيج الى ان يبرأ ولا يجب العقب فيه ما عدا
 نجاسة ما لا يمتثل له وحده وان كانت مغلظة واشترط
 بعضهم كونه في محلها واخرى ان يكونها على ما
 ولا ريب انه احوط وان كان يوم الخيرة فعه من
 نجاسة ثوب المربية للمقي حيث لا غيره اذا غسله كل يوم
 ليلة مرة والمقبة المبيحة والولد المتعد وبه المثل
 والنص الذي يتوابع له وليس بعيد
 العائز مطلقا بعد الزالة ولو اختص بها
 التوب لم يجب نزعه بل الصلوة فيه افضل وعلى
 التقديرين فلا قضاء اذا امكن قفها وجب
 مع الفائقة كما اذا اختلف النوع او انتص بالتحميم
 الحخذ العقب قصة يحرم اتخاذ لآنية من
 التقديرين ولو لم يمس القينة على لا قوى سوا
 الرجل والمراة ويكره المقتض ويجب غز الفم

الحجيج الى ان يبرأ ولا يجب العقب فيه ما عدا
 نجاسة ما لا يمتثل له وحده وان كانت مغلظة واشترط
 بعضهم كونه في محلها واخرى ان يكونها على ما
 ولا ريب انه احوط وان كان يوم الخيرة فعه من
 نجاسة ثوب المربية للمقي حيث لا غيره اذا غسله كل يوم
 ليلة مرة والمقبة المبيحة والولد المتعد وبه المثل
 والنص الذي يتوابع له وليس بعيد
 العائز مطلقا بعد الزالة ولو اختص بها
 التوب لم يجب نزعه بل الصلوة فيه افضل وعلى
 التقديرين فلا قضاء اذا امكن قفها وجب
 مع الفائقة كما اذا اختلف النوع او انتص بالتحميم
 الحخذ العقب قصة يحرم اتخاذ لآنية من
 التقديرين ولو لم يمس القينة على لا قوى سوا
 الرجل والمراة ويكره المقتض ويجب غز الفم

عن موضع القففة ويجوز نحو الخلقة للقففة والقينة
 الاثاء والقبيلة والتعل للشيخ والتميلة للمرأة بالقينة
 وكذا لم يمتثلها الا المكحلة وتخلية المصحف بها والذهب
 ولا يحرم الاثاء من يبرها وان كان بنفسه او غيره
 وصله والتذكيرة الجلد وغير المذكور الدخ على قول
 والباب الثاني في باقى مقدمات الصلوة وفيه فصول الاول
 في اعدادها والواجب سبع اليومية في الجمعة والعيان
 والآيات والقلوات والاموات وما لم يتردد ربه فاما
 فاليومية خمس الظهر والعصر والعشاء كل واحدة اربع ركعات
 والمغرب ثلث والصبح ركعتان والوسطى منها من العصر
 على الاقوى وتنتصف الزايات في السجود والوقوف ونوا
 قبلها اربع وثلاثون لكل من الظهري ثمان ركعات قبل الغرض
 والمغرب اربع بعدها والعشاء ركعتان من جلوس بعدها
 تعد ان بركة الليل ثمان ركعات قبلها ويسقط

للشعر وركعتان
 للصبح وركعتان

ففيه وقت الاجل الى ان يبقى للغروب مقدار العصر
فيختص بها لو ادرك قبل الغروب مقدار الخمس تامة
الافعال والشروط وليكن متى وجب الفرضان او مقدار
ركعة وجب العصر اذ هو للمغرب طروق الشمس
ويعلو ذهاب الحجة المشتركة لا باستتار القمر ويختص
بمقدار اذا ابتداء ثم يدخل وقت العشاء على معنى الاشتراك
الى ان يبقى لانتصاف الليل مقدار العشاء فيختص بها
ووقت الفضيلة الى ذهاب المغربة والعشاء الى ربع
الليل ووقت الاجزاء الى ان يبقى للانتصاف مقدار
العشاء ويورثه الفرضين لو لم يكن صلبا بدر الخمس
والعشاء با در الركعة وللصبح طلوع الفجر الثاني و
هو المعترض وفضيلته الى الاسفار والتنوير واجزاء
الى طلوع الشمس ووقت نافله الزوال الى ان يزيده
الفجر فدمين وللصحر الى اربعة اقدام وقيل بمثل ذلك

في التنوير قبل الظل ومن والوتره على المشهور وبقي
القلوب الواجبة ثمانية اشياء الله تعالى ان الوقت
ظلال زوال الشمس ويعلم بزيادة الظل بعد نصفه او جلوه
بعل مدغم في اطلال اناء السنة بكرة وصنعا وبطوب
الظل واليا سبب الشمس ويختص بمقدار اذ هو تامة
الافعال والشروط اقل الواجب ويختلف باختلاف
نزوم القصر والاقامه ومعادفة اقل الوقت فظهر او
محدثا ونحوه لو نسي بعض الافعال كالقراءة لم يجب
تأخير العصر بمقدار ادائه ولو كان متاخر لا
يجد له اعتبار بعد ثم يشترك الوقت بينها وبين
الشك والظن مقدمه فلو نسي الظن والى بالعصاة المشتركة
في عدل ان تذكر في الاشياء والآحيت العصواتي بالهر
اداء ووقت الفضيلة الى ان يصير الفجر الزوال مثل
الشخص لا مثل المختلف قبل الزوال وللصحر الى ان يصير
مثله

تصريح
بأن
الوقت
هو
الذي
يكون
فيه
الافعال
والشروط
الواجبة
على
العباد

في صلاة الجمعة والقنينة وهو قوي ويؤثر الجمعة
 يومه من بقاء ويصل شاعرا بساط الشمس ومنا
 هذا من تعاضدها وسنأخذ قياضها وركعتين عند الز
 والي يجوز تأخيرها عن العصر وصلوات
 بين الغرضين ولو خرج وقت النافلة وقد تلبس
 بركعة أتمها اليوم الجمعة ووقت نافلة المغرب
 عند فراغها إلى ذهاب المغفرة ولا يزال اسمها وقت
 العترة بعد العشاء وينتدقها وصلوة الليل والشفع
 والوتر بعد انقائه وقربها من أفضل ويجوز تعديها
 لعذر كما في الشاب والمسافر وقضاءها أفضل ولو
 طلع الفجر فلا تلبس بأربع أتمها مختمة بالحد وقت
 نافلة الصبح بعد الفراغ من الليلة وتأخيرها إلى
 طلوع الفجر الأول أفضل ومدة وقتها إلى الاستسار
 ويجوز معرفة الوقت باليقين ومع تعدده يكفي الظن

الاستعداد

المستند من الإشارات كالإيراد والاحتياط فإن طابق
 أو دخل الوقت عليه تمت اجزائهم والاعادة في كل
 بقعة العدل العارف بالوقت وكذا المحسن والعاصم للثبات
 من العورة وهو شرط في النفل في القدوة وفي غيرها
 وغير الطواف فيجب مع تأخر محرم التكليف وعوضه
 الرجل في التكليف والأنثيان والذبح والبراءة
 رأسها مع الشتر والاذنين والعنف وبزها عدا الوجه والكفين
 من الزند والقدمين من مفصل الساق ظاهرهما وبطنها
 نعيم يجب بتر جزء من الكف والقدم من باب القدوة كالجزء
 خال جزء من غير محل الفرض في الممارات والأمة المحفزة
 والقبيلة لا يجب بتر رأسها أو الخنثى كالمراة وبوتختر
 بعض الأمة كالحرة ولوعرض فإثناء القلوة علمت به
 استشرت فإن استلزم المنا في بطلت مع سعة الوقت
 ولو اكتشفت عورة المصلي بغير فعل فلا إبطال

في صلاة الجمعة والقنينة وهو قوي ويؤثر الجمعة
 يومه من بقاء ويصل شاعرا بساط الشمس ومنا
 هذا من تعاضدها وسنأخذ قياضها وركعتين عند الز
 والي يجوز تأخيرها عن العصر وصلوات
 بين الغرضين ولو خرج وقت النافلة وقد تلبس
 بركعة أتمها اليوم الجمعة ووقت نافلة المغرب
 عند فراغها إلى ذهاب المغفرة ولا يزال اسمها وقت
 العترة بعد العشاء وينتدقها وصلوة الليل والشفع
 والوتر بعد انقائه وقربها من أفضل ويجوز تعديها
 لعذر كما في الشاب والمسافر وقضاءها أفضل ولو
 طلع الفجر فلا تلبس بأربع أتمها مختمة بالحد وقت
 نافلة الصبح بعد الفراغ من الليلة وتأخيرها إلى
 طلوع الفجر الأول أفضل ومدة وقتها إلى الاستسار
 ويجوز معرفة الوقت باليقين ومع تعدده يكفي الظن

الاطلاق اوع سلسله غير منقطه او مجهول الماثل لاجل ان
 الماثل وان تركي ودين اعلان ثلاثيه العاقله من سطر
 في شهره صوفه ووبره الا الحزبه وراو حله اعلال
 والشهاب على كراهية ولا حيز يحفظه لرجل الحزبه
 كما لا يجوز لك لها اسلاف غير الحرب والتمويه
 ويجوز الكين في الاربع اصابع واليه والكلية
 ويحوزها على كراهية واقتوا شه والقلوة عليه ويجوز
 للمراء في شه والقلوة فيه والمترج للجمع والخالط
 الآح صلق الحزبه عليه لانه لا الى ^{في الحزبه} ولو لم يجد
 الا الحزبه صلي عاريا بخلاف الجنس فيقدم عليه ولا
 ذهب للرجل والحش ولو خاتما ايقق فابده ولا معصوبا
 وان لم يكن ساترا ولو جعل الغضب اوسيه فلا إعادة
 لان جهل الحكم والاذن لا كلك لعين اختص الجواز به
 او مطلقا جاز لغير الغاصب وما يستمر ظر القدم ولا

فوجب المباداة الى الناس ولو صلى ما ريانسيانا اعاد على
الامة ولن يخرج الوقت وواحد سائر احد العوتين
يؤثر به القبل واحد قبل النسي قبل يؤثر الآخر ويحتمل
مخالفة عورة المطالع ولو خاف في خرق الثوب لونه
يجمع اجزاء الان وضع فيه عليه **ويجب** الاستمرار
الجوانس لا من تحت الان يصل على مرتفع ومنايط
الستر ما يخفى به اللون والحجم ولو خشيت وضوح ما
فقد فالطين ثم الماء الكدر ثم الحبيرة ثم الخبز وعذرة
ومع فقد الحنج ولو بشرى واستجار يصل على عاينها
من امن المطاع وجاها لاسعه موميا في الحابلين ويجعل
الجود اخضر **ويستبرأ** الساتر ان لا يكون خجلة مية ولو
دبح او كان شبرا وافر حكه ما يوجب عطر وحاو يد
كافرا وسوق الكز او في يد يستحل الميتة بالرفع على قول
الا ان خبر بالتذكية فيقبل بخلاف ما يوجب سوق

作

واستواء مساقطها أو التفاوت مقدار اذ اربع اصابع
 منقوشة على اوراقها فلو وقعت الجهة على مالا
 يبعد عليه رقبان كان على يان يمين اربع والآخر
 من راس من تعدد التجود وليختب التجود على الارض
 وافضل منه على التربة الحسينية ولو شئت بالثاني
الخامس القبلة وهي عين الكعبة لمن تمكن من المشاهدة
 والجهة للناس على الامم وهي التبت الذي يقر
 فيه الكعبة فان علمنا يقينا بحراب معصوم فلا اجتهاد
 أصلا او قبلة المسلمين وقبورهم حيث لا يعلم القلط
 مع جواز الاجتهاد للحاذق بمنة ويسر لا مطلقا
 كفاية ولا يعول على اماراتها ومن ملق فوقها او دا
 خل بابها البرلين يدير منها قليلا ولا يحتاج الى شأ
 خص ولا هل كل اقليم علامات يتوجهون بها الى كنهم
 فلا هل العراق جعل الجدي وهو نجم مضي ابيض وبين

لنعمه
 ليعلم
 ليعلم
 ليعلم

لنعمه
 ليعلم
 ليعلم
 ليعلم

الفرقدين

الفرقدين اجم صغار من المائتين كموتة بطن الحوت
 الجدي واسد والفرقدان الذئبية وروية كل يوم
 وليلة دورة كاملة حول القطب خلف المنكب الايمن
 اذا كان مستقيما بان يكون في غاية الاخطاط والزوان
 في غاية العلوا وبالعكس ومغرب الاعتدال في فيه وشعر
 على اسار وجميعه لتقايده ولاهل الشام جعل الجدي على المنكب
 الايسر وسهيل وقت طلوع عين الغين ومنه الجدي على
 العين اليمنى وبنات النعش حال غيبتها ومناياها
 اخطاطها خلف الاذن اليمنى وعكسه لاهل اليمن ولا
 هل المغرب جعل الثريا على اليمين والبطش واليعوق
 على اليسار والجدي على الحد الايسر وعكسه لا
 هل المشرق وما بين لاهل البلدان له علامات مذكرة
 في بعض الاصحاب وقد استفاد من العلامات المذكورة
 بغرب من الاجتهاد والمشهور استحباب التيسر لا

مغيبة

فانما هو
 فانه لا
 فانه لا
 فانه لا

لاجل العوائق ليسيرا ولو غلبت العلامات فلا تعقيد
 فيصل الى الرابع ولو طاق الوقت على المعتمد ولو لم
 يجد حجة فان طابق والا اعاد مطلقا ان تبين الا
 شدة في وفي الوقت ان كان الى محض اليقين او
 اليسار وهو كان من غير فليسيرا فلا اعاد وان علم في
 الاثناء بل يستقيم وكذا المعتمد باجتهاد او الشاسي
 كالقانون في قول قوي ولو جعل العلامات لكونه
 عاميا وتعذر عليه التعلم او كان مكفوفاً فقد العدل
 العارف بالعلامات المخبر عن اجتهاد اما المخبر
 عن يقين فانه شاهد بخوض الرجوع اليه بطريق
 او لي ربما قيل بجواز رجوع القادر على الاجتهاد
 اليه مع منع من التعبد فان طابق العجلة والافكا
 سبق ويحب تعلم العلامات عند الحاجة اليها
 ويبدونها على احتمال ويسقط الاستقبال عند
 الضرورة

في العارف بالعلامات المخبر عن اجتهاد اما المخبر عن يقين فانه شاهد بخوض الرجوع اليه بطريق او لي ربما قيل بجواز رجوع القادر على الاجتهاد اليه مع منع من التعبد فان طابق العجلة والافكا سبق ويحب تعلم العلامات عند الحاجة اليها ويبدونها على احتمال ويسقط الاستقبال عند الضرورة

التمهيد وان علم القيلة كعلوة المطالعة وهو المطلوب
 والمرض الذي لا يجد من يوقه السماع لا يفيح الفرصة
 على الراحة اختيارا وان امكن الاستيقاظ انما لها شرفها
 ولو كانت بغير اعتقاد وكذا الاجرة في خلاف الوقت
 بين حائطين او مغلقتين حيث لا يفيح كثيرا في الوقت
 الشدة وعلى الساحل وان تحرك سفلا وسعدا لمركب
 التبرير ما لم يود الى الاضطراب اما السيفنة الشدة في
 جواز القلوة فيما اختار مع الثمن من الانفعال والله
 والعيئات خلاف والجواز قريب فاذا صلي مختار على
 القول بالجواز او اضطر تحرك القيلة فلو اخبر فاختار
 حتى لا يخرج من الاستقبال ومع الشدة والضرورة
 يستقبل ما امكن فان تعذر فبالتحريم فان تعذر سقط
 وكذا الراحة **تمت** يستحب موكة الاذان والاقامة
 في اليومية والجمعة دون غيرها ولا يجبان وكينة الاذان

التمهيد وان علم القيلة كعلوة المطالعة وهو المطلوب والمرض الذي لا يجد من يوقه السماع لا يفيح الفرصة على الراحة اختيارا وان امكن الاستيقاظ انما لها شرفها ولو كانت بغير اعتقاد وكذا الاجرة في خلاف الوقت بين حائطين او مغلقتين حيث لا يفيح كثيرا في الوقت الشدة وعلى الساحل وان تحرك سفلا وسعدا لمركب التبرير ما لم يود الى الاضطراب اما السيفنة الشدة في جواز القلوة فيما اختار مع الثمن من الانفعال والله والعيئات خلاف والجواز قريب فاذا صلي مختار على القول بالجواز او اضطر تحرك القيلة فلو اخبر فاختار حتى لا يخرج من الاستقبال ومع الشدة والضرورة يستقبل ما امكن فان تعذر فبالتحريم فان تعذر سقط وكذا الراحة تمت يستحب موكة الاذان والاقامة في اليومية والجمعة دون غيرها ولا يجبان وكينة الاذان

في العارف بالعلامات المخبر عن اجتهاد اما المخبر عن يقين فانه شاهد بخوض الرجوع اليه بطريق او لي ربما قيل بجواز رجوع القادر على الاجتهاد اليه مع منع من التعبد فان طابق العجلة والافكا سبق ويحب تعلم العلامات عند الحاجة اليها ويبدونها على احتمال ويسقط الاستقبال عند الضرورة

ان يكبر أربع مرات وبشهادة الشهادتين من شئ كذا الخ
 الثلاث ثم يكبر ولما بهل شئ والاقامة كاللذان
 الا انما تكبر او لها مرتين والتهيل اخرها مرة فما
 يزيد قبل التكبر اخرها قبل قامت الصلوة مرتين
باب الثاني الثالث في افعال الصلوة وهي ثمانية
 الاول النية وهي معتبرة في الصلوة تنبطل بتركها
 عدا او نسيها او شبهها بالشرط اكثر ويعتبر فيها التقصير
 في فعل الصلوة المفسدة اداء او قضاء لوجوبه او نسيه
 فربته الى الله ويجب مقارنتها بالاول التكبير فلو
 لم تحلل بينهما زمان وان قل بطلت واستدامتها
 حكما الى الفراغ ولا يشرط تعيين الافعال منفصلة ولا
 القصر والتمام الا في مواضع التحيين واشتباء القصر
 بالتمام اذا اراد قضاءه وصفتها اصلي فرض الظاهر اداء لوجوبه
 قربة الى الله ولو نوى القطع في الانتهاء او نعل الناقى

او نوى

باب في حكم التكبير
 او في حكم النية

الاصح ان لا يشرع في التكبير او في النية في غير محلها
 او في غير وقتها او في غير وجهها او في غير حالها
 القدر او ينادي بها القضاء او ينادي بها الظهور العظمى او ينادي
 ولو بالذکر لندوب بطلت على الامح اقله نوى
 بالفعل غير الواجب الوجوب او الذي با او غير الصلوة
 بطلت مع الكثرة لا بد ونها ولو ذكره باقعة وهو على
 لاحقة عدل اليها ولو كانت قضاء فواء **الثاني** تكبيره
 الاحرام وهي ركن تنبطل الصلوة بتركها ولو سهوا
 صورتها الله اكبر فلو عكس الترتيب او ابد القاموا
 دفعا او زاد كلمة ونحوها وان كانت مقصودا بمعنى
 كأكبر من كل شئ لم تقع ويجب فيها المولات والاعواب
 واسماع نفسه كما ير لادكار الواجبة والعوية
 الآج العجوز وضيق الوقت فمحرم بالترجمة من غير تفاوت
 بين الالسة وتطلع كذا مرتين وعدم المدح حيث يصير

استقاموا وان لم يقعدوا وكذا لو لم يجزئ يصير جمعا
ويكون مذهب الاقل المتخلل بين الآدم والبقاء ويعتبر فيها
جميع ما يغيره القلوة من القلابة والاستعمال والقيام
وغيرها فلم يكثر وهو آخذ في القيام او مخنيا او كثر
لاقتناع ولم ينو بطلان الاول بطلت وصحت الثالثة
ولو نواه وصحت الثانية **الثالث القيام** وهو رك
من القلوة وهو موضعين لا مطلقا وكذا بدله وحده الاتفا
ويحصل نصب القفار ^{والإقامة} والقلب ولا يقرط
الرأس ويجب الاقل بحيث لا يستند إلى ما يعقد عليه
والاعتماد على الرجلين معا وعدم تباعد ما يخرجه
عن حد القيام والاحتقار بحيث لا يضرب ولو صلى ما
شياء او على ما لا يستقر عليه قدماء كالنابذ الذي يحنأ
لم تقع ولو عجز عن الاحتصاب بمعهونة صلى مخنيا ولو
الى حد الركوع فحنأ بسبب الركوع فزيادة يحصل الفرق
ولو عجز

لو عجز عن الاحتصاب بمعهونة صلى مخنيا ولو الى حد الركوع فحنأ بسبب الركوع فزيادة يحصل الفرق ولو عجز

ولو عجز عن الاقلال استند ولو عجز مع القدرة فان عجز
تعد ومن العجز نحو العدو او زيان المرض او حصول
الشقة الشديدة او قصر السقف لغير الممكن من الخروج
ويجب ان يرفع فخذه الركوع ويحنأ قد ولا يجازي
وجهه ما قد امرك به فان عجز عن القعود ولو استند
اضطجع على جانبه الايمن كالمخو فان عجز نعل الا
فان عجز استلقى كالحضر ويعرض بالقاس ثم يتغير
اليمين في الركوع والسجود انخفض وبقي بالاذكاد
فان عجز كفاه تصورها ويقسم الانعزال عند الائمة
ويجوز الاستلقاء للقادر على القيام لعلاج العين
ومضى تجد دمج القادر او قدرة العاجز انتقل تاركا
للقراءة فيها على الاصح لو صادفها ولو خفت بعد القراءة
قام للركوع والاحوط الظمانية حينئذ قبل ولو خفت
في الركوع فاعدا قبل الظمانية والذكر قام ركعا

ثم يذكر أو دعوى تمام الاستدلال من الركوع للوجود
 الاستدلال قائم الظاهرية فيه أو بعد عاقلة للمعنى
 إلى الجود ويستحب القنوت في كل ركعة هذا القول
 قول الركوع وفي مفردة الركعة كذلك وفي أو إلى الجوعة وفي
 تأخير بعد الركوع وقيل يجب التكبير له ودمع اليان
 تلقاء وجهه ويطولهما إلى السماء مبسوطتين وتفرق
 الأبهامين والجهر فيه مطلقا ويعينه الناس بعد
 الركوع ثم بعد القنوت وهو جالس ولو انصرف
 قضاء في الطريق مستقبلًا أو أقل سبحانه الله ثلثا ويجوز
 الدعاء فيه وفي جميع أحوال القنوت بالمباح للذين
 والدنيا لنفسه وغيره الدعاء على الكثرة والمتنوعين
 ومنه اللحن المستحقة وأفضل كلمات الفرج وهي لا
 إلا الله العظيم الكريم لا إله إلا الله العلي العظيم
 سبحانه الله رب السموات السبع ورب الأرضين
 الشَّيْخ

الشَّيْخ نافيون وما ينبغي وما ينبغي ورب العرش
 العظيم وسلام على المرسلين والحمد لله رب العالمين
 اللهم إني أعوذ بك من الهم والحزن والافتقار والحرمان والافتقار
 الأبدى وشدت الافتقار وإنك دعيبت بالآل
 في اليك مناهم ويخويهم في الأعمال ربنا
 وبين قومنا بالحق وأنت خير الفاعلين اللهم
 إنا نشكوا إليك غيبنا وقلة عددنا وكثرة عدونا
 ونظاير الأعداء علينا وقنع الفتن بنا
 فخرج ذلك الله بعد أن يظهر وإمام حق نعرفه
 إله الحق رب العالمين **السلام** التواضع واجبة غير كن
 ويتعبد الحق في الشائنة وفي الأولين من غير
 والبسلة أية منها ومن كل سورة يجب سورة كاملة معها
 في مواضع تعينها ومراعات الاعتدال والتشديد
 والمد المتصل وترتيب الكلمات والآي على الوجه

تسبيح

الذي في قوله اقرأ وحيوز القراءة بالسبح والعشر على
 في قوله اقرأ وحيوز القراءة بالسبح والعشر على
 الواجبة ومما لا يشك فيه ان خلافا غير ما عداها
 القلوة وناسيا اعادة القراءة ولو سكت في اثباتها
 لا يشك في قطع اعادة القلوة ان حال خراج عن كونه مفعلا
 والقراءة خاصة ان خرج من كونه قاريا لامعليا ولو
 نوى القطع مع السكوت نوى على تأخير نية المنا في وقد
 سبق انه بطل ولو لم يكن سكت فقولان استحباب البطلان
 بل يرقى اولى ولا يقدح في ركنه او يقدح في ركنه
 ويدعى اعادة ما ينسى قرا واما لا سؤال للرجعة والا
 سعادة من التفة عند آيتهما وكذا الحمد عند العطسة
 والتشيت فان ذلك مستحب ورد جواب التسليم
 بطله فانه واجب ويجب تقديم الحمد على السورة
 فلو خالف حامدا بطلت صلواته وناسيا بعد السورة
 والقراءة

ما في قوله اقرأ وحيوز القراءة بالسبح والعشر على
 في قوله اقرأ وحيوز القراءة بالسبح والعشر على
 الواجبة ومما لا يشك فيه ان خلافا غير ما عداها
 القلوة وناسيا اعادة القراءة ولو سكت في اثباتها
 لا يشك في قطع اعادة القلوة ان حال خراج عن كونه مفعلا
 والقراءة خاصة ان خرج من كونه قاريا لامعليا ولو
 نوى القطع مع السكوت نوى على تأخير نية المنا في وقد
 سبق انه بطل ولو لم يكن سكت فقولان استحباب البطلان
 بل يرقى اولى ولا يقدح في ركنه او يقدح في ركنه
 ويدعى اعادة ما ينسى قرا واما لا سؤال للرجعة والا
 سعادة من التفة عند آيتهما وكذا الحمد عند العطسة
 والتشيت فان ذلك مستحب ورد جواب التسليم
 بطله فانه واجب ويجب تقديم الحمد على السورة
 فلو خالف حامدا بطلت صلواته وناسيا بعد السورة
 والقراءة

والقراءة بالعربية فلا يجزئ بالغير ما ولو كان الجهر
 وبما هيبة النظم فلا يجزئ في القراءة من تلاوته كما
 العدة **يجب** كونه من ظهر القلب على اليمين ومع العجز
 الوقت من التعلم يجزئ من المصحف ولو لم
 يحسن الفاتحة قراء ما يحسن منها مع العجز وقت
 عن الفاتحة من غير حاصرا على الترتيب فلو لم يقرأها
 آخر العوض ولو لم يحسن شيئا منها قرا ما يحسن من
 غيرها بتدريها متاليا فان تعدد رجا مفرقا فان لم
 يحسن شيئا عوض بالتسبيح المجزي في الاخيرتين
 والاولى ان يكمل في السجدة وحدها لا احسن الذكر
 بالجملة اتي به كذا بخلاف القراءة ولو لم يحسن
 قرأها ولا ذكرها وجب الوقوف بقدرها على قول
 في بعض الاخبار ايماء اليه ولو لم يكن الا اتمام سجدة
 وجب ولا يجزئ مع امكن التحليم وفي السورة

في بعض الاخبار ايماء اليه ولو لم يكن الا اتمام سجدة
 وجب ولا يجزئ مع امكن التحليم وفي السورة

يقراء ما تيسر عند العجز عن الكاملة فان تعذر
 اجزاء الفاتحة عند الضيق والآخرين يحرك فمهم
 لسانه ويعتقد بلبه معناه ان امكن فمه والا كثر
 الحركة فيشعر باصبعه في رواية وكذا تكبيره وتثنيته
 وسائر افعاله والاشغ والتثنية بحقه في اصلاح
 اللسان فان عجز اجزاءه مقدور **ويحجب** الجهر للرجل
 اختياره والخشية ان لم يسمع اجنبى في السمع واو
 الى العشايين والله اسلم المصحيح القرب ولو تقديرا
 والاختفات في البواقي مطلقا والله اسلم نفسه ولو تقديرا
 ولا جهر على المرأة ويشترط لجواز ان لا يسمع
 اجنبى ولا يقرأ في الفريضة عزيمة ولا ما ينوت
 الوقت بقراءته ويكره القرآن بين السورتين على الا
 صح الا في الفتي والمشرح والفيل ولا يلاف فا
 كل اثنين منها سورة وتجب البسلة بينهما وترتيب المحن
 ويعجز

ويجوز العدول من سورة الى اخرى ما لم يبلغ النصف
 على الاشهر لاختلاف التوجيه والحمد لله
 الا ان الجهر في الحجة ونظرها بشروط من التقيد
 وان لا يبلغ النصف واذ تعدل اعاد البسلة وجزا
 وكذا الوصل تجرى لسانه على بسلة وسورة قال الا
 قرب الاجزاء ولو لم يمتد سورة بعينها لم يجب التسعة
 ولا سورة في الاخيرتين بل يتخير بين الحمد وبين
 تسبيحات الاربع صورتها بحان الله والحمد
 لله ولا اله الا الله والله اكبر ويجب فيها المولات
 والاختفات كونها بالعدمية ومرعات ما ذكر ولو
 كررها نلثا على قصد الوجوب اجزاء ولا يعدل عنها
 الى القراءة بعد الشروع ولو قصد احديهما سبق اللسان
 الى الاخرى فالخير ما يرق ويحرم قول امين
 ولو في غير آخر الحمد سارا وجهرا ويطلق به الصلوة على كل حال

ان على التثنية في الاول
 من الاربعه وان كان
 في الاخره واحدة

ان على التثنية في الاول
 من الاربعه وان كان
 في الاخره واحدة

فيجب الاحتياط في الاعضاء المتأثرة عليها فلا تجعل
 في غير ما لا يجب المتابعة ولو منته قرح بالحققة استقر
 بعينيه ليقع السليم على الارض فان تعذر سجدة على احد
 الجنبين فليقلع رجليه على الذم ويجب وضع الجبهة
 على ما يصدر السجدة عليه كما مر في الذكر فيه واقله
 سجدة واحدة الا على الجمل ويجزئ سجدتان الله وكل بعد
 ذكر او يجرى عن سجدتين الايمان وموالاة وترسيم والطا
 بعد رفعه فامد يديك مملوءة وناسيا تذكر ان تذكر
 في محله ولو جهل الذكر لم يسقط وجوب الطمأنينة ويجب
 الرفع من السجدة من الاعتدال فيه مطمئنا ولا يجب
 الطمأنينة في الرفع من السجدة الثانية ولا الجلوس
 نعم يستحب ويجب ان لا يقعد بصورة غير السجدة فلو
 هو في اخذ شئ عاد الى القيام وهو في ولو صار
 بصورة الشاخذ حينئذ امكن البطلان للزيادة ويجب
 التكبير

انما السجدة
 واحدة
 في كل ركعة
 من ركعتين
 او ركعة
 واحدة
 من ركعة
 واحدة

لا يجوز الا في السجدة

التكبير قبل السجدة ويجوز ان يقع من الارض في السجدة
 الى الثانية ثم يرفع منها معتدلا والذم بان يركع
 وتختلف في رغام الخوف والطمأنينة السجدة من بعد
 القيام بعد الثانية والاحتياط في السجدة على اليدين ميسر
 طين سابقا يرفع مراكبته السجدة تشهد ويجب في
 الثانية مرة وثلاثية والرابعة مائة وليس
 مراكب ويحب الجلوس له مطمئنا الا مع النسيان او الضيق
 مرة وعشرين او ثمانين او مائة او مائة
 ومائة من السجود وهو اشهد ان لا اله الا
 الله وحده لا شريك له واشهد ان محمدا عبده
 ورسوله اللهم صل على محمد وآل محمد فلو ابدله
 برادفة او اسقط او اعطى او اكنى به او اضاف
 الا بالرسول الى الموضع ترك عبدا لم يجز ولو
 ترك وحده لا شريك له او لفظ عبده واظهر المعنى

في السجدة
 على الارض
 في السجدة
 على الارض
 في السجدة
 على الارض

في سورة اجزا اول لم يحسن التمشيد وضاق الوقت
 قيل يجتري بالحمد لله بقدره ويستحب الترتيل
 بان يجلس على ركبة اليمين ويخرج رجله من
 تحتها على رجله اليمنى على اليسرى ويسير على الارض
 ووضع اليدين على الخدين بسوطتين مضمومتين
 المصاحح وسبق به الله وبالله والحمد لله وغيره
 الامناء لله وزيادة الشائع والتشديد في التمشيد
 الذي يسلم فيه دون الاول والزيادة في الصلوة
 على النبي وآله واسماع الامام من خلقه ويكون مقلدا
 الاقواء المشاهير من السلام وفي وجوه خلل ولا ريب
 ان الوجوب احوط والاولى تعيين السلام عليهم
 ورحمة الله وبركاته للخروج من الصلاة فيها وبين
 السلام علينا وعلى عباد الله الطالحين لان بعض
 الاخبار وكلهم جمع من الاصحاب انها لا تعد تسليما

في سورة اجزا اول لم يحسن التمشيد وضاق الوقت
 قيل يجتري بالحمد لله بقدره ويستحب الترتيل
 بان يجلس على ركبة اليمين ويخرج رجله من
 تحتها على رجله اليمنى على اليسرى ويسير على الارض
 ووضع اليدين على الخدين بسوطتين مضمومتين
 المصاحح وسبق به الله وبالله والحمد لله وغيره
 الامناء لله وزيادة الشائع والتشديد في التمشيد
 الذي يسلم فيه دون الاول والزيادة في الصلوة
 على النبي وآله واسماع الامام من خلقه ويكون مقلدا
 الاقواء المشاهير من السلام وفي وجوه خلل ولا ريب
 ان الوجوب احوط والاولى تعيين السلام عليهم
 ورحمة الله وبركاته للخروج من الصلاة فيها وبين
 السلام علينا وعلى عباد الله الطالحين لان بعض
 الاخبار وكلهم جمع من الاصحاب انها لا تعد تسليما

ويجب الجلوس له والظاهر بقدره مع الاختيار ويترتب
 مع الامكان او سعة الوقت لا يمتنع الخروج على الا
 توجب وجوب مراعات ما ذكرنا قلنا له جمل ذمها وكنت
 السلام او جمع التمدد كونه في الدعوات او استمرارية
 او عكس لم يقع ثم ان كان المصلئ منفردا سلم تسليمة
 واحدة بصيغة السلام عليكم مستقبلا ويومئ بوجوه
 فيه عز وجل استقبالاتا صديقا بها الامعاء والائمة و
 العظمة وان قصد الملايكة اجمعين كان حسنا و
 والامام كذلك الا انه يومئ بصيغة واحدة ويقصد
 المؤمنين ايضا والمأمومين يسلم مرتين ان كان
 على يساره احد قبل ولو حائطا بيننا وشما لا يقصد
 باق لها الرد على الامام استقبالا وبالنائبة الا
 ببيعاء والائمة والعظمة والملايكة والمؤمنين
 والاقتصار على الواحدة تنحصر في التعقيب

في سورة اجزا اول لم يحسن التمشيد وضاق الوقت
 قيل يجتري بالحمد لله بقدره ويستحب الترتيل
 بان يجلس على ركبة اليمين ويخرج رجله من
 تحتها على رجله اليمنى على اليسرى ويسير على الارض
 ووضع اليدين على الخدين بسوطتين مضمومتين
 المصاحح وسبق به الله وبالله والحمد لله وغيره
 الامناء لله وزيادة الشائع والتشديد في التمشيد
 الذي يسلم فيه دون الاول والزيادة في الصلوة
 على النبي وآله واسماع الامام من خلقه ويكون مقلدا
 الاقواء المشاهير من السلام وفي وجوه خلل ولا ريب
 ان الوجوب احوط والاولى تعيين السلام عليهم
 ورحمة الله وبركاته للخروج من الصلاة فيها وبين
 السلام علينا وعلى عباد الله الطالحين لان بعض
 الاخبار وكلهم جمع من الاصحاب انها لا تعد تسليما

وهو مستحب استحبابه كذا أو فضل عظيم ولا يتعين
لفظ غير أن المأثور افضل وافضل تسبيح الزهور
عليها السلام وهو أربع وثلاثون تكبيرة ثم ثلاث
وثلاثون تحميدة ثم ثلاث وثلاثون تسبيحة وليبدأ في
التعقيب بالتكبير ثلاثاً ثم يبدأ يديه في كل منها إلى
أذنيه ويقول اللهم لا إله إلا الله العلى واسم الله
نحن له مسلمون إلى أن يقول الأعم أهدني من
عندك حتى يأتى إلى آخر تسبيح الزهور ثم ويدعو
سراً فبدأ يديه بيمينه ولوالديه ولأخوانه وللمؤمنين
ويبدأ بالجنة ويستغفر من النار ويكسب بهما
وجهم ومدره عند الفراغ ويستحب مؤكداً جديلاً
الشكر بعد التعقيب بحيث تخطان خاتمة وعند تحميد
منعة ودفع نقمة ويستحب أن يغترس ذراعيه و
يصدق بدمه وبطنه بالأرض ويعقر يمينه أخذ يده

بسم الله الرحمن الرحيم
الحمد لله رب العالمين
والصلاة والسلام على
سيدنا محمد وآله الطيبين
الطاهرين

بسم الله الرحمن الرحيم
الحمد لله رب العالمين
والصلاة والسلام على
سيدنا محمد وآله الطيبين
الطاهرين

بسم الله الرحمن الرحيم
الحمد لله رب العالمين
والصلاة والسلام على
سيدنا محمد وآله الطيبين
الطاهرين

بسم الله الرحمن الرحيم
الحمد لله رب العالمين
والصلاة والسلام على
سيدنا محمد وآله الطيبين
الطاهرين

بسم الله الرحمن الرحيم
الحمد لله رب العالمين
والصلاة والسلام على
سيدنا محمد وآله الطيبين
الطاهرين

هذا هو الوجه الثاني في بيان ان شرط التمام في الصلاة هو ان يكون المصلي في حال الطهارة والنجاسة لا يضره في صحة الصلاة بل يضره في كمالها

سواء جعلت مع غيره مما لا يشترط فيها الطهارة على الا
 مع وحل بشرط التشرع والاستقبال والخلق من النجاسة
 والتجود على الاعشاء السبعة ووضع اليد على ما
 يقع التجود عليه وبها من وجوبه قوي وظاهر فمضمون
 وجوب نية الاحراء عند المبادأة الى فعله ونية التقاء
 بالناحية ويجب مقدسنة النية لوضع اليد لانه التجود
 ولا يرب في تعدد دونه السبب وان لم يتعد التجود
 ولا يجب فيما ذكر لم يستحب وكذا التكبير للرفع منها
الوجه الرابع في التوابع وفيه قسمان **الاول** المناقب
 يقطع المقتلوه كل ناقص للظاهرة وان كان سهوا سواء
 المانعة للترابطة وكذا اصول صحته كالظاهرة بالما
 التجنس والمضاف مطلقا والمقصود مع العلم بالغيب
 والتعبد والبرادة والالتفات **الثاني** في وجوبه وان
 لم يتعد او يميناً وتالياً لا يوجب حاشية ويعيد

في الوقت

في الوقت فقط اذ كان ساهيا والفعل الكثير عاده الظاهر
 من الصلوة بشرط التوالى وقد سبق الشكوت القليل
 بحيث لا يعد مصليا او ايقاعها في مكان مغصوب
 مع العلم والعدو الاختيار وكذا في ثوب مغصوب
 فيعيد مطلقا لو كان المكان نجسا رتدي نجاسة
 او تحت سجدة للجهة اعدا مطلقا مع سبق العلم في
 الوقت خاصة اذا تجدد وكذا اللثوب والبدن و
 يادة سركن ونقصاته مع تجاوز سجدة ولو سهوا
 نقصان ركعة او اكثر سهوا ولم يذكر حتى ان

المناقب مطلقا دون المتاني عدا خاصة على الاصح
 الكلام بحرفين فصاعدا غير قرآن ولا دعاء ولا
 ذكر عند او لوجوا بالمعصوم او لاحد الابوين
 او مع الاكراه ومنه التسليم وكذا الحرف المفهم والرف
 بعد مدة وفي اشارة الاخر من المفهم نظر وتؤكد
 الصلوة بغير محذور

كان السلام الذي يكون في
 من الكلام التسليم مطلقا
 كان سلاما مطلقا من التمام
 في الوقت

القميعة وان لم يكن دفعها لا يثبت وكذا البكاء لا
 مورد الدنيا دون الاخر وتعد الكف في الانتبة و
 تعد الاكل والشرب الموزن بالاعراض عن العاقبة
 ما يجوز دبر ما بين استانه او ابتلاء ذوب
 شكرة واستش الشرب في الوتر لم يرد القتيام و
 هو عيشان اذا خشي فحاة الجبريط عدم مناف
 وكذا انغاف الاعراف عن القبلة ولو يسيرا
 ونحو ترك واجب فعلا او كيفية ونحو يادته ولو
 جهلا بالحكم ونسب الله الا الجهر والاختفات فيحذر
 الجاهل فيها وكذا جاهل وجوب القصر اذا اتم
 ولو جهل كون الجلد والشعر والعظم من مايصلي
 فيه فقهه ربح الاصحاب بوجوب الاعادة بالانقلاء
 لحق آدمي مضيق وفيه ضعف ويكفر عنه من الشعر
 على الاقوى للرجل خاصة وكذا التطبيق مطلقا
 الغزيرة بحكم المطلق
 السكون من ربح

القميعة وان لم يكن دفعها لا يثبت وكذا البكاء لا
 مورد الدنيا دون الاخر وتعد الكف في الانتبة و
 تعد الاكل والشرب الموزن بالاعراض عن العاقبة
 ما يجوز دبر ما بين استانه او ابتلاء ذوب
 شكرة واستش الشرب في الوتر لم يرد القتيام و
 هو عيشان اذا خشي فحاة الجبريط عدم مناف
 وكذا انغاف الاعراف عن القبلة ولو يسيرا
 ونحو ترك واجب فعلا او كيفية ونحو يادته ولو
 جهلا بالحكم ونسب الله الا الجهر والاختفات فيحذر
 الجاهل فيها وكذا جاهل وجوب القصر اذا اتم
 ولو جهل كون الجلد والشعر والعظم من مايصلي
 فيه فقهه ربح الاصحاب بوجوب الاعادة بالانقلاء
 لحق آدمي مضيق وفيه ضعف ويكفر عنه من الشعر
 على الاقوى للرجل خاصة وكذا التطبيق مطلقا
 الغزيرة بحكم المطلق
 السكون من ربح

القن في احكام السجود من سبيل واجب في القنوة
 ولم يجز او رخصة اى به ذكرنا كان او لا كان سبيل عن
 القراءة او ابعاضها او صحتها وذكر قبل الركوع الا
 الجهر والاختفات على قول قوي او عن الركوع
 او الرفع منه او الطائفة فيه ولا سجدة او عن الركوع
 الذكر فيه او شيء من واجباته فليأمره من اسه او من
 السجدتين او احدهما او الشبهة او ابعاضه او شيء من
 واجباته فليأمره بركعة بعلم او الطائفة في احدى السجدة
 تين او فيهما او شيء من واجباته ولما نزلنا جبهة
 لا سجدة او عن سرفعة الرأس من الاقوى او الطائفة
 فيه ولا سجدة فانيا ولو تجازر محل بان دخل في
 ركن آخر بطلت صلواته ان كان المتر وكذا ركننا
 والا استقر وجوبا فان عاد له عدا بطل صلواته
 لاسهوا ثم ان كان المتر سجدة او ركعة واحدة بطلت
 صلواته

القن في احكام السجود من سبيل واجب في القنوة
 ولم يجز او رخصة اى به ذكرنا كان او لا كان سبيل عن
 القراءة او ابعاضها او صحتها وذكر قبل الركوع الا
 الجهر والاختفات على قول قوي او عن الركوع
 او الرفع منه او الطائفة فيه ولا سجدة او عن الركوع
 الذكر فيه او شيء من واجباته فليأمره من اسه او من
 السجدتين او احدهما او الشبهة او ابعاضه او شيء من
 واجباته فليأمره بركعة بعلم او الطائفة في احدى السجدة
 تين او فيهما او شيء من واجباته ولما نزلنا جبهة
 لا سجدة او عن سرفعة الرأس من الاقوى او الطائفة
 فيه ولا سجدة فانيا ولو تجازر محل بان دخل في
 ركن آخر بطلت صلواته ان كان المتر وكذا ركننا
 والا استقر وجوبا فان عاد له عدا بطل صلواته
 لاسهوا ثم ان كان المتر سجدة او ركعة واحدة بطلت
 صلواته

[illegible][illegible]

١٠

[illegible]

[illegible]

Handwritten text in Urdu script, likely a signature or date, located at the bottom of the page.

[illegible]

573

من الواجبات لأجل الحوادث النسيان ونحوه وتبين
في كذا الإلهام عدم وجوب الغور ربه وإن أحدث
الغاشية أو كانت من يومه ولا يجب أن أحدث الغور
لأدائه الغور من على الغشاء وكذا الغشاء عن الغير
ولم يوجب الغور في الغوات والحوادث
كما كانت ولو كانت إلهام وجوب تحصيلها بتكرار
والأصح السقوط من غوات العلة دقاً وقفاً
وجميع الغوات والحوادث من الغوات وغيرها
المعتبرة في القلوة وإن لم تكن مقدورة حين الغوات
ولو تعددت قضا حسب تدويرها ولو لم يوجب
ولا ينظر التمكن وإن فاتت حال التمام والآثار
ساعة ولو ذكر سابقته في إنشاء لاحقة عمل أن لم يجز
وذلك وجوباً إن كانت أداؤه قضاءً والاستحباب
أن لم يتفق المحض وهو أن يقصد تلك القلوة ولا

في كذا الإلهام عدم وجوب الغور ربه وإن أحدث الغاشية أو كانت من يومه ولا يجب أن أحدث الغور لأدائه الغور من على الغشاء وكذا الغشاء عن الغير ولم يوجب الغور في الغوات والحوادث كما كانت ولو كانت إلهام وجوب تحصيلها بتكرار والأصح السقوط من غوات العلة دقاً وقفاً وجميع الغوات والحوادث من الغوات وغيرها المعتبرة في القلوة وإن لم تكن مقدورة حين الغوات ولو تعددت قضا حسب تدويرها ولو لم يوجب ولا ينظر التمكن وإن فاتت حال التمام والآثار ساعة ولو ذكر سابقته في إنشاء لاحقة عمل أن لم يجز وذلك وجوباً إن كانت أداؤه قضاءً والاستحباب أن لم يتفق المحض وهو أن يقصد تلك القلوة ولا

ولا يشترط

ولا يشترط التأخر في الإلهام ولو لم يوجب قضا
الغوات أو الغاشية كذا حتى يغيب على الغوات ولو
جاءت الغاشية على العتق والمغرب وبها يثبت مطلقاً
ثلاثاً ولو كان الغور من الغاشية مطلقاً
عياً ومغرباً مع الاشتباه والغاشية كذلك ومربياً
عياً مطلقاً ثلاثاً ومغرباً ولو كانت اثنتين من يوم قضا
الحاضر صحواً وباعتين يطلق فيهما ثانياً والمغرب بينهما
والسابقا يثبت كذلك في الملاقاة ثلاثاً والمغرب
يؤمن أو جهل الجمع والتعريف قضا الحاضر عن قضا
يوم ثلث المسافر اثنتين ولو كان الاشتباه يوم القبول
فإن اختار التمام قديم والإفساد لا يقض الجمع
ولا العيدان وإن كانتا واجبتين ولو ارتدوا ولو
ثم جاز أو حاصنت ما القضاء لزمان الارتداد أو

في كذا الإلهام عدم وجوب الغور ربه وإن أحدث الغاشية أو كانت من يومه ولا يجب أن أحدث الغور لأدائه الغور من على الغشاء وكذا الغشاء عن الغير ولم يوجب الغور في الغوات والحوادث كما كانت ولو كانت إلهام وجوب تحصيلها بتكرار والأصح السقوط من غوات العلة دقاً وقفاً وجميع الغوات والحوادث من الغوات وغيرها المعتبرة في القلوة وإن لم تكن مقدورة حين الغوات ولو تعددت قضا حسب تدويرها ولو لم يوجب ولا ينظر التمكن وإن فاتت حال التمام والآثار ساعة ولو ذكر سابقته في إنشاء لاحقة عمل أن لم يجز وذلك وجوباً إن كانت أداؤه قضاءً والاستحباب أن لم يتفق المحض وهو أن يقصد تلك القلوة ولا

في كذا الإلهام عدم وجوب الغور ربه وإن أحدث الغاشية أو كانت من يومه ولا يجب أن أحدث الغور لأدائه الغور من على الغشاء وكذا الغشاء عن الغير ولم يوجب الغور في الغوات والحوادث كما كانت ولو كانت إلهام وجوب تحصيلها بتكرار والأصح السقوط من غوات العلة دقاً وقفاً وجميع الغوات والحوادث من الغوات وغيرها المعتبرة في القلوة وإن لم تكن مقدورة حين الغوات ولو تعددت قضا حسب تدويرها ولو لم يوجب ولا ينظر التمكن وإن فاتت حال التمام والآثار ساعة ولو ذكر سابقته في إنشاء لاحقة عمل أن لم يجز وذلك وجوباً إن كانت أداؤه قضاءً والاستحباب أن لم يتفق المحض وهو أن يقصد تلك القلوة ولا

والشيء كونه خاضعاً ^{للملك} فيكون ^{على} الملك على العاقبة
 ويعرض له العبد ولا يكون بعد بلوغه بالاحتلام أو الأناث
 أو الحمل خمس عشرة سنة الذكر وتسع سن الإناث ويختل
 بين نية الوجوب والحيثية ويجب على الولي وهو
 الولد الذكور الأكبر في مشهور قضاة ما مات أباه
 من المصاهرة والقيام لعذرهما لا ما تركه عمه على الأقرب
 ومع الوصية لا قضاء على الولي ولو عين لها ما لا
 تملكه الله من الثلث وقيل من الأصل فلو لم يوص لها لم يكن
 له وإن وجب الأخرى كالحج ^{الواجب} في القصر وهو في
 هذا الأخير من الرباعية وله سببان الأول السفر ^{وغيره}
 ثم ثمانية الأول ربط القصد بعلوم فلا يقصر العاقل
 وطالب الأتق ونحوه وإن تجاوز مسافة الألف العود
 وقصد المتبوع كاف ولو في الصديق إذا كان أبياً
 ومثقل الرقعة على حد مسافة مائة وعشرين

روما

بوماء لم يورث العشرة ثم يتم ولو قرضت واحدة وكذا
 كونه فرتود وعزم من غير طه ثلثين يوماً أو نحو
 طه طه بقم وكذا في محل الترخيص قبلها إذا علق السفر
 على الرفقة والمكروه يجوز له على ظهر الثاني كونه المقصد
 شافه ولو شهدا في بلدين وجب ثمانية فداخ من
 مستحق عارة الليل الموطون والفرسخ ثلثة أميال
 والميل أربعة آلاف ذراع أو أربعة آلاف اراد الرجوع
 ليوم أو ليلتين لا أقل وكل مع الشك مسير يوم في القار
 والسبع المتدلين أو تسلك بعد الطريقين فيلا
 إلى الترخيص قصر وإن لم يملك الأخرى كافر ^{الثاني} القار
 في الأرض بحيث يتحقق إذا كان البلد وحيداً لا
 الشوم والإعلام والبساتين ويقدر في المسير ليلة
 والمخاض الإسراع والحاجة للبلد ووجه القولة في
 المقصر العظيم كابلد وفي العود يتم بإدراكها

انما كون الشتم بما لا يوافق والتمسك بالحق
 وتكون علة او الجوع من الوجوب وسبب لا يفتن
 فيه العظمة والصلابة لعمارة الجوارح والنفاية
 الفرية لا يترخص في الاساس يتبع الصدق ولو جمع منه
 قبله في مسافة او من على اقامة عشرة مطلقا
 عزم عليها من اول الشتم خلا المسافة لم يقصر ولو
 تغير عزم الاقامة بعد بلوغها فمرا ان لم يكن صليا
 وولوا في كونه في الثالثة قبل الاكتمال يخرج وقت الزامية
 او بشرع في صوم واجب او بالانعام في مواضع التحريم
 تزداد تدريس ملام بلوغ حد وديلة فيه ملك ولو
 تحلة في نحو ما قدر استوطن من الملك ستة اشهر مقيلا
 ولو ستر فيه لموا تحلة وطنا على الدوام بشرط الاكل
 سبيلان فلا يترخص ولو قصد ذلك من اول
 الشتم لم يقصر ان لم يبلغ ما بينهما المسافة السابع ان لا

و

كثر الشتم فالدون والملاح والمكاري والقاجر
 والبويد ونحوهم ثموني اذا صدق الاسم بان لا
 فواحد من المسافة مدين في الثانية يصدق الشتم
 بشرط عدم اقامة عشرة مطلقا بل بدو ومع الحية
 في غير منها ولو اقام العشرة كونه مطلقا تحت لا
 يتخللها الشتم الى مسافة الثامن استحباب
 التمسك بالاداء ولو ادرك من اول البيت
 فغير الظهيرة والقلوب جازيا ولو دون محل
 الترخيص او من آخره فغير جامع كعة (تم) وكذا
 يتم في قوايت الحضر والوقت شتم اختلاف الشتم
 في قبض حضا واغا بنجام القصر في غير ملك والملازمة
 وجامع الكوفة وحايه الحسين على اناقها فان
 اقام القلعة مع سعة الوقت افضل ويجوز
 القصر ولو فاتت في احد ما نال الظاهر ان التحريم

في المسافة
 في المسافة
 في المسافة

بحاله وان تعينت في غيره والظاهر اشتراط
 قيمة التمام وضيق في التمتع وعدم الزوج يعاين
 التخصيص في وقت حكم الشكلا على ما نواه تسبق في
 المتوفاة فصل في جحاط في الاخرى ولو انما
 من مع علم المسافة اعاد مطلقا ولو تجدد العلم بها
 في وقت و قد صحت في ذلك لان خروج وان قصر في
 انما جازا بالعلم فلا اعاد في الضلع والقوم ولو
 نسب في المشهور الاعادة في الوقت خاصة ولو
 في نأوي المتقام بشر الى ما دون المسافة
 بلغ جحد الترخيص فان عزم على العود والاقامة
 عشر مستأجرة مطلقا وانما علم على المقام
 قصر ببلوغ فله الترخيص او على العود خاصة فا
 الاقوى في الاقامة في الوطاب والبلد والقصر في العود
 ولو لم يقصد شيئا اذ اولا او مترددا فوجان ولو خرج

لزوج

كذلك المصنوع المتخذ من مواد والاقامة آخرها التام كما
 سبق ويستحب للمع بين الفريسيين المسافة في الحيا
 من وجوب القصور في التخصيص الا انهم بعد ما لا يشترط مرة
 الثاني في الوقت وهو موجب للتخصيص بقا حصول او سقرا
 جماعة وفوادي فان كان البعد في غير جهة القبلة وخاف
 مجوده على السليبت ويضم قوة الافراق فربما مع
 علم الاحتياج الى الزيادة على الاولى فاذ اقام اخذ
 في او اتولى ثم رافى الاخرى قد علم في الثانية في بناء
 في وقت في التمشيد فيصير ويطلق في كل يوم وفي المغرب يصل
 بالاولى ركة وبالثاني ركعتين او بالعكس وهذه صلوة ذا
 ت الوقاع وان اكمل الضلوة بكل فريضة في الثانية نقل
 له في صلوة يظن التحليل ان كان الصلوة في جهته القبلة
 من رجا وخاف مجوده او يكون الا في صفة صفتين
 لعدم هم في شأه من كذا فالأصح ان بعد الاقوى من الثاني
 انما هو في صلوة في كل يوم في كل يوم في كل يوم في كل يوم

في كل يوم

في كل يوم

في مسجد الكوفة الى غير ذلك من الاخبار الكثيرة وما
 كثر حجة افضل الان يحفظ في مسجد قم بعينه
 ويحضر في المسجد او لا يريد ان المسجد افضل وسمو
 لها شدة احد بلع الا امام وعقله وانما هو عند الله وحرارة
 وظهرت من لدن فضيلة من قاضيه الشريعة التي من قرصة
 الدمام واتفق القراء الاصح المرافقة وذكورته ان ام
 ذكرها او خفي وكونه من صورته فلا يجمع امانة الضيق
 وان يلهو عن الانشاء الصريح او انما انشاء بعض كلام
 الا كما يبدو لا المحذور وان كان ادوات الاحال الا
 فاقدر فلو هو الا كما هو والناسق ومنه المخالف
 وولد الزنا فلو ان افوا مشايهم وطريق معرفة الله
 الصلوات لا مائة صلوة على اثنين خلفه ولا ياتي الاسلام و
 لا يتبعه على من السطحة على الامم في الخلاف في النوع
 مانع ان ابطال عند المأموم وقوله المرأة السائرة وتشيخ
 مانع من الزوجة ان يكون لها مالها جارية او غيرها من الاموال

الا

الا عند عدم محض الجاهل من وضع الاختلاف فالامر اذا لا
 فقدر ما لا يشترط فالامر محض ولا ياتي في الاسلام الا
 فالامر والامر في ما رتد والامر في ذلك والامر في ذلك
 من مطلق التوبة العبد لا واقد اشارة الى الجدة وكذا
 العبد من مع وجوبها الثالث عدم تقدم على الامام
 في الموقف والبيعة العقب لا المسند الى الجدة عند جلوسه
 الكعبة فلا يكون المأذون ارب السجدة كما يشترط عند جلوسه
 الامام يستحب وهو لا يتخير في العادة ويجوز
 ما يصرف في هذا الجدة المفردة وفي الجدة لا يتخير الجلوس
 الحائسين ويشترط جماعة ولا يتقدم جماعة ذراع على الارض
 ومع اشغال الصفوف لا يضر السعد وان افترقوا كان
 من كل صفين القرب العرفي الرابع اية الامم قلوا
 تمام بغرضه بطلت ان اجل ما يلزم المنفعة ويجب
 ماخير لمن نية الامام فلا يحترق المساواة ولا يجب

2

[illegible]

372

372

372

علي بن عبد العالي وسقطها في الخبيث ثم بياض ثم شرب الحبيصة
الحبيصة الاخر سنة سبع وعشرون من الهجرة النبوية صلوات
الله على مشرقها بن سدي وهو لا في فاضل الاثنية
الاظهار ابي الحسن علي بن موسى الرضا ع والي
الامير المعصومين افضل القلوب والاسلام

عامة له مصليا ومسلمانت الكتاب

ملك القضاة علي بن العبد

الجبالي خضر

بنام خداوند تبارک و تعالی

جیب ۹۷۹

۴۴

2 جہانگیر

123456789

11/11/11

اسی کے دیوان میں
عالمی مداحوں سے
کلیں و دیکھیں ہر
دور کے نامور شاعر

مرزا غلام حسن صاحب
ناصر عالمی مداح
۱۸۷۷ء

مرزا غلام حسن صاحب
ناصر عالمی مداح
۱۸۷۷ء

